

מבחר עלונים

בלק
שנת תש"פ

ר"ת	בעלזא	מוצ"ש	ער"ש	
09:06	08:44	08:31	07:13	ירושלים
09:03	08:41	08:33	07:28	בני ברק
09:07	08:45	08:35	07:21	חיפה
09:03	08:41	08:33	07:28	אשדוד
09:05	08:43	08:32	07:12	בית שמש
09:04	08:42	08:32	07:29	קרית גת
09:07	08:45	08:33	07:24	נוף הגליל

כספסו ושירות נפגשים...

רח' אהלי יוסף 5, ירושלים 📍 שעות פתיחה: א-ה. 19-10 רצון, יום שישי 12-10
טל. 02-5337722 | פקס. 02-5383018 ✉️ g5337722@gmail.com

גרפומט MAT
דפוס דיגיטלי מהיר ומקצועי

כשכואב

מתפללים
גם עבור אחרים
שכואב להם

רק אחד שבאמת כואב לו, מבין ויודע

כמה חשוב להתפלל בכדי לזכות לרפואה

וזה בעצם כל הרעיון מאחורי המיזם המיוחד

קו התפילות

ולא לחינם כבר אמרו חז"ל

כל המתפלל בעד חברו הוא נענה תחילה

הרעיון פשוט מאוד:

אתם תתפללו עבור חולה אחר והוא יתפלל עבורכם

נא האשיכו
להתפלל עבור
השק אותו הנכח
אקבלים לפחות
30 יוק!

מאוחדים
יחד למען עם ישראל

לפני החיוץ הכינו את השק לתפילה

חייגו עכשיו ל'קו התפילות' ופעלו לפי ההוראות:

02-6325070

לפניות בנוגע לפעילות מאוחדים חייגו: 054-845-8815

המתנה המצליחה ביותר לכל בית יהודי! סט "מדות טיש" - מדות והליכות לאור הפרשה

גיליון מס' 413
שנה 7

פרשת בלק, י"ב בתמוז תש"פ

שבת טיש

מתוך סדרת ספרי "שבת טיש"

ספורים ואגדות פנינים ופרפראות מדות והליכות

פנינים

אליבילעם בריבעור פתורה (כב, ה) - מפרש רש"י, **בשלקני** הנה שהכל מריצין לו מעות. רמז יש כאן בתבת פתורה שהיא שלחן בלשון ארמית, פי היא נוטריקון פה תורה, לרמז לדברי חז"ל באבות, שלשה שאכלו על שלחן אחד ואמרו עליו דברי תורה, באלו אכלו משלחנו של מקום, ולכן נקרא השלחן פתורה, ללמדנו שצריך להיות פה תורה, פה המדבר דברי תורה בשלחן. (דורות ישרים)

הנה כסה את עינו הארץ (שם) - כתב רבי יהונתן איבשיץ, שהקב"ה הקיף את עם ישראל בענני כבוד, שהכשופו תלוי בחמה, וכשהיו מקפיים בעננים לא שלט בהם הכשופו של בלק עצמו. וזו כונת בלק הנה כסה את עינו הארץ, שהקב"ה פסה את השמש בענני הכבוד ואין הוא יכול לשלט בהם. ורמז לזה בראשי התבות בנקמה עמוד הענן לא סר מעליהם ביומם ראשי תבות בלעם הס, שעקב עמוד הענן גם בלעם שתקו. (מדרשו של שם)

והוא ישב ממלי (שם) - בילקוט ראובני כתב, ממלי ראשי תבות מעבר לירדן ירחו, מקום מושב מחנה ישראל, וכן התבות ישב ממלי הן נוטריקון שעור י"ב מילים, בדברי חז"ל ששעור המקנה היה י"ב מיל. (פרדס רימונים)

לקב איבי לקחתיה והנה ברכת ברה (כג, יא) - ב"חסד לאברהם" מובא, שבשנה פשוטה בת שנ"ד ימים, יש בהם רכ"ב ימי דין שאומרים בהם תחנון, וקל"ב ימים שאין אומרים בהם תחנון פי הם ימי רחמים ורצון. בקוש בלק שבלעם יקלל את אותם קל"ב ימי רחמים, וזה מה שאמר לבלעם לק"ב איבי לקחתיה, ולבסוף לא רק שלא קללתם, אלא גם והנה ברכת ב"ד, גם את אותם רכ"ב ימים של דין, ברכת והפכתם לימי רחמים. (החת"ס סופר)

מה אקב לא קבה אל (כג, ח) - התבות מה אקב נוטריקון מלך העולם אשר קדשנו במצותיו, פי בזכות המצות שבני ישראל מקיימים ובזכות הנרכות שהם מברכים, אין הם ראויים לקללה אלא לברכה, וכן אמרו חז"ל במדרש, שדוד המלך תקן לברך מאה ברכות בכל יום כדי להציל את ישראל מפגפה. (רוח חכמה)

ספורים בפרשה

לאיביט און ביעקב ולא דאך עמל בישראל (כג, כא)

רבי דוד מלוב, היה ידוע באהבתו הגדולה לכל ברי ישראל, והיה אוהבם כנפשו ממש. מעולם לא הביט און ביעקב וכלל לא האמין שיהודי מסגל לחטא, ובכל יבולתו חתר למצא צד זכות בכל אדם מישראל. פעם נקלע יחד עם תלמידו רבי יצחק מוורקא לכפר אחד, וכדרכו סר רבי דוד לבקר בבתי יהודי הכפר כדי לחזקם ולעודדם. היה שם רשע אחד רע מעללים, ורבי יצחק בקש למנע מרבו לבקרו, ועל-אף שמעולם לא היה מדבר סרה ביהודי, חרג ממנהגו וקרא: "אל תלכו לשם, פי הוא רשע". סרב רבי דוד לקבל את הדברים ופנה אל הבית, ובהגיעו ראה מזוזה בפתח. צהלו פניו ואמר לתלמידו: "ראה נא שאינו רשע, שהרי יש לו מזוזה בפתחו!"

מדותיו של רבי יוסף גרינולד מפאפא בעל "זיחי יוסף", היו מיוחדות ונאצלות. תמיד חפש לסגור על ישראל ולהמליץ עליהם טובה, ובכך הלך בעקבות רבו רבי אהרן מבלו, שהיה מיוחד במדה זו, ועליו ספר מעשה זה. רבי אהרן שמע פעם שני יושבים בבית מדרשו, שמשוחחים ביניהם אודות כמה בחורים צעירים שטפסו על עצים בגנה סמוכה וקטפו משם פרות. "ישתים רעות עשו" אמרו, "גם נטלו פרות ללא רשות, וגם טפסו על העץ ונדאו שברו לו את ענפיו". התערב רבי אהרן בשיחתם ואמר בצחנות: "אדרבה, כשמטפסים על העץ אפשר לישר את הענפים שהתעקמו..." וכשהשנים טענו שבכל זאת לא קבלו את רשותו של בעל הבית, אמר הרבי שוב: "ומה בכך? הרי זכין לו לאדם שלא בפניו..."

הרעם לבדד ישכן ובגוים לא יתחשב (כג, ט)

רבי משה טייטלבוים מאוהל, כותב בספרו "ישמח משה", פי "באור ליום ו' למנין בני ישראל תקס"ו, ראה בתלמו את באורו של פסוק זה, גם בשעה שבני ישראל נקראים "עם", שהוא לשון גנאי, בדרישת חז"ל על הלשון "כי שחת עמך", מכל מקום גם אז "לבדד ישכן ובגוים לא יתחשב".

כאשר בקשו שלטונות רוסיה להחדיר רוחות השפלה ביישיבת וולוז'ין, ובקשו להטיל על תלמידי הישיבה את החיוב ללמד למודים פלליים ואת שפת המדינה, ראה הנצי"ב מוולוז'ין את הסכנה הגדולה שבדבר והעדיף לסגור את הישיבה המפרסמת, מאשר להפגע לדרשות השלטונות. וזה פרש הנצי"ב פסוק זה: "הרעם לבדד ישכן" - אם רוצה עם ישראל לשכן לבטח ולשבת במנוחה, עליו לבדד את עצמו מהגוים. אולם "ובגוים" - אם חושב הוא שבהתקרבותו אל הגוים ולמודו ממעשיהם, יעזר לו הדבר למצא חן בעיניהם, אזי "לא יתחשב" - הגוי אינו מתחשב בכך והוא ממשיך לשנוא את ישראל אף יותר, פי "בהלכה שעשו שונא ליעקב".

רבי משה אפרים מסדילקוב בעל "הגל מחנה אפרים", מספר על סבו הבעל-שם טוב, שפעם הלך למקנה בין ישמעאלים, ובשחזר נזהר שלא יגע בו. והנה שמע את אחד מהם אומר לחברו: "הבה ונסתלק מכאן כדי שיהודי זה לא יגע בנו ויטמא אותנו". אמר הבעל-שם טוב: "זה באור הפסוק 'הן יעם לבדד ישכן'. בזכות מה אנו זוכים לכך? בזכות 'ובגוים לא יתחשב' - שהנכריים בעצמם אינם מחשיבים אותנו ומתבדלים מאתנו".

לקבלת הגיליון והנחיות
5806777@gmail.com :דוא"ל

לרפואת הילדה מרים
בת חיה ברכה יהודית תחי'

זמני השבת - ירושלים
הדלה"ג 7.13 צאת השבת 8.31 רבנו תם 9.06

היה היה

בי לאינחש ביעקב

מגדולי רבותינו הראשונים היה רבנו יחיאל ב"ר יוסף הלוי מפרזי, שפנה בפי בני דורו בכינוי "החסיד". הוא נמנה בין בעלי התוספות ומזכר כמה פעמים בתוספות על הש"ס. ביניהם במסכת יומא דף י"ח, שם הוא מזכר בכינוי 'רבי יחיאל מפאריש'. כמעט כל ימי חייו, התגורר רבי יחיאל בצרפת, מרוב התורה בידורות הראשונים עוד מימי רש"י ובעלי התוספות הראשונים, ובערב ימיו עלה לארץ הקודש, לאחר גזרת התלמוד הידועה כאשר ראה בעיני עמו וחרג שק על בזוי התורה ולומדיה. כל ימיו שקד רבי יחיאל על התורה, והותיר אחריו חבורים רבים שחלקם נאבדו מאתנו ושקעו בתהום הנשייה. באותם ימים התהלכה שמועה עקשנית, כי בבית מדרשו של רבי יחיאל, דולקת מנורה מיחדת במינה, ואודותיה סחו כלם בפליאה והשתוממות. "את הנר", כך ספרו הקריות בלחש, "מדליק רבי יחיאל מדי ערב שבת קודש, והיא דולקת והולכת בכל ימות השבוע, ללא שמן וללא חמר בערה אחר, והשלהבת עומדת כל העת בגאון, יומם ולילה לא תשבת". היו שהוסיפו וספרו, כי רבי יחיאל הוא מגדולי הנביאים בהכמות הקבלה הנסתרת, שבאותם ימים היתה נתלת יחידי הדור, וידיו רב לו אף בקבלה המעשית. באמצעות חכמה נסתרת זו, כך ספרו יודעי דבר, מדליק רבי יחיאל את הנר המיוחד שלו, ובדרך זו לא נכבית השלהבת כל ימות השבוע.

השמועה על דבר הנר הפלאי, עשתה לה כנפים, ועד מהרה גנבה השמועה לאזניו של מלך צרפת שבזמנים ההם. תחלה לא האמין המלך לשמועה והתייחס אליה בטלול, אולם פאשר הספור חזר והגיע לאזניו ממקורות שונים, החליט לבדק את הדבר. בחשאי שלח המלך שליחים נאמנים כדי לעקב אחר רבי יחיאל בעת למוצאי בבת המדרש, ולפליאתו שבו השליחים וספרו, כי אמנם יש אמת בשמועה. "הרב היהודי יושב יומם ולילה ולומד מתוך ספרים עתיקים", ספרו השליחים, "והמקום מואר על-ידי נר גדול שדולק ללא הפוגה וללא שמן שרפה". "ודאי מכשף גדול הוא הרב", שערו שליחיו של המלך, "ובעצרת פשוטיו הוא מצליח להבעיר את הנר ללא שמן". השתומם המלך לשמע תשובתם של השליחים, והחליט לשלח את אחד מחשובי שריו לשאל את פי הרב בעצמו על פשר הדבר. אולם לפליאתו, הכחיש רבי יחיאל את אמתות השמועה, וטען כי אין בכך אמת כלל. "הרי אסור לנו היהודים לעסוק בכשוף כלל", אמר רבי יחיאל, "וכבר התנבא בלעם נביאכם ואמר עלינו 'בי לאינחש ביעקב ולא-קסם בישראל'". תשובתו לא הניחה את דעתו של המלך, שנמשך מאז ומתמיד אל עולם המסתורין האפוף ברוח וסודות, והחליט לבדק את הענין בעצמו. לילה אחד, בליל רביעי בשבת, בעוד רבי יחיאל יושב ועוסק בתורה פמנהגו בהתמדה, התדפק המלך עם כמה משריו על דלתו. השקט ששרר בבית והקל על רבי יחיאל להתעמק בפניה, הופר בבת-אחת והוא הרים בצער את ראשו מן-הספר. באותם ימים, סבלו יהודי צרפת מהתנכלויותיהם של נוצרים פוחזים, שנהגו להתדפק על דלתותיהם באישון לילה ולדרש בחזקה לקבל לידיהם מזון או חפצים יקר-ערך מפלי הבית. רבי יחיאל סבל אף הוא מהטרדותיהם של אותם ברונים ופוחזים, ולשם כך עשה מה שעשה בכחותיו השמימיים, וכל אמת שהפורעים היו מתדפקים על דלת ביתו ומבקשים להרע לו, היה מכה על יתד מיחדת שהיתה מתקנת בביתו, ומיד היתה נפתחת הרצפה שבסמוך לפתח הבית, ובגיי-הבלעל היו נבלעים באדמה, ותכס עליהם הארץ. גם הפעם נהג רבי יחיאל פמנהגו, וכשהבין כי כמה אורחים בלתי קרואים מנסים להכנס לביתו, הפה מפה חזקה ביתד. לחרדתו של המלך, נפערה האדמה מתחת רגליו, והוא מצא את עצמו שקוע עד מתניו בתוך האדמה. בכחותיו האחרונים נסה שוב להתדפק על דלת הבית, ורבי יחיאל הפה שוב על היתד, אלא שהפעם לשם שנוי, חזרה היתד לאחוריה וזנקה לעברו. הבין רבי יחיאל כי דברים בגו, וכנראה שאורח רס-מעלה מבקש להכנס אליו. מהר רבי יחיאל לפתח את הדלת והכניס את המלך המבוקש פנימה. יחד עם שריו שנלוו עמו.

מפני כבודו של-מלכות, התנצל רבי יחיאל בפני המלך ובקש את סליחתו על הפחד שגרם לו בעת שנבלע עד חציו באדמה. "מה מבקש אדוני המלך אצלי באישון לילה?" שאל רבי יחיאל את המלך, שנשמתו חזרה אליו לאטה. "שמועה הגיעה לאזני אודות הנר הפלאי שברשותך, הדולק במשך כל ימות השבוע ללא שמן, ובאתי לבדק את הענין מקרוב. אמנם שלחתי את שליחי אליך לשאל על הדבר, ואתה השבת להם כי אין אמת בדבר, ואין אתה משתמש בכחות כשוף ומעשי להטיס. אולם עתה רואה אני כי יש אמת בדבר". חזר רבי יחיאל על דבריו, והסביר למלך את האסור הגדול לכני ישראל להשתמש בכחות כשוף ובדרכים שהן למעלה מדרך הטבע, וכדי להסביר את ענין הנר, הסביר רבי יחיאל ואמר למלך: "לא כחות של כשוף יש כאן ולא מעשי להטיס. בקי אני בהכמת הטבע שהטביע הבורא בעולמו, וידע אני סגלות נפלאות ורוזים נסתרים", ובדברו נטל רבי יחיאל את הנר הגדול שהאיר בקרבתו, והראה למלך כי חמר בערה מיחד, אותו גלה בטבע, הוא המזין את הנר הגדול ומעניק לו את האפשרות לבער במשך שבוע ימים. גם את דרך בליעת המפריעים באדמה, הסביר רבי יחיאל למלך בדרך הטבע, והמלך השתומם מאד למראה חכמתו הגדולה של רבם הנערץ של יהודי צרפת, ומאז עלתה קרנו בעיניו עד שהיה בא אליו לעתים לקבל ממנו עצה ותושייה, ויגדל כבודם של היהודים בצרפת בעיני המלך.

מאורות

רבי יעקב הלוי ספיר בעל "אגן ספיר" ז"ל ליום ההולא בתמוז תרמ"ה

גדול בתורה ובחכמה, ורב פעלים למען ישוב ארץ ישראל. נולד בשנת תקפ"ב בעריה אושמינא שבמחוז וילנא. בגלותו, בהושענא רבה תקצ"ג, הגיע עם הוריו לארץ ישראל והתיישבו בעיר צפת. חדש לאחר מכן נפטר אביו, ולאחר כשנה נפטרה אמו. בחסדי שמים נצל מהתנפלות הפלחים בשנת תקצ"ד, ובראש חדש אלול תקצ"ו הגיע לירושלים. למד מפי רבי ישראל משקלוב ורבי זנדל מפלנט, ולמדים נעשה מלמד בת"ת "עץ חיים", וכן התמנה כסופר החברה קדישא האשכנזית בירושלים ולסופר עדת הפרושים שבה. נחן בעט סופרים מהיר, וכתב שירים נמלצים לכבוד תומכי הישוב, וכן פרסם מאמרים רבים בכתבי העת ההיא. נסע פעמים מספר בדרך למען ירושלים ובנית בית-הפנסת החרפה. בדרך הגיע לקהלות יהודיות רחוקות, בהן קהלת יהודי תימן, עליהם כתב את ספרו המקפסם "אגן ספיר", בו מובאות עדויות מענינות על המסורת והתיקה של יהודי תימן, מנהגיה והליכותיה. הוא היה הראשון שהבין את חשיבות הגניזה הקהילתית, ובעקבותיו החלו חוקרים לפרסם גלויים מרעישים מהקבי הקדמונים שנמצאו בגניזה זו, שנחשבת לגניזה החשובה בעולם. בערב ימיו זכה לראות את עלית התמונים של יהודי תימן לארץ ישראל בשנת אגלה בתק"ר - תרמ"ב, שהשפעתו עליה היתה גדולה. באותם ימים התגורר בשכונת מאה שערים בסמוך לשער התוף שנקרא עלישמו, ושם נפטר בשם טוב והניח בנים תלמידי חכמים.

יוסיף דעת

על הפסוק "ויפתח ה' את-פי האתון", דרשו חז"ל בבבות, כי פי האתון הוא אחד מעשרה דברים שנבראו בערב שבת בין השמשות. ומפרש הרע"ב, שאו נגזר על האתון שבעתיד שתפתח את פיה, והתוספות יו"ט הסבירו את דבריו, שלא ייתכן לומר שהאתון עצמה נבראה בין השמשות וחיתה זמן רב כל-כך, וכך משמע גם מדברי רבנו בחיי, שדיבור האתון הוא שנברא בין השמשות ולא האתון עצמה, וכן מובא במחזור ויטרי. אולם היעב"ץ ב"לחם שמים" תמוה על דברי התויו"ט מדוע לא ייתכן שהאתון היתה בחיים מבריא העולם, והרי גם הפרות שהנשיאים נידבו חיו עד שהקריבו אותם בבית המקדש, קרוב לחמש מאות שנה, וכן מצינו את שיטת רבי מאיר במדרש שהפרות עדיין חיות וקיימות עד היום, ולכן אפשר לומר שהאתון עצמה נבראה בערב שבת בין השמשות וחייתה עד זמן בלעם, וכדברים אלו משמע גם מפרקי דרבי אליעזר, שהחמור שאברהם אבינו נטל עמו לעקידת יצחק, הוא החמור בן האתון של בלעם, והוא החמור שרכב עליו משה בבואו למצרים ועליו הרכיב את אשתו ואת בניו, והוא החמור שעתיד מלך המשיח לרכוב עליו, כמו שנאמר בזכריה: "עני ריכב על-חמור ועל-עזי כן-אתגלותו, והיינו בן האתון, ופירש שם הרד"ל, שאם החמור הוא בנה של האתון, הרי שהיא עצמה בודא נבראה ממש בערב שבת בין השמשות, והיתה בחיים אלפי שנים, והחמור בנה חי עד ביאת המשיח בקרוב, ובמדרש תלפיות מוסיף על-כך, שאברהם מטר את החמור ליצחק, ויצחק ליעקב, ויעקב ללוי שיוכל לחזר החמור למעשר, ולוי לקחה, וקחה לעמרם, ועמרם נתנו למשה. גם על בעלי חיים נוספים נאמר שחיו שנים רבות, כיניהם עוף החול שלא אכל מעץ הדעת והתברך שיחיה אלף שנה, והוא האורשינה שהתברך על-ידי נח לאחר שחש עליו ולא דרש את מונו, וכן אילו של אברהם שנברא אף הוא בערב שבת בין השמשות, וכתב היעב"ץ שלא הזקין בכל אותו שנים, כדי שלא יפסל מחמת זקנה.

ולאיקסם בישוראל

פניני אור החיים

מדברי האור החיים הקדוש על הפרשה

אל מוציאם ממצרים - אמר מוציאם ולא הוציאם, הגם שרז"ל אמרו דאפיק משמע, והזכירו מלאך, אף-על-פי-כן יותר משמע לשון עבד, אם היה אומר הוציאם. ונראה על-דרך אומנם ז"ל, בכל דור ודור חוב אדם לראות את עצמו כאלו הוא יצא ממצרים, עליבן אמרו יודעי פנימיות התורה, כי כל ליל פסח מתפברים כחות הקדושה מהקלפה ונוספים בעם בני ישראל, והיא הפחינה עצמה של יציאת מצרים, והוא אומרו אל מוציאם, כי לא יציאה ראשונה לבד אלא בכל שנה ושנה מוציאם בנזק, ונתן טעם פתוּעַמַת רַאם לו, פרוש כי ה' מוסיף מןזק אותם לרומם ואין קץ לרוממות אשר חשב ה' עליהם עד גדר שלא ישאר שום תערובת הרע בקדושה, והוא אומרו כי לא-ינחש ביעקב, ומו לבחינת הפחוש, גם לבחינת הנקראת נחש שהוא ראש הקלפה ס"מ הרשע הנקרא נחש, תעקר ולא ישאר ממנו ביעקב, על-דרך אומרו ואת רוח הטמאה אעביר מן הארץ, ולאיקסם הוא בחינת טמאה למטה ממנה, ואז יהיו ישראל בגדר שלמות המעלה ותהיה מעלתם יותר מן המלאכים, והוא מה שגמר אמר בעת יאמר ליעקב וגו' ואמרו רז"ל שהמלאכים ישאלו לישוראל מה פעל אל:

איביו - פרוש אדום ושעיר, ואמרו ירשה, פרוש שלא תבנה עוד ולא תהיה להם תקומה כשאר האמות שיהיו מהם באמור, ונתן טעם לפי שהם איביו ישראל וכו': וישוראל עשה חיל - פרוש, באמצעות אבוד אדום ושאר בני שת, ישעו ישראל חיל. פרוש, אשר בלע ס"מ ושאר העמים יוציאו בלעו מפיו, ולפי שניצוצי הקדושה הם מלכלכים פניהם תוך הקלפה וכשהם מתפברים ויוצאים ממנה הם נתקנים, לזה אמר עשה חיל לשון תקון לחיל אשר היה בלעו בהם:

דברי הימים

ב"א בתמוז תרפ"ז אחר הצהריים, אירעה רעידת אדמה קשה בארץ ישראל, שפגעה בירושלים, יריחו, רמלה, טבריה ושכם. מאות ערבים נהרגו ברעידה ובתים רבים נהרסו, אולם מעם ישראל לא נפקד איש בדרך נס. כמה בתי כנסת עתיקים בעיר העתיקה נפגעו כתוצאה מהרעש, בנייהם בית הכנסת העתיק דחסידי קארלין, ובבית הכנסת החורבה נפלה הנבחרת והרסה את בימת העץ של בית הכנסת, שהחלפה בעקבות זאת בבית שיש.

ב"א בתמוז תרצ"ה, נפטר אלפרד דרייפוס, הקצין הצרפתי היהודי, שהואשם בבגידה על לא עוול בכפו, מתוך אנטשמיות ושנאת ישראל. דרייפוס נולד באלזס שבצרפת כצאצא למשפחת טרוישו המיוחסת כצאצאים ישירים של רש"י הקדוש. לאחר שמכתב סודי נמצא לגרמניה שהיה אז בעימות עם צרפת, הוטלה האשמה על דרייפוס היהודי, ולאחר משפט שקרי הורשע ונדון לנאסר עולם ולגירוש לאי השדים. המשפט וגזר הדין, גררו עמם גל של אנטישמיות בצרפת כולה. לאחר מספר שנים, פרסם הסופר הצרפתי אמיל זולא מכתב גלוי תחת הכותרת "אני מאשים", ובו האשים את שופטיו של דרייפוס בהטלת אשמת שווא על הקצין היהודי. לאחר משפט נוסף שנערך לדרייפוס, הוקל עונשו, ובעקבות ערעור שהגיש דרייפוס לאחר כחמש שנים, הוכרז כי הוא חבול בפשע.

ב"ב בתמוז שנת ה'ק"ח, נפטר רבנו יעקב בעל הטורים, בנו של הרא"ש. מגדולי הדור היה, אולם חי בדחקות כפי שכתב שבספרו ש"כמוני היום שיש לי מעט משלי ואינו מספיק לי וצריך אני לאחריים, אם אני בכלל עשה שבתך חול". לא ידוע בבירור היכן נפטר, ויש אומרים שעלה בערוב ימיו לארץ ישראל.

תלמיד חכם מפלג היה רבי ברוך, שהתגורר באחת הערים הסמוכות ללאדי, והסתופף בצלו של בעל התניא, רבי שניאור זלמן מלאדי. בשנותיו הראשונות לאחר נשואיו, ישב רבי ברוך על-התורה ועל-העבודה, פשוט עוסק בתורה בהתמדה ללא טרדות של פרנסה, שכן סמוך היה על שלחן חותנו שהיה בעל יכלת, והוא תמך בו בכבוד והרחבה. אלא שגלגל חוזר הוא בעולם, ובבתי-אחת ירד חותנו ממעמדו וידו היתה קצרה לתמוך בהתנו ובני משפחתו. בכאב ובצער נאלץ רבי ברוך לסגור את גמרותו, לטל מעט מעות בהלוואה, ולצאת אל השוק כדי לנסות להרויח מעט לכלכלת בני-ביתו. בימים שבין פסח לעצרת, יצא רבי ברוך מביתו אל היריד הגדול שהתקיים בעיר הגדולה, ושהה שם מספר ימים, בהם רכש סחורות שונות, אותן הטעין על עגלתו עד לעיפה, והתכוון לשוב לביתו. הימים ימי ערב חג השבעות, ורבי ברוך עושה את דרכו בחזרה לביתו, אלא שהדרך התארכה יתר על-המדה, ובערב החג מצא את עצמו ביער הסמוך ללאדי. יושב רבי ברוך על מרפכתו, ולבו בליעמו. "היכן אני בעולם?" שאל את עצמו, "הרי גילי הייתי לחגג את החג במקצת מזרי ורבי הקדוש, ועתה שקוע אני עד צוארי בעניני פרנסה ומלאכה, עד שנפשי יבשה אין בלי". בהחלטה של רגע, זנק רבי ברוך ממרפכתו, הותיר אותה הפקר מאחורי גוו, והחל לרוץ אל הענייה לאדי הסמוכה, אליה הגיע סמוך לזמן תפלת מנחה בליל התקדש החג. עם הכנסו, הביט בו רבו בעל התניא לרגע, ומיד אמר לאחד מבניו: "דע לך, שאברך זה הוא חסיד בעל מסירות נפש שלי-ממש". דבריו של הרבי היו לו לבנו לפלא, שכן ראה שהרבי כלל לא שוחח עם החסיד שהגיע זה עתה, וכדי לברר את הענין החליט להתענין אצל רבי ברוך על קורותיו והתפעל ממסירות נפשו.

במוציא החג, נכנס רבי ברוך להפרד מרבו, ולשמחתו נענה בעל התניא ואמר לו: "דע לך, כי תמצא את העגלה שלך עם הסוסים וכל הסחורה, עומדים על מכונם ולא נפקד ממנו מאומה". שמח רבי ברוך לשמע ההבטחה הפלאית של רבו, ומצא כי שעת כשר היא לשטח את אשר על-לבו. "רבי! שקוע אני בעל-פרחי עד צוארי במלאכה ופרנסה, ואני בטל מתורה ועבודה בהיותי טרוד על-המחיה ועל-הכלכלה". הביט בו הרבי ואמר: "לוי לעצתי תשמע, חדל לך מעסקיך לרפש סחורה ביריד ולמכר בעירך. תחת זאת, צא וחבר פנדק דרכים אחד, ושם ימכרו בני ביתך יירשרף לעוברים ושבים, ואתה תוכל לישב בשלוח וללמד תורה במנוחת הדעת". יצא רבי ברוך שמח וטוב לב מלאדי, ועשה את דרכו בצעדים מהירים אל המקום בו הותיר אחריו את העגלה והסוסים בערב החג. ובדברי הרבי בן היה, ורבי ברוך מצא את העגלה עם הסוסים עומדים על מכונם, כאשר כל הסחורה הרבה שרכש בידים מרבים בשוק, מוכנים ומזמנים לו ללא שום חסרון. באותם רגעים שרבי ברוך התקרב אל העגלה, עמד שר נכבד מן העבר השני, והתפלל לראות עגלה עמוסה בסחורה, עומדת לבדה באם הדרך, ללא בעלים. פשהתקרב רבי ברוך אל העגלה, התענין אצלו השר ביצד הותיר את העגלה ללא שומר, וכשהלה ספר לו, כי העגלה עומדת כך כבר שלשה ימים רצופים, ומאומה לא ארע ביניהם, השתומם שבעתים. "רוצה אני כי איש ישר אתה, ולכן רוצה אני להציע לך עסקה נדאית. בבעלותי פנדק גדול שעומד באחזה הגדולה שלי, אלא שלא מצאתי עד כה אדם מזהימן לו יכול אני להחזיר אותו. מציע אני אפוא לך, להכיר ממני את הפנדק ולשלם לי מדי שנה סכום מסוים ומספיק". ראה רבי ברוך לפליאתו, כי ברכתו של הרבי קורמת עור וגידים במהירות מדהימה, ומיד הביע את הספקתו, אלא שהסביר פי אור לו עתה כסף מזמן לרכישת כל הכלים הנדרשים להעמדת הפנדק על-תלו, אך השר מהר להניח את דעתו והודיע לו, כי כל ההוצאות תהיינה על חשבוננו, ועליו להסיר כל דאגה בענין.

אך החל היהודי לברר מעט אודות הפנדק שהציע לו להחזיר, ולחקרתי התברר, כי המקום עוזב זה מכבר, בעטיו של מכשף גדול שמתגורר בקרבת מקום אל הפנדק, ובאמצעות כחות הטמאה שלו הטיל קללה וכשוף על המקום, וכל החוכרים הקודמים לא השלימו את שנתם, רחמנא לצלן. תחלה נבהל רבי ברוך מעט, אולם לאחר מכן התעשת ואמר: "איני מתירא מהבשפים, כי הרי רבנו הקדוש צוה עלי להתפרנס מקמי, ולא יתכן שתצא מאתו הרעה". ואמנם, החל רבי ברוך להפעיל את המקום, וראה ברכה בעמלו. תוך זמן קצר עלה בידו לשלם לבעל האחזה את דמי החכירה השנתיים, ועם הרווחים הרחיב את המקום ושכללו ללא הפר. אולם, לאחר מספר חדשים החל רבי ברוך לחוש חלשה מוזרה בגופו, ומחלתו גברה עליו עד שבמעט לא יכול היה ללכת ברגליו. בכחותיו האחרונים עלה רבי ברוך על מרפכתו, ונסע אל רבו ללאדי, והגיע אליו בערב שבת-קדש פרשת בלק, בבקרו של יום השבת, עלה בעל התניא לקרא בתורה במנהגו, וכשהגיע לעלית חמישי קרא לרבי ברוך לעלות לתורה. החל הרבי לקרא בקול גדול, וכשהגיע לפסוק: "כי לא-ינחש ביעקב ולאיקסם בישוראל", התלהב מאד ובניו נעשו בלפיד אש, וחזו וקבל את הפסוק פעמים מספר. מרגע לרגע חש רבי ברוך כי הוא הולך ומקריא, וכשבכנס להפרד מהרבי במוציא שבת, הרגיעו בעל התניא ואמר: "הסר דאגה מלבך, כי בעזרת השם יתברך תשוב לבריאותך", וחזר שוב ושוב על הפסוק "כי לא-ינחש ביעקב". בשיבת רבי ברוך לביתו, קדמוהו יהודי הפקר וספרו לו בהתרגשות על הפנות הפתאומי שנתח על המכשף ובני ביתו, ויאבדו מתוך הקלה. "מתי ארע הדבר?" התענין רבי ברוך, ולא התפלל לשמע, כי הדבר ארע בשבת-קדש בבקר, בשעה שעלה לתורה בלאדי. ♦

משפחה

רבי יחזקאל מקוזמיר היה דורש את הפסוק בפרשה: "אפס קצוה תראה וכלו לא תראה", שכלל בקש מבליע להביט רק בחסרונות שבקצה עם ישראל, ולא בכל' בעם ישראל בכללותו, אולם בעל-פירוcho התנבא ואמר: "לא-הביט און בעיניו ולא-ראה עמל בישראל", שאין בהם מום וחסרון וצריך תמיד להפך בזכותם. רבי גדליה מליניץ היה אומר, שמשיח צדקנו עתיד ללמד זכות על עם ישראל, ואפלו על הרשעים יחפש לומר שהם צדיקים, ובזכות מליצת הטוב תבוא הגאולה. ורגיל היה לומר כך: "צדיק קטן אוהב רשעים קטנים, אולם צדיק גדול אוהב אפלו רשעים גדולים, ואלו משיח צדקנו יהיה אוהב ומלמד זכות אפלו על רשעים גמורים". וכך היה אומר המהר"ד מבולו בשם אביו רבי יהושע, שהקב"ה בחר במלאך הנוהג להיות ממליץ טוב על ישראל, מפני שחנוד היה תחלה אדם בעולם הזה וידע את יצרו של האדם ואת הנסיונות העוברים עליו, ורק מלאך כזה שהתנסה קדם לכן בעולם הזה, הוא יכול להמליץ טוב על ישראל, ולא שום מלאך אחר שהיה מתחלה מלאך ולא ידע אדם מהו.

מדת אהבת ישראל והרצון להמליץ טוב על כל אחד, היו במקורו חייו של רבי אהרן מבולו, ולא היה דומה לו במאמציו ללמד זכות על כל בן-ישראל באשר הוא. פעם נכנס אליו האדמו"ר מבוסטון רבי לוי יצחק הלוי הורוויץ, ובשהרבי שאלו לשמו נענה ואמר: "שמי לוי יצחק בן שרה שאשע". לשמע השם, אהה וקעה את רבי אהרן, ומתוך התרגשות שאל שוב לשמו. התפלא האורח לפשר הענין, עד שהבין פי התרגשותו של הרבי מבולו נובעת מכך, ששמו ושם אמו זהים בדיוק לשמו של סגנום שלי-ישראל, רבי לוי יצחק בן שרה שאשע מברדיטשוב, שברדיו דבק ובמסלתו פסע בלי-מיו, להמליץ טוב על ישראל. אחד המשמשים בכלו, ר' מרדכי שמש שהפליג בשנים, זכה לכינוי המוזר 'ר' מוטל גיהנם-שמש'. ולמה נקרא כך? מפני שברשותו היו מפתחות לארונות אחרים בחצר הקדש, ובאחד מהם החזיק נרות שהיה מחלק ללומדי בית-המדרש. באשר היו שואלים אותו לשם מה הוא מחזיק בצדו מפתחות גדול, השיב בדרך שחוק, כי המפתחות הם משערי הגיהנם ואותם הוא פותח בערבי שבתות מועדים, וסוגרם במוצאים, והוא מכניס ומוציא את מי שהוא רוצה לשם. תשובתו המבדחת של המשמש היתה מעוררת התול בקרב באי בית המדרש, אולם למרבה הפלא בפרו המהר"ד מבולו, ולפעמים היה מתענין אצלו על נשמות של נפטרים אם שוהים עדין שם או כבר זכו לזכות נשמתם ויצאו מעמק הבקא. לעתים היה אף דורש מהמשמש 'להוציא' נשמות פלמוניות משאול תחתיות, והוא היה מתופח עמו על-כף, החסידים הבינו כי דברים עמוקים תלויים בשיחותיו של הרבי, ואילו בנו רבי אהרן מבולו היה אומר, שאביו חבב את המשמש ר' מוטל מפני כמה מעלות טובות שקי לו, ראשית, מפני שהיה תלמיד חכם שעסק בתורה בצניעה וחסתיר את מעלותיו מהבריות, למד בכל יום שמונה עשר פרקי משניות וידע אותם בעל-פה, נהג לחלק נרות ללומדי בית המדרש ואלא בגאמנות את תפקידו, ואף היה בעל חסד גדול. אולם מעלה יתרה ויקרה היתה לו שהיה חשובה מבולו, שהיה תמיד ממליץ טוב על כל אחד מישראל ותר אחר למוד זכות עליו, ובכל פעם שהיה שומע מיצד מספרים לרבי על התנהגותם השלילית של יהודים, היה מבקש מהרבי שלא לקבל את הדברים והיה מספר בשבחיו של אותו אדם, ובגלל תכונה זו שפסל לעצמו, אהבו הרבי מאד וכבודו ביוצרת הכבוד.

רבי פינקס אליהו מפולין, בראחיו ותלמידיו של החודשי הרי"מ, היה מלמד זכות על-כל-אדם ומהפך בזכותו. פעם נסע לעיר דובנא, ובהגיעו ראה המלה גדולה קרוב הראוי והבריות עומדים ומתנפחים בלהט. הגיעו הדברים לאזניו, כי עלם אחד מבני העירה, יתום מסכן וחגר, שמרב תלאותיו השתבשה עליו דעתו במקצת ולא שלט במעשיו, נתפס בגנבת מומן מקפת הצדקה שבבית-הכנסת. התנפלו עליו כמה מאנשי המקום, הכוהו מכוח נאמנות ונמנו עליו לגרשו מן העירה. עמד רבי פינטשע ולבו נכמר בקרבו למראה הצעיר המסכן, שעמד עקשנותו וסרב לעזוב את המקום. נגש אפוא אל ראש המפים ושאלו בקאב: "האם היית פעם עלם יתום? הביט בו האיש בפליאה והשיב בשלילה. "והגר היית?" ושוב השיב האיש בשלילה, "ורעבת פעם ללחם?" "לא". "והאם התלכת בחיך ללא חנוך וכלא בית חס?" וכשגם עכשו השיב האיש בשלילה, הרעים עליו רבי פינטשע בקולו ואמר: "אם כך, איך מלאך לך לזון את היתום המסכן הזה? והרי חז"ל קבעו שאל תזון את-חברך עד שתגיע למקומו".

ראיב את המהונכים של המשפחה דוידובני? קיינעניהרע?

חדש מניות הודו של רב המכר "שבת טיש"

מידות טיש
מידות והליכות בראי מרשת השבוע

מחיר מיוחד לרגל הנוצאה לאור	מחיר	1240
מחיר	מחיר	900
מחיר	מחיר	900
מחיר	מחיר	900

מחיר מיוחד לרגל הנוצאה לאור

מחיר מיוחד לרגל הנוצאה לאור

מחיר מיוחד לרגל הנוצאה לאור

מחיר מיוחד לרגל הנוצאה לאור

בשנת תרנ"ו, הטיילו שלטונות רוסיה צורה קשה על יהודי המדינה, והגבילו מקומות המגורים המותרים להם. בעקר, נצטוו כל יהודי מוסקבה הנידח לעזוב את העיר, אלא אם-כן יסכימו לותר על רכושם. באותם ימים, נמצאו לא מעט יהודים במוסקבה שהיו רחוקים מתורה ומצוות והיו מחללי שבתות, אולם בכל זאת לא נמצא בהם אפלו יהודי אחד שהסכים להמיר את-דתו, ובלם מכרו את נכסיהם בפרוטות מעטות, ועזבו את מוסקבה בשארית רכושם. היה ה"תפץ חיים" מלמד זכות עליהם והיה אומר שאין להרחיק יהודים אלו. מפני שהם קדשו שם שמם והפקירו את-פלי-רכושם כדי שלא להמיר את-דתם, מגדל האמונה היוקרת שבהם.

מטעם

ויחר-אף אלקים כה' הולך הוא (כב, כג)
בטעמי זרקא סגל, מפני שהקב"ה נתן לו רשות ללכת אבל לא נתן לו רשות לקבל, ולכן חרה אף ה' בו כשראה שהוא מבקש לזרוק את קללתו בעם סגלה, עם ישראל שהוא סגלה מכל העמים. ולבסוף אמר בלעם אס-יתרלי בלק מלא ביתו בסף וזהו, ונס שם מטעמות התבות בזרקא סגל, כי בלעם הבין שאין בכחו לזרוק את קללתו על עם סגלה, אלא להפך נאלץ לזרוק את סגלתו שלו, הוא הפסד והחבב שלא עלה בידו לקבלם. (פרדס סיפור)

ותרא האתון

ג' פעמים נאמרו תבות אלו בזה אחר זה, בתחלה מטעמות בטעם תלישא קטנה, לאחר מכן בקדמא ואולא, ולבסוף במהפך פשטא, וסמנה: קדמ' א"א = ניטריקון קטנה, קדמא, מהפך, א"תון. (מטות סיפור)

לעשות טובה או רעה מלבי

תבת טובה מטעמת בטעם תביו, ותבת רעה מלבי באתנה. רמז יש כאן לרשעותו של בלעם, שעל הטובה לישראל עשה בעל-פירוcho ובלב שבור, ולכן היא מטעמת בטעם תביו, ואילו את הרעה לישראל, עשה באתנה ובנתח ריה. (מדרשו של שם)

ויחיו המתים במגפה

אחד מי"א זוגות תבות המתחלפות מרביעי לזקף, כי בקרה מטעם ויחיו המתים במגפה. (המסורה)

מדגש

מסורה תמונה הובאה בספר "מגניזי ישראל בפריז" שנדפס בוניה בשנת תרנ"ד, בזה הלשון: "סמן של 'תרא האתון' דבלק, אי ישירי-משה ובני ישראל את-השירה הזאת", ולא ידע המפרש את כונת הדברים והשארם בתמיהה. אף בספר "פאת שדר" מצא הספר ברור לכך, שכן שלש פעמים נקטבו התבות ותרא האתון בזה אחר זה בפרשת בלק בספר כ"ב. בפסוק כ"ג: ותרא האתון בטעמי מנח תלישא קטנה, בפסוק כ"ה: ותרא האתון בטעמי קדמא ואולא, ובפסוק כ"ז: ותרא האתון בטעמי מהפך פשטא. וכדי לתת סמן לכך, קבעו במסורה את הפסוק "אז ישיר-משה ובני ישראל את-השירה הזאת", שמטעמות בדיוק לפי סדר זה. התבות אז ישירי-משה בטעמי מנח תלישא קטנה, התבות ובני ישראל בטעמי קדמא ואולא, והתבות את-השירה הזאת בטעמי מהפך פשטא.

ממלא

בעיר אחת היה בית כנסת ישן, וכמה מראשי הקהל החליטו לבנות תחתיו בנין מפאר. מבינו שההוצאות היו רבות, העמד הבנין במשכונן להלוואות. בסופו של דבר לא שלם החוב והבנין נחלט בידי המלוים, והקהלה נותרה ללא בית כנסת כלל. אמר הרב בכאב: "חז"ל אמרו, שכל הפרכות של בלעם חזרו לקללה, חוץ מבתי כנסיות בפסוק 'מהיטבו אהליך יעקב משכנתיה ישראל'. אולם בקהלתנו גם דבר זה הפך לקללה, שכן קדם זכינו לאהליך יעקב, בבחינת אהל ושלוחו בו, ועכשיו הפכנו למשכנתיה ישראל, כאשר בית הכנסת הפך להיות משכנו..."

מי שמקיים בעצמו את הנאמרו: "לא-הביט און בעיניו ולא-ראה עמל בישראל", ואינו מחפש אחר הטא עם ישראל, אלא מהפך בזכותם ומחפש טוב על כל אחד מישראל, סמן הוא אצלו כי "ה' אלקיו עמו ותרועת מלך בו" - שיש בו יראת שמים ומזרא ה' עליו. (רבי לוי יצחק מברדיטשוב)

גליון 420
שנה ט' תש"פסיפורי
צדיקים

י"ל לע"נ הרה"ח ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר שיבלט"א

תודה למשפחת קליטן על האישור לשריטמש בתמונה

סיפורי חז"ל

גוי אחד אמר פעם לרבי אלעזר, יותר משחיבב הקדוש ברוך הוא את משה רבכם חיבב הוא את בלעם, שהנה כתוב בתורתכם שכאשר רצה ה' לדבר עם משה שלח וקרא לו לבוא אל המשכן, כמו שכתוב 'ויקרא אל משה וידבר ה' אליו וכו'' אך כאשר רצה לדבר עם בלעם, נאמר 'ויבא אלמקים אל בלעם' ולא קרא לו לבוא כדי שלא להטריד את בלעם. ומכאן מוכח שאת בלעם אהב יותר. השיב לו רבי אלעזר בדרך משל, מצורע אחד הגיע לארמון המלך ומצא את השער נעול. הקיש בחזקה על השער כדי שיפתחו לו, כשאמרו למלך שהמצורע רוצה להיכנס לארמון, סירב המלך להכניסו מחמת צרעתו, ואמר המלך שאם ישלח שליח שישלוקו, הדבר יקומם אותו ויתפרץ בכח ואז עלול להדביק את בנו בצרעת, ולכן קם המלך מכיסאו וניגש לשער הארמון וצעק על המצורע שיתלק משם, כדי שלא ידביק את בנו. המצורע מיהר להימלט מן המקום. לאחר זמן מסוים הגיע ידו של המלך אל הארמון ודפק על השער. וכשמע המלך שיידו עומד בחוץ ודופק על השער, קרא לו המלך מתוך הארמון בקול חיבה שיכנס לארמון, ולא שלח המלך שליח שיקרא לו, אלא הוא בכבודו ובעצמו קרא לו כדי להראות לו את חיבתו אליו. והנמשל, אומר רבי אלעזר לאותו גוי, בלעם דומה היה לאותו מצורע שדפק על שער הארמון ורצה להיכנס פנימה, ולכן השי"ת הלך בעצמו לשער הארמון כדי למנוע אותו מלהיכנס פנימה, שלא יטמא את הארמון. לעומת זאת משה רבנו קרא לו ה' להיכנס פנימה אל אהל מועד. רק לידיד אהוב קורא מלכו של עולם בשמו ומזמינו להיכנס אל תוך ארמונו.

(זוהר פרשת בלק)

פרשת השבוע

להתרפא מחוליו, כי אם לבוא אל צדיק הדור ולבקש ממנו כי יתפלל בעדו. אלא שאמרה התורה הק' במפורש 'ורפא ירפא' היינו שצריך אדם לבקש לו רפואה בדרך הטבע. אבל אם לפנות לרופא פלאים המרפא בסגולות שלא על פי דרך הטבע, הרי מוטב לפנות אל המגיד הקדוש בקונונין. הוא הדין גם בנידון שלפנינו, אומות העולם לא האמינו במשה רבנו, רק משום שלא האמינו בקיומם של כוחות אלוהיים על טבעיים, ולדעתם לא היו כל האותות והמופתים אלא אירועים אקראיים וטבעיים. על כן נתן להם השם יתברך נביא משלהם, אשר עסק גם הוא בנבואות ובכוחות על טבעיים. ואף על פי כן האמינו בו, הרי מעתה לא היה להם עוד שום פתחון פה, שכן אם כבר מאמינים היו בקסמיו של בלעם הרשע, הרי מוטב היה אילו האמינו בכוחות האלוקיים של הנביא האמיתי משה רבינו.

וישלח מלאכים אל בלעם בן

בעור וגו' (כ"ב - ה')

מפני מה השרה הקדוש ברוך הוא שכנינו על גוי רשע? כדי שלא יהא פתחון פה לאומות לומר אילו היו לנו נביאים חזרנו למוטב, העמיד להם נביאים והם פרצו גדר העולם (רש"י) אך הלא הקושיה נשארת במקומה, שכן עדיין יהיה להם פתחון פה לטעון, למה העמיד לישראל נביא כמשה ואילו לנו העמיד נביא פורץ גדר כבלעם הרשע?

וסיפר על כך הרה"ק רבי שמחה בונם מפרשיסחא זיע"א: מעשה שהיה כאשר הגיע פעם לברלין להתרפא ממחלת העיניים שלקה בה. החל לדרוש ולשאול אחרי רופא עיניים מוכשר ומומחה. יעץ לו מישהו לפנות לרופא פלאים ידוע המרפא מחלות בכח סגולות. השיב לו הרבי, לאמיתו של דבר לא היה יהודי צריך לילך לרופא

זמני השבת

זמני יציאת השבת

ירושלים 8:31 ת"א: 8:33 ר"ת: 9:03

פרשת בלק

זמני כניסת השבת

ירושלים: 7:13 ת"א: 7:28

הניתוחים. שני גויים נפחו את נשמתם כאחד, ולקרובת רבינו היתה נפשה לשלל.

הכרת הטוב של רבינו זיע"א לאחר עשרות שנים

היה זה בשנות השואה. איש אשכולות ורב פעלים היה ר' שאול שטרן. ירא שמים, תלמיד-חכם וטוב מזג. שקד ללמוד תורה בכל רגע פנוי ואף חיבר ספר הגות על חמישה חומשי תורה. לפרנסתו ניהל מפעל לעיבוד מזון ונחשב מומחה בעל שם לכשרות. באחד המסדרים במחנה הריכוז, פקד הקצין הגרמני על בעלי ההשכלה הרפואית לצאת מהשורה. אמנם לר' שאול לא הייתה השכלה רפואית, אך הוא היה כימאי והבין קצת בתרופות. בלי לחשוב פעמיים יצא מהשורה והציג את עצמו כרופא. כך היה יכול לסייע לחולים רבים, שקיבלו ממנו תרופות יותר ממה שהתירו לו ההוראות. יום אחד הגיע למרפאה בחור צעיר. ר' שאול התעניין בשלומו, טיפל בו כראוי ושוחח עמו בדברי תורה. הבחור התחבב עליו מאוד והוא השתדל לסייע לו ככל יכולתו. בהמשך רקם ר' שאול תכנית שבעזרתה הצליח, בסיוע עוד גורמים, להבריח את הנער אל מחוץ למחנה. מאז נעלמו עקבותיו של הנער והם לא נפגשו עוד.

שלושים שנה חלפו מאז. בשנים אלה הספיק, כאמור, לעלות ארצה ולהקים משפחה. חלפו עוד שנים ובינתיים גם ילדיו בגרו והקימו משפחות. אחד מילדיו התגורר עם משפחתו ברחובות. זה היה בשבת הראשונה שבה התארח ר' שאול בבית בנו ברחובות. מכל בתי הכנסת בעיר בחר ר' שאול ללכת להתפלל בבית הכנסת של רבינו הקדוש זיע"א. הוא התפלל שם הן כליל שבת הן ביום. בקריאת התורה, פנה אליו הגבאי וקרא לו לעלות 'שישי'. ר' שאול היה מופתע מאוד, שכן בית הכנסת היה מלא מפה אל פה ואילו הוא היה סתם אורח בלתי מוכר. במוצאי שבת קודש הרבי החל רבינו בעבודת הקודש – קבלת הקהל וקריאת הפתקאות. גם ר' שאול השתלב בתור הארוך והמתין לברכת הרבי. לפתע ניגש אליו המשמש בקודש וקרא לו לבוא עמו. שוב הופתע ר' שאול מהיחס המיוחד כלפיו. הוא פסע בציטנות אחרי המשמש שהוביל אותו היישר לחדרו של הרבי. כשנכנס פנימה קידמו הרבי בברכת 'שבע טוב' לבבית והציע לו סיגריה. ר' שאול השיב בנימוס כי אינו מעשן. 'זה חידוש בשבילי, ר' שאול', הגיב הרבי. 'מתי חדלת מלעשן?' ר' שאול היה נבוך ולא השיב. בקושי זכר שבעבר עישן. הרבי שינה את נושא השיחה. 'יש לי דבר תורה, לומר לך', אמר והשמיע באוזני ר' שאול פירוש נאה לאחד מפסוקי התורה. כשסיים את ה'פירוש', פנה אל ר' שאול בשאלה: 'נו ר' שאול, ההסבר הזה אולי מוכר לך?' ר' שאול לא השיב. כעבור רגע של שתיקה, הישיר הרבי מבט אל ר' שאול ואמר לו: 'את הפירוש הנאה הזה שמעתי ממך בנעוריי, בשעה שבאתי לקבל ממך טיפול במרפאה של מחנה הריכוז. אני הוא הנער הצעיר שחיבבת וססייעת לו לברוח אל מחוץ למחנה. התזכור?' רבינו הוסיף ואמר: 'אתה היית שליח ד' להצילני, ואני חייב כלפיך בהכרת הטוב'. ר' שאול היה אחוז התפעלות מהעובדה שאחרי שלושים שנה עדיין זכר הרבי את פניו, את דבר התורה ששמע ממנו במחנה, ואפילו את העובדה שבאותם ימים נהג לעשן.

לקט סיפורים מרבינו הקדוש והטהור רבי דוד משה

מקרעטשניף זיע"א ליומא דהילולא ט"ו תמוז

עיניים צופיות

המעשה אירע בעת ביקורו של רבינו זיע"א בארה"ב בשנת תשכ"ח, לרגל נישואי בנו כ"ק אדמו"ר שליט"א מקרית גת. המונים צבאו על דלתות בית האכסניה שלו לחזות בזיוו ולתברך מפי קודשו. בין הבאים היה שאר בשרו מנכדי רביה"ק רבי מאיר מקרעטשניף זיע"א, שבא להזכיר לישועה ולברכה את אמו אשר לקתה בליבה והיתה צריכה לעבור ניתוח לב בימים הקרובים. הוא לא בא להתייעץ אם לעשות את הניתוח אם לא, אלא לקבל ברכה שיעבור הניתוח בשלום. וכידוע באותם הימים ניתוח כזה היה כרוך בסיכון רב. כשהגיע תורו ונכנס להתברך, התעניין רבינו זיע"א בשלום קרובתו, ובירר את כל פרטי הניתוח. והקרוב הזכיר את שם בית החולים ואת שם הפרופסור שאמור לבצע את הניתוח. רבינו זיע"א הקשיב קשב רב כדרכו בקודש, ולשמע שם הרופא עצר בעדו ואמר בנחרצות. 'בשום אופן לאו' שלא יערכו את הניתוח אצל רופא זה. וסיים בברכה שיעבור הכל בשלום ובהצלחה. כאשר יצא אותו קרוב מפתח ביתו של רבינו, היה נבוך מאוד מה עליו לעשות. מצד אחד הניתוח כבר עתיד להתקיים בימים הקרובים, אצל פרופסור בעל שם וידוע כמומחה בתחומו, ומה גם שלקבוע עתה תור חדש לפרופסור אחר יקח שבועות ואולי אף חדשים רבים, כאשר אימו החולנית נתונה בינתיים בסכנה. אולם מאידך גיסא כיצד ניתן לבטל את דברי רבינו שפסק מפורשות שלא לערוך את הניתוח אצל פרופסור זה. לבסוף הרהר בדעתו, שמכיון שהוא לא בא אל רבינו להתייעץ, אלא לבקש את ברכתו, יבצעו את הניתוח כמתוכנן ומן השמים ירחמו שהכל יעבור בשלום.

הגיע ובא יום הניתוח. באותו יום עמדו בתור לניתוח אצל אותו פרופסור כמה וכמה חולים, כשהראשונה ברשימה הייתה אותה אשה. הניתוח אמור היה להתחיל בשעה שמונה בבוקר, וכדרך הנהלים, היתה החולה מאושפזת במחלקה כבר מיום קודם, כשכל הבדיקות מוכיחות כי היא כשירה לעמוד לניתוח. אך עם שחר כשעשו לה שוב בדיקות אחרונות, נמצא כי חום גופה גבוה מאוד, ובמצב שכזה לא ניתן לעשות את הניתוח בשום פנים ואופן. לאחר התייעצות בין הרופאים הוחלט כי יתנו לה תרופה להורדת החום, ובינתיים יכנס לניתוח החולה הבא בתור. החולה הבא בתור הוכנס לחדר הניתוח, והניתוח החל. כשהכל הולך כשורה ועל מי מנוחות, עד שלפתע נשמעו צעקות מחדר הניתוח. הרופאים המסייעים פרצו מן החדר בזעקות הצלה כאשר הפרופסור המנתח התמוטט פתאום מול עיניהם ולקה בשבץ מוחי. הבלבול היה גדול, כוחות ההצלה ניסו לייצב את מצבו של הפרופסור ללא הועיל, תוך כדי שהחולה הגוי ששכב על מיטת הניתוחים נשכח כליל. כשחזר הצוות הרפואי להמשיך את הניתוח ללא אותו פרופסור, התברר כי אין את מי לנתח. אותו חולה נפח את נשמתו על מיטת

משל ונמשל

אפילו מחט קטנה אי אפשר לקחת לעולם הבא

משל לסוחר עשיר אחד שהיה קמצן מאין כמוהו. לבוש היה בבגדים בלויים, נעל נעלים מרופטות, גר בבית קטן ועלוב ואכל מאכלים פשוטים וזולים. חבל על הכסף! חברים רבים לא היו לו. פה ושם היו אנשים טובי לב שהתעניינו בשלומם והחליפו איתו מילים מספר, מתוך רחמנות על עליבותו. גם לקרובי משפחתו לא היו הרבה סיבות להתגאות בו ולשמור עימו על קשר. יום אחד נפל למשכב, מחלה קשה תקפה אותו. הרופאים לא נתנו לו תקווה, והמצב נראה נואש. שכנים ומכרים באו להיפרד. קרובי המשפחה המועטים עמדו ליד המיטה מעמידים פני כואבים, אך בתוככי ליבם קיוו כי אולי רשם משהו על שמו בצוואה. בין הבאים להיפרד היה גם בנו של החייט, שמת לא מכבר ממחלה דומה. החייט היה בין המעטים שדרשו בדרך כלל בשלומם של הסוחר העשיר, כך שהבן התקבל בידירות רבה. רוח של רגשות עברה על הסוחר החולה, והוא יבב באוזנו של בן החייט: "ראה, אני עומד למות. לא עשיתי הרבה בחיי, לא הספקתי את כל הדברים שרציתי לעשות, לא ניצלתי מספיק את עושרי..." בן החייט הנהן בראשו ואמר: "כן, אתה באמת נראה גוסס. כנראה, הינך הולך למות. אבל לפני שאתה מת, יש לי בקשה קטנה אליך, האם תהיה מוכן לעזור לי?" האיש חיבב את הבחור, ואף התרכך מעט בימי מחלתו, והוא השיב בחיוב, אף שלא ידע עדיין מה הבקשה. "אבא שלי, החייט, שמת לפני כמה חודשים, התגלה אלי אתמול בחלום הלילה והתלונן שחסרה לו שם למעלה מחט. אילו היתה בידו מחט, היה יכול לתפור שם חליפות ובגדים. הוא ביקש את עזרתך." "איך אוכל לעזור לך בעניין?" שאל העשיר. הבן הוציא מחט מכיסו, הושיט לאיש ואמר: "לא אבקש ממך הרבה, רק אם תוכל, כשאתה עולה למעלה, קח אתך את המחט הזאת ותן אותה לאבא". "בשמחה רבה!" השיב האיש. נטל את המחט ונפרד ממנו לשלום. בלילה נדדה שנתו של העשיר. המחט הטרידה את מנוחתו. "היכן אשים אותה?" חשב. בתחילה תקע אותה בדש בגדו, אבל אחר כך חשב, הרי לא יקברו אותי בבגדי, והמחט מה יהיה עליה? ככל שהפך בעניין, התבהרה לו העובדה שאין לו שום דרך לקחת איתו את המחט.

הנמשל: בשעת פטירתו של אדם אין מלויין לו לאדם לא כסף ולא זהב ולא אבנים טובות ומרגליות, אלא תורה ומעשים טובים בלבד, אם אין שום אפשרות לקחת מחט אחת קטנה, ודאי שאת כל הרכוש שצבר האדם בימי חייו לא יוכל לקחת עימו.

(אחד המגידים)

שבת פר' בלק השבת האחרונה עלי אדמות.

באותה שבת נשגבה, השבת האחרונה עלי אדמות, שבת רבינו בסיגעט שברומניה, בעת עריכת השולחן הסבו מספר אנשים, פניו האירו כלפידי אש, ובלהבת קודש אמר דברי תורה על הפסוק: (שמות ל'ד ז') שנאמר באמצע י"ג מידות של רחמים: "פוקד עוון אבות על בנים ועל בני בנים ועל שלשים ועל רבעים" איך קשור פסוק זה שמוזכר בו פקידת רשעים ל"ג מידות של רחמים? הקשה רבינו. ותירץ בשם אביו הקדוש שגם מידה זו רחמים היא. פוקד משמעות ממתין, השי"ת ממתין לחוטא שישוב בתשובה. ואם לא שב, פוקד עוון אבות על בנים, ממתין השי"ת שהבנים יתקנו את חטאי אבותם, ואם גם הם לא תיקנו, ממתין על שלשים ועל רבעים, לדורות הבאים. במהלך אמירת הד"ת העיר רבנו את העומד על ידו באומרו מה לך נרדם! לא יהיה אפילו מי שימסור את מה שדברנו.

על עובדת פטירת רבינו דווקא בפרשה זו (בלק) הסביר כ"ק מרן האדמו"ר שליט"א בעת עריכת השולחן שבת יארציית התשס"ט שהרי איתא בספה"ק, שאין השי"ת נוטל את נשמות הצדיקים, ללא הסכמתם. ולכל צדיק יש את השלמות אליה הוא חותר להגיע. אצל רבינו ז"ע ראו במוחש שמסר את נפשו לקרב את ליבם של ישראל לאביהם שבשמים בדרך של ברכות וישועות. וכיון ששמע בקריאת הפרשה שהשי"ת הסכים ע"י שנאמר: "לא תאור את העם כי ברוך הוא" הרגיש כי פעל והשלים את תפקידו בעולם הזה והסכים למסור את נשמתו לידי השי"ת ולהסתלק מזה העולם.

זכותו תגן עלינו ועל כל ישראל אבי"ר

הזדמנות אחרונה

עובדות, תמונות ומכתבים ודברי תורה
מהרה"ק רבי דוד משה מקרעטשניף זיע"א

היות ואנו קרובים לסיים חיבור מקיף על חייו ופועלו של אבינו רועינו כ"ק מרן אדמו"ר הרה"ק רבי דוד משה מקרעטשניף זצוק"ל, ובפרט כעת שאנו מתקרבים ליומא דהילולא דיליה החל בט"ו תמוז, אנו יוצאים בזאת בקריאה לכל מי שידוע על עובדות והנהגות מחייו ופעלו, או שבידו תמונות, מכתבים ומסמכים ממנו, וכן על הקשר בינו ובין צדיקי דורו זיע"א, שיצור עמנו קשר ויביא את הברכה לבתי ישראל.

דרכים ליצירת קשר:

הרה"ג ר' אברהם מרדכי בלינדר – 058-3228148

אימייל – 3133033@gmail.com

זכותו של אותו צדיק תעמוד לכל התורמים והמסייעים לעניין נשגב זה, לאורך ימים ושנים בבני חיי ומזוני רוויחי.

צ"ן אדם לחברו

כל יהודי צריך לזכות בצדקה

מעשה שהיה אצל הרמ"א זיע"א שהיה הולך לעניני צדקה רק אל גבירי עירו קראקא, אך לא היה מבקש מהמוני העם. והיה בעיר שואב מים שכולם כינוהו יענקלה שיכור, כי מנהגו היה בכל יום ששי כאשר גמר את עבודתו הקשה, היה הולך וקונה בכל הכסף משקה מיוחד לכבוד שבת. ופעם בדרכו לקנות את המשקה כמנהגו ביום ר', ראתהו אשה עניה והיא לא היה בידה לקנות אף נרות לשבת, והתבטאה בקול, הנה יענקלה כבר הולך לו לקנות לשתות ואני אין לי אף כסף לנרות. כששמע יענקלה כדברים האלו, שם את צרור כספו על החלון של האישה והלך לביתו, עלה על יצעו והשיב את נשמתו לבוראו, ועוד באותו יום לפני כניסת השבת נטמן בקבר ישראל. במוצאי שבת והרמ"א יושב בביתו ולומד, נכנס אליו יענקלה ומזמינו לדין תורה לפני בית דין של מעלה. הרמ"א חשב כי השיכור חמד לצון וגירשו מעל פניו. אחר כך הרהר בדברים והתפלא עד מאד, משום שהדלת היתה נעולה, יצא לבית המדרש ושם סיפרו לו כי יענקלה שואב המים נפטר עוד ביום ששי. ראה כי יש דברים בגו והמתין לבואו שנית. ואמנם כאשר חזר ונשנה הדבר ויענקלה בא אל הרמ"א להזמינו. שאלו הרמ"א מה זה ועל מה זה? אמר לו יענקלה כי בבית הדין של מעלה טוענים על הרמ"א, שבורר לו ממי לקחת לצדקה, והולך רק לגבירים ואינו מוכה את כל תושבי העיר בצדקה. וסיפר יענקלה

לרמ"א, כי בזכות הצדקה שעשה לפני מותו, שלחו דווקא אותו. ציוה עליו הרמ"א לומר בשמים, כי מהיום והלאה הרי הוא מתחייב לעסוק בצדקה עם כל תושבי העיר, ואמנם כך הוה והכל בא אל מקומו בשלום.

מעשה רב הכרת הטוב

מסופר על הגה"ק רבי יחזקאל לוינשטיין זיע"א, שלעת זקנתו היה צריך פעם איזה עזרה מבחור, וחיכה עד שיגיע אליו בחור פלוני, וביקש ממנו שיעזור לו. מקורביו התפלאו על כך ושאלו אותו על מה ולמה חיכה בדוקא לבחור פלוני, בו בזמן שהיה יכול לבקש זאת ממקורביו? ענה להם ר' יחזקאל, לאותו בחור אני חייב כבר הכרת טובה על עזרה שקיבלתי ממנו בעבר, ועי"ז אוכור להחזיר לו טובה על הכל ביחד, אבל אם הייתי מבקש מבחור אחר, מסופקני אם אצליח עוד להחזיר לו טובה, וקשה לי עכשיו לעת זיקנה להיות בעל חוב לאדם נוסף. והדברים נפלאים כיצד הרגישו הגדולים ענין של הכרת טובה בדיוק כמו שעבוד של החזרת חוב ממון.

חסד בבית

פעם ספרו להרה"ק בעל ה"בית ישראל מגור" זיע"א בשבחו של אחד מגבאי הצדקה שהוא עוזר להרבה נדכאים ושבורי לב. נענה ה"בית ישראל" ואמר, הכל טוב ויפה אבל אני רוצה לשמוע אם גם אשתו אומרת כך.

תילולא דצדקיא

שבת קודש י"ב תמוז
רבי יעקב ב"ר אשר (בעל הטורים-ה"א-ק"ח)

יום ראשון י"ג תמוז
הרה"ק רבי מרדכי מקרעמניץ ב"ר יחיאל מיכל מזלאטשוב (תקע"ז)
הרה"ר רבי מרדכי ב"ר פינחס מקאריץ (אב"ד קאריץ - תקע"ז)

יום שני י"ד תמוז
הרה"ק רבי פנחס שפירא מסלאוויטא ב"ר משה (תרל"ב)

יום שלישי ט"ו תמוז
הרה"ק רבי חיים ב"ר משה בן עטר ("אור החיים" הקדוש - תק"ג)
רבי אריה לייבוש הלברשטאם ב"ר שמחה (אבי הד"ח תקצ"א)

הרה"ק רבי דוד משה מקרעטשניף (תשכ"ט)
הרה"ק רבי יעקב משה מקאמארנא ב"ר אליעזר צבי (תרפ"ט)

יום רביעי ט"ז תמוז
הרה"ק רבי דוד היילפרין אב"ד אוסטראה ב"ר ישראל (תלמיד הבעש"ט - תקכ"ה)

יום חמישי י"ז תמוז
רבנו יהודה בן אשר (בן הרא"ש - ה"א קנ"א)

יום שישי י"ח תמוז
הרה"ק רבי משה דוד אשכנזי מטאלטשאווא

ב"ר אשר אנשיל (תולדות אדם - תרט"ז)
הרה"ק רבי יעקב אריה מראזמין ב"ר שלמה (תרל"ד)

זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן

עצונה הלכות

מאת הרה"ג נמליאל הכהן רביטבין שליט"א
מח"ס "ב"ב א"י אור"ח" פרקים יוסף התרים" על המענינים.

קביעות מקום בתפילה (י')

א) בספר חסידים איתא, שלא יתפלל ליד אדם רשע ע"ש. ואם הרשע בא אליו למקומו הקבוע לו, אין צריך לשנות מקומו הקבוע.

(שו"ת זכר יהוסף, סימן ר"מ, אות ג')

ב) התפילה היא במקום הקרוב, ולכך צריך לזוהר שתהא דוגמת הקרוב בכוונה וכו', וקביעות מקום כמו הקרבות, שכל אחד קבוע מקומו לשחיטתו ומתן דמו. (שו"ע או"ח סימן צ"ח, סעיף ד')

ג) אדם שאינו קובע מקום לתפילתו, ומתפלל בכל יום במקום אחר, גורם לו טירדא לכל מראה עיניו אשר יראה מחדש, ויפריע לו כוונת תפילתו. (שיטה מקובצת החדש, ברכות דף ו' ע"ב)

לע"נ

כ"ק אדמו"ר רבי דוד משה
בהרה"ק רבי אליעזר זאב
זכותו תגן עלינו ועל כל ישראל

קרית קרעטשניף רחובות

טל': 052-7144471 מייל: sipureitzadikim@gmail.com

בחסות רשת חנויות

גל פז

פניני עין חמד

יוצא לאור ע"י בית הכנסת 'לכונת ציון חמד' - מכללת ציון

פְּרָשַׁת בְּלָק - כְּחָה נֶשֶׁל תְּפִלָּה

"וַיֵּגֶר מוֹאָב מִפְּנֵי הָעָם" (במדבר כב, ג)

הראיה לכך היא מלשון הפסוק: "וַיֵּרָא בְּלָק וכו' את כל אשר עשה ישראל לאמרי" (במדבר כב, ב). כלומר, בלק ראה את הכוח של עם ישראל לפעול באמצעות האמורי-כוח האמירה שבפיהם.

ולצערנו של בלק ולגודל זכותם של יהודים-כוח זה אינו נתון רק לצדיקים או לבעלי דרגות רוחניות גבוהות, אלא "וַיֵּגֶר מוֹאָב מִפְּנֵי הָעָם" (במדבר כב, ג).

כידוע המילה 'עם' מציינת אנשים בדרגה נמוכה. כלומר- אנשי מואב חששו מתפילותיו של כל יהודי, גם אחד שאינו בדרגה גבוהה, מכיוון שהבינו כי לכל יהודי הכוח והעוצמה לחולל מהפכה בתפילתו.

זה כוחה של תפילה. גם התפילה הקטנה ביותר והפשטה ביותר כביכול, אם היא בוקעת מעומק הלב- נשמעת בשמיים ויוצרת קשר ישיר בינינו לבין בוראנו, קירבה עמוקה בין לב של יהודי לאביו שבשמיים.

וכך גם תפילות שהם לא 'הכי הכי'. גם זעקות שאינן מגיעות בשיא הכוונה הטובה, מגיעות לבורא עולם ובעז"ה יכולות לחולל את הישועה הנכספת! הבה וננצל את המתנה הנפלאה הזו!

אחת המתנות המרגשות ביותר בהן זכה עם ישראל, היא מתנת התפילה. התורה בעצמה מגדירה את יתרונו של עם ישראל במתנת התפילה, ומגלה רובד של קרבת אלוקים: "כי מי גוי גדול אשר לו אלהים קרבים אליו, פה אלקינו בכל קראנו אליו" (דברים ד, ז).

יש משהו מרגש, מחמם את הלב, מסיר דאגה ושומר על שלוה, בעובדה שאתה יודע, שיש לך אבא כה גדול, שיש ביכולתו לעשות הכל ואינו מוגבל במאומה אליו אתה יכול לפנות בכל עת.

התפילות נקבעו שלוש פעמים ביום. ובנוסף- כל רגע בחייו של יהודי יכול להפוך לרגע מרומם, נעלה וקשר אלוקי, על ידי התפילה. בכל מקום ובכל מצב, יכול כל יהודי לעצום את עיניו, ולהתחבר.

יש מקומות הידועים כמסוגלים לתפילה, אך בכל מקום ניתן להתפלל. יש זמנים הידועים כעת רצון, אך כל שעה היא טובה לתפילה.

יש גם חשיבות רבה לתפילה ברוב עם או בראשות צדיקים, אך גם תפילתה של יהודי יחיד במקום נידח בקצה העולם יש השפעה מכרעת.

בפרשת השבוע מגלה לנו הרה"ק הצדיק רבי אברהם טברסקי זצ"ל (ה'מגיד מטריסק' זיע"א) בספרו 'מגן אברהם', כי למעשה- כל תפילה, כל אנחה, כל תחינה לה' מעומק הלב של כל יהודי, בכל מקום ובכל זמן- יכולות להפוך ולשדד את מערכות הטבע, לשנות גזירות ולהשפיע השפעה מכרעת לאורך זמן.

הצלחה בגורר

יצחק אריאל בן טובה חגי חיים וב"ב שמואל אימן בן אסתר זרי שגית בת רותי מאיר ישראל בן רחל ברכה- יראת שמים ליאור יהושע סומך וב"ב גלית בת מסודי יהודה אריה בן רחל ברכה ארז בן שושנה רונן אברהם וב"ב קסירר אפרים וב"ב רחל ברכה בת פדילה דליה משפ' שטרית נעם יצחק בן רחל ברכה רינה בת סימי וב"ב יוסף ליאור בן דליה אפרת- הצלחה בכל העניינים שלמה ודנה דוד וב"ב אריה ושרה לוי וב"ב י.מ.ש כדורי אקבלי יוסף חיים בן נסכה שולמית ומרדכי חיים דויטש וב"ב עמית בן אהרון וב"ב

זיווג הגון וכשר במהרה

אורן חיים בן אלן אסתר רותית בת סימי תרצה בתיה בת ימנה נינט יוסף בן רוחמה אילן בן ג'וליאט יפית שרה בת ג'ינה דרור בן סופיה דוד עומרי בן יהודית מיטל בת מלכה מאיר בן שרית ואליהו טליה עדן אסתר בת שולמית שירי ימנה בת שולמית שמעון בן שולמית אנאל חביבה בת שולמית אורן בן נעמי שושנה שירה בת סילביה מיטל בת שושנה סיון רבקה בת אלן אסתר עמית בת טובה אברהם גורג'י בן דליה אפרת

זרע קודש בר קיימא

גלית בת מסודי אליהו זרי בן ימנה אילנה בת רוחמה שמואל אימן בן אסתר זרי סיון בת אסתר רחל מרים בת יהודית נועה בת מזל טוב משה מנחם בן רחל דינאל בן שרה ואושרית בת שושנה נעמה בת יפה דגנית בת שושנה אסף בן סופיה נתנאל בן ג'ינה

רפואה שלמה

מאיר ישראל בן רחל ברכה יצחק בן עזרא ימנה ניזרי בת סטה- בריאות ואריכות ימים מרדכי ניזרי בן פרחיה- בריאות ואריכות ימים מאיה בת עדי דליה אפרת בת נעמה סימי בת סוליקה שלו בן מזל פחימה אורן בן אסתר דינה בת מזל נעם יצחק בן רחל ברכה נעמי בת רחל שירה שילת בן אורלי אפרים בן שרה לביא ישראל בן תמר חיה אסתר בת סוליקה מוריה בת רחל ברכה נחום בן כירה יהודה אריה בן רחל ברכה ישראל בן חווה יפה בת שרה-הצלחה ורפואה רחל בת זוהרה שאול בן סילביה משה בן נזימה עינת בת רחל ברכה בנימין בן יקוט רפאל משה בן רחל יצחק בן פנינה רחל ברכה בת פדילה דליה יצחק בן רבקה רותית בת סבריה קטנש בת דגטו יצחק בן חנון רפאל אבידן בן תקווה אליהו בן רחל מיכאל יהודה בן מרים בנימין בן ברכה אלן אסתר בת שלוט יהודה לייב בן אסתר מלכה נעמה בת שרה יהודית אסתר פראדל בת חיה- בריאות ואריכות ימים

העלון מוקדש לעילוי נשמת משה בן גורג'יה ז"ל

לרפואה שלימה לנוריאל בן אסתר

לרפואה שלימה לאיידה חיה בת אסתר וליילד אלחנן רפאל בן איריס וליילד אורי חיים בן שלי

זש"ק, פרנסה טובה ובריאות איתנה לאלהיו ניזרי בן ימנה וגלית בת מסודי
הצלחת ולרפואת אברהם גורג'י בן דליה אפרת וב"ב והצלחת יוסף ליאור בן דליה אפרת וב"ב
לע"נ הצדיק ר' חיים אבישלום כהן פרחיה בן בלנקה זצ"ל

בברכת שבת שלום

הרב אליהו חיים פנחסו שליט"א חבר הרבנות המקומית מבשרת ציון

צמני לבת

יום	כניסת לבת	צאת לבת	ריבון תם
י"ט	19: 14	20: 26	21: 21
כ"א	19: 32	20: 23	21: 18
מ"ט	19: 35	20: 27	21: 22
כ"ג	19: 31	20: 23	21: 17

שואל ומשיב בהלכה - צום י"ז בתמוז

מה אירע בי"ז בתמוז ומהם דיני הצום?

שאלה:

תשובה:

להלן סיכום ההלכה מפי הרב אליהו חיים פנחס, רבנות מקומית מבשרת ציון מספרו 'הכשרות למעשה':

שבעה עשר בתמוז הוא אחד מארבעת ימי התענית, שנקבעו ביהדות לזכר חורבן בתי המקדש. צום זה נקרא גם הצום הרביעי, מכיוון שחודש תמוז הוא החודש הרביעי (הספירה מתחילה מחודש ניסן). הצום נמשך מעלות השחר ועד צאת הכוכבים. ביום זה מתחילים ימי בין המצרים, הנמשכים עד תשעה באב. בימים אלו נוהגים מנהגי אבלות ההולכים ומחמירים ככל שמתקרבים לתשעה באב.

חמישה דברים אירעו לאבותינו בשבעה עשר בתמוז לפי המשנה (תענית ד', ו), ואלו הם:

א. נשתברו הלוחות הראשונים - על ידי משה רבינו, לאחר שבני ישראל עשו את העגל.

ב. בוטל התמיד - הפסיקו להקריב את קרבן התמיד, בבוקר ובערב, בגלל חוסר בכבשים בעיר הנצורה (או בגלל העובדה שהכהנים במקדש נקראו להילחם, ולא נמצא אף כהן טהור שיקריב את התמיד).

ג. הובקעה חומת העיר

ד. שרף אפוסטמוס את התורה - ישנן מספר השערות לגבי זהותו של אפוסטמוס.

ה. והעמיד צלם בהיכל - לפי ו' החיבור במילה "והעמיד" כנראה, הכוונה לאותו אפוסטמוס. לפי התלמוד הירושלמי (תענית ד', ה) הכוונה למנשה מלך יהודה, שמסופר עליו, ששם פסל של אשרה בבית-המקדש (מלכים ב' כ"ה, יז).

גם בחורבן בית ראשון הובקעה העיר בתמוז, בתשיעי בו. אך מכיוון שאין להטריח את הציבור יותר מדי, אין קובעים שני ימי צום סמוכים זה לזה. לכן קבעו אותו ביום י"ז בתמוז - מכיוון שחורבן בית שני יותר חמור.

אצל הספרדים ועדות המזרח (ובחלק מקהילות איטליה) נוהגים להכריז על התענית בשבת שלפניה.

קוראים 'ויחל משה' בשחרית ובמנחה. ובתפילת שמונה עשרה בלחש אומרים 'עננו' ב'שומע תפילה', בין בשחרית ובין במנחה - למנהג הספרדים. ולמנהג האשכנזים אין אומרים 'עננו' אלא בתפילת מנחה בלבד, אבל השליח-ציבור אומר גם בשחרית, בין ברכת 'גאל ישראל' לברכת 'רפאנו'.

כל יחיד אומר 'עננו' במנחה, אפילו אם אינו גומר התענית עד הערב. אבל אם כבר אכל - אינו אומר 'עננו', וכן לא יעלה לתורה, מפני שהקריאה היא של התענית והוא לא מתענה. אבל אם נקרא לעלות, עולה מפני כבוד התורה.

הכל חייבים בתענית זו: גברים, נשים וילדים שהגיעו למצוות: בנים מגיל 13, בנות מגיל 12.

הקלו לגבי חולה, או מי שתקפה אותו חולשה יתירה וכן לגבי זקן תשוש כוח, המצטער מהתענית, שפטורים מלהתענות. וכן לגבי נשים מעוברות (מעוברת, שהוכר עוברת, דהיינו, משלושה חודשים להריונה והלאה או מעוברת המקיאה או שחשה בחולשה רבה, אפילו אם לא מלאו שלושה חודשים להריונה) ומניקות (תוך 24 חודשים ללידתה, אפילו הפסיקה להניק. אך אם מרגישה טוב ויכולה לצום, טוב שתצום). יולדת תוך 30 יום ללידתה, אינה רשאית להחמיר על עצמה לצום.

מכל מקום, גם הפטורים מצום אסור להם להתענג ביום זה באכילה ושתייה במאכלים משובחים, רק יאכלו כפי הצריך להם. וכן הקטנים שיש להם דעת להתאבל, אף על פי שפטורים מתענית, מכל מקום ראוי לחנכם, שלא יאכלו רק כדי קיום הגוף, מאכלים פשוטים, כדי שיתאבלו עם הציבור.

שְׁמִירָה עַל הָעֵינַיִם

צורת הילוכו של רבינו ר' שמואל יעקב בורנשטיין זצ"ל ברחובה של עיר היתה תמיד זהה: ראש מושפל כלפי מטה, עיניים שפופות, פיו ממלמל כאמצעי שמירה על עיניו הטהורות. כשבא למקום, שיש יותר מדי אנשים, היה אוחז בתלמידיו ונדחק לצד הדרך, והיה שומר את עיניו להפליא. כשהרבנית ע"ה היתה חולה, היא היתה צריכה עובדת זרה בבית, מצב שנמשך למעלה משלוש שנים. כשהרבנית נפטרה אמרו לרבינו שניתן כבר להוציא את העובדת. אמר להם רבינו שאף פעם לא ראה אותה וכלל אינו יודע, איך היא נראית! למרות שהסתובבה בתוך ארבע אמות שלו שלוש שנים, אף פעם לא ראה אותה.

סיפר בנו, הרה"ג בנימין גפן שליט"א, בנה של הרבנית שתחי', שהלך איתו בבין הזמנים לנתניה וירדו לים, והיה קשה לרבינו לעלות חזרה, אז הוא הזמין טרקטורון מאיחוד הצלה, שיעלה את רבינו חזרה למעלה. כשהגיע למעלה, היה רבינו נסער ברוחו, מדוע הוא נסע לכיוון, שיכלו לראות את החוף המעורב, ואף שסגר את עיניו, אבל הרי יש דרך אחרת, ועשה חשבון נפש מדוע הקב"ה הביא אותו לידי כך, וכמה ימים נפשו היתה עגומה עליו. למחרת ביקש, שיסעו מהכיוון השני, ובכל זאת רבינו סגר את העיניים מתחילת הנסיעה ועד סופה. (אוסף גליונות בהר תשע"ח)

עושה אירוע שמחה באולם שמחות וברצונך להפוך אותו לכשרות "מהדרין-גלאט"?

צוות משגיחים תלמידי חכמים ידאגו לכך בכל איזור בארץ. ההשגחה החל מזמן אספקת הבשר ועד למנה האחרונה. בפיקוחו של הרב אליהו חיים פנחס שליט"א 052-6329144 (הנייד באישור ועדה רוחנית)

מינויים

לקבלת העלון חינם במייל מדי שבוע, יש לשלוח בקשה למייל

PnineEH@gmail.com

הקדשת העלון

ניתן להקדיש את העלון לעילוי נשמה, רפואה שלמה, הצלחה, זיווג הגון, חזרה בתשובה וכו'

נא לפנות לליאור בטל' 052-7652084

כתובת המערכת: עבור ליאור עצמון, רח' הבושם 26א ת.ד. 83375. מבשרת ציון. מיקוד 9076926

לשאלות בהלכה

נא לפנות לרב אליהו פנחס

בטל' 052-6329144

(הנייד באישור ועדה רוחנית)

אם ראשונים כמלאכים - האדמו"ר הרב אלעזר ווייסבלום מרישא זצ"ל

האדמו"ר הרב אלעזר ווייסבלום מרישא זצ"ל - נולד בשנת ה'תקצ"ח (1837). מצאצאי ר' אלימלך מליז'נסק (בעל ה'נעם אלימלך'). כשהיה כבן 11 שנים התייתם מאביו ואימו, ולכן הועבר לבית הרה"ק ר' דוד מדינב, שם שהה כשמונה חודשים ולאחר מכן עבר לבית של הרה"ק ר' חיים מצאנז. תחת עינו הפקוחה של ה'דברי חיים' התעלה עד אשר החשיבו יותר מיוצאי חלציו והורשה להיכנס אליו אפילו בזמנים שלבניו הק' לא היתה רשות להיכנס. נסמך ב'יורה יורה ידן ידן' מגדולי דורו, ובראשם הגאון האדיר ר' חיים אלעזר וואקס (מח"ס 'נפש חיה' אבד"ק פיטרקוב-קאליש).

לאחר פטירת הרה"ק מצאנז עבר לביקאווסק, שם שימש ברבנות, אחר כך היה זמן קצר בפשווארסק, ומשם עבר לריישא. ביתו היה פתוח לרווחה, והיו עניים בני ביתו. בעל חסד מופלא. התפרסם כאוהב ישראל. רבים פנו אליו ונושעו. בעל רוח-הקודש. בעל מופת נורא ובפרט בענייני רפואות שבעניין זה היה ממש חד בדרא, עד כדי כך שכאשר הרה"ק ר' יחזקאל שרגא הלברשטאם משינאווא היה צריך ישועה בענייני רפואה היה שולח להזכיר אצל רבינו. במשך יותר מ-40 שנה לא נפקד בזש"ק ונתן גט לאשתו הרבנית אף על פי שמקורביו רצו להניאו מזה, לא שעה לעצתם, ואמר שאביו בא אליו בחלום וציווה לגרשה והוסיף: "הוא יודע טוב יותר".

שעות אחדות לפני הסתלקותו שכב על ערש דווי בעיניים עצומות. לפתע פתח את עיניו והכריז בקול: "ברוך הבא אבא מארי. ברוכים הבאים רבינו" וכו'. מיד לאחר מכן ראו בו סימני גסיסה, ונשמתו עלתה לגנזי מרומים. נפטר ב-ט"ו תמוז ה'תר"ע (1910). חי כ-73 שנים. ציונו בסאקאלוב אצל אביו עפ"י צוואתו. לאחר פטירתו לא רצו לתת רישיון להעבירו. ניגשה אלמנתו ואמרה: "כשם שהיית בעל מופת בחיך היה בעל מופת עתה, כדי שנוכל להביאך לקבר ישראל לפני כניסת השבת".

וכן היה שקיבלו רישיון והוצרכו לעשות הכל בחיפזון שכן נפטר בכפר באגאכוואלא והובילו את ארונו לסאקאלוב וכמעט החשיך היום ומחיפזון טעו החברא-קדישא ועשו קבר קטן ממידתו ולא ידעו מה לעשות, מכיוון שהשבת בפתח ולא היה פנאי להרחיב את הקבר.

אחד מהעסקנים פנה לנפטר הגדול וביקש שירחיב את קברו וראו בחוש, שכך היה, ותיכף הכניסו את גופו הק' לתוך הקבר. לרבינו היה חסיד נאמן ר' יחיאל מעיר האלשיץ שהתעסק עם מיטתו מההתחלה עד מקום הקבורה אחר כמה ימים בא אליו בחלום ואמר לו: "אתה סובר, שאתה נשאת אותי עד מקום קבורתי בסאקאלוב? דע לך, כי ה'אור החיים' הקדוש נשא אותי".

אביו: האדמו"ר הרב אלימלך מרודניק. **אימו:** מרת קריינדל. **סבא:** ר' מנחם דב מפשווארסק. **אחותו:** מרת הדס. **מרבתי:** אביו (האדמו"ר ר' אלימלך מרודניק), ר' שמחה שפירא, האדמו"ר ר' דוד שפירא מדינב (בעל 'צמח דוד' בן הרה"ק ה'בני יששכר'), האדמו"ר ר' חיים הלברשטאם מצאנז (בעל ה'דברי חיים'). **נשותיו:** מרת בריינדל (בת ר' דוד מקשאנב-זיווג ראשון), מרת חיה (בת ר' חיים יונה הלפרין אב"ד ריישא-זיווג שני). **בתו:** מרת קריינדל פינקל (בתו מזיווג שני. נקראה ע"ש אימו ושם אימו של אביו). **מספריו:** ימשנה למלך.

יפר הרה"ח ר' שמואל גארטנהויז ע"ה את העובדה הבאה שהיה עד לה כששהה אצל רבינו. ילדה אחת שהיתה בגיל 14 התנפח כריסה מיום ליום, ובני משפחתה היו מודאגים ומפחדים, נכנסו לרבינו וסיפרו לו על מצב הילדה. ביקש רבינו, שישארו את הילדה אצלו זמן מועט, וציווה לבני ביתו שלא יתנו לה לאכול בשום אופן גם אם תבקש.

כעבור יומיים עדיין לא בא שום דבר מאכל לפיה, הגיש לה רבינו הרינג (דג כבוש), וידוע שלאכול הרינג לאחר ימי צום אינו בריא כלל. כיוון שאכלה מאכל זה לאחר יומיים בצום, מיד הקיאה כל מה שהיה בבטנה, **ותוך כדי הקאה יצאו שני צפרדעים**. רבינו בגודל ענוותנותו ביקש להסתיר מופת זה, ולכן הסביר שזה אירע שכאשר הילדה שתתה מים היו שני צפרדעים קטנים בתוך המים וגדלו בתוך מעיה, ועל ידי אכילת ההרינג הקיאה אותם.

איש אחד סבל רבות מקיבתו, ורבינו נתן לו תרופה שקוראים 'כיענא' ואמר לו לשתות אותה מבושלת, והוטב לו. באותו זמן היה שם איש אחד, אשר לימים גם כן סבל מבעיות בקיבה, וזכר בדברי רבינו אודות התרופה ולקח אותה, ולמרבה הפלא לא די שלא הועילה כלום אלא אדרבה, הורע מצבו. הוא נכנס לרבינו בפליאה, והשיב רבינו כי 'כיענא' היא לא טובה למי שסובל בקיבתו. והאיש משתאה ואמר בתמיהה: "הרי לפלוגי ציווה רבינו לקחת 'כיענא' לרפואה?". ענה לו רבינו: "הוספתי דבר מה" ... ורבינו נשאר ככה תפוש בשרעפיו לכמה רגעים, ואז אמר לו: "תיקח 'כיענא' (סם תרופה) וייטב לך". מיהר הלה לשמוע להוראת רבינו והתרפא...

יפר הרה"ח ר' משה ביגלאייזע שפעם אחת ישב דודו הרה"ח ר' שלמה ביגלאייזן אצל רבינו, ונכנס יהודי מאונגארן וכל ראשו היה מלא צרעת, וכבר דרש ברופאים וכולם כאחד אמרו שאין מה לעשות. שאל רבינו את אותו יהודי: "כמה זמן אתה חושב שצריך להסיר הצרעת, שעה שלימה או חציה?", ולא השיב כלום. ר' שלמה הנ"ל, שישב שם רמז לו שיענה שרבינו יכול לסלק הצרעת ממנו.

רבינו שלח שיביאו מרקחת, ולקח מטפחת ובידיו הק' מרח המרקחת על המטפחת, והניח המטפחת על ראש היהודי הנ"ל וקשרו. אח"כ ערך רבינו את שולחנו הטהור באמצע היום (כמנהג רבו הק' ה'דברי חיים' שערך שולחנו למקורבים והאורחים החשובים בכל יום), ונתן רבינו מכל מאכל שיריים לאותו יהודי. אחרי הסעודה סילק רבינו את המטפחת מעל ראשו, וכל הצרעת הייתה מונחת בתוך המטפחת, והאיש התרפא לגמרי, ויהי לנו.

כָּל מֵה שֶׁ' עוֹשֶׂה - הַכֵּל לְטוֹבָה

בעיצומו. ציפ מוכנה לשלם ל'קוט' חצי מיליון דולר על הסניף, אבל ב'קוט' מסרבים – הם רוצים יותר.

עו"ד פיצמן, היכנס בבקשה למשא ומתן, תוסיף מאה אלף דולר ותנסה לסגור עם 'קוט'. בחברת 'ציפ' כנראה החליטו לחסל אותי, לפני שנה הם רכשו מבנה מרוחק, ועכשיו הם מתיימרים לפתוח חנות מולי, היו לא תהיה!

במשך שלושה שבועות חברת ההלבשה 'קוט' מהתלת בי ובחברת 'ציפ' והמחיר הולך ומאמיר. ציפ היתה מוכנה לסגור על תשע מאות אלף דולר ו'קוט' כבר הסכימה.

עו"ד פיצמן התקשר אלי ושאל: 'ג'ונתן מה עושים, סוגרים?' נשמתי עמוק וחשתי מסוחרר. כבד עלי הסכום, כבד מאוד... אין לי רזרבות כאלה... אבל האויבים הללו, אנשי ציפ, יעשו הכל כדי למוטט אותי... לא אתן להם. **'סגור עיסקה על מיליון דולר, אין ברירה'.**

בשעות הערב חתמנו על החוזה. יצאתי לרחוב מביט בשמיים, כולי שבר כלי. אני צריך את החנות הזו כמו 'כוסות רוח למת', **והוא מזה לך תביא מיליון דולר.** וגם אחרי הרכישה, מה אעשה בחנות ענקית, שצריכה שיפוץ בעשרות אלפי דולרים... התקשרתי לידידי הצ'נג'ר שיבדוק מה היתרה שלי אצלו. הרי כמעט כל מה שיש לי, זה אצלו. 'מיליון דולר', ענה לי.

ביקשתי ממנו: 'קח לך חודש מהיום, אני צריך את הכסף במזומן. תתחיל לארגן לי אותו. יש סעיף בחוזה, שאם אאחר או אתחרט, אקנס בעשרה אחוז ממחיר הקניה, ורק זה חסר לי'. ידידי הצ'נג'ר לא איכזב. יומיים לפני התאריך הנקוב העביר לחשבון הבנק שלי מיליון דולר. העברתי הכל לחברת 'קוט', והנה עומד לרשותי נכס, שאין לי מה לעשות איתו... אבל העיקר שהרחקתי מעלי את חברת המזון ציפ.

שבועיים-שלושה אחרי שבוצעה העיסקה, מתקשר אלי עו"ד פיצמן ואומר: 'ג'ונתן, תנשום עמוק...! חשבתי שקרה אסון. ג'ונתן קרה לך נס... לפני שעה נודע לי שידידך הצ'נג'ר פשט רגל, הוא עשה כמה עסקאות גרועות, במקביל חצי ממניות הבורסה שרכש צנחו בשמונים אחוז, בשורה התחתונה הוא השאיר חובות של עשרות מיליונים לטיפוסים כמוך שעשו איתו היתר עיסקה. הלכה העיסקה והלך הכסף'.

התיישבתי רועד כולי מול הקופה, עצמתי את עיני, ולפתע הבנתי כמה רחמן וטוב כלפי הקב"ה. הוא שלח אלי אויב אכזר את חברת המזון ציפ שאימה על פרנסתי...

ניהלתי מולה מאבק גדל"ני עיקש, ורכשתי נכס, שאין לי צורך בו... אבל בפועל הצלתי את ממוני, **עמל של שלושים שנים היה יורד לטמיון.** אז חברת ציפ היא באמת אויב או אוהב? לא כל אבן, שזורקים עליך היא לרעתך!

להלן סיפור מופלא, המעובד מתוך 'האמנתי ואדברה' ויש בו כדי ללמדנו, שכל מה שבורא עולם עושה- הכל לטובה ואף שלעיתים קשה לנו להבין מדוע, לפעמים התמונה מתבהרת ואז מתגלה הטוב שבדבר, כפי שנראה בסיפור שלפנינו.

הסיפור מפי בעל המעשה בשם ג'ונתן וכך הוא מספר: לפני כארבעים שנה אבי ז"ל הוריש לי צרכניה בשכונת יוקרה בעיר הגדולה. הצרכניה נמצאת בלב השכונה שמוקפת בבניינים גבוהים.

אנחנו היינו המרכז הקמעונאי הגדול כך שכולם קנו אצלנו. **הקופה צלצלה תמיד ומצב ההכנסות היה ב"ה מצוין.** את רוב רווחי העברתי לידי של ידיד טוב שלי, צ'נג'ר, חלפן כספים ירא-שמים, שנהג לעסוק בהשקעות אטרקטיביות בבורסות העולם וכולנו סמכנו עליו.

היה לנו 'היתר עסקה' ואת הרווחים השארתי אצלו שימשיך להשקיע. בנוסף, היה לו גמ"ח גדול להלוואות, והוא עמד לימינם של רבים וטובים, באמת יהודי מורם מעם.

לפני כעשרים שנה, עוד לפני שיצאתי לפנסיה, רכשה חברת מזון גדולה, ציפ שמה, בניין בן שתי קומות, כחצי קילומטר מהצרכניה שלי, ופתחה במבצע הוזלות.

הרגשתי די מאוים, ובמידה מסוימת איבדתי לקוחות. **לא הרבה, אבל מספיק, כדי שאבחין בצמצום של מספר אחוזים בהיקף ההכנסות.** להגיד שהורדתי מחירים בעקבות הנגיסה של חברת המזון הגדולה? לא הורדתי.

לצרכניה שלי יש שם טוב, היא נחשבת ואוהדה, ומבחינתי מעשי הצדקה והחסד, שעשיתי, מיגנו אותי מפני מפולת או בריחה של קונים. הרי הקב"ה זן ומפרנס, ומה לי לדאוג?!

אבל דיבורים לחוד ודאגות לחוד. חצי שנה אחרי פתיחת הסופרמרקט של חברת ציפ הגדולה, קולטת אוזני שיג ושיח בין שני קונים שלי.

'שמעת רבינוביץ? חברת ציפ משווקת המזון, עומדת לרכוש את חנות ההלבשה 'קוט', זו שנסגרה לפני חודשיים, זו שניצבת ריקה מול המכולת של ג'ונתן, עשרים מטר מעבר לכביש'.

חשבתי שאני מתעלף. ציפ הולכת למקם סניף נוסף מולי, דבר שיגרום לי מיידית צניחה תלולה במכירות. הסניף של 'קוט' גדול פי ארבעה מהצרכניה שלי, והם בוודאי ימשיכו במבצעי ההוזלה, שיגרמו לי נזק מידי.

מיד התקשרתי לעורך הדין שלי 'פיצמן', וביקשתי שיבדוק האם 'קוט' סגרה עם 'ציפ', או שנוכל גם אנחנו להיכנס למשא ומתן, על רכישת החנות הסגורה של 'קוט'. כעבור שעתיים הוא חזר עם בשורה טובה. 'ג'ונתן, המשא ומתן

לע"נ	הרב יצחק בן תפאחה כדורי זצ"ל הרב מנחם בן ויקטוריה בצרי זצ"ל אביבה בת איירון ע"ה אברהם בן יונה ז"ל יצחק בן חביבה ז"ל אהרון (אורי) בן ברקה ז"ל דב בן יצחק ז"ל סוליקה בת עישה ע"ה סלים בן פרחיה ז"ל יעקב בן סלימה ז"ל ספירנס תקווה בת נעימה ע"ה מישא אסתר בת זהרה ע"ה אברהם בן טובה ז"ל	הרב שבתי בן אסטריא טאון זצ"ל מאיר מורד בן שושנה ז"ל זהבה בת שושנה רייזל ע"ה עמירם בן דבורה ז"ל נעמי בת כותון ע"ה מזל בת שמעון ע"ה יוסף בן מרים נוסרת ז"ל יעקב בן אסתר ז"ל רחל רפאל בת השמת ע"ה לטיף בן פרחיה ז"ל דניאל רפאל בן חגית ז"ל יהודה בן סעידה ז"ל עפאת בת השמת ע"ה	הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה זצ"ל הרב מרדכי צמח בן מזל אליהו זצ"ל חיים משה גרשון בן שלמה יחזקאל ז"ל ר' עוליאל ישועה בן סטה מקנין זצ"ל דרור יהושע בן ארץ מיוחס ז"ל צדיק חכם בן חזלה ז"ל דוד בר חסיבה ז"ל חווה בת יעקב צבי ע"ה יצחק יצקן בן רחל ז"ל ברכה בת מרדכי ע"ה יעקב בן נעמה ז"ל שרה בת מורברי רחל ע"ה אלון בן סעדה ז"ל	הרב שמואל בן שמחה דרזי זצ"ל הרב יעקב בן מרגלית זצ"ל שמואל בן ברקה ז"ל רפאל בן אסתר ז"ל אביחי בן אסתר ז"ל נעימה בת גורג'יה ע"ה חי זיזי בן קלרה ז"ל ר' יצחק בן מסעודה קדוש ז"ל אסתר בת נעמי ע"ה ר' דב בן בנימין אלתר ז"ל אורה בת נעימה ע"ה דוד יצחק בן פרחיה ז"ל גורג'יה בת נעימה ע"ה
-------------	--	---	---	---

נא לשמור על קדושת העלון
אין לקרוא בשעת התפילה.
מומלץ לקרוא בשולחן שבת!

או צרות הפרשה

פרשת "בלק"

"ויואמר בלעם לאתון כי התעללת בי לו יש הרב בידי כי עתה הרגתיך" [כב, כט].

השאלה המעניינת שלפנינו, התעוררה בימי 'בין הזמנים': שתי משפחות, אחת מתגוררת בירושלים, והשנייה מבני ברק, החליטו להחליף ביניהם דירות למשך שבועיים, על מנת להחליף אווירה ולהינפש קמעא. משפחת ראובן מירושלים הגיעה לבית משפחת שמעון בבני ברק, ומשפחת שמעון עלתה לירושלים לבית משפחת ראובן. באחד הימים, מתקשר שמעון אל ידידו ראובן, ובפיו הבקשה הבאה: "היום בערב אנו זוכים בשעטו"ם לסגור 'וורט' לבתנו שתחיה; רצינו לבקש מכם רשות לערוך את מסיבת הוורט אצלכם בבית... האירוע יכיל בסך הכל כשלושים-ארבעים משתתפים, וכמובן שנדאג לנקות היטב את הבית בתום השמחה".

"מה השאלה?! - הגיב בעל הבית בפליאה - לעונג ולשמחה יהיה לנו שתערכו אצלנו את הוורט, ונשגר לכם ברכת מזל טוב חמה ולבבית...".

לא חולפות דקותיים, והנה הטלפון של שמעון מצלצל. על הקו היה ראובן. "תשמע ידידי - אמר בנימה של מבוכה - מה דעתכם, אולי יותר כדאי שתשכרו את אולם בית הכנסת הסמוך לעריכת הוורט שלכם?...".

שמעון תהה לנוכח השינוי המוזר שחל אצל ידידו; הן אך לפני כמה רגעים אישר באדיבות את עריכת אירוע השמחה בביתו, ופתאום הוא חוזר בו... וכאן בעל הבית הרגיש צורך להסביר את המניע לסירובו לעריכת הוורט בביתו: "שמע נא ידידי, יש לנו בת מבוגרת, שממתינה הרבה שנים למציאת שידוך. לפני מספר ימים נכנסנו לאחד מצדיקי הדור שליט"א, לשם קבלת ברכה לבתנו. בכיתי לפני הצדיק: "מתי כבר תבוא הישועה?...". נענה הצדיק וברכנו בזו הלשון: "בקרוב יהיה אצלכם בבית וורט"...! ובכן, מיד כשניתקתי את השיחה עמך, רעייתי הזכירה לי את ברכת הצדיק, ועכשיו אנו חוששים שמא על ידי עריכת הוורט שלכם אצלנו בבית, למעשה ברכת הצדיק תתממש, ומה יהיה עם בתנו?...".

לאחר שראובן ניסה לטעון שהברכה לא 'תבוזבז' חלילה מחמת עריכת הוורט בבית, החליט שמעון להפנות את השאלה לרבו: האם אכן קיים חשש של 'איבוד הברכה' על ידי עריכת הוורט של האורחים בביתנו?... נוסף לציין לסיפור מעניין שסיפר הגאון רבי חיים קניבסקי שליט"א: יהודי ניגש פעם אל הגאון רבי מרדכי בנעט זצ"ל, ותיאר בפניו את קשיי הפרנסה שלו. הגר"ם בנעט, שקיבל בעבר טובה מהאיש, חש חובה להשיב לו הכרת הטוב. אמר לו: "אתה תקנה כרטיס הגרלה, ואני אתפלל שבע"ה המספרים שלך יעלו בגורל ותזכה בממון רב".

הלה יצא מאת פני הגאון שמח וטוב לב, ומיהר לרכוש כרטיס הגרלה. היהודי היה בטוח שאם אותו גאון וצדיק מבטיח לו שיתפלל על המספרים שלו, הרי שהזכייה מונחת כבר בכיסו (ולמען האמת היה לו על מה ועל מי לסמוך בהשערה זו), אלא שבליה שלפני ההגרלה, החליט לערוך עם בני ביתו הגרלה-זוטא, כדי "לבדוק" אם הבטחתו של הגאון אכן פועלת כראוי.

הוא הטיל פתקים רבים עם מספרים אל תוך קערה, ואחר כך העלה פתק אחד. המספרים הנקובים על גבי הפתק, היו אותם מספרים שבכרטיס ההגרלה שלו...

קולות הצהלה והששון נשמעו בביתו של האיש, שכן יושבי הבית הבינו, שאם ההצלחה האירה להם פנים בהגרלה הבייתית, אין ספק שתפילתו של הצדיק תפעל את פעולתה גם מחר, בהגרלה הגדולה.

ומה אירע לבסוף? - הכרטיס של האיש לא זכה!

בפנים נכאות ניגש היהודי אל רבי מרדכי בנעט, וסיפר לו שהכרטיס לא עלה בגורל. אמר לו הגאון: "בוא ספר לי מה עשית מאז הברכה שברכתיך..."

סיפר לו היהודי על ההגרלה שערך בביתו, והגאון השיב לו מיניה-ובניה: "התפללתי שהמספרים שלך יעלו בגורל, והתפילה שלי אכן עשתה רושם, אלא, שהיא פעלה את פעולתה באותה הגרלה שעשית בביתך... אילו היית ממתין עוד כמה שעות, היית זוכה בהגרלה הגדולה..."

מין הגר"ח סיפר את הדברים בהקשר לפסוק בפרשתנו: "ויואמר בלעם לאתון, כי התעללת בי לו יש הרב בידי כי עתה הרגתיך". ומקשה בספר "פענח רזא": מדוע בלעם לא קילל את האתון? - הלוא הלך להרוג עם שלם בקללת פיו, וכי בשביל להרוג את האתון נצרך לחרב?!

ותירץ: אילו היה מקלל את האתון, לא היה יכול עוד לקלל את ישראל, כי היה מבזבז את הכוח של הקללה על האתון, ולא היה יכול להשתמש בו יותר...

ומעתה נבוא לדון בשאלתנו: הנה לאור דברי הגר"ח קניבסקי הני"ל, היה מקום לטעון במקרה דנן, שלכאורה ישנה הצדקה לחששו של בעל הבית, כי לשון ברכת הצדיק היתה "שיהיה וורט אצלכם בבית", ואם כן כעת שיערכו האורחים וורט בביתם, הרי שברכת הצדיק כבר תפעל בכך את פעולתה.

אומנם, אמר מו"ר הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א, נראה שאין לחשוש לכך כלל, כי עצם הוויתור על ברכת הצדיק לטובת הזולת - יביא על בעל הבית ברכה ושפע עד בלי די, וזכות זו תעמוד לו שבקרוב מאוד יערך בביתו הוורט של בתו... (ופריו מתוק).

"ובגוים לא יתחשב" [כג, ט].

בחור שאביו נכרי ואמו יהודייה, חזר בתשובה שלימה ונכנס ללמוד בישיבה. הוא עשה חיל בלימודו, ולאחרונה התארס בשעה טובה עם בחורה מצויינת, בעלת רקע דומה - אביה נכרי ואימה יהודייה. אבי הכלה, שהינו עשיר מופלג, מכבד ומוקיר מאוד את חתנו, ועוד לפני החתונה רכש עבור בני הזוג דירה מרווחת בעיר חרדית, ואף את מלוא הוצאות החתונה התחייב לשלם. טרם החופה, פנה ה"שווער" הגוי אל החתן בבקשה: "אבקש להיות השובשין שלך וללוות אותך לחופה, כפי הנהוג...". החתן, שבא במבוכה קשה, שאל: כיצד עלי לנהוג?

בשו"ת "אגרות משה" התייחס לשאלה דומה, בדבר אב נכרי שרוצה ללוות את בנו מישראלית (שהינו יהודי) לחופה, ורב אחד רצה להניח לו, מחמת שהיה אותו גוי איש חשוב במדינה ועושה טובות ליהודים רבים. והשיב האגרות משה: יש לגעור באותו רב שרצה להתיר הדבר, כי הרי בכבוד הגוי בשושבינות, אנו מקטינים את האיסור החמור (נישואי תערובת) של עוברי עבירה רשעים, שכן יראו כולם שהרבנים מקרבים ומכבדים את אותם חוטאים, וכאילו דואגים לתקן שלא יהיה חילוק בין זוג הורים יהודים לזוג שאחד מהם נכרי, וח"ו לעשות זאת! והוסיף מו"ר הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א, שכל מנהגי החופה יסודתם בהרי קודש, ונעשים אך ורק כדת משה וכפי מנהג ישראל, ואין לשתף נכרי בכל הכרוך בעריכת החופה. ומובא בספרים, שהחופה היא כעין סוכה שעליה שורה השכינה על זוג מישראל, ואם כן איך יעלה על הדעת שכאלו שהשכינה מייללת עליהם, ומעוררים קטרוג נורא, יובילו את החתן והכלה למקום השכינה הקדושה.

וכידוע, מעמד החופה הוא מעין מעמד מתן תורה על הר סיני, וכפי שמצינו שבברכת האירוסין אותה נוהגים לברך תחת החופה, אנו חותמים "מקדש עמו ישראל על ידי חופה וקידושין", וביאר הערוך השולחן בשם הרמב"ן: "זוהי החופה והקידושין של כלל ישראל, שנתקדשו להקב"ה בשעת מתן תורה, שהחופה היא הר סיני שכפה עלינו את ההר כגאית ועמדנו תחת ההר כתחת החופה, והקידושין היא מתן תורה". ומובא בתוספות (בגיטין ל"ד): בשם רבינו תם (אודות הזכרת שם נכרי בגט): "חלילה להזכיר שם עכו"ם בתורת משה וישראל!". ובביאור דבריו כתב הגליוני השי"ס, שכיון שיש בגט מעלה וקדושת ישראל, לכן אין להזכיר בו שם נכרי. וממילא, אם את שמו של הנכרי אין מזכירים בדת משה וישראל, כל שכן שאת הנכרי עצמו אין להכניס למעמד הנשגב והקדוש של החופה. לסיכום: אין להסכים לבקשת הנכרי! (ופריו מתוק).

"מה טובו אהליך יעקב משכנותיך ישראל" [כד, ה].

סיפר השואל: לאחרונה החל להגיע לבית הכנסת שלנו נכרי הנמצא בתהליכי גיור. על מנת ללמוד את סדר התפילה, הוא מגיע לבית הכנסת, ומגלה עניין רב בתפילה ודיניה.

באחד הימים, בתום תפילת הלחש שלי, עמדתי לפסוע ג' פסיעות ולומר עושה שלום וכו', אלא, שמאחוריי עמד מתפלל שטרם סיים את תפילתו. התבוננתי לאחור והבחנתי, שהאיש שמאריך בתפילתו בדביקות, אינו אלא הנכרי המתלמד! והנה ידועה ההלכה (שו"ע או"ח סי' ק"ב טע"ד-ה'): "אסור לעבור כנגד המתפללים בתוך ד' אמות. ולכן, אם השלים תפילתו והיה אדם אחר מתפלל אחריו, אסור לפסוע ג' פסיעות עד שיגמור מי שאחריו את תפילתו, שאם יעשה זה הרי הוא כעובר כנגד המתפלל". הסתפקתי אפוא, האם הלכה זו שייכת גם כאשר עומד מאחורי מתפלל שהינו נכרי?

שני טעמים נאמרו בטעם הדין שאסור לעבור כנגד המתפלל: (א) משום שהעברתו לפניו, גורמת ביטול לכוונת המתפלל (מג"א שם סק"ו). (ב) משום שהשכינה עומדת כנגד המתפלל העומד לפני המלך, ואין זה ממידת כבוד ומורא לשכינה להפסיק בין המתפלל והשכינה (חי"א כ"ו-ג'). והיה מקום לומר, ששני הטעמים אינם שייכים בתפילת נכרי, כי רק כלפי יהודי המצוה בתפילה, יש להיזהר שלא להפריע לכוונתו, וכמו כן השכינה עומדת כנגדו כשמתפלל, אבל אצל נכרי, הגם שיכול להתפלל ולזעוק אל ה' יתברך, מכל מקום הוא מופקע ממצות תפילה, ולכן לכאורה מותר לפסוע כנגדו.

אולם, למעשה שמענו ממו"ר הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א, שאין לפסוע כנגד המתפלל הנכרי, כי כאשר מתפלל כדת ישראל (בתהליך גיורו וכניסתו ליהדות), חשובה תפילתו כתפילה גמורה, ולכן אין להפריע לכוונתו. ומסתבר שגם השכינה הקדושה עומדת כנגדו. וציין מו"ר לדברי הרמב"ם (הל' מלכים י"ג): "בן נח (נכרי) שרצה לעשות מצוה משאר מצוות התורה כדי לקבל שכר, אין מונעים אותו לעשותה כהילכתה". וגם הנכרי דן, שבא ומקיים מצות תפילה כהילכתה, ומתפלל בכוונה ודביקות כיהודי, יש להתייחס לתפילתו כלתפילת ישראל, ואין לפסוע כנגדו! (ופריו מתוק).

"מה טובו אהליך יעקב משכנותיך ישראל" [כד, ה].

סיפר השואל: אבי שיחיה הינו משכים ומעריב לבתי כנסיות, ואינו מוותר אף פעם על תפילה במניין בבית הכנסת. בערב שבת אחת, רגלו התנפחה מאוד מחמת דלקת. הוראת הרופא היתה, שהליכה מאומצת עד לבית הכנסת עלולה להביא להחמרה במצבו (הגם שלא נראה חשש ממשי של סכנת נפשות בהליכה זו). היה ברור לי שאבא לא יוותר בשום אופן על ההגעה לבית הכנסת, ולא אוכל לעצור בעדו ולהניעו מכך, ולפיכך החלטתי פשוט להחביא את כל זוגות נעליי... אבא התלבש והתכוון לצאת, אך לא הצליח למצוא את נעליו, גם לאחר חיפוש קדחתני, ונאלץ להתפלל בבית למורת רוחו... האם נהגתי כדן?

השיב מו"ר הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א: נאמר בספר חסידים (סי' רל"ד): מעשה בחולה שאמר לו רופא: 'אם תשתה מים ותאכל מאכל פלוני, תסתכן'. החולה לא יכול היה להתאפק וביקש מבנו מים ומאכל פלוני, ואמר לו: 'אם לא תתן לי, לא אמחול לך, לא בעולם הזה ולא בעולם הבא!' הדין בזה הוא - שלא יתן לאביו את המים והמאכל! והי"ד שאולי (סי' ר"מ ס"ק י"א) פירש את דברי הספר חסידים, שאפילו באופן שהמים והמאכל לא יגרמו לסכנת מיתה, אלא רק לחולי, בכל זאת לא יתנם לאביו. וכתבו האחרונים שתי סיבות לכך: (א) כשאב מצוה לעבור על דברי תורה, אסור לשמוע לו, ובקשתו למאכלים הינה עבירה על ציווי התורה: "ונשמרתם מאוד לנפשותיכם". (ב) אם הבן יתן לאב מאכלים מזיקים, יעבור על "לפני עור לא תתן מכשול".

גם בעל היקול גדולי (סי' נ"ד) כתב שלא יתן לאב את המאכלים אף שלא במקום סכנה, משום שאם האב יאכל וישתה מאכלים מזיקים אלו, לבסוף יתחרט, וממילא הבן שאינו שומע לקול אביו בזה אינו עובר על "כיבוד אב", שהרי הוא מתכוין לטובתו, ולא להכעיסו.

ולענייננו - נראה שהבן נהג כדן, כי הגם שגרם צער מסויים לאביו בכך שטרם בחיפוש נעליו והצטער שהוכרח להישאר בביתו ולא להגיע לבית הכנסת, מכל מקום, הרי מנע מאביו צער גדול יותר, ואולי אף חשש סכנה! (ופריו מתוק).

זכות הלימוד בעלון זה תהיה לעילוי נשמות: ר' נוריאל חזני בן מרים ויעקב ז"ל, לע"נ מרת מונירה חזני בת כורשיד ז"ל, לע"נ מרת פארי בת מונירה ז"ל, לע"נ ר' עזיזולה בן שרה ז"ל, לע"נ מרת מנסורה בת כשוור ז"ל, לע"נ שמעון שי בן שולמית ז"ל, לע"נ אליהו בן שלום ז"ל, לע"נ אור בת יפה ז"ל, לע"נ ניסן בן ננה ז"ל, לע"נ מרים מורטזה בן שרה ז"ל, לע"נ זינט בת מרים ז"ל, לע"נ יהודה בן מרים ז"ל, לע"נ אליהו בן בתיה ז"ל, לע"נ אליהו בן כשוור ז"ל, לע"נ דוד בן מרים ז"ל, לע"נ משה בן כורשיד ז"ל, לע"נ לידיה בת רחל ז"ל, לע"נ אברהם בן שולטנה ז"ל, לע"נ יונה בן אסתר ז"ל, לע"נ חיים בן לונה ז"ל, לע"נ תמר בת רחל ז"ל, לע"נ רעיה (רחל) בת מיכל ז"ל, ולע"נ כל נפטרי עם ישראל.

גליון

337

פרשת בלק תש"פ

וקדוש, ואף חלש במזגו ובטבעו, והנה כשהוא רואה את בזיון הספרים, הופך ליבו להיות לב-ארי, ולא רק ליבו אלא גם אגרופיו... אז הבנתי את גבורתם של החשמונאים-הגיבורים, שהיו קשישים בגילם, והצליחו להתגבר על היוונים, עם כל ה'כוחי ועוצם ידי' שלהם... כאשר אש היהדות בוערת בעצמותיך כתנור, כמו שהיה אצל מורי ורבי, הכל אפשרי, כי אז השי"ת שולח את עזרו ממעל!".

רבי שפטיה הוסיף שכאשר שאל פעם את רבי ברוך-בער מאין לקח את העוז והאומץ לעשות את מה שעשה, השיב: "מחידושי התורה שלמדתי בישיבת וואלוז'ין, אצל הגאון רבי חיים הלוי"... [מתוך 'מצוות בשמחה' בעריכת הרב מ.מ. צורן]

מי מנזה עֵפֶר יַעֲקֹב (כג, י)

היו ישראל לוקחים את הדם ומכסין אותו בעפר המדבר, וכשבא בלעם ראה את כל המדבר מלא מערלותיהם של ישראל אמר: "מי יוכל לעמוד בזכות דם ברית מילה זאת שהיא מכוסה בעפר הארץ", שנאמר "מי מנה עפר יעקב" (פרקי דר"א פרק כח)

משמע שלא פחד בלעם רק מעצם מצות המילה שקיימו ישראל, אלא בעיקר פחד מכיסוי המילה בעפר. ולכאורה מה יש במנהג זה שכ"כ איים עליו?

יתכן לומר שהרי כידוע כריתת הערלה ממעטת את התאוה, והיינו שהערלה מסמלת את אותה תוספת התאוה שאינה נצרכת ליהודי, אותה תוספת שאינה מביאה אותו לרוחניות, וכיון שהעם היהודי משתמש בהנאות העולם הזה אך ורק בתור אמצעי לרוחניות, לכן הנהיגו לטמון את הערלה בעפר לבטא בזה שהנאה גשמית שאינה מביאה לרוחניות מקומה הוא בעפר... שהרי זה מה שנאמר "כי עפר אתה ואל עפר תשוב", לאמור - שכשגופו של האדם השלים את תפקידו וכבר אינו משמש אותו לרוחניות, מקומו הוא בקרקע, להתמזג בעפר שכל כולו ארצי וגשמי - ולהיות חלק ממנו, וכמו כן, אותו חלק בגוף שאינו משמש לרוחניות מקומו בעפר. שהרי בעצם, יסוד גופו של האדם הוא מהעפר, אלא שכל עוד יש לו תפקיד לשמש לרוחניות, הוא מתהלך על פני האדמה ולא שוכן בתוכה - אבל כשכבר אינו משמש לרוחניות חוזר הוא לעפרו ולארציותו.

הֲאֵן עָם... וּבָגוֹיִם לֹא יִתְוַעֲב (כג, ט)

כוחו של היהודי הוא ב'אמת' שבידו. יודע הוא כי דרך חיו היא הדרך האמיתית לחיים מושלמים בעוה"ז ולחיים נצחיים בעוה"ב. הכרה זו נותן לו את העוצמה למסור נפשו על האמונה והמצוות, ולהכריז קבל עם ועולם: "עברי אנוכי ואת אלוקי השמים אני ירא".

* * *

בספר 'הצדיק פלא', המתאר את תולדותיו של רבי יהודה זרחיה סגל זצ"ל, מסופר, שאביו, רבי שפטיה זצ"ל, למד בתקופה מסוימת אצל מרן רבי ברוך-בער ליבוביץ' זצ"ל בקמניץ, ובספר מופיע סיפור מופלא עד מאד שהתרחש בעת הפרעות בעיר קרמנצ'אג.

"היה זה", מספר רבי שפטיה, "כאשר פורעים מוסתים התפרצו לביתו של הגרב"ב כדי לחמוס ממון ונפשות, והתכוננו לערוך פוגרום. הם נכנסו, העמידו את כל בני הבית בשורה, ואיימו עליהם שלא לזוז. בינתיים, חיפשו כסף וזהב ותכשיטים לשדוד, והכל שתקו ונאלמו דום. דממת מוות היתה שם...

בשלב מסוים, משלא מצאו מאומה, התעורר חשד בקרבם אולי בעל הבית מסתיר את כספו וזהבו בתוך הספרים, או מאחוריהם. הם החלו להוציא את הספרים ממקומם בבזיון רב, ואף קרעום והשליכום ארצה, כשהם מנסים לבדוק האם מוסתר שם כסף.

מרן רבי ברוך-בער עמד אף הוא ליד הקיר כהוראת השודדים. אבל, בראותו את ביזוי ספרי הקודש, לא יכול היה להבליג. להפתעת כל בני המשפחה שחששו לגורלם, הוא החל להזדעק בקולי-קולות, ואף הלם בראשי הפורעים באגרופים, ובמקלות שמצא בחדר - - - הוא היה כל-כך נרעש עד שהיכה בראשם כגיבור מלחמה, והרשעים החלו לברוח בקולי-קולות, ופתחו בצווחות נוראיות לעבר חבריהם 'רוצו, רוצו... כל הפורעים שהיו באותו רחוב ששמעו כך, ברחו אף הם, וליהודים היתה הרווחה...".

מספר רבי שפטיה: "בראותי זאת, נדהמתי אל ליבי. היה זה בבחינת מחזה שלא ייאמן. מורי ורבי, שבמשך כל שעות היממה לא פסק מללמוד, ואשר היה ידוע לאיש טהור

ומזה פחד בלעם, שהבין שעם ישראל לא רק מקיימים את מצות מילה, אלא גם מפנימים את עומק מצוה זו ומבינים שמהות העוה"ז היא ההכנה לעוה"ב, ומשום כך משתמשים הם בהנאות העולם הזה אך ורק באופן שנצרך לרוחניות, ממילא יוצא שהעם הזה דבוק בקב"ה ללא מחיצות גשמיות, ואם כן - מי יוכל לו...

* * *

מספרת בתו של מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א: על דלתה של אמא התדפקו בנות סמינר ובקשתן בפיהן: "באנו לראיין את הרבנית על 'הסתפקות במועט'".

אמא היתה אובדת עצות. מעודה לא סירבה לשום פונה, ולכל בקשה נענתה בשמחה, אך כעת לא היה בידה לסייע להן; היא משכה בכתפיה והגיבה בצער: "אני יכולה לדבר בשבח ההסתפקות במועט, אולם לא אוכל לדבר מנסיוני האישי - אני לא התנסיתי בכך; תמיד היה לי די והותר!..."

הנערות יצאו מרוצות - הראיין היה קצר, אך מושלם!

אמנם היה לאמא 'די והותר', אבל ה'די והותר' הזה הצטמצם במעט שבמעט... אמא לא היתה זקוקה לכלום. כל מה שמעבר לכלום - נכנס אצלה בגדר של 'מותרות', אשר מהם ברחו כמפני אש.

כל שנותיה של אמא עברו עליה בדירות קטנטנות, מצוידות בריהוט מינימלי. בשנות נישואיהם הראשונות חלקו אבא ואמא דירות משותפות עם דיירים נוספים. גם כשעברו לדירתם הנוכחית והגיעו 'אל המנוחה ואל הנחלה', היתה הדירה קטנה ביותר ולא הכילה אלא שני חדרים, הול כניסה ומטבח צר. חדר אחד שימש כחדר הורים, והשני - ליתר צרכי בני הבית. חדר זה הוא חדר לימודו של אבא, הנקרא 'חדר הספרים' וארונות הנושאים עליהם משא של אלפי ספרי קודש [אהוביו של אבא...] מציפים אותו מכל עבריו.

בילדותנו ישנו כולנו במיטות או בארגזי המיטות שבחדר הספרים, כשלצידנו אבא יושב ולומד, כותב את ספריו הרבים, לומד עם חברותא, משיב על שאלות של נכנסים ויוצאים... גם המטבח היה קטן מאד, עד כי יכלו להצטופף בו כשלושה אנשים בלבד. פעם נשאל אבא מדוע לא השאיר בו 'אמה על אמה' בלתי מסוידת זכר לחורבן. [אבא נוהג להשאיר 'אמה על אמה' בכל החדרים. אלא שמקום הזכר לחורבן במטבח נמצא מאחורי הארון, והשואל לא ראהו]. הוא השיב בחיור, שהמטבח אינו מחוייב בכך מפאת קוטנו... [על פי ההלכה אין צורך להשאיר זכר לחורבן, אלא בחדר שיש בו ד' אמות על ד' אמות].

אם ניתן היה לחשוב שהדירה הקטנה היתה ברירת מחדל שנכפתה על אבא ואמא בעת שתרו אחר מקום מגורים, באו השנים המאוחרות והוכיחו כי אין הדבר כן: כאשר התפרסמו אבא ואמא בכל רחבי תבל, באו רבים והתחננו בפני אמא לסייע בידה ולהרחיב את הדירה. אמא תמיד סירבה.

יהודי אמריקאי עשיר ביקר פעם בביתנו ונדהם למראה הפשטות שזעקה מכל עבר. הוא לא יכול היה להשלים עם העובדה כי הרב והרבנית מתגוררים בדירה שכזו והציע לאמא לשפץ את הבית על חשבון. אולם אמא התנגדה בתוקף: "אני רוצה את הבית שלי דווקא כך, פשוט ונעים. אינני חפצה בבית יפה יותר. טוב לי פה ככה".

משהחל אבא מדפיס את חיבוריו הרבים. מילאו הספרים את החדרים, עד שכמעט לא יכלו ללכת מבלי להיתקל בהם. רבי יצחק שוורץ, קרוב משפחה של אבא, ביקש מאבא שיאפשר לו להרחיב מעט את המבוא הצר הסמוך לפתח כדי שניתן יהיה להניח שם את חבילות הספרים. המצב אילץ את אבא ואמא להיענות להצעתו, וכך נוצרה מרפסת הכניסה, ששימשה אף כסוכה, ועם השנים גם לחדר המתנה לקבלת הקהל על ידי אמא.

בשנים מאוחרות יותר, כאשר הציבור הענק החל לגדוש את הבית, הוכר הצורך ביעוד חדר לאבא, שיוכל ללמוד בו באין מפריע. לשם כך צורפה לדירה יחידת דיור קטנה בת שני חדרים, מן הקומה שמעל. והנה, למרות הנחיצות שבדבר, סירבה אמא להכיר בה כחלק מביתה. היא חזרה ואמרה: "גידלתי את כל ילדי בשני חדרים, מדוע אני זקוקה עתה ליותר מכך? הרי בשבילי תוספת זו היא 'מותרות' ממש!". משום כך היא עצמה לא השתמשה בחדרים אלו, ואף כמעט שלא עלתה לקומה השנייה. כיום משמש חדר אחד בקומה השניה ללימודו של אבא, וחדר נוסף כמחסן לספרים שחיבר.

אמא לא הבינה לשם מה אנשים נוסעים לנופש. מושגים כמו 'החלפת אווירה' 'התרעננות', 'יציאה מן השגרה', היו זרים לה. פעם ניסו בני הבית להסביר לה את 'מהותו של הנופש', אולם הדבר לא עלה בידם... היא התפלאה מדוע לאנשים כל כך 'רע' בביתם, עד שהם מעדיפים להיטלטל למרחקים, להידחק בדירה שאין רגילים אליה, לבשל במטבח זה, וכהנה וכהנה. ידענו כי לאמא טוב בביתה הקטן, במטבחה הזעיר, והיא חיה כל העת באווירה של נופש... [אמנם היו שנים ספורות שבהן נסעו אבא ואמא לנופש בצפת כדי שאבא יוכל לכתוב את ספרו ברציפות בלי הפרעות. ואכן אבא הספיק בשבוע אחד מה שבבני ברק אך לו חודש שלם. הוא כתב שם את ספרו 'דרך אמונה'].

יחד עם זאת כדרכה של אמא, כאשר באה גיטתי וסיפרה לה בבושה כי היא נוסעת לנופש, היתה אמא מאושרת: "איזה יופי! כמה טוב! מגיע לך לנוח ולהתרענן! הנה סכום כסף שיהיה לך להוצאות..."

הפשטות בבית התבטאה בתחומים רבים, גם באלו שנראה לנו כי בלעדיהם 'אי אפשר לחיות'. אבל אמא יכלה גם יכלה: המטבח היה מרוהט במינימום שבמינימום והכלים בהתאם. אמא לא אהבה להכניס למטבח כלים חדשים. בתקופות מסוימות היו הצלחות שאריות שנותרו מסטים שונים, כאשר כל צלחת בדוגמא שונה...

לאחר חתונתה, כשעבדה אמא אצל הרב נחום יואל הלפרין, רצה הרב נחום יואל להעניק לזוג הצעיר מתנה - כלים חדשים לפסח, אולם אמא סירבה: "אינני צריכה!". מה עשה? - העניק מתנות זהות לכל העובדים, ואז נעתרה אמא לקבל את המתנה...

גם פמוטות השבת היו צירוף של כמה סוגים, כוסות לשתייה היו רק מפלסטיק, וגם הכיסאות היו (ועדיין) שונים זה מזה. סיפר אחד הנכדים: "בילדותי הייתי מרבה להגיע לסבא וסבתא, לאכול עמם את סעודת השבת. באופן קבוע הייתי מגלה את עצמי יושב על כיסא רעוע. 'מדוע תמיד יוצא לי הכסא השבור?' שאלתי. השיבו לי הנוכחים בחיור: 'כאן כל הכסאות רעועים!'..."

מיותר לציין כי המקרר בביתנו לא היה מ'יד ראשונה'. במשך שנים רבות היה בביתנו מקרר ישן ביותר שהתקלקל כל 'שני וחמישי'. מישהו רצה להביא לאמא מקרר חדש, אך היא סירבה בכל תוקף. לבסוף קנה לביתו מקרר חדש, ואת הישן הביא לאמא. רק את המקרר הזה ניאותה אמא לקבל...

סיפרה לי אחת מידידותיה של אמא: "חברתי קנתה מקרר חדש וחיפשה למי למסור את המקרר הישן. נזכרתי כי ראיתי אצל הרבנית קניבסקי מקרר ישן ורעוע, שנתמך על ידי קופסאות כדי שלא ייפול... פניתי אליה ושאלתי האם היא רוצה להחליף את המקרר שלה במקרר משומש במצב טוב. היא שאלה את רבי חיים, והוא השיב: "הלא זריקת המקרר היא בבחינת 'בל תשחית'..." [בסופו של דבר הגיע המקרר לסבתא הרבנית קניבסקי ('א"ח למרן ה'סטטילער'), שעד אז לא היה מקרר ברשותה...].

גם מקפיא נפקד מביתנו במשך שנים ארוכות. כאשר רכשנו לאמא מקפיא, נגרמה לה עגמת נפש גדולה: "מה אעשה עם המותרות הללו?", היא לא נרגעה. "למה הייתם צריכים להתאמץ? טוב לי עם מה שיש לי!". אמא לא רצתה בו בשום פנים ואופן, ורק טיעון הלכתי שכנע אותה להשתמש בו: "על ידי המקפיא יישמרו המאכלים היטב ולא ייזרקו, וכך ינצל מאיסור 'בל תשחית'..."

המיקסר בביתנו נשבר פעמים רבות, תוקן ונשבר, שוב תוקן ושוב נשבר. לאחר שכבר לא ניתן היה להשתמש בו עוד, החליטו בני הבית לקנות מיקסר חדש, אולם נתקלו בהתנגדותה של אמא: "אפשר לנסות לתקן שוב!". החליטו לשאול את אבא, והוא הסכים לדעתה של אמא. ויהי לפלא - המיקסר חזר לעבוד! לשמחתה של אמא...

לאחר שנישאנו החלטנו בעלי ואני לקנות לאמא מטחנה חשמלית. היה זה לאחר שבעלי נוכח בטרחתה הרבה של אמא סביב הכנת הדגים; עד אז היתה טוחנת את הדגים במטחנה ידנית. המתנה לא היתה אמורה להתקבל, לולי שנחשבה כמתנה מהמחותנים, הורי בעלי. מפני כבודם לא יכלה אמא לסרב לקבל את המטחנה...

בהזדמנות אחרת חפצנו הילדים לקנות לאמא מתנה - מעבד מזון. ידענו כי כך נקל עליה בהכנת כמויות המזון העצומות שיצאו ממטבח. אמא לעומת זאת, לא חשבה כך: "יש לי כוח בידיים! אם יהיה לי מעבד מזון ה' ייתן פחות כוח בידיים..." לבסוף, לאחר ששח לה מישהו, כי משקה מסוים המקל על חולים יכול להיעשות רק בעזרת מכשיר זה, הסכימה להכניסו אל הבית.

בערב פסח אחד קנו לאמא תנור חדש. התכנית היתה שלאחר החג יעבירו אותו לימות השנה, מפני שהתנור הישן כבר היה משומש מאוד ולא פעל כראוי. אמא התנגדה בתוקף, ומיד עם צאת החג מיהרה לאחסן את התנור החדש בין כלי הפסח, שמא 'חלילה וחס' יצא הרעיון אל הפועל...

יום אחד נשברה האמבטיה. באותו יום ביקר בבית יהודי בעל אמצעים, הוא שמע על הנזק שאירע, ולאחר זמן מה שלח לאמא סכום כסף נכבד לתיקון הנזק. אמא קיבלה את הכסף בתודה, התקשרה אל הנדיב ואמרה לו: "האמבטיה השבורה עודנה ראויה לשימוש, ואין צורך להחליפה. האם אוכל להשתמש בכסף לצדקה?". מה רבה היתה שמחתה כשבקשתה אושרה, והיא מיהרה לחלק את הכסף לנזקקים...

תְּבוֹת נְפִלְיָי מוֹת יִשְׂרָאִים וְתֵהִי אֲזוּרִיתִי כְּמוֹהוּ (כג, י)

שני המשאלות הללו של בלעם - אומר הגאון רבי שמשון פינקוס זצ"ל - מלמדות אותנו על נפשו השפלה, העצלה מעמל ונגררת אחר תאוותיה. שהרי הוא לא ביקש לחיות חיי ישרים כעם ישראל, אלא רצונו הוא דווקא למות כמותם. והסיבה לכך היא, כי לחיות חיי ישרים, זה מחייב ישרות, הגינות, התגברות על תאוות ורצונות, והליכה תמידית בדרך שמובילה אל מות ישרים - חיי נצח. אך 'תאוותן' כבלעם מבקש לעשות קיצורי דרך, הוא חפץ לזכות אחרי מותו בעילוי נשמה, לה זוכים עם ישראל שפועלים למענה כל חייהם...

גם בקשתו השניה 'ותהי אחריתי כמוהו' עפ"י פירוש הספורנו, נובעת מהרצון של בלעם להשיג רווחים בדרך קצרה, ללא כל עמל ויגיעה. צאצאיו של אדם - אומר הספורנו - נקראים 'אחריתו', בלעם רוצה שהבנים שלו יהיו טובים ומוצלחים כמו הבנים של עם ישראל, אך אינו מוכן להקריב עבור זה משהו מעצמו. הוא מבקש להישאר כמו שהוא, לחיות חיי הפקר והוללות, ושזה לא ישפיע על ילדיו, אלא הם יצמחו מאליהם כבניהם של עם ישראל.

לעומת זאת עם ישראל האמון על הפסוק 'אדם לעמל יולד', יודע ומבין שאת ההישגים הללו ניתן להשיג רק מתוך עמל ויגיעה והתגברות מתמדת על היצרים. 'מות ישרים' הוא אינו מוצר הנרכש בקלות ובזול, רק מי שיחיה 'חיי ישרים' יזכה

למות 'מות ישרים'. גם צאצאים שהולכים בדרך הישר, נקנים רק ע"י דוגמא אישית שמקרינה מהאב אל הבן. וככל שמשקיעים בחינוך הילדים ונותנים להם כלים להתמודדות במשברי החיים, כך זוכים לנחת מהם, וגם כי יזקינו, לא יסורו ממנה...

* * *

קולו של הטייס נשמע לפתע בחלל המטוס, וליבם של הנוסעים החסיר פעימה: "נוסעים יקרים, לצערי אירעה תקלה במנועי המטוס, ואנחנו ניאלץ לנחות בשדה תעופה קטן בקרבת מקום. אני מקווה שתוך כארבע שעות תתוקן התקלה ונוכל לשוב ולהמריא אל היעד. אנא חגרו את חגורות הבטיחות והתכוננו לנחיתה".

במטוס שהיה בדרכו לעיר אנטוורפן, טסו בין השאר האדמו"ר מפיטסבורג זצ"ל ועוד שמונה מחסידי. הם היו בדרכם לחתונת בתו של אחד מחסידי האדמו"ר שהתגורר בבירה הבלגית. שדה התעופה הקטן שבו נחתו היה ריק במשך מרבית שעות היממה, והיה מיועד בעיקר לטיסות מטען של תוצרת חקלאית ולטיסות פנימיות.

נוסעי המטוס ירדו והתמקמו על הספסלים הריקים של שדה התעופה. האדמו"ר ותלמידיו ביקשו להתפלל תפילת מנחה, שכן עד שהמטוס ימריא שוב, כבר אמור היה לרדת הערב. הייתה רק בעיה אחת: האדמו"ר ותלמידיו מנו תשעה אנשים בלבד, נוסעי המטוס האחרים לא היו יהודים, וכדי לקיים מניין צריך עשרה מתפללים לפחות. "מקובלני מבית אבא, שאם ישנם תשעה יהודים - ימצא גם העשירי", אמר האדמו"ר למלווי בביטחון.

בטרמינל ההומה והסואן אי אפשר היה להתפלל בלי הפרעה, והאדמו"ר ניגש אל אחד מעובדי שדה התעופה, ושאל אותו האם יש אפשרות לקבל חדר צדדי כדי להתפלל בו בשקט.

אותו אדם שמע את שאלתו של הרב נשוא הפנים, ולפתע החוויר כסיד והתנוודד על מקומו כאילו פגע בו ברק.

לאחר רגע ארוך של התאוששות, השיב העובד לרבי: "אני מוכן למלא את בקשתכם, בתנאי אחד: שתתנו לי להגיד קדיש לזכר אבי המנוח".

"אתה יהודי?" שמח הרבי לשמוע, "איזה יופי, עכשיו יהיה לנו מניין לתפילה".

"אני יהודי", השיב העובד וניכר בו כי נפשו סוערת, "אך הרשו לי לשאול קודם: מי שלח אתכם לפה? איך הגעתם למקום הזה?"

האדמו"ר הסביר ליהודי כי הם היו בדרכם לאנטוורפן, אך במטוס אירעה תקלה, והם נאלצו לנחות פה באופן לא מתוכנן.

"ומי אתה?" שאל האדמו"ר, "האם יש פה יהודים נוספים?". "אני חושב שלא תאמינו לסיפור שלי", אמר האיש, "אבל אני מבטיח לכבוד הרב שזו אמת לאמיתה!".

"נולדתי למשפחה דתית מאוד", החל האיש בסיפורו, "שנות ילדותי עברו עלי בתוך קהילה חמה ותומכת, אולם לאחר מספר שנים הכרתי לצערי מספר נערים פוחזים שמשכו אותי למחוזות גרועים. הידרדרתי אל עולם הפשע עד שיום אחד כבר לא יכולתי להישאר יותר באזור ילדותי. מאימת השלטונות נפרדתי ממשפחתי וברחתי לעיר הקטנה הזו. על אף שאני מגיע ממשפחה אורתודוקסית ביותר, שכחתי את כל מה שלמדתי, ואינני מקיים מצוות כבר כמה עשרות שנים".

"כבוד הרב לא יאמין, אבל גם לאחר ששמעתי שאבי נפטר לא אמרתי עליו קדיש, מכיוון שלא זכרתי בדיוק איך אומרים את זה, ובנוסף לכך שבמקום הנידח הזה אין בכלל יהודים".

"אתמול בלילה הופיע אבי בחלום ואמר לי: 'יענקל, מחר יחול יום השנה לפטירתך, ואני רוצה שתגיד עלי קדיש!'".

"אני זוכר שלאחר רגע של תדהמה, התחלתי לצחוק: 'אבל אבא, מחיתי בפניו בחלום, 'בשביל לומר קדיש צריך מניין, ואני היהודי היחידי בכל העיירה. אין שום סיכוי שאצליח למצוא מניין בכל האזור'".

"אל תדאג, יענקל", ענה לי אבי - וכל זה בחלום, "אני מבטיח שאביא לך מניין!".

"לאחר שהתעוררתי מהחלום", מוסיף האיש ומספר, "רעדתי זמן רב והייתי המום, אולם לאחר כמה דקות של התאוששות אמרתי לעצמי שזה רק חלום, ואין לו כל משמעות מעבר לכך. זה הרי ממש מגוחך. נו באמת, מניין יגיע לעיירת חקלאות נידחת שכזו מנין של אנשים יהודים?".

האדמו"ר ומלווי שמעו את הסיפור בהשתאות ובפליאה. "זה מסר ישיר מההשגחה העליונה", אמר האדמו"ר לאותו אדם, "מסר שאותו שולח הקב"ה פעם בחיים לאנשים שהתרחקו ממנו לחלוטין על מנת לזעזע את עולמם ולהשיבם אליו. יש פסוק שאומר: 'כי לא ידח ממנו נידח', והכוונה היא שהקב"ה אינו מוותר על שום יהודי, וגם אם היהודי נידח והתרחק מאוד, הקב"ה עדיין גורם לו לשוב אליו, וממתין לתשובתו".

את הסיפור הזה חווה הרבי מפיטסבורג זצ"ל על בשרו והוא היה מספר אותו בהזדמנויות שונות, בהדגישו שלא מדובר רק על אנשים שהתרחקו מכל וכל והגיעו לקצה העולם. לכל אחד מאיתנו יכולים להיות מצבים שבהם אנו מתרחקים מהבורא, ו'נידחים' במידה מסוימת. צריך לזכור שבכל מצב ומצב, תמיד הקב"ה ממשיך להשגיח עלינו באופן פרטי ולא נותן לנו ללכת לאיבוד. ה' קורא לנו - עלינו להאזין לקריאה, לשמוע לה, ולשוב אליו...". [מתוך 'יגל לבי-ר' דוד קליינר]

השגחה פרטית

דברי התעוררות וחיזוק וסיפורי השגחה מופלאים המתרחשים בימינו מתוך "קו השגחה פרטית"

פרשיות בלק - פינחס תש"פ ♦ עלון מס': 44

השגחה שבועית

תעשו מה שאתם רוצים ואני נותן לכם את העולם הבא

"זה לא יפה שאתה כותב על תרומות", אמר לי ידיד שקורא בשקיקה את העלון, "חבל על המקום, דברי החיזוק מעניינים הרבה יותר".

גם אני אוהב יותר דברי חיזוק, עניתי לו, "אבל אני לא כותב בטור מה שאני אוהב, אלא מה שהמכון צריך בשביל שיוכל להמשיך עם דברי החיזוק שאתה כל כך אוהב".

המגיד מישירים משאקלוב, הצדיק רבי פינחס זצ"ל (סביו של רבי פינחס מקוריץ זי"ע), היה הולך למשומדים ואומר להם: "אני רוצה לעשות אתכם עסקה. אתם יכולים לעשות את כל הרשעות שבועלם, ואני נותן לכם את כל העולם הבא שלי בתנאי אחד: שתבטיחו לי שאתם אומרים כל יום 'שמע ישראל'. הם ששו על המציאה, התחילו להגיד שמע ישראל, ורבים רבים מהם חזרו בתשובה שלימה. (מובא בספר אמרי פנחס החדש, ערך תפילה, אות א')

אם "שמע ישראל" כל יום החזיר משומדים בתשובה, מה עושה מכון שמחדיר כל הזמן "שמע ישראל"?

זהו כוח עילאי שאין כמוהו. זאת בשורה לעולם. ברוך ה', כבר היום מגיע העלון ליעדים חדשים של מקומות שצריכים להתחזק בשמירת תורה ומצוות.

אנשים אומרים, רואים אתכם כבר בכל מקום, לאן אתם עוד רוצים להגיע? התשובה היא שאנחנו רוצים להגיע לכל מקום אפשרי בעולם. אנחנו ממש ממש בהתחלה! השבוע בשרוול המצורף רואים את המצב רק בארץ הקודש. ברוך ה', הגענו כבר ל-51 יישובים, אבל נשארו עדיין 1013 יישובים שמחכים לנו. הגענו כבר קרוב ל-4000 בתי כנסת, אבל חסרים עדיין יותר מ-17,000 בתי כנסת.

ומי מדבר על העולם הגדול... יש מאות פינות בעולם שפעילות המכון יכולה להפוך להן את החיים, ובשביל כל אחת מהן צריך מחלקה נפרדת, אם זה באידיש, באנגלית, ברוסית, בצרפתית או בספרדית. יש לנו תוכנית להוציא ספרוני השגחה פרטית לילדים, ופעילויות רבות נוספות עומדות על הפרק.

הקבי"ה נתן לנו שליחות להפיץ את אמונתו בעולם, ובאו קחו גם אתם שותפות בזכות העצומה הזאת.

וחוץ מזה, הצדיק הקדוש שלאורו נוסד כל המכון, משפיע עליכם ישועות. כל ערב ראש חודש עולה שליח מיוחד לציון הקדוש של בעל חובות הלבבות השוכן בעיר הקדוש צפת, ומתפלל בציונו הקדוש עבור כל המפיצים את אורו בעולם.

אין ספק שהצדיק מכיר לכם טובה. אל תחשבו פעמיים! התקשרו ל: 02-6313-742 וטלו שותפות קבע במכון.

שבת שלום ומבורך
פינחס שפר

דברים שבלב

על פי השיעורים שנמסרים ב"קו השגחה פרטית" במהלך השבוע בספר חובות הלבבות "שער הבטחון"

כל אחד והפעקאלאך שלו

ישלים איתו" ולפעמים לא. בכל אופן נדע ששום מצווה אינה נאבדת. לא רק שהיא שמורה ומתויקת היטב למתן שכרה בעולם הבא, היא גם שומרת ומגינה עלינו בעולם הזה, וזה מחזק כל כך להמשיך ולא להרפות, להתמסר ולהדר עוד ועוד במעשים טובים, ולדעת שלמעלה בשמים הכל מצולם, ומונעים מאיתנו צער ועוגמת נפש שאיננו מודעים אליהם כלל.

יש פירוש נוסף במדרש רבה (וירא ג"ד), וגם הוא קשור לכל יהודי באשר הוא, אפילו הוא אהוב ורצוי לכולם. **אמר רבי יהושע בן לוי, אויביו - זה יצר הרע.** זה אויב מספר אחת שיש ליהודי! הוא נולד איתו והולך איתו לכל מקום ואינו נותן לו מנוחה לרגע, והיצר הזה אינו אויב פשוט. **הוא מלאך!** יש לו כוחות מיוחדים ותחכומים מופלאים, וצריך הרבה רחמי שמים לעמוד כנגדו ולנצח אותו. על זה מלמדנו שלמה המלך במשלי ט"ז: **"ברצות השם דרכי איש"** - כשהוא יתברך רואה יהודי מתחזק במצוות ומוסיף מעשים טובים ומהדר בהם בתמימות - **"גם אויביו ישלים איתו"** - יעזרהו השם והיצר הרע יכנע אליו.

"אויביו" אלו גם יצורים שהם אויבים לאדם, כמו הנחש. "גם" בא לרבות, **ר' ברכיה אומר אלו פרעושים, יתושים וזבובים.** היצורים האלה הם ארורים כי הם יוצאים מהאדמה שנאמר עליה "ארורה האדמה בעבורך". מהאדמה אין יוצא סתם כך גמל שאפשר להרוויח עליו כסף, אבל ג'וקים, יתושים, זבובים וכל הרמשים למיניהם יוצאים ומזיקים. אין מהם שום הנאה, והם אויבים לאדם. אויבים כאלה גם הם בהשגחה פרטית מגיעים ובהשגחה נעלמים. **"ברצות השם דרכי איש"** גם הם ישלימו איתו ולא יזיקו לו.

הפסוק הזה מראה לנו שכל הדברים ולו הקטנים ביותר מושגחים מלמעלה, ושכל קשור להתנהגות של היהודי ולדרך חייו. אם הבורא מרוצה מדרכי האיש, אז גם אלה שהם בטבע אויבים שלו, משלימים עימו, **וכל הבריאה מתאימה את עצמה לטובת כל יהודי שמתחזק במעשים טובים ומאמין בהשגחה פרטית!**

(מתוך שיעור 159)

כל מי שמשגן את שלושה עשר עיקרי האמונה יודע שהבורא יתברך גומל טוב לשומרי מצוותיו ומעניש לעוברי מצוותיו. כולם יודעים ששום דבר אינו מגיע סתם, ואם יש צער וקושי הם לכפרת עוונות. את כפרת העוונות אנשים חשים היטב על בשרם, אבל גם מחכים לחוש את **"הגומל טוב לשומרי מצוותיו"**. נכון שהגמול האמיתי והנצחי הוא בעולם הבא, אבל אנחנו רואים ושומעים סיפורים של 'הבטחתי ונושעתני'. בכל העולם מפרסמים מפעם לפעם מעשים שבהם רואים בחוש כיצד הידור במעשים טובים החיש ישועה, ולכן כשעושים מעשים טובים מיוחדים ומהדרים בצדקות ובגמילות חסדים, מחכים ומצפים לישועה. עוברות שעה ושעתיים, השמש כבר שוקעת, והישועה לא באה. ואם במשך תקופה ארוכה מקבלים קבלה טובה, ועוברים ימים, שבועות, חודשים ואפילו שנים, ללא התקדמות לטובת הישועה הפרטית, לפעמים מתגנבות מחשבות: רבוננו של עולם, עד מתי? כל אחד והפעקאלאך שלו ועדיין לא נושענו...

הרלב"ג מפרש על הכתוב במשלי (טז, ז) **"ברצות ה' דרכי איש גם אויביו ישלים איתו"** - כאשר ירצה השם יתברך דרכי האיש מפני תום דרכיו, הנה השם יתברך יסיר ממנו הרעות הנכונות לבוא עליו, ולזה ישלים איתו את כל אויביו, וכל שכן שישמרהו...

גם מי שחי בשלום עם כולם, יש לו אויבים ומקטרגים, והם משלימים איתו. וצרה שהיתה יכולה להתרגש על האדם, חלילה, לא באה עליו. יש שנגזר על אדם לעבור כביש בצהרי היום, אבל לא להגיע אל הצד השני של הרחוב. במקום זה ירימו אותו על אלונקה ויסיעו אותו באמבולנס חי"ו. והנה, מפני שאותו יהודי נתעורר עליו זכות על מעשיו המיוחדים והמהודרים - **אויביו ישלים איתו,** הגזירה לא יצאה לפועל, והוא עבר את הכביש ועבר פעם נוספת והגיע הביתה בשלום, הכל טוב והכל בסדר גמור, והוא אפילו לא יודע מה נחסך ממנו.

לפעמים אפשר לראות זאת בעיניים שאוטובוס מתקרב יותר מדי, והילד הספיק לברוח, או אבן שנופלת קרוב מאוד לאדם וברגע האחרון ניצול. לפעמים יכולים לזהות מצב של "אויביו

ניסיון שבכל יום

סיפורי השגחה מופלאים שסופרו ב"קו השגחה פרטית"

הזג הטוב ביותר

שמי יעקב זייבל, ואני גר ברמות. זכיתי להיות מיושבי אוהל וללמוד בכולל. לפני חמש שנים הרגשתי שהגיעה העת להעביר הלאה את ברכת השם ולהפיץ את מעיינות התורה חוצה.

היה זה ביום חמישי בשבוע. התקשרתי למשרד של ארגון ידוע העוסק בקירוב רחוקים וביקשתי שיכניסו את שמי לרשימת המתנדבים. "אני גר ברמות", אמרתי להם, "ומבקש שתמצאו לי חברותא ברמות, ושיהיה רציני. לא מישוהו שהתפקיד שלי למשוך אותו, אלא יהודי שמתעניין בעצמו ורוצה ללמוד".

ביום ראשון התקשרו אלי מהמשרד ואמרו לי: "יש לך חברותא". "רציני?" שאלתי.

"הכי רציני שיכול להיות", ענו לי במשרד. מדובר בבחור ששמו שאול. הוריו חזרו בתשובה, ואף הוא עצמו היה בחור ישיבה בתקופה מסוימת. למרבה הצער, הוא לא החזיק מעמד במסגרת ונפלט לרחוב. שם כבר התרופף מעט גם בשמירת תורה ומצוות, אבל בתוכו בערה אש כל הזמן. הוא כאב את המצב שלו ולא ידע כיצד להתרומם ממנו. במוצאי שבת האחרון הלך לכותל המערבי. בתקופה זו הוא התכוון לקראת החתונה שלו, והתפלל בשריד בית מקדשנו כהכנה ליומו הגדול. על שני דברים עיקריים הוא התפלל שם: שיזכה לבנות בית נאמן בישראל ושימצא חברותא. הוא התפלל מעומק הלב ובדמעות, ואחרי שהרגיש ששפך את ליבו פנה לצאת מהרחבה. בדרך החוצה הוא פגש את הנציגים של ארגון הקירוב. בארגון יודעים שיהודים בכל הרמות של שמירת תורה ומצוות מגיעים לכותל המערבי. לפעמים מגיעים לבר מצווה ולפעמים לשמחה אחרת. חובשים כיפה ומתפללים לה'. כאן הלב נפתח, ואם מנצלים את הרגע הזה אפשר לפעול גדולות ונצורות. בשל כך נמצאים נציגי הארגון בכותל באופן קבוע. הם עומדים שם ובידיהם פנקסים ועטים, ושואלים אנשים אם הם מעוניינים במדרשה, בשיעור, בחברותא או במוסד תורני לילדים.

שאלו נתקל בהם, והם שאלו אותו: "אולי אתה רוצה חברותא?"

הוא נדהם ממש. הרגע הוא התפלל על זה, וכבר שואלים אותו אם הוא מעוניין. הוא נרשם ואמר שיש לו חנות ב'רמות', והוא ישמח אם ילמדו איתו באזור החנות. כבר ביום ראשון התחלנו ללמוד מסכת 'מכות', זו המסכת שעסקתי בה אז, וכשאני חושב על כך שרק ביום חמישי הכנסתי את השם שלי, ובמוצאי"ש הבחור התפלל במיוחד על מציאת חברותא, אפשר לומר שהקב"ה הקדים רפואה ל'מכות'.

שאלו היה להוט ללמוד. "אני רוצה 'קצות'", הוא הודיע לי. קשה היה להאמין שהמשפט הזה יוצא מפיו. הוא היה נראה כמו ישראלי מצוי, שראשו ורובו בכל מיני שטויות, אבל את שתינו לא עניין הרקע. אנחנו חברותא ללימוד ותו לא. כאילו בלי קשר, ובלי שנדבר על כך בכלל, הוא הלך והתחזק עם הזמן, התחיל להקפיד על תפילה במניין כל בוקר ועל מצוות נוספות, עד שבמשך הזמן חזר לשמור תורה ומצוות במלואם. ל'קצות' עוד לא הגענו, קודם כל היה עלינו להשלים את הפער וללמוד גמרא ורש"י כראוי.

המשכנו ללמוד במרץ ובהתלהבות עד ההפסקה בשל החתונה של שאול. אחרי החתונה חזרנו ללמוד יחד במשרד החנות שבבעלותנו, והפעם התחלנו מסכת חדשה - מסכת ביצה. פעם-פעמיים בשבוע נפגשנו ולמדנו את הגמרא על הסדר, דף אחרי דף ביסודיות, ואחרי תקופה ארוכה זכינו לסיים את המסכת! שאול היה נרגש ביותר: "זו הפעם הראשונה בחיים שלי שאני מסיים מסכת!" אמרתי שמן הראוי לערוך סעודת סיום כיאה וכיאות, ושאלו אכן נערך לסעודה גדולה אצלו בבית ברעננה. "סבא שלי מחו"ל נמצא עכשיו בארץ, ולכן אני רוצה לעשות את הסיום בימים אלה ממש", הוא ביקש, והזמין אותי, כמובן, לסיום בבית שלו. הלא שנינו חתנים בסיום המרגש הזה. הוא הזמין את המשפחה שלו ואת הסבא בראשם, ואני הזמנתי את אבי שליטי"א ואת אחי היקרים לשוב איתנו בשמחת התורה.

שאלו היה נראה כחתן ביום חופתו. אבי ואחי הוסיפו לשמחה ורקדו ושרו בכל להט נשמתם. המעמד היה מרגש ביותר, ממש כמו שמחת תורה, והביא לחיזוק גדול במשפחתו של שאול.

זמן מה אחר כך נסע אחד מרבני הארגון כדי לגייס כספים. הוא היה בשבת

דיבור רך

בכולל בו זכיתי לעמוד בראשה, המזגנים עובדים ברוך השם והכל בסדר. יום אחד נכנס אברך חדש וכדי שיהיה לו נעים הוא מדליק מזגן נוסף במיוחד בשבילו. כך יום אחר יום. ניגש אלי אחד מהחברים בכולל ואומר לי: "ראית את האברך החדש? צריך להעיר לו. המזגן שהוא מדליק לוקח חשמל, על חשבון מי?"

חשבתי שיש צדק בדבריו, ויכולתי לגשת אל אותו אברך ולהעיר לו, אפילו בעדינות: מה אתה חושב שאתה עושה? מדליק מזגן על חשבון הברוך? נראה לך שיש פה איזה רוטשילד שמממן את הכל? לא ולא. בסך הכל יהודי אחד לא עשיר מחזיק את הכולל על הראש שלו, ומן הראוי שתשלם על המזגן הנוסף.

למעשה לא ניגשתי אליו כך כי דיבור או הערה מתוך כעס נוגד את האמונה, כמו שמלמדנו האור החיים הקדוש בפרשת בהעלותך, שכיון שישראל בכו ובקשו בשר, קבלו את השליו אבל רבים מתו ממנו. זאת כי בקשו באופן שנראה כאילו לא מאמינים שה' יתן להם. בבכי. היה עליהם להאמין שהקב"ה יתן, ולבקש באופן שבטוחים שישמח לתת, כאב שרוצה לעשות חפץ בנו.

אם אני לחץ מהעלות של המזגן זה מראה על חוסר אמונה, ומתוך זה מגיע לכעס ולפזיזות. לכן, קודם כל השתיתי ומאוחר יותר פניתי לאברך ברוגע ואמרתי לו: "אתה יודע, יש כאן יהודי אחד שהוא אחראי על הכל ומתמודד עם כל ההוצאות של הכולל. אתה אברך חדש, מן הראוי שתתרום כמה שקלים".

"ככה?" הוא שאל, "אין עוד מישהו שנושא בעול? וכמה כסף יש לו?"

"יש לו התחייבות של 300 שקלים לחודש ממישהו, אבל למעשה הוצאות החשמל מגיעות לאלף שקלים לחודש". האברך נדהם ומיד התעשת, "תשמע, מהיום אני מביא 700 שקלים כל חודש להוצאות החשמל של הכולל". וכן היה. תראו כמה דיבור רך מתוך רוגע ואמונה יכול לפעול.

(מתוך ראיון עם הרה"צ ר' בעריש שנייבלג שליטי"א, ראיון מס' 18)

בין שולחן משרדי לאולם הקפאה ענק

ר' משה נ. מאנטוורפן, נהג להתעדכן בדבר מכירות פומביות שנעשות מדי פעם על ידי כונסי נכסים ולהשיג על ידן 'מציאות'. פעם אחת שמע שעומדים לערוך מכירה פומבית על פריטים של מפעל גדול לדגים קפואים, שפשט את הרגל. ר' משה חיפש באותו זמן שולחן משרדי, ובא לבדוק אם ימצא במפעל משהו מתאים.

סדר הדברים במכירות מעין אלו הוא שממספרים כל פריט מתכולת המפעל, ויום לפני המכירה מתקיימים בשטח המפעל סיוורים של כל הקונים הפוטנציאליים כשכל אחד מציין לעצמו את המספרים שבהם הוא חפץ, ולמחרת מתקיימת מכרז פומבי באולם גדול, בהשתתפות כל

במיאמי, וכדרכו בכל שנה, לסעודה שלישית הוא הסב בבית המדרש של יוצאי חלאבי. קהילה זו היא עשירה מאוד. הוא תכנן לומר את דבריו בזמן הסעודה, אבל חשש כיצד יתקבלו הדברים, כיון שהאנגלית שבפיו אינה רוויה כל כך. הוא התחיל לדבר, אמר שהוא שליח של הארגון, ומיד התרומם יהודי מתוך הציבור והשתיק את כולם. "אתם מדברים על הארגון החשוב?" הוא קרא בפאתוס, "אני אגיד לכם מה זה הארגון הזה". במשך עשר דקות הוא עמד ודיבר במלוא הלהט. סיפר על יעקב, החברותא של הנכד שלו, ועל הסיום שעשה, וקשר כתרים ותארים לארגון הקדוש, שעושה גדולות ונצורות בארץ ישראל, וכולם צריכים לעזור לו ולקחת חלק בפעילות הקדושה שתקרב את הגאולה. האורח החשוב זכה, ומלאכתו נעשתה על ידי אחרים. הביקור שלו שם הצליח למעלה מן המשוער.

הסיום הזה חיזק את הקשר בינינו, שהתבטא גם מעבר לשעת הלימוד. שאול ראה בי יהודי שאפשר לשאול אותו שאלות הלכתיות מפעם לפעם, והשיעור שלנו המשיך בקביעות. ביום שלישי אחד ראיתי שלא אוכל לבוא לשיעור הקבוע, והתקשרתי אליו להודיע לו שלא אבוא. שאלתי גם לשלומי, ואז הוא שאל אותי: "יש לך זגג טוב?"

השתוממתי על השאלה. שאול מסתדר מצוין כשהוא צריך בעלי מלאכה. הוא מכיר ויודע מי הם הטובים ואיך אפשר להשיג בזול. בכל זאת עניתי לו. "יש כאן ברמות זגג שהוא תלמיד חכם מופלג ועוסק גם בזגגות. בשביל מה אתה צריך אותו?"

שאול נאנח. "שלא תשאל. היתה פה תאונה. מכונית נכנסה לתוך החנות שלי, וכל החלון התנפץ. במצלמות ראינו מכונית שעוברת מהכביש למדרכה, פוגעת בחנות שלי ויורדת חזרה מהמדרכה לכביש. לא הצלחתי לראות במצלמות את המספר של המכונית, ואני חייב לתקן את החלון. קראתי לכמה זגגים, וכולם אמרו שמדובר בהוצאה של אלפי שקלים. אין לי כל חשק לשלם את זה." "תיקח את המספר של הזגג מרמות", הצעתי לו, "אולי הוא יוכל לעזור לך. בכל מקרה, תדע שאתה עוזר להחזיק תלמיד חכם, וזאת מצווה גדולה."

הוא לקח את המספר, קרא לזגג, ולמחרת הוא הגיע אליו לחנות. עוד בזמן שהזגג שהה שם הוא התקשר אלי, והקול שלו מלא התלהבות והתרגשות. "אתה לא יודע מה הולך פה, זה ממש... ממש מה? לא הצלחתי לקלוט. כל מילה ששאול הוציא מפיו נשמעה יותר מבולבלת מקודמתה. הוא היה נרגש כל כך שלא הצלחתי להבין ממנו דבר. יצאתי לחנות, אבל כשהגעתי הזגג לא היה שם. אמו נכחה בחנות כשהיא נסערת כולה: "כמה השם גדול! איך הוא מנהל את העולם! לא יאמן! לא יאמן!!!" הם היללו ושיבחו את הבורא יתברך, אבל את הסיפור לא הצלחתי לקלוט.

התקשרתי לזגג וביקשתי ממנו שירחם עלי וישיעני מסקרנותי. "ספר לי מה היה שם".

הוא סיפר:

במוצאי שבת היה עלי להעביר חבילה לבני ברק. יצאתי במכונית אל התחנה שמול קניון רמות, בצד השני של הגשר שניצב שם, וראיתי את קו 422 לבני ברק נכנס לתחנה. עקפתי אותו קצת ורצתי עם השקית לכיוון האוטובוס. הנוסע שהיה אמור לקחת ממני את השקית לא היה שם, והחלטתי לנסוע במהירות לתחנה הבאה ושם לתפוס אותו. ירדתי חזרה מהאוטובוס וראיתי משהו משונה: המכונית שקודם עמדה בכיוון למעלה עשתה סיבוב של 180 מעלות כשפניה לכיוון הקניון. הסתכלתי סביב, לא ראיתי שום דבר משונה חוץ מזה. אנשים רבים היו בתחנה וכולם רגועים. איש לא צעק ולא נבהל. אני בעצמי מיהרתי ביותר, ולא תפסתי שקרה כאן משהו שדורש חקירה. נסעתי לתחנה הבאה, וב"ה השגתי את הנוסע שיקח לי את החבילה.

רק עכשיו, כשהגעתי לחנות של שאול, קלטתי מה קרה. נראה שמרוב מהירות איבדתי לגמרי את השפיות, ולא שמתתי את האמברקס, והאוטו פשוט נסע. הוא עלה על המדרכה, נכנס בחנות של שאול וירד לכביש בחזרה. רק לחשוב על האסון שיכול היה להתרחש ה' ישמור! הכביש שירד מהקניון הוא ירידה תלולה, בתחנה חיכו עשרות אנשים, משפחות עם ילדים ולא קרה להם כלום. הנוק היחיד היה החלון השבור בחנות של שאול.

עכשיו תראה איזו השגחה פרטית מדהימה. מכל הזגגים שבעולם שאול פונה אלי! התרגשתי כל כך ואמרתי לו: אני פוצצתי לך את החלון ואני אתקן ואשלם הכל. איזה חסד עשה אתי הבורא יתברך! ככה אני יכול לשלם את הנוק ולא להישאר חייב, חס ושלום!

אמו של שאול סיפרה לכל מי שהסכים לשמוע את הסיפור הזה. החלון השבור והתיקון שלו הפכו לחוויה רוחנית עוצמתית. מבין השברים נפתח חלון אל הנהגת הבורא המופלאה בהשגחה מיוחדת, וזה היה קידוש השם גדול.

(ראיון עם הר"ה ר' יעקב זייבלד שליט"א, עברית ראיון מס' 17)

הקונים.

ר' משה סייר במפעל,

הגיע למקום ששימש כמשרד,

ראה את השולחן כי טוב והחליט

לקנות אותו. המשרד היה צמוד לאולם

הקפאה עצום בגודלו, ועל כן האולם

הקפאה היה ממוספר במספר 90, והשולחן

הסמוך לו במספר 91. ר' משה רשם אצלו את

המספר 91, וידע כי למחרת, כאשר יגיעו למספר זה

בעת המכירה הוא ירים את אצבעו ויכריז את המחיר שהוא

מעוניין לתת עבור השולחן.

למחרת הגיע מיודענו באיחור למכירה הפומבית, כשהיא

כבר באמצעה, כאשר נפשו פזורה עליו מעט, עם הכנסו

שאל גוי שעמד בכניסה: איפה אווזים? מסיבה כלשהיא,

הלה הבין שהוא שואל מהו הפריט הבא בתור, והשיבו 91.

מיד הרים משה את ידו ואמר שהוא מעוניין לשלם אלף

פראנק בלגי" (שווי של כ-100 שקלים), שאלו הכרו אתה

בטוח, השיב ר' משה וודאי.

איש לא הוסיף על המחיר, וכך זכה בפריט 90. לקול מחיאות

כפיים סוערות של מאות הנוכחים באולם.

בעוד הוא שמח שעלה בידו לקנות שולחן באלף פראנק

בלבד, מחיאות הכפיים עוררו את חשדו, סך הכל שולחן

כתיבה...

עד מהרה התאמת חשדו... הוא שומע כי הכל מברכים אותו

על זכייתו ב... אולם ההקפאה הענק.

אכן, אלף פראנק לאולם הקפאה הם שום דבר לעומת שווי

העצום של האולם, מדובר באולם ענק מימדים של כ-2000

מטר רבוע, אבל מה לו ולצרה זאת? מה הוא יעשה עם אולם

קירור? על פי החוק הבלגי, מי שקונה פריט במכירה פומבית

מחויב לפנותו תוך 48 שעות. אין אפשרות להתחרט!

יודעי דבר כבר אמרו לו שפניו האולם יעלה לו כ-200,000

או 300,000 פרנק! מה עושים? ר' משה טמן את ראשו בין

כפות ידיו כאומר: 'כאשר אבדתי אבדתי', מבלי לדעת מהיכן

ישיג סכום אדיר ומה יעשה עמו אחרי שהאולם יפורק ויפונה

ממקומו, הרי כמעט לא שייך למצוא קונים לכזה אולם

הקפאה.

לידו יושב לו ידידו שבא עימו ולוחש לו פעמים מספר: חבל

ר' משה, חבל ר' משה, צריך להיות יותר שקולים ומתונים.

הרכין ר' משה ראשו על השולחן בתנוחה של אבל ויאוש.

הוא בא לחסוך כמה פרוטות ועומד להפסיד סכום של ממש,

מה עוד שהוא גרם לעצמו ברשלנותו.

המכירה הסתיימה, הנוכחים התחילו להתפזר, והנה גוי ענק

רטוב מכף רגל ועד ראש נכנס במרוצה למתחם מתנשף

כולו. הוא מצטער מאוד לשמוע שהמכירה הסתיימה ושואל

מי זה שזכה באולם הקירור. הוא נסע 5 שעות במיוחד

מהולנד, למכירה זו כדי לקנות את האולם.

הנוכחים מצביעים על ר' משה, והגוי ניגש אליו והצעה בפיו:

"האם תסכים למכור לי את האולם?"

למה אתה צריך אותו?!

בסייעתא דשמיא פלט לו ר' משה, ב"מיליון פראנק" אמכור

לך את האולם...

הגוי הסכים, העסקה מתבצעת לשביעות רצון שני הצדדים,

כשר' משה עדיין ממשש את עצמו כדי להיות בטוח שהוא

אינו חולם. ברגע אחד ראה איך הקביה משפיל גאים ומגביה

שפלים. רק לפני רגע נכנס לחוב של מאות אלפי פראנק,

והנה הוא יוצא עם רווח של 999 אלף פראנק (רווח קרוב

ל-100,000 שקלים).

הגוי היה מרוצה עד מאוד. "דע לך שאם היית דורש עבור

האולם שני מיליוני פראנק גם כן הייתי משלם לך".

"ותדע לך שאם היית מציע לי שאני אשלם לך 500 אלף

פראנק כדי שתסכים לקחת ממני את האולם ולפנות אותו,

היית מקבל", ענה לו ר' משה בחזרה...

(ראיון עם הר"ה ר' מרדכי מלאכי שליט"א,

עברית מס' 11, אידיש ראיון מס' 9)

השפעה פרטית

מעצמי התנועה
דעו לכם שממש החייתם אותי. תחיית המתים כפשוטו. לפני שהייתי מחובר לפעילות שלכם, היו לי ימים שפשוט לא יכולתי להתגבר, הייתי בדיכאון מוחלט. מאז שאני מחובר, אני מרגיש שנולדתי מחדש. ג. ד. מ. - אשדוד

היה לי דירה בעכו, שנתיים שניסיתי למכור את זה ללא הצלחה, הזדמן לי לשמוע על הישועות לתורמים למכון שער הבטחון, לא היה לי כסף לתרום, אבל הבטחתי שאם תימכר הדירה עד חודש אתרום כמניין דירה - סך 219 שקלים. הודו לה, תוך 10 ימים הדירה נמכרה. י. קונבליך - בני ברק

קח גם אתה שותפות קבע בהצעת האמונה בעולם
ותזכה להבטחת הזוהר למזכי הרבים:
בנים ובני בנים יראים ושלמים
התקשר עכשיו
לקו השותפות 02.6313.742
העברה לבנק | משלוח בדואר | בעמדות נדרים
לאותי סניף 902 | ת.ד. 5475 | פרוט על שם
חשבון 57390056 | ירושלים | 'שער הבטחון'

הנצחה פרטית

עלונים ל-500 מוקדים
נתרמו לעילוי נשמת
ה"ר ר' אליהו ב"ר נחמן ז"ל
עלה למרום כ"ה אלול תשע"ז
מרת חנה ע"ה ב"ר אהרן ז"ל
עלתה למרום ו' ניסן תש"פ

עלונים ל-280 בתי כנסת
נתרמו לזכר הרה"ק
רבי שלמה בן יוסף זצוק"ל הי"ד מקרלין
לזכר הרה"ק רבי יעריה ב"ר משה זצוק"ל מקרסטייר
לזכות עידן ישראל בן אסתר
וזוג איריס בת סוליקה ויוצ"ח שיחיו
לעי"נ הילדה מרים חנה הי"ד
בת יבלח"ט הרב יעקב שליט"א
לזכות עובדי מרים פינגסים

70 בתי כנסת
נתרמו על-ידי המשפחה
לעילוי נשמת הבחור יצחק הכהן
בן יבלח"ט הרב שמואל הכהן שליט"א
עלה למרום י"א תמוז תשנ"ד

40 בתי כנסת
נתרמו לרפואת מרת גיטל חיה בת היצל

30 בתי כנסת
נתרמו לעילוי נשמת האברך המופלא בתורה
ובמעש"ט בהצנע לכת הרה"ג ר' חיים אלחנן אליעזר
בן יבדל"ט"א מוריניו הגאון ר' נפתלי זאב שליט"א
עלה למרום י"ג תמוז תש"ע

30 בתי כנסת
נתרמו לזכות ולברכה לתורמים וילדיהם
להצלחה בחינוך הילדים שיזכו לעשות חיל בתורה,
שלום בית ופרנסה ובעיקר חיזוק בבטחון בבורא עולם

שאלה פרטית

אתה שואל - אתם עונים
שאלות ותשובות על ידי הקוראים, בנושא אמונה, בטחון והשגחה פרטית

יש לי צרה שההתמודדות איתה היא למשך כל החיים. מהי עבודת הבטחון במצב כזה?

ל. ב. ח. - ירושלים

היום הוא היום האחרון של חיך, כל הצרות מסביב לא יטרדו אותו כלל וכלל, על יום אחד לא כדאי לדאוג ולהתלונן. והנה הקב"ה נותן חיים לאדם יותר מיום אחד, אז ברוך ה' שהקב"ה נותן לנו כל יום חיים, ליום ועוד יום, לשנה ועוד שנה, אז בואו נודה לו ונזמר לשמח.

הרב גרשון קלאקין - סבריה:
כל בני העיר ידעו שהבניין המפואר והנישא אינו אלא ארמון המלוכה החדש. מלאכת העברת אוצרות המלוכה נחגגה ברוב פאר והדר. הכל הריעו לעגלות המקושטות ולפלוגות המרשימות.
בסוף התהלוכה נצפו כמה עגלות מקרטעות. לבושם של הנוסעים לא היה מכובד כל כך, ובליבם רטנו מדוע דווקא הם נגרעו.

בסיום האירוע יצא המלך בכבודו ובעצמו לקבל את פניהם. 'אתם שמרתם על אוצרותי הכמוסים ביותר, ולכן תתכבדו לשבת ראשונה במלכותי', הוא אמר. בעגלות העלובות התגלו האוצרות הנדירים וכתרו של המלך. 'חבל שלא ידענו', הצטערו הנוסעים שחשבו כי אומללים הם, ועתה הם המאושרים עלי אדמות. 'מי היה מאמין שדווקא עליהם המלך סמך שלא יפגעו באוצרותי, תמהו בבושה יושבי העגלות המפוארות.

יהודי שיש לו נסיון רגעי - באופן טבעי מתחזק באמונה ובטחון בה'.
כשהנסיון נמשך חודש ימים - מתחזק האדם במשך כמה שבועות.

כשהנסיון נמשך שנה וחצי - הוא מתחזק כל אותה תקופה בבטחון, ויוצא מזה מרום ומאמין.
ואם הנסיון נמשך יובל שנים ויותר - יחיה את שבעים שנותיו ברוממות של בעל אמונה ובטחון.

לפי אורך וגודל הנסיון כך גדול הקרבה לה'.
בסוף, כשיגיע לעולם האמת, יתברר שאוצרות המלוכה היו אצלו בעגלה, בביתו.
הבן "המיוחד", החריקות התמידיות בפרנסה, הבעיה הרפואית המתמשכת ל"ע, "התקועים בשידוכים" שנים רבות - כשיודעים להעריך את "המתנות" והאוצרות הללו שבעגלה ולהתחזק באמונה בה', תתברר האמת בסוף המסלול, כשתישמע ההכרזה - "יבואו טהורים ויעתסקו בטהרות"
רק עליכם סמך מלכו של עולם.

התשובות לפי א-1
תשא את נפשך וברכת יישר כח לכל העונים החשובים, מפאת חוסר מקום לא נכנסו כל התשובות. התשובות נשמרת במערכת.

מסירת שאלות ותשובות
הודעה בקו השגחה פרטית 11-300-02-30-02
שלוחה 3 < 5 (לאחר בחירת השפה)
בתי"ל 5023011300@gmail.com
בפקס 02-6599-189
תשובות יתקבלו עד יום ראשון פרשת פינחס,
ויתקבלו רק עם שם מלא ושם עיר.
שם השואל יכתב בראשי תיבות ושם עיר.

מענה אנושי בין 12:00 ל-14:00
ניתן להשאיר הודעה בכל שעות היממה ונחזור אליכם בס"ד

משלוח הגיליונות היטה ללא תשלום
למפצים 250 עלונים ומעלה
במצגת מקודדת חלוקה

לקבלת העילוי במייל הרשמו בכתובת
P023011300@GMAIL.COM
לעילוי באנגלית
EN023011300@GMAIL.COM

הרב דוד זיסמן - מודיעין עילית
הגאון מוילנא כותב על הפסוק (משלי ג) "מוסר ה' בני אל תמאס ואת אשר יאהב ה' יוכיח", שכשהקב"ה מביא לאדם ייסורים, זה מראה על אהבה. ככל שיש לנו יותר קשר לבן אדם נוכחיות אותו. כשמישהו מבחוח אינו נענה להערה שלנו, נעזוב אותו, אבל לבן שלנו לא נוותר. בסוף דבריו כותב הגאון משפט מופלא: **ואחר כך כאב את בן ירצה אותך וימלא רצונך...** לא רק שזה מוכיח על אהבה, אלא שהקושי עצמו הוא סיבה שהקב"ה ימשיך לו ישועה. הילשם' כותב שכשיש לאדם בטחון בה' זה עצמו סיבה שחסד יסובבנו, אפילו הוא רשע. ואיך ייתכן שצדיקים סבלו צרות במשך הדורות? התירוץ לזה הוא שלפעמים יש לקב"ה חשבון שצריך לתת ייסורים, והוא מעלים את מידת הבטחון מהצדיקים כדי שהגזירה תצא לפועל. כמה גדול כוחו של בטחון!

הרב צבי חיים - מודיעין עילית:
אחד מצאצאי היה בסכנת חיים ואז התחדש לי המשל: כשאבא נותן נשיקה לילד, נשאים שיייר הרוק על פניו, אבל הילד לא יראה הרגשה של מיאוס, לא רק מפני שאין זה כבוד לאבא, אלא מפני שעשוי הוא קיבל נשיקה אהבת, והוא לא רוצה להפסיד את הקרבה הגדולה. כך פירשתי לעצמי את הפסוקים במשלי (ג, יא): "מוסר ה' בני אל תמאס ואל תקח בתוכחותי" מדוע? א. "כי את אשר יאהב ה' יוכיח" - באתי להראות לך אהבה, ב. וכאב את בן ירצה - הרי אני אבא שלך. ניגנתי לעצמי את המילים האלו, והן נתנו לי כוח. אני אומר זאת גם ליהודי המתמודד: אבא נותן לך נשיקה, אמנם נשארת קצת לחות, אבל הלחות היא לחות של אהבה. אל תגיד שמהו לא מוצא חן בעיניך.

הרב ישראל כהן - ירושלים:
במלוא הכנות, אין צרה בעולם! הכל לטובה. הכל הקב"ה עושה וזה טוב. לכל החיים? איך אפשר לומר כך? הכל יכול להשתנות ברגע ברצון הבורא. השאלה אינה נכונה. שנזכה להאמין שהכל טוב.

אריה ליבוביץ - חיפה:
עבודת הבטחון היא לדעת קודם כל שהכל מהקב"ה וזה רצון השם. בכך אני גם מקבל מתנה גדולה לבניית האישיות. אני נעשה חזק יותר, ועל ידי ההתמודדות אני בונה עוצמה, חוזק ובטחון עצמי בסיעתא דשמיא.

אני כשמודבר בהתמודדות קבועה לאורך זמן נמצא כעת יש קו ברור בהתמודדות, זה קל יותר לפני הכניסה מקשים שונים שבאים והולכים, לישביה, ומרגיש וכל הזמן יש משהו אחר. לחץ גדול מזה. איך אפשר לעבור את התקופה הזאת בלי לחץ?
ג. ג. - ירושלים

שמועס חדש קבוע: באידיש, עברית ואנגלית
מהרה"צ ר' יהודה מנאדל שליט"א מלייקווד
שלוחה 6<1 (לאחר בחירת השפה)

שלוחת ראיונות מיוחדים
שלוחה 5 < 6 לאחר בחירת השפה

חדש בקו השגחה פרטית!

הצטרף גם אתה לרבות ששינו את חייהם, חייג:
מארץ ישראל - 02-30-11-300
מארה"ב [שימו לב - מספר חדש] - 1-605-31-31-719
מאנגליה - 0-330-3900-489 | מבלגיה - 3233-696-766

קו השגחה פרטית לנשנים - שלוחה 4 בתפריט הראשי

קו השגחה פרטית

אידיש. עברית. אנגלית.

שאלה לגיליון הבא

פרשת בלק

"וַיַּעַן בְּלָעַם וַיֹּאמֶר אֶל עֲבָדֵי בְלָק אִם יִתֶּן לִי בְלָק מְלֵא בִיתוֹ כֶּסֶף וְזָהָב לֹא אוֹכֵל לְעֵבֶר אֶת פִּי ה' " (כב, יח).

לכאורה, צריך להבין מה היתה רשעתו של בלעם והרי שפיר הודיע לבלק שאין באפשרותו ויכולתו להמרות את פי ה'.

ביאר הגאון רבי אלחנן וסרמן זצ"ל הי"ד: הנביא ירמיה (פרק יט) בדברו על חטא עבודה זרה שחטא העם, אומר: "אשר לא צוייתי ולא דיברתי ולא עלתה על לבי". ובתרגום שם: "דלא פקדית באורייתי, ודלא שלחית ביד עבדיי נבייא ולא רעוא קדמי". פירושו: שלא צוייתי בתורתך ושלא שלחתי ביד עבדי הנביאים ולא היה רצון מלפני.

נמצינו למדים שיש ג' אופנים המחייבים את האדם לקיים את דבר ה': א. כאשר יש ציווי בתורה. ב. כאשר יש ציווי על פי נביא. ג. כאשר יודעים שזהו רצון ה', גם אם אין על כך ציווי מפורש.

בכך מובן מה שמצאנו גזירות חכמים עוד קודם מתן תורה, כגון תקנת בית דינו של שם, וכן מה שהוסיף משה רבינו יום אחד מדעתו. לכאורה, מה היה החיוב לשמוע בקולם של אותם חכמים קודם מתן תורה, הרי לפני שציוותה התורה "לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך", לא היה חיוב לשמוע בקול חכמים. בהכרח שחיוב זה נבע מחובתם של כל הנבראים לעשות רצון קוננם, וכיודעם שרצון הבורא שישמעו בקול החכמים, הרי יש חיוב לקיים רצונו גם קודם שנוצטוו על כך בפירוש.

זה היה עווננו של בלעם. הגם שלא נאסר עליו ללכת עם שרי בלק בציווי מפורש, מכל מקום ידע בלעם שהליכתו היא נגד רצון ה', ועם כל זאת לא חשש ללכת. על כן דקדק בלעם בלשונו ואמר: "לא אוכל לעבור את פי ה'" בדווקא, היינו - על ציווי המפורש של הקב"ה אין באפשרותו לעבור, אבל על רצון ה' לא היה אכפת לבלעם לעבור, וזו היתה רשעותו!

"א-ל מוֹצִיאֵם מִמִּצְרַיִם" (כב, כב).

מפרש רש"י: "אתה אמרת "הנה עם יצא ממצרים", לא יצא מעצמו אלא האלוקים הוציאם".

מדוע שינה בלעם לומר "א-ל מוציאם ממצרים" בלשון הווה, בעוד שבלק הרי אמר "עם יצא ממצרים" בלשון עבר.

ביאר הגאון רבי שלמה גאנצפריד זצ"ל (בעל הקיצוץ"ע), בספרו 'אפריון' (עה"ת): אלא שהיו בין אומות העולם שאמרו כי מה שהשי"ת הוציא את בני ישראל ממצרים, לא מאהבתם עשה זאת, כי אם משנאת המצרים. ולכן כעת, כשכבר באו מצרים על עונשם, הסיר השי"ת השגחתו מישראל.

אך האמת היא שגם בלכתם במדבר, לא הסיר הקב"ה השגחתו הפרטית מעמו וכל זמן שהייתם במדבר עד בואם אל הארץ, עדיין היו במצב של "יציאה ממצרים". וכן מצאנו כמה פעמים בלשון הכתוב: "בהוציאך את העם ממצרים תעבדון וכו'", "אל העדות וכו' בצאתכם ממצרים".

זהו שאמר בלעם לבלק: אתה סבור היית כי "הנה עם יצא ממצרים", כאילו כבר כלתה יציאתם ושוב אין השגחת הבורא עליהם. אך האמת היא כי "א-ל מוציאם ממצרים", לא רק שבעת היציאה לא יצאו מעצמם כפרש"י, אלא גם עתה הוא עדיין "מוציאם". (טללי אורות)

"וַיִּחַר אַף בְּלָק אֶל בְּלָעַם... לָקַב אִבְי קְרֵאתֶיהָ וְהִנֵּה בְרַכְתָּ בְּרַךְ זֶה שְׁלֹשׁ פְּעָמִים... וַיֹּאמֶר בְּלָעַם אֶל בְּלָק... אִם יִתֶּן לִי בְלָק מְלֵא בִיתוֹ כֶּסֶף וְזָהָב לֹא אוֹכֵל לְעֵבֶר אֶת פִּי ה' " (כד, יג).

צריכים להתבונן, מדוע זעם כל כך בלק על בלעם ומה היתה סיבת חרון האף הגדול הזה. הרי בלעם, מיד בבואו אל בלק, אמר בראשית דבריו: "הנה באתי אליך עתה היכול אוכל דבר מאומה, הדבר אשר ישים אלוקים בפי אותו אדבר" (כב, לח), הרי שבלעם הקדים והודיע לבלק שאין באפשרותו לומר דבר נגד רצון ה', ומדוע איפוא יצא נגדו בלק בחמת זעם על שקיים ציווי ה' וביקר את ישראל.

את הדברים ביאר הגאון בעל 'בית הלוי' זצ"ל בדרך משל: אם יאמר אדם לחבירו, הנני נותן לך עשרים וחמשה רובלים ולך הכה את רב העיר על לחיו, ישיב לה: "לא אוכל לעשות הדבר הזה". ואם יאמר אדם לאיש אחר: הנני נותן לך עשרים וחמשה רובלים, לך ותרים את חומת העיר, ישיב לה: "לא אוכל לעשות הדבר

הזה". והנה, הגם ששניהם השיבו תשובה זזה, בוודאי יש הבדל מהותי ביניהם. הראשון "יכול" להכות את רב העיר על לחיו, אלא ששכלו ורוחו האנושית מונעים בעדו מלעשות מעשה כה שפל ולכן הוא משיב "לא אוכל". ברם השני, באמת אינו מסוגל להרים את החומה.

ויש נפקא-מינא ביניהם: אם יגדיל המבקש את שכר המעשה ויבטיח לראשון עשרת אלפים רובלים ובלבד שיכה את רב העיר על לחיו, יתכן שיסכים לעשות זאת, ואם פיקח הוא, יבטיח לרב העיר אלף רובלים, כדי שהלה יסכים לכך... ברם לשני, אף אם יבטיחו מיליון רובלים, אין הוא מסוגל לבצע את הבקשה, כיון שזהו מעל לכוחותיו.

כאשר הודיע בלעם לבלק שאין ביכולתו לקלל את ישראל נגד רצון ה', חשב בלק שכוננת בלעם לומר, שאין רצונו לעשות דבר נגד רצון הקב"ה, בגלל טוהר רוחו. אך בלק אשר הכיר את מידותיו הרעות של בלעם סבר כי אם יוסיף לו כסף וזהב, יכול להטות את לבו לאשר יחפוץ. אך כאשר ראה בלק פעם אחר פעם כי בלעם עומד בדעתו ואינו מקלל את ישראל, חרה בו אפו ואמר לו בזעם, מה זאת עשית "לקוב אויבי קראתיך והנה ברכת ברך".

על כך השיב לו בלעם: טעית בהבנתך. סבור היית כי באמת אוכל לקלל את ישראל ורק רוחי העדינה תמנע אותי לעבור על רצון ה', ובשל כך חשבת כי הכסף יטה את רצוני. אין הדבר כן, האמת היא שאף "אם יתן לי בלק מלא ביתו כסף וזהב - לא אוכל" - אי לי כל אפשרות, "לעבור את פי ה'". כדברי חז"ל בסנהדרין (קה): שנתן הקב"ה "חכה" בפי בלעם אשר מנעה ממנו את האפשרות לקלל. (בית יצחק)

"קח את כל ראשי העם והוקע אותם לה' נגד השמש" (כה, ז).

ביאר המדרש (במ"ר כ, כג): "ראשי העם תלה על שלא מיחו בבני אדם".
הקשה גאון עוזינו החיד"א זצ"ל: וכי מאחר וראשי העם לאו קיימו מצות עשה של "הוכח תוכיח" ראויים הם לעונש מיתה, ועוד בתליה?! עוד יש להבין מהו "נגד השמש"?

כדי להבין כל זאת, עלינו להקדים אות ביאורו הנפלא של בעל הפני יהושע' (שיליה כתובות) על דברי חז"ל שהטעם שלוט הוזהר לצאת מסדום פן ימות אע"פ שלא עשה כמעשיהם, הוא מפני שלא מיחה בהם, וכה ביאר: חז"ל אמרו (מנחות מא.) "בזמן דאיכא ריתחא - ענשינן" אף על מצות עשה [שהרי מדובר בגמ' שם על מצות ציצית שאינה חיוב רק מצות עשה קיומית]. ובמסכת ברכות (ז.) אמרו ש"בשעה שהחמה זורחת וכל מלכי מזרח ומערב מניחים כתריהם בראשיהם ומשתחוים לחמה - מיד כועס הקב"ה".

ועל כן, אף שמן הדין לוט לא היה חייב מיתה, אך בזמן זריחת השמש שהוא עידנא דריתחא, לוט מסתכן על כך שלא קיים מצות תוכחה. וזהו שנאמר (בראשית יט, כג) "השמש יצא על הארץ ולוט בא צוערה, וה' המטיר על סדום ועל עמורה גופרית ואש", ששעה זו היא המסוכנת ביותר לעוברי רצונו, ולכן אם לוט לא היה יוצא מן העיר - אף הוא היה מת עמהם. ע"כ דבריו הנפלאים.

לאור דבריו, נבין היטב את האמור כאן: בשעה רגילה לא היו ראשי העם חייבים מיתה, הואיל ועברו רק על מצות עשה, אך הקב"ה ציוה את משה לקחת את ראשי העם "והוקע אותם לה' נגד השמש" - בזמן שהשמש זורחת והקב"ה כועס, שבשעה זו שהיא עידנא דריתחא נענשים אף על מצות עשה... (מתוקים מדבש)

"וַיִּרֶא פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר... וַיִּקַּח רֶמֶחַ בְּיָדוֹ" (כה, ז).

מובא בגמרא בסנהדרין (דף פב.): "מה ראה? אמר רב, ראה מעשה ונזכר הלכה. אמר לו: אחי אבי אבא, לא כך לימדתי ברדתך מהר סיני? - הבעול את כותית, קנאין פוגעין בו".

לכאורה לשון דברי פנחס "כך לימדתי ברדתך מהר סיני", טעון הבנה. וכן, מדוע דוקא הלכה זו נאמרה מפי משה ברדתו מהר סיני?

בדרך חידוד ביאר הגאון רבי משה הלברשטאם זצ"ל, בעל ה'קנה בושם', שהואיל ומשה ירד מהר סיני בפעם השניה ביום הכיפורים, הרי קריאת התורה של אותו יום היא פרשת העריות של 'אחרי מות' (שוי"ע, או"ח תרכב, ב). וכיון שמשם עסק בפרשת עריות ברדתו מהר סיני, דיבר מאותו ענין ולימד את העם הלכות הנוגעות לעריות, ואף את ההלכה של 'הבעול כותית קנאין פוגעין בו' לימד. וזהו שאמרו לו פנחס: "לא כך לימדתי ברדתך מהר סיני?"...

(מתוקים מדבש)

לפנינו סיפור המלמדנו כמה חשוב כל מעשה קטן של יהודי שיכול לגרום לקידוש השם בעיני האומות, וכך מספר ר' יצחק אייזיק ב. מבני ברק:

באחת השליחויות שלי לארה"ב לטובת מוסדות חשובים בארץ הקודש, עליתי לרכבת הנוסעת מברונקס למנהטן. מכיון שלא היה לי מקום מתאים לשבת, נעמדתי. במשך הנסיעה התעייפתי, והיפשתי בקרון השני והשלישי, אולי שם יש מקומות ישיבה פנויים, אך גם שם לא היה.

לפתע, גוי אחד שהבחין שאני מחפש מקום, קם ממקומו ורמז לי שאני יכול לשבת במקומו. האמת שלא רציתי לקחת ממנו את המקום, אע"פ שהייתי חלש ועייף, משום שלא רציתי שממעשה זה ייווצר זכות לאומות, אבל מכיון שהוא בשום אופן לא רצה לשבת שם טוב - התיישבתי במקומו.

לאחר כחמש דקות שאני יושב, הוא ניגש אלי עם חיוך ואמר לי:

"בוודאי אתה מתפלא, מדוע פיניתי לך את מקומי" "נכון", עניתי: והוא הסביר:

"אכן, אין זה מטבעי ואני חושב שגם לא מטבעם של רוב בני האדם לפנות את מקומם לאדם זר, אבל אספר לך מדוע בכל זאת עשיתי זאת". וכך הוא סיפר:

בכל יום אני קם בשעה ארבע לפנות בוקר לצורך עבודתי, וחוזר חזרה הביתה בשש בערב. אני נוהר להתייצב במקום העבודה בשעות אלו בהקפדה יתירה, כי בעבודתי תלויה אחזקת מפעל שלם וכל העובדים שם תלויים בי, החל מפתחת הדלתות בבוקר ועד סוף היום. אמנם המשכורת שלי גבוהה ואני מרוצה מאוד, אבל הבוס שלי הזהיר אותי שבאם אאחר אפילו יום אחד - אצטרך לחפש עבודה אחרת. וכבר היו שניים שקדמו לי בתפקיד ומפני איהור קל סולקו ללא שום

פשרות. ערב אחד כשהייתי בדרכי הביתה, נקלעתי לפקק גדול מאוד בכביש עקב תאונת דרכים, ורק בשעה אחת בלילה הגעתי לבית כשאני מותש ועייף מאוד ועליתי לישון, ורק בשעה חמש התעוררתי.

קמתי בבהלה גדולה, כי בעוד רבע שעה העבודה מתחילה, ואין לי שום אפשרות להספיק להגיע לשם בתוך רבע שעה. יצאתי מביתי בלי להתארגן כלל וכלל ונכנסתי לרכב כשאני מוכן לנסוע במהירות מופרזת, ואז... אני מנסה להתניע את הרכב, אך הוא לא נדלק. ניסיתי להתניע שוב מספר פעמים, אך ללא הצלחה.

יצאתי בלחץ גדול מהרכב ולא ידעתי את נפשי. לפתע אני מבחין בשכני היהודי שיוצא מביתו לעבר בית הכנסת כשתיק הטלית והתפילין בידו, וכשחינך נסוך על פניו הוא אומר לי בהארת פנים "שלום ובוקר טוב". הדבר הרגיע אותי והחדיר בלבי שלווה. ניגשתי אליו וסיפרתי לו את מצבי העגום, ושאלתיו אם יש לו איזושהי עצה למצב כזה.

שכני היהודי הרים את עיניו לשמים ואמר: באמת על פי הטבע אין סיכוי שתעבור את זה בשלום, אבל יש בורא לעולם וממנו לא ייבצר דבר. בקש ממנו שיעזור לך, תעלה לרכבת והוא יושיע אותך. היתה זו הפעם הראשונה בחיי ששמעתי אדם שמדבר מתוך כזו אמונה תמימה, ובפרט שהוא אמר את הדברים עם כזה ביטחון שבוודאי יהיה טוב - הוא שכנע אותי לחלוטין שבורא עולם יכול לעזור לי גם במצב כזה. התפללתי לבורא ועליתי לרכבת, ובמקום לדאוג כל הדרך, הארת הפנים והמילים של שכני מילאו את ליבי.

כשהגעתי לפתח מקום עבודתי ציפיתי לתלונות רבות מצד כל העובדים הממתנים לי בחוג כבר שעה וחצי, ואף התחלתי לחשוב מה אעשה ברגע שאחרי

הבשורה של הפיטורין, אבל אז הלא יאמן ארע. נכנסתי לחצר המפעל וראיתי שהדלתות פתוחות לרווחה. לא הבנתי מי פתח אותם. נכנסתי פנימה וראיתי פועלים שעובדים שם וריח ביוב נורא במקום, מכל עמיתי לעבודה לא היו שם כי אם הבוס לבדו. מי כשראה אותי הוא ניגש אלי וביקש את סליחתי שהגעתי לישווא, והסביר לי:

"בערב התפרץ הביוב והמפעל באופן נורא שלא היה שייך לעבוד היום, ולכן אתמול בלילה הודיעו לכולם לא להגיע, רק לך כנראה שכחו להודיע". "זה בסדר, אין שום בעיה", חייכתי ואמרת, ופניתי לחזור לביתי.

כשהגעתי הביתה, ניגשתי לשכני היהודי וסיפרתי לו כל זאת, והוספתי, שהיה שווה לי כל הדבר הזה בכדי לגלות את כוח האמונה בבורא, ובפרט שהיה כאן נס גדול בכך שהבוס שלי לא שם לב לכך שהגעתי מאוחר, ולא חשב מה היה קורה אילו היה זה יום רגיל, אע"פ שבטבעו הוא כן מתייחס לכאלו דברים בחומרה, ואף היה מסוגל לפטר אותי מחמת כך.

כתבתי צ'ק על סך שמונה עשרה אלף דולר ואמרתי לו: "זו המשכורת החודשית שלי ואת זה אני רוצה לתת לך, כי בזכותך אני לא מפוטר מהעבודה, וזה תשלום על האומנות והמוחצת של האמונה שגילית לי, שעתה אני בטוח שאוכל לראות את מכל צרה שלא תבוא."

השכן לא רצה בשום אופן לקבל את הצ'ק, ואמר לי: "זהי מצוותי כיהודי, לפרסם את שם בוראי המחיה אותי ומיטיב לי בכל עת, ואיני חפץ לקבל על כך שום תשלום. אם ברצונך להכיר לי טובה" הוא המשיך ואמר: "תיטיב ליהודים כשיצטרכו לעזרתך".

עכשיו מבין אתה מדוע פיניתי לך את מקומי? (ב' כטחטח - מאת ר' צבי נקר)

פנינה לשבת בעיניי הלכה ואגדה

האתון שדיברה - בת כמה היתה?...

מובא במשנה באבות (ה, ה): 'עשרה דברים נבראו בערב שבת בין השמשות', ואחד מהן הוא פי האתון.

נחלקו כלל המפרשים, מה בדיוק נברא בערב-שבת:

רוב כפי המפרשים - ראשונים ואחרונים - פירשו, שלא האתון עצמה נבראה אלא **כח הדיבור שבה**, ונגזר עליה אז שתדבר עם בלעם. כך כתבו: רש"י, הרמב"ם, רבינו יונה, רבינו בחיי, מאירי, מגן אבות (לרשב"ץ), האבן עזרא (במדבר כב, כח), ר"ע מבטנורא, תולדות יצחק (קאר), דודו של מרן (ה"תור"ט ועוד רבים).

כך גם מבואר בלשון המכילתא (שבלה, יוסע, פ"ו), שנקט שמה שנברא הוא 'פתיחת פי האתון'. ובמחזור ויטרי מבאר, שקראו לדיבור בשם פה, כי בציחצוח הלשון מכונה הדיבור בשם פה, וראהו לכך ממה שנאמר במשה (שמות ז, יא) 'מי שם פה לאדם' ובא לומר שהדיבור מכוון של ה'.

והדיוטו האחרונים (תו"ט, מרכבת המשנה לר"י אלאשקר), תולדות יצחק [שם], מדרש שמואל, **סודי יעבי"ן ועוד**, שמסתבר הדבר שלא האתון עצמה היא שנבראה, כי לא יתכן שהיתה חיה כ"כ הרבה שנים עד ימי בלעם, וכן אמרו בזוהר (בלק, דף רא): 'וכי תנאי התנה הקב"ה שחיה האתון כל כך, או שהיתה ברואה מאז, אלא שברא ה' דרגה הקרויה פי האתון, ובאותה שעה הגיחה בפי האתון ודיברה'.

והוסיף הגאון רבי ישראל ליפשיץ, בפירושו 'תפארת ישראל' (יכין, אות כח): אילו חיה אתון זו כמה אלפי שנה [בחשבון לכאורה זה יוצא 2488 שנים מבריאת העולם ועד אז], וכי תורתנו הקדושה תעלים מאיתנו את הנס הזה? אלא ודאי, שבערב שבת בין השמשות, יתכן כח בברואים שיוציאו הפלא בשעתן, והיינו: ניתן כח ההולדה באתון הראשונה להוליד לאחר כמה וכמה דורות את האתון של בלעם.

אולם הגאון רבי יעקב עמדין זצ"ל (היעבי"ן), בפירושו 'לחם שמים' (אבות שם), האריך לדון בעניינים אלו, ותמה על דברי התוס' יום-טוב (וסיעתו) שלא האתון היא שנבראה: מדוע לא יתכן לומר שחיה האתון מששת ימי בראשית עד לימי בלעם, והלא נראה בפרש"ש שהתנדבו הנשיאים לשאת הארון במדבר [שבגמ' בע"ז (כד): מבוואר שגם אמרו שירה, ע"ש ובריטב"א ואכ"מ], אמרו חז"ל במדרש (במדבר רבה, פרשה יב, אות ח) שחיו עד שהקריבם שלמה המלך בבית עולמים (קרוי לחמש מאות שנה), ולדברי ר"מ (במדבר שם) עדיין חיות וקיימות, ואע"פ שבהמות אלו לא היו יצירתן שונה - שהרי לא נמנו בדברים שנבראו בער"ש בין השמשות, אלא היו בהמות רגילות, ואע"פ האריכו ימים הרבה מאד, אי"כ כ"ש שבהמות שנבראו בבריאה מיוחדת, שיתכן האריכו ימים כ"כ הרבה, שהרי בכל מעשה בראשית היה כח מיוחד יותר מהנבראים האחרים, שבקומתם נבראו, וכן בכל הדורות הראשונים שלאחמם שחיו שנים רבות, וא"כ - מסיים היעבי"ן - מדוע נוציא את דברי המשנה מפשטותן, שהכונה שפי האתון ממש היא שנבראה 'ע"ע בתוס' בזבחים [טז]: ד"ה הא, ויעבי"ן שם).

חידוש נפלא וסמך לדברי היעבי"ן, מצינו בפרקי דרבי אליעזר (פרק ל) וזה לשונו: 'השכים אברהם בבוקר ולקח את שימעאל ואת אליעזר ואת יצחק בנו עמו וחשב את החמור, הוא שרכב עליו אברהם, הוא החמור בן האתון שנבראת בין השמשות, שנאמר 'וישכם אברהם בבוקר', הוא החמור שרכב עליו משה בבואו למצרים וכו', הוא החמור שעתידי בן דוד לרכב עליו, שנאמר 'עני ורוכב על החמור (כריה ט, ט)'. ע"ש בביאור הרד"ל, ובילקוט שמעוני (פרו יוא, רמז צח) ועוד [ע' בספר הויכוח להגר"מ שניידר זצ"ל, חלק המכתבים, שביאר מדוע ירכב מלך המשיח על חמור זה דוקא, ודפח"ח].

משולחנו של העורך

מוכח להדיא, שהאתון עצמה היא שנבראה בערב שבת, שהרי אברהם רכב על בנה. וצ"ע. גם במדרש אגדה (בלק, כב, כא. לאחרונה י"ל מחדש ע"י ז. אהרון. המדרש הובא ג"כ בקונטרס 'למכסה עתיק') מבוואר שהאתון עצמה נבראה בערב שבת, וז"ל: 'אמרו חכמינו ז"ל, אותה אתון נבראה ביום השישי של בריאת העולם, ויעקב נתן לו לבלעם זה האתון, כדי שלא יתן עצה רעה לפרעה שלא יגזור גזירה רעה על בניו, ולא הועיל לו, אלא הוא נתן עצת הלבנים לפרעה' [וע"ש עוד באות כח].

וכן משמע מהבבל הטורים בפרשת בלק (כב, לג), שכתב: 'ואותה החייתי. מלא וי"ו. שהשיבה אותה אותו ו' דברים, ונבראה ביום ו' בין השמשות'. פשוט דבריו היא, שהאתון עצמה נבראה, כי אם נאמר שרק הדיבור נברא, מה השייכות בזה לוי"ו של 'ואותה', מדוע זה טעם להחיותה. אך אם נבאר שהאתון עצמה נבראה, אכן זוהי סיבה שתמשיך להאריך ימים, אחרי שכבר היה קרוב ל-2500 שנה.

בעיקר הדבר מדוע שהאתון תאריך ימים כ"כ, אפשר לבאר ע"פ ספר 'מצודת דוד', ע"פ דברי המדרש (בראשית רבה ט, ה, ורש"י בראשית ג, א), שכל בעלי החיים כולם נגזר עליהם מיתה, משום שהאשה האכילתם מעץ הדעת. ולפי זה, האתון שנבראה בער"ש בין השמשות, בזמן שהוא לאחר החטא (ע' בסנהדרין, דף דה רע"ב), לא נגזר עליה מיתה כיון שלא אכלה מעץ הדעת, ולכן שפיר יכלה להאריך ימים כל כך, עד שנהרגה ע"י המלאך, לאחר שדיברה.

בנוסף לזאת, מצינו דעות חלוקות על איזה חמור ירכב מלך המשיח, שיתגלה בקרוב ממש: מדברי הפרקי דר"א (ע"ל) מבוואר, שהמשיח ירכב על החמור שהוא בנה של האתון של בלעם.

גם במדרש שיר השירים (נד"מ ע"י ז. אהרון, והביאו הגאון רבי עקיבא יוסף שלינגר בספרו 'שמו"ר משפט' [תנינא, רעיונים, אות קב]) איתא, 'אמר רז"ל, חמורו של בלעם הוא יהיה חמורו של משיח לעתיד לבוא, ההולך במשעול הכרמים וכו', ע"ש. וממדרש זה דייק בספר 'פרדס יוסף' (בפרשתנו), שלבלעם היה חמור ולא אתון והוא יהיה חמורו של משיח.

כך גם מבוואר בגמרא בע"ז (ד, ה), שראו את בלעם רוכב על חמור. וצריך עיון בזה, כי בפרשתנו (כב, כא) נאמר 'ויחבשו את אתונו' ולא 'חמורו', ובגמ' בסנהדרין (קה), מבוואר שבלעם בא על אתונו [וכ"כ בפירוש הרוקח (כפר בלק) שמטעם זה רכב על אתון ולא חמור], ע"ש.

וראיתי בספר 'פרדס יוסף' (החדש) שיישב, שלעולם כהגמ' בע"ז שאצל בלעם היה חמור, ומה שכתוב בתורה ובגמ' בסנהדרין 'אתון', נקרא כ"ש על שם אמו, שהחמור הוא בן האתון וכמ"ש בפרקי דר"א הנ"ל, והיה זה החמור של יעקב שהגיע לו מאברהם איבנו וכנ"ל, והכל מדוייק היטב.

לעומת זאת, בספר 'מדרש תלפיות' (לרבנו אליהו הכהן מאיזמיר זצ"ל, ענף חמור) הביא בשם 'כתיבת די', וז"ל: 'אברהם מסר את חמורו ליצחק, ויצחק ליעקב, יעקב ללוי, לוי לקהת, קהת לעמרם, עמרם למשה. ואם תאמר, לאחר שמת משה היכן נשאר לוי החמור? ויש לומר, שבעלמא משה להר בנו למות שם, עלה עם החמור, ונשאר שם על ההר, ורועה שם עד שיבוא המשיח' עד כאן. מבוואר מדבריו, שהמשיח יבוא על חמורו של אברהם, וזה אינו החמור (או האתון) של בלעם.

עוד נחלקו המפרשים: האם האתון דיברה כפשוטו או שהיה זה במראה הנבואה, באיזו שפה דיברה האתון, איזו עוד בעלי-חיים מצינו שדיברו - ומדוע לא הוזכרו, ועוד שלל נידונים מרתקים. ואכמ"ל.

לעילוי נשמת
דניאל הכמת בן דוד, אליהו בן חנה יונה, הרה"צ אליעזר בן מנוור זצוק"ל, שושנה פורן בת טאוס, יעל בת רביקה, חנה יונה בת רומיה, פרובין נמני בת עוסוינאן, שולמית חווה בת הר"ר רפאל ז"ל, שושנה רוז בת שלום, דני בן מהרי.

לדפואת
אימתו שירה בן עדית, ראובן בן שרה, והאל עמיש"ד בן אוהר אביגיל, נסים בן חורם, מוניה בת פרובין נמני, אבינד מאיר יהודה בן עדית, אברהם בן מזל, בתושתי

העלון מוקדש להצלת בוד"ו יש בן אילה, רחמים בן מוניה, יעזר וליך בני מרים, משפ' מנצור וכל התורמים והמסייעים בהפצה, יהודה בן מרגל, משפ' מאיר, אליהו בן אילה, אליעזר רפאל בן ברכה אסף בן זחבה בכל העניינים

בשורה משמחת: קו 'אור השבת' פתוח כעת גם לקומה הכשרה | פרטים בעמ' 4

אור השבת

העלון מופץ ברכבות עותקים בארץ ובעולם מוקדש לע"נ מור אבי רבי משה אלפסי בן עישה ז"ל

הגילון מקודש לרמא"ש רחל בת קלוזין וזו"י

לרמא"ש: הנה בת עישה תהי'

מעשיות בפרשה

"כי ידעתי את אשר תכרך מכורך ואשר תאר וזאר"

"מכורך" - אמר הצדיק רבי יהודה לייב מגור בעל ה"שפת אמת" - הוא לשון הווה ואילו "יואר" הוא לשון עתיד ללמדך שרשע זה כוחו רק בקללה ולא בכרכה משום כך נאמר:

"אשר תכרך - מכורך" זה מכבר "ואשר תאר" אכן "יואר".

דוק ותשכח- אמר הרבי- שהמילה "מכורך" מורכבת מאותן אותיות של המילה "מכבר".

"הן עב לבדה ישכון ובגויים לא יתהשב"

פעם אחת כערב שבת חזר רבי ישראל בעל שם טוב מהמקווה בו טבל לכבוד שבת קודש.

לפתע שמע רעש והמולה מקצה הרחוב הרעש הגיע מחבורת גויים שצערו בשמחה והוללות מתוך שכרות לכל מלא רוחב הרחוב.

חשש רבי ישראל שמא יגע בו אחד הגויים משום כך נצמד אל הקיר ככל יכולתו כאשר עברו הגויים על פניו שמע רבי ישראל את אחד מהם אומר לחברו: איוואן הזהר מן היהודי הזה שלא יגע כך ויטמא אותך.

חיך הבעל שם טוב ואמר לחסידיו: עתה התבאר לי הפסוק: "הן עם לכרד" עם ישראל נשאר "כרד" בקדושתו משום ש"ובגויים לא יתחשב" הגויים עצמם אינם מחשיבים אותו כעם אלא מתרחקים ממנו.

"לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל ה' אלוהיו עמו"

פסוק זה- אמר רבי ישראל בעל שם טוב- יש לדרשו כך:

"לא הביט און ביעקב" - מי שאינו רואה חסרונות ביעקב, "ולא ראה עמל בישראל" - וכן אינו רואה כל פגמים בכני ישראל מוכטח לו ש"ה' אלוהיו עמו" - ה' יהיה בעזרו!

תשובות למוקד בתן לשלוח
עד יום שלישי בשבוע
לפקס: 08-9941870
או למייל:
7665190@gmail.com

אור התורה
לע"נ בנימין בן רחל

אנשי בשורה אנו: עקב המצב ולבקשת רבים בשלב זה ניתן לענות תשובות גם במענה אנושי במס' טלפון - 077-410-39-00 (תשובות קצרות בלבד, ימים א'-ג' בין השעות: 20:00 - 21:00) מניין שזה טלפון ביתי, או להתקשר לפני או אחרי כלל וכלל בברכת יגדיל תורה ויאיר:

חידה: איזה מן חיה מתעברת לאחר שבועים שנה?

חידה של שבוע שעבר: היכי תמצוי במדבר צילום רנטגן?

פתרון לחידה משבוע שעבר: כל ארבעים שנה שהיו ישראל במדבר היה מאיר להם עמוד הענן בכל המקומות והמסתכל בחביות יודע מה שבתוכו שראו את הפנים. (שבת קג: תוס' ד"ה וכי לאורה)

האחדש אי"ה יוגרלו הפרטים כדלהלן:

כתובת אותיות בס"ת (5 זוכים!)	מנחה וערבית עם פירוש "מתוק מדבש" (2 זוכים)	נגן (MP3) כשר עם שיחות של גדולי הדרשנים
------------------------------	--	---

העלון להצלחת מר תומר סגרון ורעייתו תחילת ניתן להצטרף לרשימת התפוצה במייל. שלחו מיילת "הצטרפות" ל- keremyosef@okmail.co.il
לתגובות תרומות הארות והערות: 052-7148454
ניתן לשלוח גם בפקס: 08-9941870

זמני כניסת וציאת השבת

כניסת השבת: 19:29
שקיעה: 19:51
ציאת השבת: 20:32
דבנו תם: 21:04

הגיליון יו"ל בעיה"ק נתיבות

האלון נרכש לפני נסיון: מוצר בת נסיון - לקח לי וסמחה בת נסיון - לבית כבוד וכן לפני נסיון מקבל בן אלו ולנסות!

דיון הלכתי בשולחן-השבת

שאלות ותשובות אקטואליות שהועלו על שולחנם של גדולי ישראל שליט"א

כיצד יתפלל אדם השרוי בבידוד בעקבות הקורונה

הנה זה ברור כי אדם שנמצא בבידוד בביתו, לא רק שאין עליו חובה להתפלל בציבור אלא אף חל עליו איסור להתפלל במנין, וזאת משום שעלול להדביק את כל ציבור המתפללין. ואנוס רחמנא פטריה. אמנם יש לדעת דאף שמפסיד תפילה בציבור, מכל מקום יש לו לכוון תפילתו לשעה שהציבור מתפללין בבית הכנסת, ומרוויח בכך מעלת "בשעה שהציבור מתפללין" כמבואר בגמ' ברכות (ח). שהוא עת רצון אף ליחיד. והתוס' (עבודה זרה ד: ד"ה כיון) כתבו שתפילתו אינה נדחית באופן זה. ודבר זה נפסק להלכה בשו"ע (סי' צ ס"ט) דמי שהוא אנוס ואינו יכול לבוא לבית הכנסת, יכוון להתפלל בשעה שהציבור מתפללין.

ויש שכתבו דמועיל להצטרף דוקא לציבור מסויים ולהתפלל עמהם, עי' בזה בהליכות שלמה (פ"ה ס"ח). ויש שהגדילו כי מועיל דוקא במנין שהוא רגיל להתפלל בו, עיין בספר אשי ישראל (פ"ח הערה ל"ב) בשם הגאון רבי יהושע גויבירט זצ"ל בעל שמירת שבת כהלכתה.

עוד יש לדעת כי אלו המתפללין בציבור ברחוב, מובא בשו"ע (סימן צ סעיף ה) שלא יתפלל במקום פרוץ כמו בשדה. וכתב המשנה ברורה (ס"ק י"ב) שמקום המוקף מחיצות אע"פ שאינו מקורה שפיר דמי, וא"כ עדיף להתפלל במסות מוקף מחיצות מודים על העבר ומתפללים על העתיד

מזמור לתורה הריעו ליהוה כל-הארץ: עברו את-יהוה בשמחה באו לפניו בדננה: דעו כי-יהוה הוא אלהים הוא-עשנו (ולא) ולו אִנְחָנו עמו וצאן מרעייתו: באו שעדיו | בתורה חצרתיו בתהלה הודו-לו ברכו שמו: כי-טוב יהוה לעולם חסדו ועד-ודד אמונתו: לרפואה ולהצלחה: רחל בת קלוזין שמחה בתושחי'

החיזוק של הגל השני

"אולי כל מה שה' מחכה - זה לעוד תפילה מלב טהור שלי ושלך... אולי לאיזה קבלה טובה, כן, משהו קטן - גדול, שנוכל לנמזד בזה" ■ בעקבות אי החזרה לשגרה המלאה, וההתפרצות המחודשת של נגיף הקורונה קבלנו במערכת מכתב חיזוק מעניין עם חובבות ומסקנות לקראת הימים הבאים עלינו לטובה ■ חיזוקים ומטעמים נקודות למחשבה וכמובן עצות... ■ חשבון נפש

כן, כמו כולם, אנחנו מרגישים שיש פה משהו, הרגשו שה' עשה פה משהו גדול, משהו שיעזעזע אותנו, שיעורר אותנו. כמו רבים, צפינו בליל הסדר - לאיזה 'תקיעה' שתחריד ותקרע את השמים, איזה אור יקרות שיאיר בשמי הליל... התאכזבו. שוב התאכזבו.

2,000 שנות גלות. אבל - אולי עכשיו זה כבר הסוף? אולי כל מה שה' מחכה - זה לעוד תפילה מלב טהור שלי ושלך... אולי לאיזה קבלה טובה, כן, משהו קטן - גדול, שנוכל לעמוד בזה.

די! לא רוצים לחזור לשגרה, לא רוצים שסך הכל מה שישאר מהתקופה הזאת, זה עוד כמה שורות בתנ"י שבנותינו ונכדותינו יצטרכו לשגן למבחן.

לא רוצים שכל אלו - יקרינו מכל העולם, שחלו או נפטרו ל'ע, יהיה לחינם. לא רוצים שבתוך שבוע מאז שנחזור לשגרה, נפטר עצימינו לדעת: 'מי בכלל זוכר שהיה קרונה רק לפני שבוע'...

הלזה התכוון '??? אולי כל מה שנשאר לבניין הבית זו האבן הקטנה, ועכשיו באמת יותר מתמיד - זו שלי ושלך? 'פיתחו לי פתח כחרוד של מחט' - זו לא מליצה.

כל אחד באחד הוא שם, יבול קצת לטע, קצת להתרומם. רק להראות לה', לא, זה לא נוח לי איפה שאני נמצא, אני יכול יותר מזה, אני רוצה יותר מזה, אבל קשה לי.

אז, אנא - תראה, שם מלמעלה, אותי הקטן, אני רוצה, כן, באמת אני רוצה. אני עושה משהו קטן בשבילך, מתוך אהבתי אליך, מגעגועי אליך אבא שבשמים, אז, בבקשה ראה זאת שזה יהיה ה'חוד' של המחט שלי!

כל אחד מכיר בעצמו, כמה הוא יכול להתרומם, כמה הוא מחליט - לפה אני לא נכנס, כאן אני משתדל, כאן אני יותר לא ידבר בביתך, ועוד כמה וכמה.

דווקא עכשיו שאנו לבד... אין מטשטשים ומפריעים... יש רק את הלב, ואת עונק הלב...

איננו רוצים שוב לחזור לחיים הרגילים: להסתה, לבנקים, למשכנתא, לחובות, עבודה, לימודים, ולסחרור...

אנחנו תמיד יודעים להפסיד: מאז אדם הראשון, אילו היה מחכה עוד שעה, עד שבת, איך החיים שלנו היו עכשיו? אחר כך במדבר, אילו היינו מחכים למשה, עוד שעה, עד סוף השעה השישית, איך החיים שלנו היו עכשיו?

כל פעם שקוראים זאת בתורה, זה פשוט מתסכל, לא! ואם היינו שם, ומספרים להם, אנא חכו רגע: אתם יודעים כמה סבל, כמה צרות, כמה הרוגים טבוחים היו יכולים למנוע, רק בגלל שהייתם מחכים, נראה לכם שהם לא היו מחכים?!

איננו רוצים שכמו שהיה אחרי מלחמת "ששת הימים", אז אמרו גדולי ישראל שאלמלי ה"כוח ועוצם ידי" שהיה אז, משיח צדקנו היה פה, אז כך גם אנו לא רוצים שיגידו עלינו שרק בגלל איזה פספוס הפסדנו אותו שוב...

- איננו מחולמי חלומות או מהצועקים ברחובות - משיח עכשיו...

בדיוק לפני חודש פלוס, חשבתי: איך שייך בדורינו, מה שהגמרא בשבת אומרת: "אלמלא שמרו בני ישראל שתי שבתות מיד נגאליך"...

והנה, לפתע פתאום, הכל שבת - נדס! כולנו מרגישים, שיש כעת עת רצון! שיש פה משהו שלא היה אף פעם...

שה' כעת מצפה למשהו מאיתנו, והוא חמקמק... אז, אולי אחת ולתמיד - זהו?!!

בימים אלו, שאט אט ממחר הגל השני להסתובב ברחובותינו אולי באמת הגיע הזמן לעשות חשבון נפש. לפני שכבר היה מאוחר.

אספורה

סיפור לשבת

פסיכוס קאסנו!!!

פארה"י רבי אהרן אהרן

הילדים של האור החיים

ובבא סאלי שוב פעם אמר לו 'ה' יעזור ה' יעזור'. אחרי שנה הוא בא עוד פעם לרב ראובן אלבז ואמר לו שישכנע את הרב שיבטיח לו בנים זכרים. אמר לו, אי אפשר עם כבר נכנסת פעם אחת לבית שלו - זהו.

וכל מי שהכיר את סידנא בבא סאלי זיע"א, שכל מי שהיה מגיע לחדר שלו היה מקבל פחד ורעדה, לא היה אפשר לעמוד לצידו. אמר לו התלמיד, אם כך אין מה לעשות אני יתגרש מאשתי.

הרב אלבז שמע זאת, ואמר שלא רוצה להיות שותף לגירושין האלה ואמר לו נלך לבבא סאלי שוב פעם. הם עולים לרכב ונוסעים לנתיבות. הם מגיעים לביתו של סידנא בבא סאלי זיע"א ואומר לו הרב אלבז שוב: 'הרב, יש לי תלמיד שאין לו ילדים תברך אותו בבנים זכרים', והבבא סאלי שוב פעם אומר לו 'ה' יעזור ה' יעזור'. הרב אלבז אומר 'לא! שהרב יגזור!', אמר לו הבבא סאלי: 'אני דופק בשערי רחמים ולא פותחים לי, יש כנראה מעצור'. אמר לו הרב אלבז, אם כך כבוד הרב, אני יאמר לו שיתגרש מאשתי.

בבא סאלי שמע זאת, וגם הוא לא היה רגוע. הוא התחיל לחשוב חמש דקות, ואמר לרב אלבז "מצאתי פתח! אם הוא בעצמו ילך ביום ההילולא של האור החיים הקדוש על הציון ויתפלל על הציון בדמעות שליש ויקרע את השמים כמו שצריך יש לו סיכוי שיהיה משהו".

אמר הרב אלבז לתלמיד: "שמעת? והשיב לו: כן!". התלמיד התחיל לספור את הימים להילולא של האור החיים ובשעה טובה הגיע היום, התלמיד הגיע לרב אלבז ואמר לו שהולך רק איתו לציון של האור החיים הקדוש. אמר לו הרב אלבז, "כמובן, ברוך הבא". קבעו זמן והלכו שניהם יחד.

הם יורדים במורדות הר הזיתים לכיוון ציונו של האור החיים הקדוש, ופתאום הם רואים מחזה שלא יאומן כי יסופר! הם רואים את סידנא בבא סאלי יורד בהר לכיוון הציון של האור החיים הקדוש, זאת הייתה התרגשות עצומה, אותו אחד פרץ בכבי וצעק עד השמים, ואז פנה הרב אלבז לבבא סאלי ואמר לו: "שהרב יגזור עליו ילדים", בבא סאלי זיע"א שם עליו את הידיים ואמר לו: "בזכות האור החיים הקדוש הקב"ה יושיע אותך".

רבתי! תשמעו טוב! עשרה חודשים מאותו יום נולד לו בן, ועשרה חודשים אחר כך עוד ילד, וכך הלאה עשרה ילדים ברצף, ושאיין הפרש של שנה בין כל ילד. מה קרה? נפתחה הישועה. וזה דבר עצום שעם האור החיים הקדוש אפשר לפתוח כל שער. וכל מי שלומד בספריו שידע שפותחים לו את כל השערים לכל הישועות כי זה דבר עצום וקדוש.

על בלעם, כתב האור הק' בפרשתנו, שהיו מגיעים אליו אנשים שנפלו בחטאים ובעוונות ונדבקו בסטרא אחרא, לא עלינו ולא עליכם. ואמרו לו שאם הם ידעו שמחר הם ימותו הם מוכנים לחזור בתשובה, כי הם לא יכולים כעת להחזיר את עצמם בתשובה, הם עושים תשובה ואחרי שבוע-שבועיים נופלים עוד פעם. אמרו לו שיתפלל עליהם שהם יעשו תשובה ואז ימותו.

אמר להם, כבר קדם אתכם בלעם שאמר "תמות נפשי מות ישרים" שהוא רוצה לחגוג כל החיים וחודש חודשיים לפני המוות יתחיל ללכת לבית כנסת ואז ימות מות ישרים. זה לא הולך כך! צריך להתאמץ ולהתפלל לה' שיתן את הכח ואת הבריאות ואת הסייעתא דשמיא לחיות חיי ישרים.

לקראת הילולת האור החיים הקדוש זיע"א מספר הגה"צ רבי משה אביחצירא שליט"א, סיפור מצמרר ומרגש עד דמעות:

מור זקנינו סידנא בבא סאלי זיע"א, היה כל כך דבוק ב'אור החיים' הקדוש. פעם אחת קודם שנסעתי לציונו של ה'אור החיים' הקדוש בירושלים, נכנסתי אל ביתו של מור אבי שיחיה, ואמרתי לו: "אבא, אני

נוסע עכשיו לירושלים להשתטח בציונו של האור החיים". ואמרתי לו שזכור לי שסידנא בבא סאלי כל שנה ושנה ביום ההילולא היה הולך להשתטח על הציון הקדוש.

מור אבי אמר לי: "מה זה כל שנה בהילולא? הוא היה הולך כל שנה שלוש או ארבע פעמים!". והוא היה כל כך דבוק בתורתו עד כדי כך שלא היה עושה קידוש בליל שבת עד שהיה מסיים את כל פירושו של ה'אור החיים' הקדוש על הפרשה. הוא היה קורא שניים מקרא אחד תרגום, רש"י ואור החיים' הקדוש. ומור אבי אמר לי שגם היה קורא את הכלי יקר בכל פרשה.

לפני כמה שבועות היה אצלנו בנתיבות ראש ישיבת אור החיים הגאון רבי ראובן אלבז שליט"א, והוא סיפר לנו סיפור מדהים, שהיה לו תלמיד אחד שהתחתן ולא היה לו ילדים, אותו תלמיד אמר לו "הרב תקח אותי לבבא סאלי שיברך אותי לבנים זכרים", אמר לו הרב "בא ונסע". הם נסעו לנתיבות, ונכנסו לביתו של סידנא בבא סאלי זיע"א, אמר לו הרב אלבז: "רבינו תברך את התלמיד שלי, הוא נשואי כמה שנים ואין לו ילדים". בבא סאלי הרים את ידיו ואמר: "ה' יעזור", אך ברכה הוא לא בירך.

הם חוזרים לביתם, ואותו תלמיד הכיר את הדרך לנתיבות, והיה מגיע כל פעם לבד, והיה עומד בתור לבבא סאלי ושהיה מגיע התור שלו היה אומר לבבא סאלי שיברך אותו בבנים זכרים,

רבתי! תשמעו טוב! עשרה חודשים מאותו יום נולד לו בן, ועשרה חודשים אחר כך עוד ילד, וכך הלאה עשרה ילדים ברצף, ושאיין הפרש של שנה בין כל ילד.

באפרותיכם
לזכות את הרבים!
ללא כל מאמץ!
אם אירע אתכם
או מכירים
סיפור מחזק
שלחו אלינו בית
'אור השבת'
רח' חזני 4 1133 גתבות
ולציין עבור 'אור
השבת'
או במקט:
08-9941870

אם כרדה

סיפור לסבת

מורה ואמרו קהי"י מנהיגיה הרה"מ
"ויען בלעם ויאמר אל עבדי בלק אם יתן לי בלק מלא
ביתו כסף וזהב לא אוכל לעבור את פי ה' אלוקי לעשות
קטנה או גדולה" (במדבר כב, יח)

רבי שלמה זלמן פרידמן

מצבה של השגחה פרטית

את הסיפור המדהים הבא קבלנו מאחד ממקורבי הגאון רבי שלמה זלמן פרידמן שליט"א, המכהן כאב"ד סאנטוב - לייקווד. מהסיפור ניתן ללמוד הרבה, גם על השגחה פרטית וגם שלכל יהודי יש כתובת בעולם, ויש יעד בחיים.

"לפני כמה זמן נסעתי לראשונה להונגריה וגיליתיה להשתטח על קברי הצדיקים הקדושים הטמונים שם, ועיקר מטרת נסיעתי הייתה כדי לחפש את מצבת קבורתם של זקני הקדושים ששימשו ברבנות בהונגריה, וכן כל הקשור למשפחתנו.

"היה אחד שהתמצא בדרכים שם בהונגריה, והוא לקח אותי לכל המקומות. אחד המקומות שרציתי מאוד לבקר שם הייתה העיירה "בארדיאוב", ששם היה דר זקינו של זקני הגה"צ רבי שלמה זלמן פרידמן זצ"ל אב"ד רוקושי, ה"ה הרה"ח מו"ה ישעיה אשר פרידמן ז"ל, שלא היה ידוע לי הרבה פרטים עליו, וכן לא ידעתי שמות אבותיו, והשתוקקתי מאוד לבוא להתפלל על ציונו, וגם לראות על המצבה אולי יתווספו לי עוד פרטים עליו ועל משפחתנו, והערכת, שמפני שהיה גר באותה עיירה, לכן מסתמא הוא גם קבור שם.

ושוב, לא חשבתי לרגע שיש לזה איזה קשר עמי, אבל גם כעת עלה בלבי איזה נרות והתפללתי שם.

"כשהגיע הזמן לנסוע לשם, התנצל הנהג שהיה מסיע אותי, שנבצר ממנו לנסוע אתי עד לשם, שכן הדרך עד שם היא דרך רחוקה מאוד, והדרך היא דרך עקלתון ולא נספיק כלום, ולכן הוא מציע לקחת אותי לכמה מקומות קרובים יותר, ששם טמונים צדיקים קדומים. מחוסר ברירה השלמתי עם המצב, אף שקצת כאב לי שלא אוכל לבדוק את מה שרציתי לבדוק כאמור לעיל, אבל בעל כרחי עניתי אמן.

"בדרכינו אכן ביקרנו במקום מנוחתם של צדיקי קמאי ובמקומות מעניינים והיסטוריים, ובאחד הימים נכנסנו לעיירה "נירדז", שבדרך אגב, דודי הגה"צ רבי שלום ווידר זצ"ל כיהן שם ברבנות, אך ידעתי שהוא לא קבור שם, שכן יד ביד עם ידידו הנאמן הגה"צ רבי שלום אליעזר מרצפרט ז"ע עלו על מוקדה בשנות השואה הי"ד.

"בהסתובבי שם הבחנתי במצבה שכתוב עליה ששם נטמנה דודתי הרבנית אסתר בלומא ווידר ע"ה, אשת דודי הנ"ל, בת הגה"צ רבי יצחק אייזיק פרידמן זצ"ל אב"ד נירדז.

"אח"כ ראיתי מצבה שכתוב עליה "פ"נ מרת שרה אשת הרה"ח ר' ישעיה אשר פרידמן..." לא חשבתי שיש לזה איזה שייכות עמי, ומכל מקום התעורר בקרבי הרגש שעל הצד שכן, אגיד איזה קפיטל תהילים.

"אח"כ הלכתי לבית החיים הסמוך לזה,

והסתובבתי שם, וראיתי מצבה שכתוב עליה "פ"נ הרה"ח ר' ישעיה אשר פרידמן ז"ל..." ושוב, לא חשבתי לרגע שיש לזה איזה קשר עמי, אבל גם כעת עלה בלבי איזה הרגש, והדלקתי נרות והתפללתי שם.

"כשחזרתי לביתי התקשרתי לכמה קרובים ישישים - ובראשם הרה"ח הישיש מו"ה משה ארגל שליט"א מחשובי חסידי טאהש - ולאט לאט התבהרה לה התמונה כולה וההשגחה העליונה הצרופה - וכך סיפרו לי - זקנינו ר' ישעיה אשר אכן היה דר רוב ימיו בברדיוב, אך בסוף ימיו מתה עליו אשת נעוריו ל"ע, ואח"כ נשא בזיווג שני את האישה מרת שרה ע"ה מהעיר נירדז, ואף עבר לדור שם, ושם חלקת מחוקק ספון - ונמצא שהמצבה שראיתי ממרת שרה ע"ה, היא אשתו בזיווג שני, והמצבה של ר' ישעיה אשר פרידמן, אכן הוא הוא המצבה של זקנינו ר' ישעיה אשר ז"ל, שבעבורו רציתי להרחיק נדוד עד לברדיוב...

"והדבר מפליא מאוד לראות עין בעין את ההנהגה העליונה, שמנעה ממני לנסוע ל"ברדיוב",

שכן שם "לא" אמצא את קברו של זקני, וסיבבה ההשגחה שאכנס בדרכי לנירדז - ממש שלא במתכוון - ו"שם" דווקא - למצוא את קברו של זקני - כי "אלוקים חשבה לטובה"...

לסיום מוסיף הרב פרידמן מילות חיזוק בעקבות המצב בו אנו נמצאים בימים אלו.

"וכעת שאנו עומדים עדיין בעת צרה רח"ל, ויש הרבה מאחינו בני ישראל שמתפתלים ביסורים ונאנקים בחוליים רח"ל עקב המחלה, מוטל עלינו חוב קדוש להעביר בעדם ולבקש ולהתחנן בפני הרופא כל בשר שיחיש להם ישועה בקרוב, להמציא להם מזור ותרופה להקים אותם מחוליים ולהאריך ימי חייהם בבריאות הגוף והנפש, ולא יחשוב אף אחד מי אני ומה אני, ולמה שהתפילות שלי יהיה להם איזה כח, הלא אני יודע ומכיר את מצבי, לב יודע מרת נפשו - שכן הלא ידוע ממרנא ה"חתם סופר" ז"ע, שכשאדם מבקש מחברו שיברכנו, אזי יראה לברכו מעמקי לבו ונפשו, ולא יאמר "מי אני שברכתי יהיה לזה איזה כח" - "עניויות" תעשה במקום אחר, כעת אינך יודע לאיזה אדם הקב"ה מצפה, אולי הקב"ה רוצה בדווקא את הברכה שלך וזה יעזור באמת לאותו אדם שצריך ישועה, ולכן תראה לברכנו מעומק הלב, וכמו כן אנו, אף אחד מאתנו איננו יודע על איזה תפילות הקב"ה מצפה, כל אחד צריך לזכור את כל חולי ישראל ולהתפלל עליהם מעמקי לבו, ולקרוע רחמי שמים לרפואתם."

דר - רק במקום תורה

אמרו רבותינו ז"ל במדרש רבה (בי, ...) "מכן את למד שהיה בו [בבלעם] שלושה דרכים עין דעה, ורוח גבוהה ונפש רחבה "עין דעה" - דכתיב "וישא בלעם את עיניו וירא את ישראל שכן לשבטיו" ... "נפש רחבה" - דכתיב "אם יתן לי בלק מלא ביתו כסף וזהב".

ובמסכת אבות (פ"ו מ"ט) אמרו: "אמר ר' יוסי בן קיסמא, פעם אחת בייתי מהלך בדרך ופגע בי אדם אחד ונתן לי שלום והחזרתי לו שלום. אמר לי, רבי, מאיזה מקום אתה. אמרתי לוף מעיר גדולה של חכמים וסופרים אני. אמר לי, רבי, רצונך שתדור עימנו במקומנו ואני אתן לך אלף אלפי דינרי זהב ואבנים טובות ומרגליות. אמרתי לו, בני, אם אתה נותן לי כל כסף וזהב ואבנים טובות ומרגליות שבעולם, איני דר אלא במקום תורה."

וידוע הקושיה שמקשים הרי חז"ל למדו שבלעם היה בעל "נפש רחבה" מהפסוק "אם יתן לי בלק מלא ביתו כסף וזהב לא אוכל לעבור את פי ה'", משמע שיש ערך בעיניו לכסף וזהב, והרי כאן גם ר' יוסי בן קסמא אומר: "אם אתה נותן לי כל כסף וזהב שבעולם" [עיי' לחיד"א זיע"א בביאורו לפרקי אבות "ראשי רבות" מה שכתב בזה].

ובספר 'דברי אגדה' כתב מרן הגרי"ש אלישיב זצ"ל, שההבדל ביניהם שאצל בלעם היה בעניין שלא היה יכול לעבור כמו שנאמר בפסוק "לא אוכל לעבור" - גם אם היה רוצה לא היה יכול לעבור. והנה מן הראוי שבלעם יתפוס עניין יותר חיוני מכסף וזהב, כגון, אם היה החיים והמוות שלו תלוי בידו של בלק, לא אוכל לעבור ואין עצה. אולם הוא בחר בכסף וזהב כדוגמה.

מזה אנחנו רואים שהכסף והזהב עמדו אצלו במקום הכי גבוה, ונפש רחבה הייתה לו. אבל אצל רבי יוסי בן קיסמא לא היה כאן עניין של "לא אוכל", רק "אין רצוני", ואין זה נוגע לעבירה הצריכים למסור את הנפש עליה, ושפיר קאמר אני מוותר על כל מחמודי תבל ואיני דר אלא במקום תורה.

קוראים יקרים, לצורך השתתפות במדור זה פתחנו מייל במיוחד עבורכם בו תוכלו לשאול שאלות, תהיות, מסקנות, הערות והארות לגבי המדור החדש של עולם הישיבות חשוב לנו לשמוע כיצד המדור החדש אכן סייע לכם mador7148454@gmail.com

מדור תפילות וקושיות

אשכול יוסף

הרה"ג רבי יוסף די סימן טוב שליט"א

"ויפתוהו ה' את פי האתון ותאמר לבלעם מה עשיתי לך כי הכיתני שכוש רגלים" (כ"ב, כ"ז)

לאיזה תועלת עשה הקב"ה נס מופלא של פתיחת פי האתון והלא מקובלנו שאין הקב"ה עושה נס בהינב?

יישוב א'

להודות שהקב"ה נתן כח באדם כה הריבור והשתוקה

רבינו הרמב"ן מיישב: "וטעם הנס הזה, להראות לבלעם מי שם פה לאדם או מי יישום אלם, להודיעו כי השם פותח פי הנאלמים, וכל שכן שיאלם ברצונו פי המדברים, גם ישים בפיהם דברים לדבר כרצונו כי הכל בידו, ולהזהירו שלא ילך אחר נחש וקסם ויקללם בהם, כי מנחש וקסם היה". וכיוצא בזה כתב בחי' תולדות יצחק, שהוצרך נס פתיחת פי האתון לפי שיותר דבר גדול הוא לבנות הבית מלסתור, וכיון שהשי"ת פותח פי האתון כל שכן שיאלם פי בלעם וימנעהו מלקללם.

יישוב ב'

להודות ולעודד את בלעם שישב בתשובה

הספורנו מבאר שהשי"ת נתן כח באתון לדבר כענין "ה' שפתי תפתח" (תהלים נ"א, י"ז), כדי שיתעורר בלעם לשוב בתשובה בזכרו כי מה' מענה לשון גם לבהמה שאינה מוכנת לדבר, כל שכן שיוכל להסירו לבלעם ממה שמוכן לדבר, וכל זה כדי שלא יאבד איש כמוהו.

יישוב ג'

לכבודו של ישראל להודות שאינם ראויים אלא לברכה

רבינו בחיי מבאר כי על דרך הפשט, דיבור האתון היה נס גדול וחוקי מדרך הטבע לכבודו של ישראל, כי הקב"ה הפליא לעשות ורצה לשנות סדרי בראשית כדיבור הבהמה, לומר שאפילו הבהמה תכיר ותדע שאין שליחות זו ראויה להיעשות, והנה זה כאדם שאומר להרים שיכסוהו ולגבעות שיפלו עליו, [לכאן ר"ל שאי אפשר לעולם בלא ישראל, ובלעם שרצה לקלל את ישראל, הרי הוא כאומר להרים שיכסוהו ולגבעות שיפלו עליו], ואין צריך לומר המין האנושי שהוא משכיל, כי אפילו הבהמה שאין לה שכל תשכיל שאין ראוי להסכים בקללת עם ישראל כי ברוך הוא.

יישוב ד'

להשפיל גאותו של בלעם הרשע

האור החיים הקדוש מיישב שהקב"ה פתח פי האתון כדי להשפיל גאותו של בזוי זה, לפי שקדם ונהג גבהות לפני ה' כמו שכתבנו למעלה שלא אמר לשרים שהולך ברשות ה', אלא כאדם העומד ברשות עצמו, לכך בקש לו ה' השפלה שאין למטה ממנה, ושחק בו בקלון מכוער ומשונה.

היזוּב

סיפורי אהליק

מספרים על הגאון החסיד רבי אליהו יוסף ריבלין מפלוצק [לפני כ-200 שנה], שחלה בחולי קשה, עד שהרופאים אמרו נואש לחייו, וקבעו שאין תרופה לחוליו. והנה אילו אירע חולי כזה בבהמה, לדעת מרן הבית יוסף הבהמה כשרה, אבל לדעת הרמ"א הבהמה טריפה [טריפה היא בהמה שאינה יכולה לחיות עוד 12 חודשים]. ואמר רבי אליהו, מצאתי לי תקנה מן התורה, אסע לארץ ישראל שמרן הבית יוסף הוא המרא דאתרא, ושם נפסקה הלכה כמותו שחולי זה אינו טריפה, ואחיה. וכן עשה, ויעתיקו הוא ובני ביתו את מקום מגוריהם לארץ ישראל, וחי שם לאחר מכן יותר מעשרים שנה.

מסופר על שני בחורים שבאו מארצות הברית ללמוד בישיבת מיר בליטא וחלו במחלה נדירה. קצרה יד הרופאים המקומיים מלהושיע, ולכן שלח אותם הגאון רבי ירוחם צ"ל משיגה הישיבה, אל אחד מגדולי הדור שישאלוהו אודות רופא הנמצא באזור מגוריו. לפני שיצאו לדרך הזהירם רבי ירוחם שיתיעצו עם הרב ההוא בכל פרט ולא ימרו פיו חלילה. השניים יצאו לדרך, וכשהגיעו אל מקום מגורי הרב פנו אל בית הרב, וקבלו ממנו הוראה מפורשת שאם ירצו הרופאים לנתחם אל יסכימו בשום אופן שיתבצע הניתוח אלא על ידי רופא פלוני. אחד מהם ציית להוראות והתעקש לקבל את הטיפול במחלתו, ורק על ידי הרופא שאמר לו הרב, ולאחר זמן הבריא. אבל חברו - כשבא לקבל את הטיפול במחלתו, נעדר הרופא ההוא מהמקום, אי לכך אמר שהוא רוצה להמתין עד שיחזור. השפיעו עליו הרופאים שיפנה אל רופא אחר שכן לא כדאי לדחות את הטיפול, מה גם שהרופא השני אף הוא רופא מצוי. הדברים השפיעו עליו ולמרות אזהרת הרב הסכים שהניתוח יתבצע על ידי הרופא השני. אחרי שלושה ימים נפטרה הבחור. מספרים תלמידי ישיבת מיר שבמשך חצי שנה בסימומה של כל שיחה שאמר רבי ירוחם בפני בחורי הישיבה, היה מזכיר את השניים שנסעו להיפרא, והיה מסיים בזה הלשון: זה ציית וזה לא!

בספר "שומר אמונים" מסופר על אחד מגדולי צדיקי הדור שהאיר את העולם בצדקותו ובקדושתו, ובתחילת עבודתו נאחז בו בלבולי אמונה, רחמנא לצלן, והבעל-שם טוב ז"ע צפה זאת ברוח קדשו, ובידעו את כוחו של אותו צדיק לאיזה מדרגה נעלה הוא יכול להגיע, נסע במיוחד למקומו של אותו צדיק, וניגש אליו ואמר לו: "גם על זה עליך להתפלל לפני השם יתברך...", היינו, שגם על עצם האמונה צריכים לבקש מהשם יתברך שנזכה לאמונה טהורה, לבטחון חזק ואיתן בו יתברך. ואותו צדיק אמר שהבעל-שם טוב הציל את נפשו על ידי זה.

מעשה באיש אחד שהיה מכניס אורחים גדול ולבסוף נשרף ביתו וכל אשר לו, שאלו את הגאון מוילנא זי"ע מדוע לא הגנה עליו זכות המצווה של הכנסת אורחים שהיה כל כך דזיזי בה? ענה להם הגאון מפני שמנהגו של האישי לקיים מצוות הכנסת אורחים רק באכילה ושתייה, ואילו לוויה לא קיים בהם. ונשאר מהמילה אש"ל (אכילה שתיה לוויה) א"ש בלבד. ולכן לא היה בכח המצוות האלו להגן בעדו כי לא השלים אותן כראוי!!

ר' מרדכי האדמו"ר מנטריז השתוקק מאוד להשיג טלית קטן מארץ ישראל, ובקושי רב עלה ביד החסידים להשיג בד מארץ ישראל לעשות טלית לרבי שכה צפה לה זמן רב. אחד התלמידים אמר לרבי שרצונו לזכות לתפור לרבי טלית מהבד. הרבי הסכים, ונתן לו את הבד. הלך התלמיד לביתו, קיפל את הבד כדי לחתך בו חור להכניס הצוואר בתוכו, ובטעות קפל את הטלית לא בצורה הנכונה, וחתך חור כפול מהצריך, ובזה פגם את הבד שאינו שווה עוד לעשותו טלית קטן. נבהל התלמיד ונזדעזע מהקפדת רבו שכל כך טרח ויגע עד שהשיג בד מארץ ישראל ולבסוף כך עולל לרבו צער כזה. בא התלמיד לרבו בפחד גדול לספר לו את אשר אירע. ענה לו הרבי: מה אתה מפחד, הרי צריך לעשות שני חורים בטלית, אחד כנהוג, ואחד כדי לנסותני אם אכעס או לא...

נס"ד לאחר מאמצים המספר פתוח לטלפונים נשרים

<p>שלושה 8 רישום לרשימת התפוצה</p>	<p>שלושה 5 אלפי סיפורי אמונה ותודה- קול תודה</p>	<p>שלושה 1 שיעורים ושיחות בשידור ישיר מכלל הישיבות הקדושות</p>
	<p>שלושה 7 חיבור ישיר לקול הלשון מאגר של מאות אלפי שיעורים!!</p>	<p>שלושה 2 הקלטת תגובות וסיפורים למערכת</p>
	<p>שלושה 3 קו ההשגחה פרטית העולמי</p>	<p>שלושה 4 שיחות מרתקות מפי הרב זאיד הרב פנגר הרב גלזר ועוד...</p>
	<p>קו אור השבת להתחזק כל יום. כל היום. 079-590-47-30 אלפי מאיינים כל יום. הצטרף גם אתה לנבית המדרש הגדול ביותר בעולם!!</p>	

אשכול יוסף

מאוצרותיו דרבי יוסף ז"ל סימן טוב עליט"א
מזכר הספרים "כרם יוסף" ו"א"ס פעה"ק ירושלים תובכ"א

למה בלעם נדרש לגנאי ורבי יוסי בן קסמה לשבח?

מעשה שהיה

מעשה שאירע לאחרונה בכ"ן ישיבה מאחת הישיבות החשובות בירושלים עיה"ק ת"ו השוקד על לימודו בהתמדה גדולה ומופלאה, ומנצל כל זמנו אך ורק לעסק התורה, וכך החל ללכת מחיל אל חיל ולהצליח בלימודו, עד שעלה ונתעלה ונעשה לאחד העילויים בישיבה והיה ראש החוזרים על שיעורו של רה"י ומהנשואים ונותנים בשיעורי רה"י והרמ"ם, ומאלו הבקאים בלימוד המסכת הנלמדת וכל הלומדות הנאמרים בה.

פעם אחת בעת שנשא ראש הישיבה שיעור כללי, פרץ הבחור והקשה ג' קושיות חזקות על הפלפול שראש הישיבה ביקש לחדש. לשמע אותם קושיות חזקות השתתק ראש הישיבה, עצם את עיניו, קימט את מצחו, הניח ידיו על ראשו, והחל לשקוע במחשבות והרהורים סביב אותם קושיות בניסיון ליישבם. כך במשך כמה רגעים השתרר שקט מוחלט בהיכל הישיבה, לאחר כמה רגעים החל להישמע בחלל בית המדרש קול התורה של מאות התלמידים שהחלו לישא וליתן בכדי לפתור את הקושיות, כותלי בית המדרש רעדו משאגת התורה שנשמעה בהיכל הישיבה.

לאחר מספר דקות אורו עיניו של ראש הישיבה, פניו בהקו כאספקלריא המאירה וכולו נתמלא שמחה וחדוה, ומיד נענה בקול גדול שאכן הקושיות חזקות ואמתיות, אך עתה נזכר שלפני 50 שנה בלימודו בישיבה לפני אחד מגדולי הדור זצ"ל שמע ממנו יסוד גדול בסוגיא שעל פיו יסורו הקושיות. רה"י החל למסור את אותו יסוד וביאר היאך הקושיות מתיישבות, אך דעתם של

"אם ייתן לי בלק מלא ביתו כסף וזהב לא אוכל לעבור את פי ה' אלהי" (כ"ב, י"ח)

למדנו שנפשו רחבה ומחמד ממון אחרים. אמר, ראוי לו ליתן לי כל כסף וזהב שלו, שהרי צריך לשכור חיילות רבות, ספק נוצח ספק אינו נוצח, ואני ודאי נוצח, [רש"י].

למה רבי יוסי בן קיסמא באומרו "אם אתה נותן לי כל כסף וזהב ואבנים טובות ומרגליות שבעולם איני דר אלא במקום תורה" אינו נדרש לגנאי שמחמד ממון אחרים?

מקשים העולם ממעשה דרבי יוסי בן קיסמא (אבות פ"ו מ"ט) שפעם אחת פגע בו אדם אחד בדרכו ואמר לו: "רבי רצונך שתדור עמנו במקומנו ואני אתן לך אלף אלפים דינרי זהב ואבנים טובות ומרגליות?" נענה רבי יוסי ואמר לו: "בני אם אתה נותן לי כל כסף וזהב ואבנים טובות ומרגליות שבעולם איני דר אלא במקום תורה, לפי שבשעת פטירתו של אדם אין מלווין לו לאדם לא כסף ולא זהב ולא אבנים טובות ומרגליות, אלא תורה ומעשים טובים בלבד!" הרי שלמרות שרבי יוסי בן קיסמא הזכיר בתשובתו "כל כסף וזהב ואבנים טובות ומרגליות שבעולם", אינו נדרש לגנאי שנפשו רחבה ומחמד ממון אחרים, ואם כן במה שונה תשובתו מתשובת בלעם הרשע שהזכיר מלא ביתו של בלק כסף וזהב?

יישוב א' - חזקה שהצדיק כוונתו לטובה ונדרש לשבח

מעשה עם רבי יהונתן אייבשיץ זצ"ל שהקשה לו המלך אודות דרשת חז"ל (במדרש בראשית כ"ה): "ויבוא עשיו מן השדה והוא עייף", מלמד שאותו היום עבר על חמשה עבירות, הרג רצח עבד עבודה זרה וכפר בתחיית המתים וגנב, לפיכך מת אברהם כדי שלא יראה ברשעו, ובגמרא (ב"ב טו): איתא שבא על נערה המאורסה באותו היום. שאל המלך למה תלו חז"ל קולר בצווארו של עשיו, להאשימו בעוונות חמורים אלו רק מפני שנאמר בו שבא עייף מן השדה, ואילו גבי יעקב שנאמר בו "וישכב במקום ההוא" דרשו שעד אז במשך כל אותם י"ד שנים שלמד בבית שם ועבר לא שכב?

רבי יהונתן אייבשיץ ביקש להשיב למלך בעת ובעונה אחרת כדרכו, ולימים כשישב לצידו של המלך במשתה היין סיקל לידיו את טבעת המלך והחביאה בכיסו. כשהמלך הבחין שטבעתו נעלמה ואין איש יודע מקום מוצאה, חמתו בערה בקרבו, וביקש לשפוך אש ותמרות עשן בעבד המשרת לפניו במשתה, והורה לסריסו ושריו להכותו ולייסרו

נר זיכרון

לע"ז האישי היקר מזכה הרבים
ומעלמיד תלמידים הרבה
ר' זיסים מועלים בן סלימה ז"ל
ת. ז. צ. ב. ה.
נפשו בטוב תלך וזרעו ירש ארץ

מעשה שהיה - המשך

הלומדים לא נחו בזה, והריתחא דאורייתא חזר לחלל בית המדרש, כאשר אותו העילוי וחבריו מבקשים להערים עוד קושיות מורכבות, אולם התלמידים נפעמו מעינו הזך של ראש הישיבה היאך שפירק לכל קושיותיהם אחת לאחת וביאר הדברים כשמלה ברורה.

אלא שיחד עם זאת אף ראש הישיבה התפעל מאותו תלמיד ולא הסתיר את התפעלותו מידיעותיו ועינו הישר. רה"י פנה אליו בפני קבל עם ועדה ואמר: "לך בכחך זה להוסיף עוד בעמלה של תורה, ולך נאה להעלות חידושיך על הכתב, ולהוציאם לאור עולם". אותה שעה ננסכה רוח חדשה בקרבו של אותו העילוי, והחל לסדר על גבי הכתב את כל חידושי וביאוריו העמוקים, עד שנערמו ונאספו באמתחתו לכדי ספר שלם. שמחתו של הבחור היתה מעולה בעצב רב בעקבות הדאגה שרכצה כעננה כבדה על ליבו מהיכן ישיג את הכסף הנדרש להוצאת הספר, סכום המסתכם באלפי שקלים, וכסף מנלן?!

יום ישי בצהריים, הבחור עולה למעונו של רה"י לבשר על סיום מלאכת כתיבת הספר, ושופך בפניו את סגור ליבו על צערו ודאגתו מניין ישיג את הכסף הנדרש להוצאת הספר. רה"י פנה לבחור וביקשו בכל לב להסיר מעליו כל דאגה ומחשבה בענייני כספים ושאר דברי העוה"ז. אגא ממך, פנה רה"י לתלמידו חביבו, שקע אך ורק בתורה והישועה ממילא בעז"ה בוא תבוא. הבחור ביקש מרה"י עצה היאך להסיר דאגותיו מראשו ולשקוע בתורה, ורה"י יעץ לו לשבת להכין דבר תורה חשוב לשולחן שבת, אותו ימסור במהלך סעודת ליל שבת בפני כל בני הישיבה. הבחור שב לבית המדרש וחיפש ספר ממנו יוכל להכין חידוש על הפרשה הראוי לעלות על שולחנם של מלכים, מאן מלכי רבנן, בין הספרים נצנץ ספר חדש עב כרס על הפרשיות, הכולל קושיות חזקות ותירוצים רבים, נטל את הספר לידו, והחל לצלול בתוכו ולהכין מערכה שלמה של קושיא ועשרה תירוצים על הפרשה.

כאשר סר הבחור מבית המדרש לחדרו להתכונן לקראת שבת מלכתא, פגש במזדרון בית המדרש באורח תושב חו"ל השוהה בבית מלון בקרבת הישיבה ומבקש להתעניין על הישיבה ותלמידיה, תוך כדי הדברים ביקש האורח לדעת עם יש בישיבה בחורים מחברי ספרים, מיד החל הבחור לספר לאורח על חיבורו והראה לו את תכריך כתביו. האורח התפעל וחפץ לתהות על קנקנו של הבחור, וביקשו לומר חידוש על הפרשה. על אתר קפץ הבחור והציע קושיא ועשרה תירוצים! האורח לא האמין למשמע אוזניו והבטיח תמורת כל תירוץ 1000 ש"ח להוצאת הספר. הבחור החל להרצות את הדברים, קושיא ועוד תירוץ, ועוד תירוץ, וכן הלאה עשרה תירוצים, כאשר בסיום דבריו הוציא האורח מכיסו פנקס שיקים וכתב לפקודת הבחור 10.000 ש"ח. ומכאן קצרה הדרך להוצאת החיבור של העילוי.

איזה ספר נטל אותו בחור מהספרייה? בודאי גם אתם יודעים! הרי באיזה ספר מובא בכל פרשה כמה מערכות של קושיא חזקה ותירוצים רבים בשפה ברורה ונעימה? וממנו נלקח המאמר בגיליון הנוכחי לפרשת "בלק", הספר "אשכול יוסף" עה"ת! ספר חובבה בכל בית בישראל!!!

בייסורים קשים את שיודה בגניבתו וישיב את הטבעת. עודם מייסרים ומכים את העבד, פנה רבי יהונתן למלך ושאל, אדוני המלך למה הנך חושד דוקא בעבד, ולא תחשוד בי שמא ידי במעל?! המלך התפלא עד למאד, ויען ויאמר לרבי יהונתן, חלילה לי מעשות כדבר הזה, לחשוד באדם צדיק וישר כמוך בגניבה, אבל העבד גנב וגזלן הוא ומן הסתם גם את טבעתי גזל. מיד הכניס רבי יהונתן את ידו לחיקו והושיט למלך את הטבעת. פני המלך חפו, ויען ויאמר לרבי יהונתן בתמיהה, למה עשית לי כדבר הזה?!

או אז ביקש רבי יהונתן להניח את דעתו של המלך והסביר שעשה תחבולה זו להשיב על שאלת המלך, ויען ויאמר, אדוני המלך, עתה ישמעו אוזניך מה שפיך מדבר, לא חשדתני בגניבת הטבעת מפני שאתה סבור שצדיק אני, אבל בעבד חשדת מפני היותו גנב, כך הדבר גם בעניין יעקב ועשיו, יעקב איש תם יושב אהלים, ואם שכב במקום ההוא הרי זה מלמד שעד אז לא שכב אלא למד, אבל עשיו כיון שחזר עיף מהשדה בידוע שבאותו היום עשה כמה וכמה עבירות. דבריו הערבים של רבי יהונתן התקבלו על לב המלך, שלא בלבד שלא הקפיד על תחבולתו, אלא אף הוסיף לרוממו ולגדלו על כל השרים והיועצים.

אחר הדברים האלה גם מה שהקשינו אודות רבי יוסי בן קיסמא נחא, שכיון שבלעם אומר "אם ייתן לי בלק מלא ביתו כסף וזהב" אנו דנים אותו לכף חובה, שהרי בלעם היה חמדן רשע ובעל תאוות, אבל רבי יוסי בן קיסמא שהיה צדיק ודורש מוסר בעצמו ומלמדה לאחרים שאין מלוין לו לאדם בשעת פטירתו לא כסף ולא זהב ולא אבנים טובות ומרגליות, ממילא דורשים אותו לשבח, שבודאי לא התאוה לכסף וזהב מאומה! אלא רק התכוון להעצים ולחדד את המסר שאינו מוכן לעזוב מקום של תורה בשום פנים ואופן! [ועיין סנהדרין קה:].

כעין זה מצינו גם בגמרא (ב"מ פג:): ברבי אלעזר ברבי שמעון שמצא לשומר המלך שהיה בודק אחרי הגנבים ותופסן, אמר לו הגנבים נמשלו לחיות היער ולא תצליח להבין תחבולותיהם, ושמא במקום לתפוס גנבים תאסור צדיקים, לכן בא ואייעץ לך היאך לתפוס את הגנבים, בשעה שהעולם נכנסים לחנויות לסעוד את ליבם בפת שחרית, בארבע שעות מתחילת היום, תעלה לחנויות, ומי שתראהו שותה מעט יין ותופס את הכוס בידו ומתנמנם, אם צורבא מרבנן הוא בידוע שהשכים בעוד לילה והחל לגרום וללמוד, לכך הוא מנמנם. ואם פועל, הרי הוא שכיר יום שהשכים בבוקר לעבודתו ולכך מנמנם, ואם מלאכתו בלילה שמא המשיך לעסוק באיזה מלאכה לתוך הלילה ולכן עתה הוא מנמנם. אבל אם אינו צורבא מרבנן, וגם אינו פועל, בידוע שגנב הוא ולכך הוא ישן, לפי שניעור בלילה לארוב עוברי דרכים, או לחפור בתים, והן הן הדברים.

יישוב ב' - גם תמורת אלף אלפי דינרי זהב להרבצת תורה אינו דר אלא במקום תורה

יש לומר על פי מה שרגילים העולם לבאר שבודאי אותו אדם שהציע לרבי יוסי אלף אלפים דינרי זהב, בודאי לא חשב שבשביל הכסף החומרי יסכים רבי יוסי לשנות את עירו ומקום מושבו ולעבור לגור במקומו, אלא כוונתו היתה להציע לרבי יוסי אלף אלפי דינרי זהב לשם הקמת ישיבות וכוללים ומרכזי תורה בעירם ובלבד שיעזוב גם הוא את מקומו ויבוא לדור עימהם, ועל זה השיבו רבי יוסי בן קיסמא שאפילו אם ייתן לו אלף אלפי דינרי זהב בשביל מטרה קדושה ונעלית זו, שבודאי חומד הוא אותה כדי להקים עולה של תורה, ולא לעצמו חלילה, בכל זאת אינו יסכים בשום אופן לעזוב מקום של תורה ולהתגורר עם בני משפחתו במקום שאינו של תורה.

מהתיקנות הדף היומי

בס"ד | פנינים מתוך שיעורי הדף היומי של הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי שליט"א

יומא דהילולא קדישא

יום ט"ו תמוז, יומא דהילולא של כ"ק מרן הרה"ק רבי דוד משה מקרעטשניף זצוק"ל

ביום שני כ"ו באייר תשכ"ז פרצה מלחמת ששת הימים. בשבת שלפניו נערך גיוס כללי בארץ במסגרת הכוננות לקראת המלחמה, וכולם היו נתונים בפחד ובבהלה וחרדים מפני העתיד לקרות, אך הרה"ק מקרעטשניף זצוק"ל הרגיע את האנשים. באותה שבת בשולחן הטהור נענה רבינו: "לו הייתי פוסק לא הייתי נותן לחלל את השבת בעבור הגיוס, כיון שרואה אני כבר את הישועה נגד עינינו..."

כשבוע לפני פרוץ הקרבות עם המדינות השכנות, החליטה ירדן להצטרף אף היא למעגל המלחמה. כולם היו מודאגים מכך, שכן עתה תהיה המלחמה נגד כמה מדינות בו זמנית. אולם רבינו כששמע מכך הגיב: "יום בשורה הוא עבורי, שכן נגד מצרים כבר מובטחת לנו הישועה, וממילא גם נגד בני בריתנו..." ירודי אחד שאל אז את רבינו: "מה יהיה?" ענה רבינו: "זה יהיה כמו בליץ [-מכת ברק] והיהודים ניצחו..."

היה ירודי אחד שרצה לבוא מברזיל לארץ ישראל באניה באותה תקופה, ושאל את רבינו האם להגיע. אמר לו הרבי: "עד שאתה תגיע נהיה כבר אחרי המלחמה...". ימים ספורים לפני פרוץ המלחמה, ביום כ"ב אייר תשכ"ז, היה רבינו בפתח תקוה והשתתף בבית, שבו התכבד בסנדקאות, ונשאר שם לסעודה. לקראת יציאתו מהבית חיכתה היולדת ליד הפתח ופרצה בבכי. שאל הרבי למה היא בוכה. השיבו לו כי המצב המתוח בארץ ישראל משפיע על כולם מאוד, והאם חוששת לגורל ילדה הרך. הניח רבינו את ידו על המזוזה והרים את עיניו למעלה ואמר בחיך: "עם ישראל אינו יודע מה מחכה לו, בעוד ימים ספורים יהיו ניסים ונפלאות שראינו בארץ מצרים. לא לדאוג ולא לפחד, ורק להיות בשמחה". הבטחה זאת התפרסמה בבני ברק ובירושלים וכולם שמחו ונרגעו.

מיותר לומר שמכל דברי רבינו לא נפל דבר ארצה. עם ישראל זכה לנסים ונפלאות עד אין מספר. בסייעתא דשמיא מופלאה התקיים הפסוק "ורדתם את אויביכם ונפלו לפניכם לחרב", ולעם ישראל הייתה תשועה גדולה.

טוב עין הוא יבורך. הסיפורים המרטיטים מתוך הספר החדש שאמור לצאת בקרב "מאוריות גברו" בעריכת הרב אברהם מרדכי בלינדר שליט"א. אם יש לכם סיפור ממרן הרבי הקדוש רבי דוד משה מקרעטשניף זצוק"ל לזיכוי הרבים, נא ליצור קשר.

מה אמר מרן הרבי מקרעטשניף בזמן מלחמת ששת הימים

קריאת שם לתינוק על שם מלאך ועל שם אדם

תלמיד חכם חשוב שלא זכה לזרע של קיימא בא להתפלל על קברו של מרן האור החיים הקדוש זצוק"ל שיזכה לישועה, ונדר שם שאם יולד לו בן זכר יקראנו 'חיים' על שמו, ואכן תפילתו נתקבלה ונולד לו בן זכר. תקופת מה לפני הלידה נפטר סבו של אותו תלמיד חכם, ומכיון שסבו היה יהודי חשוב רצה האב מאוד לתת שם לבנו גם על שם הסבא. נכנס אותו תלמיד חכם אל מרן הרה"ק רבי אהרן מבעלזא זי"ע ושאל את הרבי האם יוכל לתת לרך הנולד שני שמות ביחד, על שם האור החיים הקדוש ועל שם סבו. נענה הרבי מבעלזא ואמר: "האור החיים הקדוש היה מלאך, ואי אפשר לתת שם משותף על שם מלאך ועל שם אדם..."

דור של חמורים...

למדנו בדף היומי (שבת דף קי"ב ע"ב): אם הראשונים כמלאכים אנו כבני אדם ואם הראשונים כבני אדם אנו כחמורים וכי. אמר על כך הגאון הגדול רבי מאיר אריק זצוק"ל רבה של טורנא, שהכוונה היא כך: בשלמא אם הראשונים הם מלאכים, שיש להם נשמות גבוהות, אם כן אנו כבני אדם ואין התביעה עלינו כל כך, אבל אם הראשונים הם כבני אדם, שיש להם נשמות רגילות כבני אדם אלא שעברו וזיככו את עצמם, אם כן יש עלינו תביעה ואנו כחמורים...

הבהמות צריכות לאכול סעודה שלישית

הגאון האדיר רבי פנחס הירשפרונג זצ"ל שאל פעם את תלמידיו: אדם שיש לו בהמות האם הוא צריך לתת להם בשבת לאכול גם סעודה שלישית? כשתמהו התלמידים על עצם השאלה, אמר להם: הרי זו משנה מפורשת! לאחר שהות מה, אמר להם: המשנה במסכת שבת (דף קי"ז ע"ב, שלמדנו השבוע) אומרת "מצילין מזון שלש סעודות הראוי לאדם לאדם הראוי לבהמה לבהמה", הרי בפירוש שחייבים לתת גם לבהמה סעודה שלישית...

הצדיק שניצל בזכות הויתור שלו

מי שעוסק בבנייה יודע כמה סיעתא דשמיא צריך על כל צעד ושעל שלא להיתקל בשכנים צרי עין. רצינו לספר על כך סיפור נפלא עם מוסר השכל לחיים, סיפור המבטא עד כמה אדם מרוויח מזה שהוא טוב עין הוא יבורך, איזה ברכה הוא מביא על עצמו.

בבני ברק גר צדיק גאון שמו הולך לפניו בכל המדינות, הלא הוא הרב הגאון רבי אפרים פישל שטיין שליט"א,

בעל מחבר ספרים רבים, זכה לקירבה יתרה מכל צדיקי הדור זצוק"ל ויבדלחט"א מכל צדיקי הדור שליט"א, שיזכה להגדיל תורה ולהאדירה מתוך נחת ושמחה. בבנין שלו ביקשו שכנים לעשות כמה יחידות דיוור בכניסה לבנין, ורבי אפרים פישל הצדיק לא רק שלא התנגד לבנייה, הוא בירך וסייע לשכנים בכל מה שהיו צריכים. יום אחד לפנות בוקר בדרכו לתפילה הוא מעד בכניסה לבניין ונפל לא עליו. כל השכנים ישנים, אבל הגאון הצדיק מתפתל מיסורים על הרצפה. הגאון דפק בשארית כוחותיו על הדלת ביחידת הדיור החדשה בקומת הכניסה, והשכן שכבר היה ער שמע ורץ לסייע לו.

הבה נחשוב מה היה קורה חלילה אם הוא היה מתנגד לבניית יחידת הדיור... באידיש יש פתגם "וואס מ'טוהט טוהט מען זיך" [-מה שאדם עושה עושה לעצמו]. אדם עושה חסד עם הזולת, ובסופו של דבר זה מה שמציל אותו.

(מתוך הפתיחה לשיעור, כ"ד סיון)

אתה אשם שחושדים בך

השבוע למדנו בדף היומי (שבת דף קי"ח ע"ב): יהא חלקי ממי שחושדין אותו ואין בו.

אצל מרן הרה"ק רבי העניך מאלכסנדר זצוק"ל היה ירודי פשוט וגס שריננו עליו שמועות שהוא מסתובב במקומות מגונים. הלך הלה והתלונן אצל הרה"ק על השמועות שמספרים עליו. שאל אותו הרבי: ומה אתה אומר על זה? ענה היהודי:

אשרי מי שחושדין אותו ואין בו!

ענה לו הרבי מינה וביה: כאפ דיר בעסער אן אין אשרי יושבי ביתך [-עדיף שתקח לך את אשרי יושבי ביתך], ולא תסתובב במקומות כאלו שיצטרכו לחשוך בך...

אשרי מי שאינו יכול להרדם בגלל הלימוד

נעים זמירות ישראל דוד המלך אומר בתהלים (צ"ד י"ב): אשרי הגבר אשר תיסרנו יה ומתורתך תלמדנו. אם נרצה להבין את פירוש הפסוק נוכל ללמוד זאת מתוך דברי המדרש (ילקוט שמעוני רמז תתנ): "אמר רבי ביסנא, אין אדם בעולם בלא יסורין, חושש בשניו אינו יכול לישן, בעינו אינו יכול לישן, יגע בתורה אינו ישן, זה ער וזה ער, הוי אשרי הגבר אשר תיסרנו יה וגו'". וכעין זה מובא עוד במדרש (בראשית רבה צ"ב): "אמר ליה רבי אלכסנדר, אשרי לאדם שיסורים באים עליו מן התורה, שנאמר ומתורתך תלמדנו".

סיפר הגאון הצדיק רבי אליהו מן שליט"א על רבן של ישראל מרן שר התורה בעל

האור החיים
הקדוש היה
מלאך, ואי
אפשר לתת שם
משותף על שם
מלאך ועל שם
אדם

מיני מתיקה

הגמרא אומרת במסכת כתובות (דף ק"א ע"ב): דאמר רבי יוחנן, טוב המלבין שיניים לחברו יותר ממשקהו חלב, שנאמר ולבן שיניים מחלב, אל תקרא לבן שיניים אלא ליבון שיניים".

מי שלומד את הגמרא שואל מיד איך זה יכול להיות? נתאר לעצמינו יום שרבי בחוץ, אדם הולך כמה קילומטרים ברגל, נחלי זיעה נוטפים ממנו, הנשימה קשה עליו, לשונו דבקה לחיכו, בא אליו חברו ומגיש לו כוס חלב קר, האם יש חסד יותר גדול מזה? מאיך מה יואיל אם חברו ילביץ לו שיניים כשהוא מיושב כולו? התשובה לכך חשבתי בסיעתא דשמיא, המשקה את חברו עוזר לו מאוד לאותו רגע, אולם המלבין שיניים לחברו נותן לו כוח ועוצמה גם להרבה שנים אחר כך, ולא רק לאותו רגע כשהוא צמא. כוחה של מילה טובה לזולת מחזיק לאורך כל החיים. כל אחד מאיתנו יכול להיזכר במילה טובה שהוא שמע לפני הרבה שנים, ועד כמה היא חקוקה בו עד היום...

ואספר סיפור על עצמי. הייתי נער בן 14, נכנסתי לקופת חולים, ושם אני פוגש יהודי צדיק, הרב מרדכי דוד לודמיר זצ"ל, הוא פונה אלי ושואל אותי בחיך ובמאור פנים: **'מה לירא אלקים בבית הרופא...'** עד עצם היום הזה המילים חקוקות בליבי. **כוחה של מילה טובה!**

▶ דרך אמונה רבי חיים קנייבסקי שליט"א, שיום אחד בחודש האחרון לא חש בטוב, הוא הרגיש חולשה נוראה. בני הבית התפלאו וחרדו לשלומו. למחרת ניגשה אליו בתו הרבנית הצדקנית ושאלה אותו: איך מרגיש היום אבא? נענה רבינו ואמר: **"אתמול לא הרגשתי טוב כי לא הבנתי תוספות אחד בסוגיה, היום ברוך השם אני מרגיש טוב יותר..."**

נסיים עם דבריו של רש"י על הפסוק הנ"ל 'אשרי הגבר אשר תיסרונו יה ומתורתך תלמדנו', וכך הוא כותב: **"אשריהם הצדיקים המעונים תחת ידיכם** – היינו תחת ידי הגוים **וּבְלִבְדָּ שְׂיָהוּ עוֹסְקֵי בַתּוֹרָה וּבַמִּצְוֹת**".

(מתוך הפתיחה לשיעור, כ"ו סיון)

אליבא דהלכתא - שאלות בהלכה בסוגיות הדין היומי

בדף היומי השבוע (דף קכ"א ע"א) נלמד שאסור לומר לגוי בשבת תכבה את האש. ורצינו לשאול מה ששכיח הרבה פעמים בימים החמים שהמזגן נכבה או ששכחו להדליקו וקשה לסבול את החום. האם מותר לקרוא לגוי להדליקו, ואם אסור – האם מותר לרמז לו שידליקו?

תשובה שנתקבלה מאת רבה של בני ברק הגאון הגדול הרב חיים יצחק אייזיק לנדא שליט"א:

כבוד מזכה ומרביץ תורה לרבים חיכו ממתקים הרב אברהם ישעיהו קובלסקי שליט"א

אחדשה"ט. בדבר שאלתו כששכחו להדליק המזגן או כשכבה האם מותר לומר לגוי להדליק, ובאם אסור האם מותר לרמז לגוי שידליק?

בשו"ע (סימן ש"ז ס"ב): **"כל מה שאסור לעשות בשבת, אסור לומר לנכרי לעשותו"**. והיינו שעצם הציווי לנכרי לעשות מלאכה בשבת אסור הוא מדרבנן. איסור זה כולל גם רמז לנכרי לעשות מלאכה וכדברי הרמ"א שם (סעי' כ"ב) **"כל דבר שאסור לומר לנכרי לעשותו בשבת אסור לרמז לו לעשותו"**.

אמנם המג"א ס' כ' הביא דאמירה של סיפור דברים שאינה בלשון ציווי אין בה איסור אמירה לנכרי, כגון אם האיגרת קשורה, מותר לומר לגוי: איני יכול לקרואה כשהיא קשורה, וממילא הגוי מעצמו יפתח הקשר. ואם כן גם במזגן ביום חם יכול לומר לנכרי **"קשה מאוד לשהות בבית בלי מזגן"**, וממילא יבין הגוי וידליק המזגן, שהרי זה סיפור דברים ולא לשון ציווי.

אמנם נוסף לאיסור אמירה לנכרי, יש איסור הנאה ממלאכה שעשה הנכרי בשבילו בשבת, כפי שנפסק בשו"ע (סי' רע"ז ס"א) **"עכו"ם שהדליק את הנר בשביל ישראל אסור לכל, אפי' למי שלא הודלק בשבילו"**, וא"כ יהיה אסור להשתמש וליהנות מהמזגן שהדליק הנכרי בשביל ישראל.

אולם בסעיף ה' כתב המחבר **"שבארצות הקרות מותר לעכו"ם לעשות מדורה כי הכל חולים אצל הצינה"**. והתוספות (בבא בתרא קמ"ד ע"ב ד"ה חוץ) מביאים ירושלמי שאנטונינוס היה לו לילך בדרך וביקש מרבי שיתפלל עליו, אמר לו רבי, יהי רצון שתינצל מהקור. שאל אותו: זו תפילה? אלבש בגד חם ואנצל. אמר לו, יהי רצון שתנצל מהשרב. אמר לו אנטונינוס, זו אכן תפילה ראויה, דכתיב אין נסתר מחמתו. הרי לפנינו שהחום גרוע הוא מהקור, ואם כן אם מותר לחמם על ידי גוי, כל שכן שמותר לקרר על ידי גוי, כי זה כמו מקום חולי שהתירו שבות.

וגם אם לא נחשיב חום לחולי, עדיין יש מקום להתיר, כי הרבה סוברים שהדלקת מזגן אינה אלא איסור דרבנן וכפי שרבו הדעות בפוסקים, והנה בסמ"ע (סעי' ה') כתב המחבר דדבר האסור רק מדרבנן מותר לעשותו על ידי גוי במקום של מקצת חולי או אם צריך לדבר הרבה או מפני מצווה, דהוי שבות דשבות. ואם כן הדלקת מזגן הרי היא שבות דשבות במקום צער, וכן לצורך תפילה או סעודת שבת דהוי מצווה, ומותר לומר לנכרי באופן של סיפור דברים כנ"ל. ועיין בשו"ת מנחת יצחק (ח"ג סימן כ"ג) שפסק להלכה להתיר.

ואף לדעות שהדלקת מזגן מלאכה גמורה היא, יש על מי לסמוך ולהתיר שיכיון הגוי את השעון שהמזגן ידלק בעוד זמן מה ולא באופן ישיר, ואז הרי זה גרמא על ידי נכרי, וכמובן באופן שהאמירה תהיה כסיפור דברים ולא בלשון ציווי כנ"ל.

בברכה, חיים יצחק אייזיק לנדא, רב אב"ד דבני ברק

מקולמוסם של הקוראים

מיושב קושיית אומות העולם: "כלום כפית עלינו הרב כמגית".

והנה זכור לי מגינסא דינקותא כעין זה בשם מרן שר התורה הגה"ק **מטשעבין זצ"ל**, שהעיר למה אמרו חז"ל שם' תהא קבורתכם, ולא אמרו 'כאן' תהא קבורתכם? אלא מכאן ראייה שלא לגבי מעמד הר סיני בלבד נאמרו הדברים, אלא בכל מקום ובכל זמן, אם יהודי מקבל על עצמו עול תורה הרי טוב, ואם לאו, אם הוא מתרפה ומבקש להקל מעצמו את עול התורה הרי שם' בכל מקום שהוא נמצא, שם תהא קבורתו, הרי הוא כורה קבר לעצמו, שכן אין ליהודי מצאיאות ללא עול תורה...

בכבוד רב, פנחס פרידמן

מכתב מאת הרה"ג פה מפיק מרגליות רבי פנחס פרידמן שליט"א ראש הכוללים דחסידי בעלזא

שלום וברכה כבוד ידידי הרב הגאון רבי אברהם ישעיהו קובלסקי שליט"א.

ראיתי את הביאור הנפלא שלך על שם תהא קבורתכם' (בעלון מס' 22 במדור מיני מתיקה). הביאור הוא אמיתי, וכבר מבואר כן בספרים הקדושים. ראה בישמח משה (פרשת יתרו ד"ה ויתיצבו בתחתית ההר)

כי נשמות ישראל נאצלות מאותיות התורה, והחידים המציאות שבלי תורה אין להם קיום. ובזה

בפרשת כי תבוא על הפסוק (כ"ו, י"א) **"וְשִׁמַּחְתָּ בְּכָל הַטּוֹב אֲשֶׁר נָתַן לָךְ ה' אֱלֹהֶיךָ"**, כותב האור החיים הקדוש (שיום פטירתו השבוע – ט"ו תמוז) בתוך דבריו: **יְרַמֵּז בְּמִאֲמָרוֹ 'בְּכָל הַטּוֹב' אֶל הַתּוֹרָה, כְּאֹמְרוֹס ז"ל (ברכות ה' ע"א) וְאֵין טוֹב אֶלָּא תוֹרָה, שְׁאֵם הָיָה בְּנֵי אָדָם מְרַגְשִׁין בְּמִתְיָקוֹת וְעֲרֻבוֹת טוֹב הַתּוֹרָה הָיָה מְשַׁתְּגֵּי'ם וּמְתַלְהֵטִים אַחֲרֵיהֶם וְלֹא יִחְשַׁב בְּעֵינֵיהֶם מִלֵּא עוֹלָם כִּפְסֵי וְהָבָה לְמֵאֵמוּנָהּ כִּי הַתּוֹרָה כּוֹלֶלֶת כָּל הַטּוֹבוֹת שֶׁבְּעוֹלָם**.

מאוצרות הפרשה

הרה"צ רבי שמואל שינאווער זצוק"ל תלמידו של הרבי רבי בונם מפרשיסחא זצוק"ל, מביא בספרו רמתיים צופים, שפעם אמר לו רבו הקדוש הרבי רבי בונם על מה שאמר בלעם למלאך חטאתי כי לא ידעתי כי אתה נצב לקראתי בדרך (במדבר כ"ב ל"ד), שלכאורה אינו מובן איזה חטא הוא שלא ידע, ואדרבה אם הוא לא ידע אין בו חטא. אלא דבר זה עצמו הוא החטא, איך לא ידעת, איך בן אדם אינו שם לב לאחר שקורה לו דבר כזה שלש פעמים ואינו מבין מכך שזה אינו רצון הבורא, חזק הכוונה חטאתי כי לא ידעתי.

כמה שעות לאחר מכן, אחר שינת הצהרים, ביקש הרבי רבי בונם מתלמידו רבי שמואל הנ"ל שיקרא לפניו בספר חסידים. לקח רבי שמואל את הספר חסידים ושאל את רבו: היכן אתחיל, אמר לו הרבי שיפתח את הספר ובאותו מקום שיפתח שם יתחיל לקרוא. עשה רבי שמואל כמצות רבו ופתח את הספר והתחיל לקרוא, ושם היה כתוב בדיוק אותו וורט שהרבי אמר בבוקר. לאחר שסיים את הוורט עצר אותו הרבי ואמר לו שאין צורך עוד לקרוא, וסיפר לו: בשנת הצהרים בא אלי בעל הספר חסידים בחלום ואמר לי שאקרא בספר שלו, לא הבנתי למה, ועכשיו אני מבין... (עיי' בלש" ספר חסידים סי' קג)

נקודה למחשבה:

לשמיעת שיעורי הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי בקול הלשון חייג: 073-295-1340 | לקבלת העלון בדוא"ל: a0548470661@gmail.com

לתרומות, להנצחות ולכל ענין אחר בנוגע לגליון: 054-847-0661

רצון להמשיך בסמינר...

את הסיפור הבא סיפרה מורה בסמינר בפתח תקוה: בבית הספר בו אני מלמדת שמנו לב כי רוב הבנות שלא המשיכו מהתיכון לסמינר ויצאו לעבוד, בהמשך הדרך פרקו כל עול ויצאו לתרבות רעה רח"ל. ואילו אותן בנות שהמשיכו בסמינר בנו בתים לתפארת... בשל כך המורות היו משכנעות את הבנות שתמשכנה בלימודים בסמינר ועל ידי זה תוכלנה למלאות את ה'מצברים' הרוחניים להמשך החיים...

אחת הבנות מאוד רצתה להמשיך בסמינר, אך דא עקא, היא באה מבית עני שלא יכל לממן את הלימודים בסמינר, וגזירת מוות רוחנית איימה על גורלה... המורות לא התייאשו וניסו לחפש לה מימון ע"י אחד מארגוני החסד שיתמוך בה כלכלית. אך לא מצאו... שעון החול הולך ואוזל, והימים לתחילת הלימודים הולכים וקרבים, והבת עדיין איננה מסודרת בסמינר! בעלה של המורה מכהן כראש כולל חשוב שממומן ע"י גביר גדול שמחזיק את הכולל לע"נ אביו. בכל שנה ביום היארצייט מגיע הגביר עם משפחתו לסעודה שבה מתאספים האברכים וראש הכולל לברך ולומר דברי תורה לע"נ אביו. המורה בקשה מבעלה שינסה להתרים את הגביר לטובת הבחורה שחייה הרוחניים נתונים בסכנה, והוא השיב לה שעדיף שהיא תנסה לדבר על ליבה של אשת הגביר. ומדיבור למעשה המורה ספרה לאשת הגביר על הקשיים הכלכליים שיש להורי הבחורה, עוני ומחסור זועק עד לב השמים, ואף כסף לקניית מחברות אין להם לתת לה, ומי מדבר על מימון חודשי לסמינר. היא אמרה לה אף את הנתונים הסטטיסטיים שגילו שרוב הבנות שלא ממשיכות בסמינר מתקלקלות וגורלן הרוחני נמצא בסכנה! אשת הגביר הזדעזעה כדבעי ובקשה מבעלה שיכנס לתמונה...

הגביר לא האמין שישנם כאלו עניים בדורנו ואמר לראש הכולל שהוא רוצה לראות זאת במו עיניו. הסעודה לעילוי נשמת אביו נגמרה וברכב הנוסע לכיוון פתח תקוה ישבו הגביר, ראש הכולל ונשותיהם. דלת מטה לנפול קבלה את פניהם בשעה שדפקו בביתה של הבחורה, ומשזו נפתחה, לא האמינו למראה עיניהם - עניות זעקה מכל פינה, ריצוף ישן ולא תואם ובחלקים מסוימים אין כלל ריצוף אלא מלט... מקרר ריק לגמרי פרט לבקבוקי מים... אין שמפו, אין אבקת כביסה, ורוב מוצרי החשמל מקולקלים... הילדים מוזנחים להחריד ואין להם משחק אחד להפיג את השעמום ולהשכיח צערם הנורא.

הגביר לא יכל לראות זאת ויצא בסערת רגשות, פנה למתווך שיארגן למשפחה דירה בדחפיות ומשזו נמצאה קנה להם מוצרי חשמל, ריהוט ומלא את ביתם בכל טוב. ולאותה בחורה נתן כסף לכל שנות הסמינר כולל טיולים ובגדים. במסיבת הסיום של אותה הבחורה בסמינר עלתה היא וספרה את הקשיים שליוו אותה לפני ההחלטה, את הלחץ החברתי שמשך לכיוון השני "אין לכם כסף זו הזדמנות בשבילך לצאת לעבוד באיזה קניון ולהביא קצת כסף הביתה"... אמרו חברותיה בדאגה...

עד שנפלה בליבי ההכרעה: "אני ממשיכה ויהי מה!!" ואז הגיעה העזרה ממרום "בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו" כל אותם מלאכים שנבראו מאותה 'הכרעה' הוציאו לפועל את שאיפותיי על ידי אותו גביר בעל חסד שתרם מהונו ביד רחבה.

ללמדנו שעלינו לעבוד בהתמדה על מנת להבעיר את הרצון וללבות אותו ללא הפוגה לבל ידעך חס ושלום לעולם, וכפי עוצמת רצונו של האדם כך יסייעו לו משמים ויתנו לו את כל הכלים והאמצעים הנדרשים להצלחתו, ובדרך שבה הוא חפץ לילך - מוליכין אותו...

הרב כהנא (מנהל סמינר כהנא) מגיד שיעור בדף היומי בקרית "ישמח משה" הסמוכה לקרית אונו וגני תקוה, והוא סיפר שיש להם בקריה עורך דין האומר שיעור דף היומי פעמיים ביום - בחמש וחצי בבוקר עוד לפני התפילה, ושוב בשמונה. יש ציבור גדול של שומעים.

מה יעשה העורך דין, והוא צריך להיות בבית משפט של הערכאות, יש לו בעיה - בית המשפט מתחיל בשמונה, והוא, בשמונה אומר שיעור. בסיעתא דשמיא היה לו סידור ממושך עם השופט, שהוא מגיע רק בשעה 9:30. בתיק הראשון לא הוא מטפל, כי הוא עסוק בשיעור.

לפני כמה חודשים - מספר הרב כהנא - החליפו את השופט. הגיעה שופטת - איזבל (כלשונו). עוד לא נכנסה ממש לתפקידה השוטף, וכבר החלה את תקופת הניסיון. היא ראתה שהוא מגיע רק בשעה 9:30. תגובתה היתה נחרצת: "בשום אופן לא! אין כזה דבר! בשמונה אתה פה!"

הוא ניסה להסביר לה - "תביני מה הולך פה, יש לי שיעור", אבל זה היה כמו לדבר אל הקיר - "שום דבר, בשמונה אתה פה. אבן, לא זה מהמקום" (איך הוא אמר? איזבל). נראה היה כי לא תהיה לו ברירה והוא יאלץ לנסות לקחת ממלא מקום למסור את השיעור. קשה אמנם למצוא תלמיד חכם שיגיד שיעור, אחרי שהשומעים מתרגלים לשמוע מפי מגיד שיעור מסוים, אבל אין ברירה. שבוע לפני שהיא התחילה את התפקיד המעשי והרשמי, לא עלינו ולא עליכם, נפלה ושרבה את הרגל. ה' ישמור. יותר מחודש היתה לה זכות הבראה. טוב, יש לו שקט חודש שלם - לשבת וללמוד.

יום לפני שהיא חזרה מההבראה, הגיעה ידיעה שהשופטת עסוקה במקרה מסובך בעניינים פריטיים דחופים ומאוד לחוצים, לכן הגעתה מתעכבת לשבועיים נוספים לסידורים ועניינים, בסדר.

מספר לי הרב כהנא, שאני מכירו כאדם מאוד נאמן ודייקן. יום אחד לפני שהיא מסיימת את השבועיים לעניינים האישיים החשובים, היא קבלה שפעת. ובינתיים הוא יושב ולומד, ברוך ה'... שקט. אתם יודעים כי עורכי דין, בתוך בית המשפט, בעת הדיון, הם רבים זה מול זה, אבל בחוץ הם ידידים טובים. והנה יום אחד מגיע אליו העורך דין השני שמולו - ה'בר פלוגתא' הקבוע שלו, ואומר לו: "תשמע, יש לי עכשיו הזדמנות נפלאה של השתלמות, האם אפשר לדחות את התיקים שלנו לשעה מאוחרת יותר, מידי בוקר?" "אני מוכן, אין לי בעיה, מאה אחוז" - השיב מיודענו - "אבל חושבני שיש בעיה עם השופטת... עכשיו היא עם שפעת, פעם הרגל שבורה, פעם עניינים אישיים, אבל סוף כל סוף הסיפורים יסתיימו, והיא לא מוכנה". אמר: "אצלי זה עניין של חצי שנה, וחשוב לי מאוד, אני אדבר איתה".

"אדרבה, לך ודבר איתה". הוא הגיע אליה והיא ראתה אותו שהוא לא אחד מה"דוסים השחורים" הללו. ראתה "אחד משלנו", שבא ומבקש בתמימות שיש לו השתלמות חצי שנה - "בסדר גמור", נתנה לו. והעורך דין דנן אוטומטית נהיה משוחרר. אומר לי הרב כהנא: "ראינו עין בעין בחוש את ההשגחה של בורא העולם - 'בדרך שאדם רוצה לילך - מוליכין אותו'". כשם שהמלאך גבריאל חבט את נערותיה של בתיה כדי להוציא את רצונה של בתיה לפועל, כך כאן המלאכים שנבראו מהמצוות שעשה חבטו את אותה שופטת פעם רגל שבורה ופעם שפעת... כדי להוציא את רצונו של אותו עו"ד לפועל. הוא כל כך רצה להגיד את השיעור, ללמוד וללמד, אז כל פעם היה "מקרה שקרה" ועתה יש לו חצי שנה נוספת של שקט על הראש.

אתם מבינים לבד שזה הקב"ה. ישנו פתגם "אין דבר העומד בפני הרצון". מדוע? כי בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו, יש לו סיעתא דשמיא.

המשפץ האלמוני

עובדי החברה קדישא, שנכנסו אל בית העלמין במושב בן-זכאי שבשפלה, שמעו רעש חריג מכיוון החלקה הישנה. הם ניגשו למקום וראו פועל עִמַל על שיפוץ אחד הקברים. הוא הסביר כי הוזמן לחדש את המצבה של קבר אחד ולפתח את סביבתו.

האנשים הביטו בַּשָּׁם שעל המצבה: הרב יהודה שלג זצ"ל. אחד מהם, יהודי מבוגר, קימט את מצחו ונזכר: "אני מכיר את בנו, אברהם, מאשדוד. הכרתי את האב, רבי יהודה זצ"ל, שנפטר בצעירותו, והניח אלמנה ובן יחיד, בן שמונה". תְּהִיָּה עלתה בלב האיש: מי הזמין את השיפוץ דווקא עכשיו, חמישים שנה אחרי פטירתו? הוא השיג את מספר הטלפון של הבן, וסיפר לו על השיפוץ של מקום מנוחת אביו. "מוזר", השיב האיש מהעבר השני של קו הטלפון, "אני בא מיד לבדוק את העניין".

בתוך זמן קצר בא אברהם לבית העלמין, וניסה לברר עם קבלן השיפוצים מי הזמין את העבודה. "שמו משה לביא מנתניה", השיב הקבלן לתומו. קול מבוגר ענה לטלפון. "שלום", אמר אברהם, "אני בנו של רבי יהודה שלג".

"מה?! נשמעה הפתעה בקולו של האיש, "לא ידעתי שלרבי יהודה יש בן".

"אמור נא לי", ביקש אברהם, "מה פשר שיפוץ קברו של אבי על-ידך"? "בוא לביתי", השיב הקשיש, "ואספר לך".

בצהריים נפגשו השניים בביתו של לביא בנתניה. "אוי, כמה אתה דומה לאביך!... התמוגג המארח. דמעות זלגו מעיניו. נראה היה כי המפגש מעורר בו רגשות עזים. והוא פתח בסיפורו: לפני שישים שנה הייתי ילד קטן בטרופולי שבלוב. למדתי אצל אביך הדגול, שהיה צדיק נסתר ומרביץ תורה. סיפורי ניסים ומופתים רבים נקשרו בשמו.

בוקר אחד באתי אל הרב בשעת בוקר מוקדמת, עם גיסי, שביקש לברר שאלה הלכתית דחופה. הרב ישב בחדרו בבית הכנסת. מאחורי הדלת הסגורה בקעו קולות לימוד. התגנבנו אל מאחורי החלון והבטנו פנימה אל תוך החדר.

המראה המם אותנו: שתי דמויות גבוהות, לבושות גלימות לבנות ועטופות בטליתות צחורות, עמדו משני צידי הרב ודנו עימו בתורה. פניו של רבי יהודה קרנו. רטט עבר בנו. נותרנו קפואים על מקומנו, צופים ביראת קודש במחזה שלא מן העולם הזה. בקושי ניתקנו את עצמנו משם.

כשהרב פתח לנו את הדלת, האורחים המסתוריים לא היו בחדר. הרב הזמיננו פנימה בחביבות. אינני יודע מנין אזרתי אומץ, אך הסקרנות בערה בתוכי, ושאלתי: "היכן האורחים הנכבדים שלמדו עימכם תורה"? הבעת השתוממות וחרדה עלתה על פני הרב. "ראיתם אותם"? שאל.

השפלנו את עינינו בהכנעה. הרב פנה אלינו בטון רציני ואמר: "עליכם לשמור בסוד את שראו עיניכם. אלה נשמות צדיקים שבאות ללמוד איתי בכל בוקר".

"משה", אמר אביך בחיוך אבהי, "אתה עדיין ילד. אני מברך אותך שתראה ברכה במעשי ידך, ותהיה לך פרנסה ברווח. ואילו אתה", פנה אל גיסי המבוגר, "מאחר שראית את המראה, עליך להישמר ולהיזהר במצוות וביראת שמיים, לבל תאבד את מאור עיניך"!

ואכן, דברי רבי יהודה התממשו. נעשיתי אדם אמיד, ואילו גיסי איבד למרבה הצער את מאור עיניו.

השנים חלפו, הוסיף משה וסיפר. יהודי טריפולי עזבו את בתיהם ועלו לארץ. משפחתי שוכנה במעברה ליד פרדסיה. אחרינו באו עוד אלפי יהודים מלוב. התרוצצתי בין האוהלים וחיפשתי את מורי ורבי - לְשָׂא.

במרוצת השנים עשיתי מאמצים רבים בניסיון לאתר. עברתי בריכוזים של עולים מלוב, וחקרתי עליו בכל מקום אפשרי. מאמציי לא נשאו פרי והתייאשתי.

לילה אחד בא רבי יהודה בחלומי. "משה, משה"! קרא, "מדוע אינך מבקרני"? התעוררתי מזיע ונסער. הבנתי שרבי יהודה הסתלק לבית עולמו, והוא מצפה שאחונן את קברו. כעבור כמה שבועות נשנה החלום.

חידשתי את מאמצי החיפוש, עד שיום אחד הגעתי למושב עלמה שבצפון, שבו חיים עולי לוב רבים. עברתי מבית לבית ושאלתי על רבי יהודה שלג. קשישה כבת מאה זיהתה אותי משנות ילדותי, ואף נקבה בשמות הוריי. היא סיפרה לי כי רבי יהודה נפטר שנה או שנתיים אחרי עלייתו ארצה, והפנתה אותי למושב בן-זכאי.

הגעתי למושב ורבה היתה הפתעתי לגלות כי יש בו בית כנסת שעליו מתנוססת הכתובת 'בית כנסת בית יהודה'. בהתרגשות גדולה עליתי אל קברו של מורי ורבי. עימי היה חבר, ומתוך תפילה נסערת ביקשנו שהצדיק יעתיר תפילות על בתו הרווקה וימציא לה זיווג הגון. כך היה. בתוך כמה חודשים הקימה בית בישראל.

החלטתי לגמול מעט לנשמתו הטהורה של רבי יהודה, ולהקים ציון ראוי על קברו. זה סיפור השיפוץ שראית, מעט מן הכבוד הראוי לצדיק מופלא זה. [על-פי טראבלס של מעלה]

בברכת התורה רון ברינה

"לאָדֶם מַעֲרֵכֵי לֵב וּמַה' מַעֲנֵה לְשׁוֹן" (משלי טז, א)

לְעִלְיוֹ נִשְׁמַת מו"ר אבי: יעקב בן רחל וצדוק מרת אימי: שרה-סרח בת שמחה ויוסף מרכוס מרדכי בן רבקה ויוסף: דינה בת שרה נפתלי בן רוזה: סמי בן שמחה: גורלי בן שמחה רבי מאיר בן אשר: יוסף חיים בן לאה: יהודה בן טובה סלמן בן חבו דוד: יעקב בן סאלם: חיים בן דוד ורחל אשר מסעוד בן זוהרה: רחמים בן חאורו אברהם: שלמה בן זוהרה אפרים בן ציון ורבקה: עופר בן יחיאל: סמי בן חנה משה אהרן בן מאיר יצחק: מאיר בן שמחה: ישראל מאיר בן עטרה מינה בת מרדכי שמואל: יפה נדרה בת נעימה: רוזה בת שמשון מרים בת עויה: נוראני בת מרים ורבי: כותן בת חביבה: אהובה (דייזי) בת טובה שמחה בת סרח: חיה בת יוסף: רחל בת חנה: חנינה בת כמיסה

להצלחה: אריה (לאון) בן מלכה: אליעד יעקב בן פאולה

זיווג הגון: זהבה בת אסתר (Jimmy Shmuel ben esther)

רחלי בת זהבה: עדינה בת שמחה: הדס-הודיה בת פאולה: אלקנה רחמים בן איריס

לרפואת: הרב מאיר נסים בן מסאנה שליט"א אברהם בן חנה: יעקב ישראל בן גלית אורטל בת גלית: ויקטוריה בת שרה: זוליס בת חנה דוד בן שמחה: מנחם בן עלזיה: איתן חיים בן שלומית פאולה בת דינה: זהבה בת הודיה: גלית בת רות מרים קרן בת רבקה: אילה לאה בת ציפורה שרה בת רבקה: שרה תהילה בת חנה אברהם בן אנט: פיבי בת חביבה בן חמו אריאל בן אביגיל: שושנה בת שדרה רחל בת נטראה: רות בת לינה: מרית בת רחל

לזרע של קימא: יהודה יחזקאל יוסף בן רחל מרים נפתלי שלמה בן לאה: לאור בן דינה שושנה ריזל בת מינה: שירה בת שושנה מיטל בת לולו: לילית בת ויקטוריה שמחה צביה בת רחל יובל בן שלומית רחל בת חיה עדי בת מזל

להזמנות, להקדשות ולתרומות בסלולרי - 050-3828752
או במייל: Ronbarina@gmail.com
כתובת: רח' הקוצר 2 רמת השרון מ. 4741102
מצוה לתרום מכספי מעשר לזיכוי הרבים
ניתן לשלוח צ'ק לכתובת: רח' הקוצר 2 רמת השרון מ. 4741102

הנה ברך לקחתי וברך ולא אשיבנה!

פירש רש"י: הנה ברך לקחתי - אתה שואלני מה דיבר ה', קבלתי ממנו לברך אותם" ע"כ. מלמדנו כאן הכתוב, מה דיבר ה', ומה קיבלנו ממנו? - לברך תמיד את ישראל בכל לב!

'הנה ברך לקחתי', כאשר לקחתי את מפתח הברכה אל פי, לברך את איש ישראל בשמחה ובמאור פנים. - שוב אינני חוזר בי מדרכי הברכה, 'וברך ולא אשיבנה', אמשיך להחזיק איתן בהיכל הברכה, ולא אעזבנה מידי. והלום חזינן יסוד זה גם בברכות יצחק אבינו ע"ה ליעקב בנו, כשלקחם במצות אימו על פי רוח הקודש, וקיים בו 'הנה ברך לקחתי', ובידו בלב ונפש כריח שדה אשר ברכו ה'. - הרי אף לאחר אותה חרדה גדולה שנפלה עליו כאשר

בא עשיר הרשע וזעק על אותם ברכות, לא חזר בו ולא כלום, וקיים בנפשו: "וברך ולא אשיבנה", כפי שחתם אומרו בפה מלא (בראשית כז, א): "גם ברוך יהיה!"

כעין דקיימא לן הלכתא בסוגיא דרבי חנינא בן דוסא בפ"ג דתענית (כה): "גמירי, מיהב יחיב מישקל לא שקלי". שאם נתנו הטובה והברכה שוב אין להחזירה, והברכה קיימת לעולם.

אף אנו בני כל חי, באו ונחזיק את הברכה בפנינו ובלבבנו, לברך איש את רעהו בברכת אהבה ונדבה. ברכה שתעלה לריח ניחוח לה' אוהב עמו ישראל, ותתקבל ברעווא לקורת רוח לפניו יתברך שמו.

הנה בך לקחתי - וברך ולא אשיבנה

[טיב התורה - פרשת דין]

-> <-

מרוך הר"ק רבי אברהם יהושע העשיל זצוק"ל בעל 'אוהב ישראל' מאפסא זי"ע, שמע שמועה על איש יהודי אחד בעל פונדק דרכים [קרעטשמען], שכל הנכנס אל בית מלונו מתקבל על ידו באהבה וחיבה ובסבר פנים יפות, וכשמבקשים ממנו ברכה הרי הוא מעניק את ברכתו מעומק לב. ויצא שמו לתהילה שברכותיו התקיימו במלואם, גדלו והצמיחו, וגם עשו פרי, וכבר העלו ברכתו 'מופתים' מופלאים, ורבים נושעו על ידו.

התפלא הרבי ותמה, מהי סגולת כוח ברכתו של אותו פונדקאי? שמה מן הצדיקים הנסתרים הוא?

באחת ממסעותיו היטה הרבי את דרכו אל אותה אכסניה, ובימי שהותו שם עקב מקרוב אחר היהודי והנהגותיו, אך לא ראה ולא מצא בו שום דבר מיוחד, שאי מעלה גדולה. היה זה יהודי תמים ישר דרך, וברוח קדשו הבין הרבי כי המדובר בצדיק נטור מחבורת הנסתרים, אלא סיבה אחרת פתחה עבורו את שערי הברכה.

והנה כשהתבונן בטיב הילוכו עם לקוחותיו, הבחין הרבי שבכל פעם שתוחבים את תשלום הכסף לידו, הרי הוא מחלקו תיכף ומיד לשני חלקים, החלק האחד נשאר בקופה, כדי להחזיק ולפרנס ממנו את נפשות ביתו, ואילו את החלק השני משילש אל תוך קופסא קטנה שהתחבאה לה בצדי הקופה הגדולה.

באחד הימים נכנס הרבי בשיחה עם היהודי, בניסיון לפצח את צופן סודו. הוא דיבר עימו בנעימות, הודה לו על השירות המעולה ועל האווירה הנינוחה שבמלון. ובין הדברים שאלו לפשר חלוקת הכספים שמקבל בכל פעם לשניים.

זה נראה כמי שהגן מנהל כאן שתי קופות שונות, תהה הרבי, ומדוע לא מספיקה לך קופה אחת? אומר לכה דברים כהווייתם! פתח האיש את סגור ליבו בפני הצדיק, וסיפר בתמימות:

לפני כמה שנים עברתי תקופה קשה מאוד בעיני הפרנסה, מצב המלון הזה שעתה ברוך השם פורח ומשגשג היה אז בכי רע, בהיותו פונדק צדדי ופשוט לא פקדוהו הרבה אורחים וסועדים, וכך הגעתי כמעט עד פשיטת רגל [באנקראט] רח"ל, 'עוללים שאלו לחם ופורש אין להם'. הציעה אפוא זוגתי היקרה, אם הבנים, שאחפש לי 'שותף נאמן', איש נמרץ ובעל יחומה, כדי לרומם ביחד עמו את בית המלון. שכן 'טובים השניים מן האחד', וביחד נוכל אולי למצוא דרכים לפריסום המלון, לשפר את שירותיו ולשכלל את פעילותו לטובה, כדי להגדיל את מעגל הלקוחות.

התבוננתי רבות בדבריה, שקלתי את הצדדים לכאן ולכאן, מצד אחד אכן יכול השותף לסייע ולרומם את בית העסק, אך מצד שני מי יערוב לי על הצלחת זו השותפות, ומי יודע אם לא אפסיד בכך יותר, הרי השותף השני עלול גם לרמותני... ולהביא עלי קללה ולא ברכה ח"ו.

והנה נתן השי"ת רעיון טוב בדעתי, יום אחד בצאתי אל היער הסמוך הרמתי

את עיני למעלה לשמים, ושפכתי לפניו יתברך את שיח ליבי בתמימות ואמונה שלמה. וכך התפלאתי לפניו: ריבנו של עולם, מחפש אני בכל מקום 'שותף' טוב ונאמן לעסקים, אך אינני מצליח למצוא אחד כזה. הבה נא, בבקשה ממך בוראי יוצרי ומשגיחי, נעשה נא אנו 'עסק שותפות' בינינו. במקום להתרוצץ ולחפש לי שותף אחר, שאיני יכול לרדת לסוף דעתי ולדעת את טיב יושרו, אעדיפה נא לקחת אותך יתברך כשותף נאמן לבית העסק שלנו... עליך יכול אני לסמוך בהשקט ובטחה, הרי אתה זן ומפרנס מקרני ראמים ועד ביצי כינים! - קבל נא רבוש"ע שותפות זו בשמחה ובידיים פתוחות, ומכאן ואילך הנני להפריש מחצית מכל סכום כסף

שאקבל בתשלום המלון עבורך לצדקה, ואתה מצידך תשלח נא לי אורחים ולקוחות רבים!

ואכן מאז פועלת השותפות ופורחת בעוז, אורחים רבים פוקדים את המלון שיצא שמו לתהילה, והנני מצדיד משתדל לנהל את הפונדק השינופי בנאמנות, לשרת את היהודים האורחים הנכבדים של השי"ת בישרות ובאהבה! וכן מפריש אני מדי יום בקפידה את חצי הממון, ומשלשלו אל תוך 'קופה של צדקה' שבבילוי יתברך. את הכסף של אותה קופה מחלק אני מדי שבוע לעניים תלמידי חכמים לכבוד שבת קודש, ומאז נכנסה ברכה בעסקים, הודות להתערבותו של השותף הנאמן, השם יתברך!

כששמע הרבי את דבריו שנאמרו בתמימות ובפשוטות, מלב מלא אמונה וביטחון, ספק כפיו בשמחה, אכן נודע הדבר! קרא בהתפעלות, והו סוד כוח ברכתו של היהודי שאינן חזרות ריקם! דהא קיימא לן הלכתא גיברווא (חושן משפט סימן קע"ו ס"ח) שותף מה שעשה עשוי! עיין שם בנושאי כלים. וממילא בהיותו שותף נאמן כביכול עם השי"ת, ועומד בנאמנות בכל תנאי השותפות, הרי חלה גם בו תורת השותפות, שכל מה שעשה ובירך את ישראל עשוי! ומכאן הוא שואב את כוחו המופלא לברך את ישראל.

בטרם יצא הרבי לדרכו, ביזכו לבעל הפונדק שיפתחו לפניו מעיינות הברכה. והזהירו להמשיך ולשמור בנאמנות על תנאי השותפות, וגביית מחצית שכרו לגבוה, ונפרדו בברכה טובה, כשהרבי נשקע על ראשו, באמרו 'אשריך ואשרי חלקך, וכמוך ירבו בישראל!'

הנה בך לקחתי וברך ולא אשיבנה!

[מתוך שיחה בעיני מידת הביטחון]

[א. ה. עיניי נא בספר "שומר אמונים", להחזיק רבי אהרן ראטה וצוקלי, (מאמר במחזור והתחזקות שלהי פרק ח) מה שכתב בהו].

-----><-----

< תשלמה לסודו "טיב המעשיות" - פרשת קרח >

נודה לשמן בתוך אמוני, ברוכים אתם לה'. - כאשר זיכנו השי"ת בטיב ההשגחה העליונה, שגלגלה דבר בעתו בעינא דאשגחתיא תדירא, השלמה נאה לטיב המעשה שהובא לעיל בגיליון 'טיב הקהילה פרשת קרח'. - כאשר עיניכם תחזויה מישרים כאן, במדור 'טיב ההשגחה' הצמוד עימנו. הננו בזה לזכות את ישראל בברכה שלמה, של השלמת כמה פרטים נאים ומתוקנים, ויחד עם זאת לנצל הזדמנות זו כדי לחזור ולהבהיר תכלית ומטרת מדור זה. כבר מילתנו אמורה כמה פעמים ביסוד מדור 'טיב המעשיות', את אשר מדגיח רבינו הרה"צ שליט"א בכל עת מצוא, שאין חפצו ואין תכליתו כאן בסיפורי מעשיות בעלמא. וכל מגמתו היא בעיקר אל "טיב" המעשה, לדעת ולהבין מה 'טיב' של כל סיפור, ומה לקח 'מוסר השכל' נפיק לעצמנו לאחר קריאת הסיפור, כדי לשפר ולתקן את דרכנו. כי גדול כוח הסיפור לפתיחת הלב, להנחיל מורשה לנו ולבנינו, ולהחזיר את הימסר' לחזרי לב פנימה, בבחינת 'הלכה למעשה'.

אשר על כן, אין לנו במדור 'טיב המעשיות' זגן, כי אם אשר סיפר לנו רבינו. וכבר התבאר הדברים יפה בהקדמה לסדרה ההדורה של ספרי 'טיב המעשיות' שהתקבלו בחסדי השי"ת באהבה. עמל מיוחד מושקע במדור זה, בהשתדלות להקפיד על פרטי המעשיות שיובאו בדיוק כפי שסיפרם רבינו שליט"א ללא שינויים, כי אם בסדר עריכה המתבקש, ומדי שבוע עובר המדור הגהה וביקורת קפדנית. - גם רבינו מצידו משתדל תמיד לדייק בסיפורים, כפי מה שראה או שמע וקיבל בעיקר מקני ירושלים של מעלה בדור שלפניו.

רוב המעשיות הינם מדברים שראה רבינו וחי בהם, אך ישנם גם סיפורים רבים המובאים בספרים נוספים, ויתכן שמופיעים בשינויים קלים, או בשמות אחרים. - אך בהיותנו אמונים על תכלית מדורנו, שכאמור אינה בעצמו של סיפור כי אם בתוצאת תלמודו, אין אנו | המשך בעמוד ד' <

סיפורי השגחה פרטית שנשלחו לעברת ע"י הקוראים

תיקון למעשה

ביום שישי נשארתי אחרי התפילה להתבשר משיעור הנ"ך מפה מפיך המרגליות של הרב שפיצר המקשר את הנביא הנלמד לפרשת השבוע ולמצב האומה.

הפעם סיים הרב שפיצר בסיפור שאירע עם אביו, כאשר שימש את ר' חיים זייציק, אודות התרומה של המיליונים שהלכו לגויים במקום למקומות תורה וסיפר את הסיפור ששמע ממקור ראשון על כל פרטיו ודקדוקיו. יהודי מיושבי השיעור האיר לרב כי הסיפור שמספר בדיוק מופיע בגיליון טיב הקהילה של השבוע, עשיתי אחזני כאפרסכת לשמוע את הסיפור המקורי על מנת להשוות את סיפורו של הרב שפיצר לסיפור המופיע בגיליון טיב הקהילה.

ידוע לי שהרב גמליאל רבינוביץ משתדל להביא את הסיפורים כפי שקרו במקור, ופעמים רבות סיפר שסיפור סיפור ברבים ובהשגחה פרטית בדיוק בן או נכד או אדם שהיה בשעת מעשה של אותו מעשה תיקן פרט כזה או אחר ובסופו של דבר זה יוצא לאור בספרים לדורות ועל כן הוא מקפיד על הדיוק.

שמעתי את הסיפור והשוויתי את הפרטים וראיתי כי פרטים חשובים חסרים...

ראיתי עד כמה השגחה יש בסיפור הזה, שבדיוק היום הכנסתי איתי עלונים לבית הכנסת הזה ומאן דהו קרא את העלון והספיק לעדכן שהסיפור נמצא בעלון כדי שאוכל לעדכן את מורנו הרב שליט"א.

התקשרתי לעדכן את הרב והוא מצדו שמח שמחה גדולה על עדכון הפרטים המהותיים, משם הופנית לעורך מדור טיב המעשיות שהבטיח כי הסיפור יפורסם מחדש על כל פרטיו ודקדוקיו בטיב ההשגחה ובטיב המעשיות לתועלת הציבור. בעל המעשה:ג.ה.

הפכת מספדי למחול לי"

את ערימת השמיכות והמצעים שהיו מונחים בסלון העברתי לחדר פינתי ושקט על מנת לפנות מקום בסלון לרגל המנחמים רבים שהגיעו לנחם אבלים כאשר נוות ביתי בין היושבים שבעה.

כמה שניות אחרי שיצאתי מהחדר, חלפה בי הבזק של מחשבה אודות העגלה הריקה שהייתה בפינת החדר השקט בה אחסנתי כעת את השמיכות.

רצתי חזרה לחדר אשר בקצה הבית התבוננתי בעגלה והתחלתי לתור אחר התינוק החסר, הרמתי את ערימת השמיכות ומתחנתי גיליתי את התינוק מתאמץ להסדיר את נשימותיו...

אילולי שם הקב"ה בליבי לבדוק, אינני רוצה לחשוב מה היה קורה. בתודה לה' על כל חסדיו...

בעל המעשה:ג.מ.

הפעונית לזכות את הרבים בסיפור של השגחה פרטית מוזמן לשלוח אל ר' שפחה ספואלס בפקס: 15326517922 או ל: o.y.wines@gmail.com

מחפשים בספרים לשנות מן המקובל בדינו מפי רבינו. אכן מתקבלים במערכת מכתבים שונים, הנשלחים לפעמים מקוראים נאמנים, בכל מקומות מושבותיהם הן בארץ הקודש והן במדינות הים, בתיקונים והשלמות שונות, המעשירים את מסכת 'טיב המעשיות' ביפוי הידור גאה... ואנו שמחים ומברכים אותם על כך, ונכנסים אותם תיקונים [אחר הבדיקה במקורם], אל הספרים היוצאים מגיליון זה, הן בספרי "טיב הקהילה", והן בספרי "טיב המעשיות".

וכאשר זכינו כיום בהשגחה פרטית להשלמה מבורכת של פרטי מעשה אחד שנדפס לעיל בפרשת קרח (גיליון 520), בפרטים יסודיים שיש בהם תוספת אור ונוף, הגנו להגיש לפניכם דברים כהווייתם. **הנה סדר לקותי, וכך ולא אשיבתי!**

-----><-----

לסובת הקוראים שאין בידים את גיליון פרשת קרח או שלא ראוה, הגו לחפש מחדש את טיב זה המעשה בשלמות, בשילוב הפרטים החשישי שנשערו בו בהשגחתו יז, אהדוד בסוד עם קרוב, אלקי צדי אחסה בו סיפר הרב יעקב משה שפיצר שליט"א, ר"מ מוסדות 'אמרי שפרי' הר נוף, תלמיד נאמן לרבו, הגה"צ רבי חיים זיציק זצ"ל, מוקני נקיי הדעת של ירושלים של מעלה, ובימי זקנותו היה עומד ומשמש לפניו לסייע בכל צרכיו.

כשחזר פעם הגאון מנסיעה דחופה לארצות הברית, ראה תלמידו ר' יעקב משה שהוא חיזור כסיד, ונראה חלוש ומבוהל, הוא חשב להזעיק אליו מייד את כוחות הרפואה. אך הצדיק רבי חיים זיציקעו הרגיעו, אין צורך! אמר, אסביר לך במה העניין, ומדוע הגני נרגש כל כך.

לפני מספר שנים, פתח ר' חיים בסיפורו, הגיעני טלפון דחוף ממשרדי מלון 'קינג דיוויד' המפורסם, בו מתארחים אילי הון ושועי עולם, שאחד מן היהודים העשירים הגדולים של אמריקה שהגיע ארצה לכמה ימים, מבקש להיפגש עמי בדחיפות. מתחילה דחה ר' חיים את ההזמנה בנימוס, מה לי ולעשירי אמריקה? התפלא, גם לאחר שהפצירו בו רבות שיאיל בטובו להגיע לפגישה עם הסוחר העשיר, טיב ר' חיים באומרו שאין לו בעולמו אלא ארבע אמות של הלכה בלבד! - 'עסקים', מאן דבר שמיה?

אך לאחר שהבהירו לפניו שמדובר בתרומה של סכומים אדירים, שבעזרתו יתורמו לצדקה למוסדות התורה, נענה להזמנה, ויצא בדרכו אל מלון 'המלך דוד' היוקרתי.

בהגיע אל המלון התקלף המפואר בשלטון האורחים, ראה לפליאתו שמדובר אכן ב'פגישת עסקים' שלמה, מסביב לעשירי הנכבד ששקע בנינוחות בכסרותו המרופדת, ישבו כחמשה עורכי דין ממוחלים [לאינטרס], והציגו בפניו את הענין.

התברר, שעשירי זה המתגורר באחת הערים הגדולות של אמריקה, כגודל עושרו כן גדול קמצנותו. בכל פעם שנתבקש למסרת צדקה מסוימת התחמק בתואנה משונה שאיננו מתערב במחלוקת... ונימק את תירוצו בכך, שהיות ועל פי רוב מצויים גופים נוספים של מוסדות צדקה בכל ענין, כדרכם של ישראל קדושים שלכל מטרה של צדקה נפתחים כמה קופות וארגונים, לפיכך המציא לעצמו 'תירוץ' כזה, שכדי שלא להחזיק במחלוקת הרי הוא מושך את ידו לגמרי מן הצדקה...

והנה עתה הולך האיש ומזדקן, וכראותו שמתקרבת שעתו ללכת בדרך כל הארץ, ואין לו בניס לרשת את הונו, החל לבו נוקפם מעמידתו לקראת הדין הגדול והנורא, באין אפילו מי שיאמר 'קדיש' אחריו. לפיכך ביקש לקרוא לפניו את הגה"צ, ששמע

רבות על ישרו וגדולתו, והביע בפניו את רצונו לתרום את כל רכושו לצדקה, הן נכסי דניידי והן נכסי דלא נידי, הכל בכל מכל כל! ניהא! שמח ר' חיים, תחלק נא יפה את רכושו למוסדות התורה, בוודאי תוכל להקים ולהחזיק בסכומים אדירים שכאלו כמה וכמה ישיבות קדושות לאורך ימים ושנים! - אך עדיין איני מבין, בשביל מה צריכים אותי פה?

בשום אופן לא אחלק עכשיו את ממוני לצדקה! פסק העשיר הקמצן בנחרצות, כל עוד מתהלך אני בין החיים, ברצוני להשאיר את כל עושרי צמוד עמדי, ורק לאחר מאה ועשרים שלי שכאעזוב את העולם ולא אצטרך עוד לכסף, אז יעבור רכושי לצדקה!

לפיכך, סיים הגביר, בקישתי לקרוא אותך כאן, כדי למנות אותך 'נאמן' ואחראי באפטרופוסות על כל החלוקה הגדולה של הממון, ואתה תחלקם למוסדות התורה כראות עיניך! - הנה הבאתי כאן את עורכי הדין המומלחים מן השורה הראשונה, כדי שיערכו עימנו צוואה מפורטת, שתהא תקפה להעברת כל הרכוש תחת נאמנותך הבלעדית לחלקם לצדקה.

כשהבין ר' חיים הצדיק את גודל השעה, שניתן כאן לחלוק מיליונים רבים של טובים לצדקה וחסד, חתם ביחד עם העשיר ועורך דינו על שטר הצוואה.

חלפו כמה שנים, והנה הגיעה השמעה שאותו עשיר נסתלק לבית עולמו, והרב נקרא בדחיפות לצאת בטיסה ישירה לאמריקה, כדי לטפל בחלוקת הרכוש הנעק, כפי שמפורש בטר הצוואה.

זו היתה סיבת נסיעתו לארצות הברית, ואכו הגיע הישר אל סירתו של הגביר כדי להסדיר את חלוקת ההון כבקשתו ורצונו של המנוח. אך מה נדהם לראות שם התאספות של שמונה כמרים מכנסיות ומנוזרים שונים שברחבי העיר הגדולה... ועממה העורך הדין המומחה הראשי [אדווקאט], האחראי על ביצוע הצוואה וחלוקת ההון כמשפט.

ר' חיים נחרד למראה הכמרים הללו עטופי הגלימות השחורות יושבים וממתניינים לקראתו. - מה לכם פה ומי לכם פה? שאל בחשש כבד.

נענה העורך דין והסביר, שבהיותו מופקד בצוואה בתור 'נאמן' ואחראי בלעדי על חלוקת הרכוש, הרי הוא נדרש עתה לבצע את החלוקה.

- את זה כבר ידעת, אמר ר' חיים, הלא לשם כך באתי הנה! אבל מה עניינם של הכמרים הנוצרים הללו למעמד זה?

פשוט מאוד, הסביר העורך דין, שמנות הכמרים הללו מחזיקים בשמונה 'כנסיות' שונות [קלוסטרען] כאן ברחבי העיר, והם בכלל 'מוסדות הצדקה' המפורשים בצוואה שלפנינו!

מה פתאום?! נעק ר' חיים בלב קרוע ומורתח, הלא הנפטר דן היה איש יהודי נאמן, הוא דיבר עמי מפורשות על החלוקה למוסדות התורה, לישיבות הקדושות ולצדקה וחסד! ומה לגויים הללו עם מוסדות תורה וצדקה של יהודים?

אך כל צעקותיו נפלו על אוזניים ערלות ואטומות, לצערו וכאבו הגדול גילה שאותו 'עורך דין' ממוחל, שהיה גוי רשע, הכניס בעורמה בשטר הצוואה מילה אחת (!) שבעזרתה הצליח לכוון את כל תרומות הענק עבור אלו הכמרים הנוצרים... כאשר הצוואה נערכה באנגלית [ענגליש], ובשורה המפרטת את יעד החלוקה שרוב עורך הדין מילה אחת: מוסדות "הבייבל" [bible], שבתרגום פשוט הכוונה אל 'מוסדות התנ"ך', [הנקרא באנגלית בייבל], אבל בערמה משפטית היטה העורך דין את הכוונה לכנסיות הנצרות

על הברכה יעמדו

המשתמשים בספרי 'בייבל' שתרגמו ובלבלו באפיקורסות נוראה חלקים שונים מן התנ"ך, ובכפירתם יצרו 'ברית חדשה' של 'בייבל' ובלבלו גדול רחמנא ליצלן, עפרא לפומייהו.

ר' חיים הצדיק ניסה בכל כוחו לשנות את הגזירה הקשה, וטען בלהט שברור ופשוט שכונת העשיר היהודי היתה למוסדות יהודיים, ולא של גויים כופרים. אך העורך דין הממוחל הוציא ברשעותו צו מוכן מבית המשפט, שכבר הקדים ובירר את הענין מראש, ובו נגזר שההון כולו צריך להתחלק בין הכנסיות השונות שבעיר, כך שלא נשאר בשביל מצות הצדקה אף לא פרוטה אחת! כשראה זאת ר' חיים התכרמו פניו מרוב צער וכאב לב, על הפסד עצום זה לישיבות הקדושות, ועל הפסדו הרוחני העצום של אותו יהודי אומלל, שכל הונו נעלם כעורבא פרת, ולא זכה לקיים המצוה, הוא נשא רגליו וברח משם היישר חזרה אל ביתו שבירושלים.

- על כך מצטער אני מאוד, סיים רבי חיים את סיפורו לתלמידו הנאמן, לבי מלא כאב נורא, על שלא זכה אותו יהודי במצות הצדקה כלום! הרי בקישתי ממנו מאוד שיחלק הוא בעצמו את הונו לצדקה בחיי חיותו, והוא התעקש לשמור את ממונו קרוב לליבו עד יום מותו! ובכך הפסיד מצוה עצומה של החוקת מוסדות תורתנו הקדושה, שהיתה יכולה לזכותו בשכר מופלג ולחיי נצח. כאשר הכתוב מעיד בה (משל ג, יח): "עץ חיים היא למחיקים בה, ותומכיה מאושר!"

והוסיף רבי חיים ופירש, מדוע לא זכה אותו עשיר לקיים מצוה מופלאה זו? - מומתם שכל ימי חייו משך את ידו מן הצדקה, ורק 'תירץ' זאת בתואנה של התרחקות ממחלוקת כביכול... ורק עתה לפני מותו, כראותו שבין כך כבר לא יוכל עוד ליהנות מממונו, כי לא יד אחריו כבודו, והרי הוא נכנס אלי קברו אף בלא פרוטה אחת... רצה 'להרוויח' לכל הפחות שיעשה צדקה מהונו. - אך משמים מנעו זאת בעדו, והלך כל כספו אל הכמרים והנוצרים הנוכרים, וכך איבד, להוותו, את אותה מצוה יקרה של הצדקה!

מוסיף הרב המספר שליט"א:

כשסיפרתי את טיב זה המעשה בהודמנות אחת בהיותי בעיר הבירה 'ווינה', בפני אחד הגבירים הגדולים שם, המפורסם בנדבות לבו הרבות לעולם התורה והצדקה, התרגש מאוד, ועל אתר העניק תרומת ענק של שלושים מיליון דולרים (\$30,000,000)! שנצרכו אז להקמת 'מתיבתא' מפוארת לתלמידי חכמים שבירושלים קרתא דשופריא.

טיב המוסר השכל הנלמד ממעשה מבהיל זה, הוא בכמה אנפין נהיין. ולמדנו שצריך זכות מן השמים כדי לתת הצדקה, שהרי "יותר ממה ששועה בעל הבית עם העני, עושה העני עם בעל הבית" (ויקרא"ל, לח, ח), ולא אם זכה יכול כל רכשו וכל עמל חייו להתאדות כאפס ואין רח"ל. - כי נתינת הצדקה כמוה כנתינת חלק מעצמו ומעצם חייו, כדמוכח מדין 'פדין תענית', שיש בה במיעוט חלבי דמי תורת קרבן כנועד, ובצדקה חשיב כמי שמקריב מעצמו על גבי המזבח לפני ה'. וצריך זכות מיוחדת להגיע למדרגת מצוה מופלאה וגדולה זו, שייחשב כמקריב קרבן. [וכענין שכתבו המפרשים בבליעל כל רכס קרב בבסן הארומה, הגם שלאור מיתה כבר לא שיכא ביה קסא. - אלא כדי שלא תעמוד לו לעולם הבא זמת הצדקה שיעשו מממונו, ויאבדו למיור בה ובבאן].

ועובדא זו שלפנינו תוכיח למבין עד היכן הדברים מגיעים, תסמנה שערות ראש!

והיה רצון שנוזכר למצות הצדקה כראוי, ולהחיש בזה קץ ישועה, כד"א (שערי 10, א) "פה צמר ה' שמוך משפט ועשו צדקה, פי קרובה ישועתי לבוא, וצדקתי להגלות" - אמן.

הנה סדר לקותי וכך ולא אשיבתי

ניתן להנציח את העלון לשפחות, לברכה והצלחה או לארציית | זתודמים להפצת העלון | לקבלת העלון במייל (דוא"ל) נא לשלוח למייל הפצו"ב

 <p>גוש שלום</p>	 <p>Access Credit צ'יינג'י סל' 02-6516090</p>	<p>לעילוי נשמת מרת אילה אהובה בת ר' יוסף ראובן יוחנן הכהן ז"ל • נדבת בנה יקותיאל מנחם •</p>	<p>לע"נ רבי דוד צבי ב"ר יצחק ז"ל נתרם ע"י בנו מנחם מורדכי הי"ו</p>	<p>לע"נ הינדל בת ר' משה ירמיהו ע"ה</p>	<p>לע"נ ר' ישראל נתן נטע ב"ר דוד צבי החן ז"ל דוד ב"ר משה ז"ל</p>	
 <p>קשת הרשת 02-6257948 info@keshet-hareshet.co.il</p>	<p>גרפצ'יק סל: 02-5002321</p> 	<p>לרפואת בועז בן מירה</p>	<p>לע"נ ר' דב ב"ר אברהם יעקב ז"ל נפטר ה' אלול</p>	<p>לע"נ ר' יחזקאל ב"ר צבי ז"ל ולרפואה שלמה ולתצלחת לאה בת אהילת תח"י נתרם ע"י בנם יחזקאל יהושע הי"ו</p>	<p>לע"נ שמחה בת רחל יחזקאל בן עמומה</p>	<p>לע"נ האשה מרים בת ר' דוד</p>

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד' | רח' ישעיהו 7 ירושלים טל: 05276-10455 078-3331109 | shivti11@gmail.com

יהודי יקר! אל תחזיק טובה לעצמך, הנך עוזמן להדפיס ולהפיץ את העלון באזור פגורניך ולהיות שותף לזיכוי הרבים. הפענוניינים יקבלו את העלון במייל (אפשר גם ישירות לדפוס) בקובץ ההדפסה.

Anyone Interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@hpins.net Or | zelig@gmail.com or text 718-249-7173

ורכב מאמינים

עלון שבועי מבית בני אמונים

מאוצרות אמונים

פניני אמן ותפלה בפרשה

סוד התפלה טמון בהכנה המקדמת

"וירא בלק... את כל אשר עשה ישראל לאמורי; ויגר מואב מפני העם מאד כי רב הוא... וישלח מלאכים אל בלעם בן בער... לקרא לו לאמור" (כב ב:ג-ה)

אמר האדמו"ר רבי שלמה מרדוקסק:

כשראה בלק כי בני ישראל מנצחים במלחמותיהם שלא כדרך הטבע, הבין כי נצחונם בא להם בכת התפלה. אולם כאשר בקש גם הוא להשתמש בכת התפלה כנגדם, נוכח לראות כי הדבר אינו עולה בידו. עמד וחקר את פשר הדבר, עד שהגיע למסקנה: ההבדל בינו לישראל נעוץ ב: "כל אשר עשה ישראל לאמורי" - בהכנה המרובה שהם עושים טרם אמירת התפלה, כדי שייכונו לבם כפאות לאביהם שבשמים. לפיכך: "ויגר [חשט] מואב מפני העם מאד", ומדוע? "כי רב הוא" - המאמץ שמשקיעים ישראל בתפלתם, והוא אינו מסגל להשקיע כמוהם.

לפיכך: "וישלח מלאכים אל בלעם בן בער..." - בחושבו כי יודע הוא להתפלל כדבעי, "לקרא לו לאמור" - להתפלל בעבורו, וכך סבר שיוכל להכריע את ישראל במלחמה.

תפארת שלמה

כת הפה שיר לישראל בלבד

"ותרא האתון את מלאך ה' נצב בדרך וחרבו שלופה בידו" (כב כג)

"אמר [מלאך ה']: רשע זה הניח כלי אמונתו - שכלי זינו של אמות העולם בחרבו, והוא בא עליהם בפיו - שהוא אמונת שלהם. אף אני אתפש את שלו [החרב] ואבוא עליו באמונתו" (רש"י, ע"פ במ"ר כ יג).

כתב רבי שבתאי משורר-בס כי דברי המדרש נרמזו בלשון הפסוק עצמו: תבת "שלופה" נכתבה בכתב מלא, ולא כדלהלן (פס' לא): "שלופה" - בכתב חסר, ומכאן שהתפנו המלאך לומר לבלעם: "שלו-פה" - כת הפה שיר לעיניו, ואין לה רשות להשתמש בו כנגדו.

שפתו חכמים

השכינה שורה בתפלה במנין

"הן עם לבדד ישכון" (כג ט)

דרש חכם יעקב קצין מחכמי ארם צובה:

מפסוק זה נהגו ללמד רמז לדברי חכמים (ברכות ו א): "ומנין לעשרה שמתפללין ששכינה עמהם, שנאמר (תהלים פב א): 'אלקים נצב בעדת אל'"; כאשר מתפללים בעשרה - כגומטריה של 'בדד', אזי 'ישכון' הקדוש ברוך ביניהם וישמע תפלתם.

גאסוף דוד

'פארי תנשא בזכות אמן'

"הן עם כלביא יקום וכארי יתנשא" (כג כד)

דרש המגיד הקדוש רבי יעקב די אלבה:

"הן עם כלביא" - סופי תבות: 'אמן'. רמז לעגית אמן בסוף כל ברכה. "יקום" אותיות 'קו' יום. רמז למאה ברכות שמקפידים ישראל לברך מדי יום. וכך אמר בלעם לבלק: איני יכול לפגוע בישראל בקללתי, שכן מתנשאים הן כנגדי כארי בזכות הקפדתם על עגית אמן ואמירת מאה ברכות. וכפי שדרשו בתנא דבי אליהו (רבא י) על הפסוק (שופטים ה ב): "בפרע פריעות בישראל בהתנדב עם ברכו ה'" - "במי נפרע להם הקדוש ברוך הוא לישראל מאמות העולם? בבני אדם שמשכימים ומעריבים לבית הפנסת ולבית המדרש ועונים אמן ומברכים את הקדוש ברוך הוא..."

על פי זאת פרש נשיא 'בני אמונים' רבי יעקב דב מרמורשטיין את דברי רש"י על פסוק זה: "כשהו עומדים משנתם שחרית, הן מתגברין כלביא וכארי לחטף את המצות..." ולכאורה, הלשון 'לחטף' צריכה באור - וכי מצוות עושים בחטף?

אמנם על פי דבי הר"י די אלבה, שפסוק זה רומז על עגית אמן, נהגו לפרש שרש"י פון לרמז בדבריו על מצות עגית אמן, שבבוא האדם לבית הפנסת עליו לנצל כל רגע כדי לחטף עוד ועוד 'אמינים'. וכך נהגו להיות בבחינת 'שומר אמונים' - שומר ומצפה אימתי יבא עוד 'אמן' לידו.

עמידה בשעת עגית דברים שבקדשה

"ויאמר לו בלק מה דבר ה' וישא משלו ויאמר קום בלק ושמע" (כג יז-יח)

כתב הרמ"א כי נהגו לעמד בשעה שאומרים קדיש ושאור דברים שבקדשה. והביא לקו מקור בשם הירושלמי (ובירושלמי שלפנינו אינו) מכך שעגלון מלך מואב נעמד על רגליו כשבקש אהוד בן גרא לומר לו את דבר ה' (שופטים ג כ): "ויאמר אהוד דבר אלקים לי אלוך ויקם מעל הפסא".

אולם כתב רבי שלמה קלוגר כי אמנם הדיון - דיון אמת הוא, אולם המעתיק טעה במקור הדיון. שלא מעגלון מלך מואב למדנו זאת, אלא מבלק מלך מואב. וכפי שמבאר בפסוק שלפנינו, שפאשר שאל את בלעם: "מה דבר ה'", הקדים בלעם ואמר לו: "קום בלק", ודרשו חכמים (במ"ר כ כ): "אמר לו בלעם: עמד! אין

אתה רשאי לישב, ודברי המקום נאמרים".

דרכי משה או"ח סוף סי' נו; שו"ת שנות חיים סי' פא

פדי לקום כיהודי יש ללקת לישן כיהודי

"הן עם כלביא יקום וכארי יתנשא לא ישכב עד יאכל טרף" (כג כד)

מרו ה'בית יוסף' פתח את השלחן ערוף בהוראה: "תגבר כארי לעמד בבקר לעבודת בוראו", ובהגהות הרמ"א הוסיף על דבריו: "ובשכבו על משכבו ידע לפני מי הוא שוכב". תמה רבי מאיר מפרימישלו: הלא השלחן ערוף דבר על השכמת הבקר, וכיצד מתקשרים דבריו לדברי הרמ"א בענין השנה? ופרש כי הרמ"א בקש להשיאנו עצמה טובה לקיים הוראת השלחן ערוף: "תגבר כארי לעמד בבקר לעבודת בוראו" - שכתב בשוכבו על מטתו ידע לפני מי הוא שוכב.

על פי דבריו פרש רבי יוסף אריה פיש אב"ד האדא אף את סדר הכתוב שלפנינו: כיצד זוכים ישראל שיתקיים בהם: "הן עם כלביא יקום וכארי יתנשא", בכך שמקיימים בעצמם: "לא ישכב עד יאכל טרף", וכפי שפרש רש"י: "כיצד? קורא את שמע על מטתו ומפסיד רוחו ביד הפסוקים". כי רק מי ש: "בשכבו על מטתו ידע לפני מי הוא שוכב", זוכה לקום כארי.

דברי מאיר לקוטיים; דברי יוסף

בית מדרשו של יעקב - במינו

"מה טובו אהליו יעקב משכנתו ישראל" (כד ה)

"כמה יאון הינון בתי מדרשיכון במשכנא די שמש בהון יעקב אבוכון" - כמה נאים הם בתי מדרשיכם באהל, ששמש בהם יעקב אביכם (תרגום יונתן): "מה טובין הינון משכנא די צלי בהון יעקב אבואהון" - כמה טובים הם האהלים שהתפלל בהם יעקב אביהם (תרגום ירושלמי).

מכך ששבח בלעם דוקא את בית הפנסת שהתפלל בו יעקב אבינו, למד רבי יששכר דב באב"ד רבה של בוסקא מקור למנהג ישראל להשתדל להתפלל במקום שבו התפלל בעבר אדם גדול.

ברם, תמה רבי משה שמואל שפירא ראש ישיבת באר יעקב: וכי יעקב שמש באותם אהלים שהתפללו ישראל, הלא את תורתו ותפלתו קבע בבית מדרשם של שם ועבר?

ותרץ: פגנת בלעם היתה לכל בית פנסת ובית מדרש בישראל. משום שהתורה והתפלה שאנו עוסקים בהן רשה היא לנו מעיקב אבינו שעסק בהן כל ימיו, על פו נקראים הם על שמו, ומכחו מתקבלת בהם התפלה, ואנו זוכים להבין בהם טעמי תורה עד עצם היום הזה.

אוצר יד החיים קללים ערוך בית הפנסת; דב משבא

ההלכה הראשונה בשלחן ערוף: "תגבר כארי לעמד בבקר לעבודת בוראו", מבססת על פסוק שאנו קוראים בפרשתנו (במדבר כג כד): "הן עם כלביא יקום וכארי יתנשא".

יהודי יקר!
זאת העת להתחזק במצות "תגבר כארי",
להקדים לבוא לבית הפנסת
ולזכות במצוות רבות ובתפלה פהלכה ובכונה.

'בני אמונים' - משכימים לברכות השחר

מתנה ושמה נשמה

את סדר ברית האדם מתארת התורה (בראשית ב' ז): כָּךְ תְּחַלֵּךְ בָּרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת גּוֹף הָאָדָם - "עָפָר מִן הָאֲדָמָה", וְכַאֲשֶׁר הָיָה הַגּוֹף מֵשֶׁלֶם בְּאִבְרָיו וְגִידָיו, נָפַח בּוֹ נְשָמָה, כְּכַתוּב: "וַיִּפַח בְּאַפָּיו נְשַׁמַּת חַיִּים", וְאָז: "וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה".

בְּסֵדֶר זֶה אֲנִי מוֹדִים אֶף בְּבְרִכּוֹת הַשַּׁחַר; לְאַחַר שְׁהוֹדִינוּ לְבוֹרְאֵנוּ בְּבִרְכַּת 'אֲשֶׁר יִצַר' עַל הַגּוֹף הַמִּפְלָא שֶׁחָנַן אוֹתֵנוּ, חוֹבְתֵנוּ הַיְהוּדוּת עַל הַעֲקָר - עַל שֶׁחֲזִיר לְגוּפֵנוּ אֵת הַנְּשָמָה הַסְהוּרָה, זוּ הַמְחִיָּה אֶת גּוּפֵנוּ וּמֵאֲפֻשְׁרֵת לֹא לְקַם אֶת הַתּוֹרָה וּמֵצִוּוֹת, וּבְאֲמִצְעוּתָהּ אֲנִי זֹכִים לְדַבֵּק בְּשִׂכְיָהּ (דְּרָכֵי מִשְׁהַ"א א"ח).

הוֹדְאָה זוֹ חֲשׂוּבָה בְּמִחְדָּ בְטָרַם נְעֻמָּד לְפָנָיו תְּהַבְרָךְ בְּתַפְלָה. זֹאת מִשׁוּם שֶׁיֵּשׁ בָּהּ מַעֲיָן הַצְּרִיחַ וּתְזִכּוּת בְּעִבְרוֹנוּ שֶׁהַמְטָרָה שֶׁלְשֵׁמָה נִתְּנָה בְּנוֹ הַנְּשָמָה הַיְהוּדֵי כְּדֵי שְׂכוּלָה לְהַתְחַוֵּךְ בְּעִבְדוּתוֹ תְּהַבְרָךְ - עִבְדוּת שֶׁחֲלֶק מְרֻכְזֵי בָּהּ הוּא הַתַּפְלָה ('שִׁפְתֵי כָהֵן עֵמֶת', דְּרָכֵי ט' ז).

עַקֵּר תַּשְׁנֵתָה שֶׁל בְּרַכַּת 'אַלְקֵי נְשָמָה' הִיא כַּהוֹדְאָה עַל כֶּף שֶׁהִקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִחְזִיר לְנוּ אֶת הַנְּשָמָה מִדֵּי בַקָר לְיוֹם נֹסֵף שֶׁל עִבְדוּת ה', אַחַר שֶׁעֲלָתָהּ בְּלִילָה לְמְרוּמִים לְתַת דִּין וְחֶשְׁבוֹן לִפְנֵי קוֹנֵה הַבַּיִת (הַבַּיִת א"ח מו ב). אוּלָם בְּפַעַל אֲנִי מוֹדִים בְּבִרְכָה זוֹ גַם עַל עַצְמֵנוּ מִצִּיאוֹת הַנְּשָמָה שֶׁנִּתְּנָה בְּנוּ בְּבִרְיָנוֹתָנוּ, שְׂהִיָּה הַכֶּת הַרוּחָנִי הַמַּנְהִיג אוֹתֵנוּ וּמְשִׁיחַ אֶת דְּרַכָּנוּ לְעִבְדוּתוֹ יְהוָה. וְהִרִי הָיָה דוֹמָה לְחֶלֶב אֶרֶץ הַמִּשְׁתַּלְשֵׁל מִמַּטְמֵי מְרוּמִים לְעוֹלָם הָזֶה, תְּחִלַּתוֹ נַתּוּן בְּיָדֵינוּ יְהוָה, וְקִצְוֵהוּ בְּגוֹף הָאָדָם, וּבְאֲמִצְעוּתוֹ יָכוֹל הָאָדָם לַקְשֵׁר אֶת נְפִשׁוֹ לְקַדְּשָׁה תְּמִיד ('דַּאֲשִׁית חֻקְהָ' אה"ב ג' עַלֵּת תְּמִיד' פֶּקֶד ז).

הנשמה והגוף

כִּינּוּן שֶׁתְּכַלִּית יְרִידַת הָאָדָם לְעוֹלָם הָזֶה הִיא לְעִשׂוֹת רֵצוֹן קוֹנוֹ, חֲשׂוּב שְׂנֹכַר עַד כְּמָה תְּפַקְדֵיהָ שֶׁל הַנְּשָמָה בְּדָרְךְ תְּכַלִּית זוֹ מְכָרֵעִי. שְׂכוֹן בְּלַעֲדֵיהָ הָיָה הַגּוֹף הַגִּשְׁמִי נוֹחֵה אַחַר תְּאוּת הַגְּבִל, וְלְעוֹלָם לֹא הֵינּוּ מְגֻיְעִים לְתַכְלִית בְּרִיאָתֵנוּ. כְּפִי שְׂבַאֵר זֹאת ה'חֶפֶץ חַיִּים' בְּמִשְׁלוֹ הַנִּפְלָא:

מַעֲשֵׂה בַעֲגָלוֹן שֶׁהֶחֱזִיק בְּרִשְׁתּוֹ סוּס חֶסוֹן שִׁלְוָהּ בְּמִלְאָכָתָהּ עִשׂוֹת בְּשָׁנִים. יַחֲדָי שׁוֹטְטוּ וְעֵגְלוֹן וְסוּסוֹ בְּמִסְעָה לְעוֹלָה לְעִיר הַגְּדוּלָה וְחִזוֹר מְמֻנָּה, לַעֲתִים אֶף כְּמָה פְעוּמֵי בָיוֹם, כְּשֶׁהֵם מוֹכִילִים בְּעִגְלָתָם נוֹסְעִים וְסוֹחוֹרוֹת.

פַּעֲמִים רְבוּת מִסְפֵּר עֵשֶׂה הַסּוּס אֶת הַדָּרָךְ, עַד שֶׁהָפָךְ ל'מִלְמַד' בָּהּ. מְבַלֵּי לְהוֹדֵק לְהַנְחִיִת מִיַּחֲדוֹת עֵשֶׂה אֶת הַדָּרָךְ בְּמַהֲרֵית רַבָּה, עֶצֶר הֵיכֵן שְׁצָרִיךְ לְעֶצֶר, פָּנָה הֵיכֵן שְׁצָרִיךְ לְפָנּוֹת וְהוֹבִיל אֶת הַנוֹסְעִים בְּבִטְחָה אֶל מַחֲוֹת חֶפְצָם.

הִיא זֶה בְּעִצְמוֹהָ שֶׁל נְסִיעַת בַּקָר שְׁגָרְתִית. אַחַר לִילָה אֶרֶךְ לַאֲלָ שָׁנָה, חֲשׂוֹ הַעֲגָלוֹן כִּי־צָדַע נְעֻמַּת שְׁמִירוֹת עֵינָיו. בְּיָמִים כְּתוּבִים מִבְּקֶשׁ הִיא מִן הַנוֹסְעִים בְּעַדִּינָתָהּ כִּי יוֹאִילוּ לְהִרְשׁוֹת לֹא לְחַטֵּף תְּנִימָה שֶׁל מַחְצִית הַשָּׂעִה בְּצֹד הַדָּרָךְ, אֶף בָּיוֹם זֶה הוּא מַהֵר.

ברכת אלקי נשמה (א)

בְּמַחוּ עֲלֵה הַרְהוּר שֶׁל שְׁטוֹת: הַלּוּא סוּסֵי הַנֶּאֱמָנוּ מִפִּיר אֶת הַדָּרָךְ בְּעַל פֹּה, וּמָה בְּכֶף אִם אַרְצָם מַעֲט עַל מוֹשְׁבֵי וְאַתּוֹ לֹא הוֹבִיל אֶת הַעֲגָלָה אֶל מַחֲוֹת חֶפְצָנוּ?

אָמַר וְעָשֵׂה. לֹא עֲבָרָה לֵה דָקָה, וְהַגֵּה נִשְׁמָת רִאשׁוֹ עַל הַמוֹשֵׁב, וְהַעֲגִלָה הַמִּשְׁכָּה בְּנִסְעִיתָהּ. בְּתַחֲלָה הַתְּנַהֵלָה הַנְּסִיעָה עַל מִי מְנוּחוֹת, אוּלָם לְאַחַר דְּיָקוּת מִסְפֵּר הַחֲלָה הַעֲגָלָה לְהַתְנַדֵּד בְּפְרָאוֹת, וּבְטָרָם הַסִּפִּיק הַעֲגָלוֹן לְהִבָּיַן מַה מִתְרַחֵשׁ סָבִיב כִּבְר נִטְתָּה עַל צְדָה וְהַתְּפַכָּה עַל נוֹסְעֵיהָ וְסוֹחוֹרוֹתֶיהָ.

בְּדָרְךְ הַקָּשָׁה לְמַד הַעֲגָלוֹן כִּי עַל אֶף שֶׁהִיא הַסּוּס נָבוּן וְפָסֻחַ, בְּמַהוֹת הוּא נוֹתֵר 'סוּס', וְכִשְׁהַבְחִין בִּירָק הַצּוֹמַח לְצֹד הַדָּרָךְ, דְּבָר לֹא מַנַּע מִמֶּנּוּ מִלְהַגִּיעַ אֵלָיו, כֹּכֵל מַחִיר.

אֶף גּוֹפְנוּ הַגִּשְׁמִי הוּא כָּאוֹתוֹ סוּס 'פֶּאֶחַ': מְבַקֵּשׁ כֹּכֵל רְגַע לְסֻטוֹת מִן הַדָּרָךְ וְלִדְרָךְ אַחַר תַּעֲנִיגִים שֶׁל הַגְּבִל, וְלוֹא הַכְּלִי הַיְחִיד שִׂיכּוֹל לְעוֹצְרוֹ, הַנְּשָמָה, שְׂהִיָּה חֲלַק אֶל-הָ מַמְעַל, הֵיָה הוּא שָׁטוּעַ בְּתָאוּת הַעוֹלָם כְּלִיל. כְּמָה עֲלִינוּ לְהוֹדוֹת אַפּוּעַ עַל שְׂאֲנּוֹ ה' בְּמַתְנָה קָרָה זוֹ ('שִׁלָּי אִוֹרֹת תַּפְלָה ח"א ע"מ טו).

טהורה היא

בְּפִתַח הַבְּרָכָה אֲנִי מַצְיִינִים אֶת עִבְדַּת הַיּוֹת הַנְּשָמָה 'טהורה'. עַל קַדְשָׁתָהּ וְטוֹהָרָהּ שֶׁל הַנְּשָמָה לְמִדֵּים אֲנִי מְדַבְּרִי חַז"ל ('בְּרִכּוֹת י' א): 'מָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִלָּא כָל הָעוֹלָם - אֶף נְשָמָה מְלֵאָה אֶת כָּל הַגּוֹף; מָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רוּחַ וְאִינּוּ נְרָאָה - אֶף נְשָמָה רוּחַ וְאִינּוּ נְרָאִית; מָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא זָן אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ - אֶף נְשָמָה זְנָה אֶת כָּל הַגּוֹף; מָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא טוֹהַר - אֶף נְשָמָה טוֹהוּרָה; מָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹשֵׁב בְּחֻדְרֵי חֻדְרִים - אֶף נְשָמָה יוֹשֵׁבֵת בְּחֻדְרֵי חֻדְרִים; יָבֵא מִי שֵׁשׁ בּוֹ חֻמְשֵׁת דְּבָרִים הַלְלוּ וְיִשְׁבַּח לְמֵי שֵׁשׁ בּוֹ מַמְשֵׁחַ דְּבָרִים הַלְלוּ'.

בְּנִסְחַס הַבְּרָכָה אֲנִי מַדְגִּישִׁים שֶׁלְנִשְׁמָה 'טהורה היא' - גַּם בְּמַצְבֵּה הָעַכְשָׁוִי, עַל אֶף שֶׁהִיא נִתְּנוּהָ בְּתוֹךְ גּוֹף גִּשְׁמִי כָּל כֶּף, נוֹתַרְתָּ הִיא בְּטוֹהַרְתָּהּ (פְּרָשִׁי סִדּוּר תַּפְלָה ז' טו). גַּם אִם הִיא עִטוּפָה בְּשִׂבּוֹת שֶׁל שֶׁנוּף כְּתוּבָאָה מְחַטָּאי הָאָדָם, מַתַּחַת לְכָל הַפּוֹשִׁים - 'טהורה היא', וּלְפִיכֶן תְּמִיד יְכוּלִים אֲנִי לִשְׂכּוֹן לְהַתְקַדַּשׁ וְלַהֲשִׁיר בְּאֲמִצְעוּתָהּ (רָאָה אוֹר חַיִּים וְקָרָא כג טו). וְאוּלָם יֵשׁ שְׂכַתְּבוּ שְׂלָא לְוִמֵר 'טהורה היא' כִּי אִם 'טהורה', לְפִי שְׂכַתְּבוּ הַמְּקַבְּלִים ('שֵׁעַר הַפְּתוּחַ' בְּרִכּוֹת שִׁחַר אוֹת י') שֶׁבְּבִרְכָה זוֹ יֵשׁ מִיז' תְּבוּת בְּדִיעָה, וְאִם נִאֲמַר 'הֵיָה בָּהּ מ'ח תְּבוּת ('שִׁלְמֵי צְבוֹר אוֹת מו). וְעוֹד, שְׂאִין כְּפָתָנוּ לְוִמֵר שִׁטְהוּרָה הִיא' כִּיּוֹם לְאַחַר שֶׁהַרְבִּינוּ לְחַטָּא, אֲלֵא שְׁטְהוּרָה הִיתָה בְּשֵׁעָה שֶׁנִּתְּנָה בְּנוּ ('קִשְׁטֵר דְּגֵל' [לַחֲזַק] ס"ה אֹת ח).

הַדְּיָעָה שֶׁנִּתְּנָה בְּנוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נְשָמָה טוֹהוּרָה הִיא 'דִּיעָה מְרוּמֻמָּת, אֶף גַּם מַחֲבִיבָת: אִם הַנְּשָמָה שֶׁבְּתוֹכְנוּ, זוֹ שְׁנוּתֵתָנוּ לְנוּ אֶת חַיּוּתָנוּ, הִיא חֲלַק אֶל-הָ מַמְעַל וְהִיא כָּה טוֹהַרָה, הַרִי שְׁמוּטָתָה עֲלֵינוּ הַחוּבָה לְשׁוּמְרָה בְּטוֹהַרְתָּהּ וְלַהֲשַׁתְמֵשׁ בְּכַח הַאִין סוּפֵי הַטְּמוּן בָּהּ לְעַבַד אֶת ה' בְּטוֹהַרָה, וְלֹא לְמַעַל חֲלִילָה בְּפִקְדוֹן שֶׁהַפְּקָד בְּיָדֵינוּ ('נַפְשׁ שְׁמִישׁוֹן תַּפְלָה ע"מ צ).

'אמן' אחת הכריעה את הפך

הַסְפּוֹר הַמֵּיחָד שֶׁלְפָנֶיכֶם הַתְּרַחֵשׁ לְפָנָי שְׁנֵים סְפוּרוֹת, בְּמִסְגֵּרַת 'שְׂבַת הַתְּאַחָדוֹת' מְפֻאֲרֵת וּמְשַׁקְעַת שְׁנֵיעֲרָכָה לְחוּרְמֵי אֶחָד מְרֻכְזֵי הַתּוֹרָה הַיְדוּעִים בְּאַרְץ הַקְּדוֹשׁ.

הַפִּקְתָּ שְׂבַת שְׁפָזוּ הִיא מְבַצֵּעַ לֹוְגִיסְטֵי אֲדִיר מְמַדִּים, הַכְּרֻךְ בִּהְשָׁקְעָה כִּסְפִית עֲצוּמָה וּבְמִאֲמֶץ רַב. כְּדֵי לְהִנַּיֵב אֶת הַתּוֹעֲלָת הַמְּרוּבִיִּת מִשְׂבַּת נְזִירָה שְׁפָזוּ, נְדָרִישׁת הַכְּנָה מִקְדָּמַת וּבְצַדָּה תְּכַנּוּ עַמְקוּ וּמִדְּקָדֶק לְכָל פֶּרֶט וּפְרָט. אוּלָם כָּל הַמְּאֲמָצִים שְׂוִים כְּדֵי לְהַעֲיִן, וְלֹא אַחַת לִשְׁנָה, הוֹקְרָה מִיַּחֲדַת לְאוֹתָם נְדִיבֵי עַם הַמַּעֲיָקִים מוּהוֹנֵם בְּאִפְן קְבוע לְטוֹבַת הַמוֹסָדוֹת הַמְּפֻאָרִים. מְלַבַּד זֹאת הַשְּׂשֻׁקָה הַתְּהַבְּרַת בְּדָרְךְ כָּל כְּשׂוּהָ וּמְנַיְבָה, מַשׂוּם שֶׁלָּבֶם שֶׁל הַנוֹכָחִים נִפְתַּח וּמְתַחַבֵּר, וּמְרַבִּיתָם אֶף מְגִדִּילִים אֶת תּוֹרַמְתָּם הַחַדְשִׁית הַקְּבוּעָה.

סִעְדוֹת הַשְּׂבַת בְּשַׂבְּת מְרוּמֻמָּת זוֹ נִעְרַכּוּ בְּפִאָר וּבִהְדָר כִּיד הַמִּלְכָּה, וּבְמַהֲלָכוֹ נְשֻׁמְעוּ דְרָשׁוֹת מִפִּי טוֹבֵי הַמַּרְצִים וְהַדְרָשָׁנִים. אֶף תַּפְלוֹת הַשְּׂבַת הַתְּקִימוּ בְּמַתְכַנֵּת מִיַּחֲדַת, וְשְׂלָבָהּ בְּהוֹן פְּרָקִי יְגוּזוֹת וְנִפְלָה בְּאִוְיָרָה מִיַּחֲדַת הַקְּבוּעָה.

כַּצְפוּר, בְּשַׂבְּת בְּבָקָר, עַם סִיּוּם תַּפְלַת שַׁחֲרִית בְּטָרַם עַמְדוֹ לְהוֹצִיא אֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה מִהַאֲוִיו, דְּפַק הַגִּבְיָה עַל הַבֵּימָה. הוּא הַכְרִיז כִּי הוּא עוֹמֵד לְמִכְרֹךְ אֵת כָּל הָעֲלִיוֹת וְהַפְּגוּדִים לְכָל הַמַּרְבָּה בְּמַחִיר, כְּאֲשֶׁר הַתַּמְוָרָה תְּקַדַּשׁ לְטוֹבַת הַרְחֻבַת הַמוֹסָדוֹת הַקְּדוּשִׁים.

"אַלְף דוֹלֵר - פָּהו", הַכְרִיז הַגִּבְיָה, וְהַתְּמוּדוּת חֲחָלָה. עֲלֵיהָ זוֹ נִמְכְּרָה לְבִסּוּף בְּשִׂשׁת אֲלָפֵי דוֹלָרִים, אוּלָם מְעַלְיָה לְעֲלֵיהָ הָאֲמִירוֹ הַמְּחִירִים לְגָבִהִים עֲצוּמִים, כְּאֲשֶׁר הַבְּגִידִים מְבִין הַתּוֹרְמִים מְתַחֲרִים בְּנִיגָהֶם בְּעַד עַל הָעֲלִיוֹת הַמְּכַבְּדוֹת יוֹמֵר.

אַט אֲטַ נְמַכְרוּ כָּל הַפְּגוּדִים, וְלְבִסּוּף נוֹתַרָה הָעֲלִיָּה הַאֲחֵרוֹנָה. עַל עֲלֵיהָ זוֹ הִיתָה הַתְּחִירוֹת עֲזָה בְּמִיחָד. פְּרָנְסֵי הַמוֹסָדוֹת בְּקָשׁוּ, מַצְדָּם, לְמוֹכְרָה בְּמַחִיר הַגְּבוּהָ בִּיּוֹתֵר שְׁנָתָו, שְׂהָלָה הַהִכְנָסוֹת קוֹדֶשׁ הוּן לְהַחֲזֹקַת הַמוֹסָדוֹת, וְאִלוּ הַמְשַׁתְּפָּפִים מַצְדָּם נְסוּ גַם הֵם לְזֹכוֹת בָּהּ, אִם כְּדֵי לְהַגְדִּיל אֶת 'קִרְתָּם, וְאִם כְּדֵי לְהִיּוֹת מְאַלּוֹ שְׁעָלֵיהֶם נְאָמֵר: "אַחֲרוֹן אַחֲרוֹן חֲבִיב".

הַגִּבְיָה הַחֵל אֶת הַמְּכִירָה, וְחַיֵּשׁ מַהֵר טַפְסֵי הַמַּחִיר וְהַאֲמִיר בְּמַהֲרֵית. כֹּכֵל שְׁעָלָה הַמַּחִיר, כֶּף הַתַּמְעָנוּ הַמַּתְמוּדוּתִים, וְלְבִסּוּף נוֹתְרוּ שְׁנֵים מָהֶם; הַרִאשׁוֹן הַכְּרִיז: "עֲשִׂרִים וְאַרְבַּע אֲלָף דוֹלָר", וְהַשֵּׁנִי צָפָה מִן הַצֵּד בְּמַתָּה וּבְנִשְׁמִיָה עֲצוּרָה - הַיְזַכֵּה בְּעֲלֵיהָ

בְּבִרְכַת הַתּוֹרָה,
הָרַב י.כ. - גְּנֵי בְרַק.

תפלה שבועית על אמן ותפלה

הַסְפּוֹר הַמֵּיחָד שֶׁלְפָנֶיכֶם הַתְּרַחֵשׁ לְפָנָי שְׁנֵים סְפוּרוֹת, בְּמִסְגֵּרַת 'שְׂבַת הַתְּאַחָדוֹת' מְפֻאֲרֵת וּמְשַׁקְעַת שְׁנֵיעֲרָכָה לְחוּרְמֵי אֶחָד מְרֻכְזֵי הַתּוֹרָה הַיְדוּעִים בְּאַרְץ הַקְּדוֹשׁ.

הַפִּקְתָּ שְׂבַת שְׁפָזוּ הִיא מְבַצֵּעַ לֹוְגִיסְטֵי אֲדִיר מְמַדִּים, הַכְּרֻךְ בִּהְשָׁקְעָה כִּסְפִית עֲצוּמָה וּבְמִאֲמֶץ רַב. כְּדֵי לְהִנַּיֵב אֶת הַתּוֹעֲלָת הַמְּרוּבִיִּת מִשְׂבַּת נְזִירָה שְׁפָזוּ, נְדָרִישׁת הַכְּנָה מִקְדָּמַת וּבְצַדָּה תְּכַנּוּ עַמְקוּ וּמִדְּקָדֶק לְכָל פֶּרֶט וּפְרָט. אוּלָם כָּל הַמְּאֲמָצִים שְׂוִים כְּדֵי לְהַעֲיִן, וְלֹא אַחַת לִשְׁנָה, הוֹקְרָה מִיַּחֲדַת לְאוֹתָם נְדִיבֵי עַם הַמַּעֲיָקִים מוּהוֹנֵם בְּאִפְן קְבוע לְטוֹבַת הַמוֹסָדוֹת הַמְּפֻאָרִים. מְלַבַּד זֹאת הַשְּׂשֻׁקָה הַתְּהַבְּרַת בְּדָרְךְ כָּל כְּשׂוּהָ וּמְנַיְבָה, מַשׂוּם שֶׁלָּבֶם שֶׁל הַנוֹכָחִים נִפְתַּח וּמְתַחַבֵּר, וּמְרַבִּיתָם אֶף מְגִדִּילִים אֶת תּוֹרַמְתָּם הַחַדְשִׁית הַקְּבוּעָה.

סִעְדוֹת הַשְּׂבַת בְּשַׂבְּת מְרוּמֻמָּת זוֹ נִעְרַכּוּ בְּפִאָר וּבִהְדָר כִּיד הַמִּלְכָּה, וּבְמַהֲלָכוֹ נְשֻׁמְעוּ דְרָשׁוֹת מִפִּי טוֹבֵי הַמַּרְצִים וְהַדְרָשָׁנִים. אֶף תַּפְלוֹת הַשְּׂבַת הַתְּקִימוּ בְּמַתְכַנֵּת מִיַּחֲדַת, וְשְׂלָבָהּ בְּהוֹן פְּרָקִי יְגוּזוֹת וְנִפְלָה בְּאִוְיָרָה מִיַּחֲדַת הַקְּבוּעָה.

כַּצְפוּר, בְּשַׂבְּת בְּבָקָר, עַם סִיּוּם תַּפְלַת שַׁחֲרִית בְּטָרַם עַמְדוֹ לְהוֹצִיא אֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה מִהַאֲוִיו, דְּפַק הַגִּבְיָה עַל הַבֵּימָה. הוּא הַכְרִיז כִּי הוּא עוֹמֵד לְמִכְרֹךְ אֵת כָּל הָעֲלִיוֹת וְהַפְּגוּדִים לְכָל הַמַּרְבָּה בְּמַחִיר, כְּאֲשֶׁר הַתַּמְוָרָה תְּקַדַּשׁ לְטוֹבַת הַרְחֻבַת הַמוֹסָדוֹת הַקְּדוּשִׁים.

"אַלְף דוֹלֵר - פָּהו", הַכְרִיז הַגִּבְיָה, וְהַתְּמוּדוּת חֲחָלָה. עֲלֵיהָ זוֹ נִמְכְּרָה לְבִסּוּף בְּשִׂשׁת אֲלָפֵי דוֹלָרִים, אוּלָם מְעַלְיָה לְעֲלֵיהָ הָאֲמִירוֹ הַמְּחִירִים לְגָבִהִים עֲצוּמִים, כְּאֲשֶׁר הַבְּגִידִים מְבִין הַתּוֹרְמִים מְתַחֲרִים בְּנִיגָהֶם בְּעַד עַל הָעֲלִיוֹת הַמְּכַבְּדוֹת יוֹמֵר.

אַט אֲטַ נְמַכְרוּ כָּל הַפְּגוּדִים, וְלְבִסּוּף נוֹתַרָה הָעֲלִיָּה הַאֲחֵרוֹנָה. עַל עֲלֵיהָ זוֹ הִיתָה הַתְּחִירוֹת עֲזָה בְּמִיחָד. פְּרָנְסֵי הַמוֹסָדוֹת בְּקָשׁוּ, מַצְדָּם, לְמוֹכְרָה בְּמַחִיר הַגְּבוּהָ בִּיּוֹתֵר שְׁ

”וירא בלק” (כב, ב)

העולם יראו שאפלו הנביא שלהם מספר בשבחם של עם ישראל, ומברך אותם, ואז תפל עליהם אימתה ופחד.

אולם הגויים שהכירו את בלעם, וידעו שהוא חובב ממון, ואמרו לעצמם: ”אולי בלעם מברך את עם ישראל, משום שהם הבטיחו לו שכר על כך”, ולכן לא נגרם בכך קדוש השם, והגויים לא הכירו בזה שד' הוא זה שהפך את פיו של בלעם מקללה לברכה, ולא מרצונו ברה.

על כן היה צריך בנס נוסף, על טבעי, שיראו כל אמות העולם שיד ד' בדבר, ומשום כך פתח ה' את פי האתון, והבינו שאף ברכתו של בלעם היתה משמים, ולא בגלל שעם ישראל שחדו אותו בממון.

(משוה חכמה)

”ונאם הגבר שם העין” (כד, ג)

חז"ל אומרים שבלעם היה סומא באחת מעיניו. ואלו בתרגום נאמר: ”גברא דשפיר חזי” - האיש שרואה היטב.

פיצד נתן לישוב את הסתירה בין דברי חז"ל ללשון התרגום?

ידוע שכאשר אדם רוצה לזכות לנבואה, עליו לקדש את כל גופו. בלעם היה ההפך הגמור מכך - הוא טמא את כל גופו, כפי שמספרים חז"ל. אולם הקדוש ברוך הוא רצה בכל זאת להשרות עליו נבואה, כדי שלא יהיה לגויים פתחון פה.

וכיצד נתן להשרות נבואה על מי שכל גופו טמא?

לשם כך סמא ד' את אחת מעיניו של בלעם, וכך נמצא בו אבר אחד אשר איננו חוטא, ובזכות עין סתומה זו, זכה להיות ”שפיר חזי” - ולראות את המלאך.

(תורת משה)

מדוע מתחלת הפרשה, ועד שחזרו בלעם ובלק למקומם, אין שום הפסק של פרשה פתוחה או של פרשה סתומה, והכל נכתב ברצף אחד?

נתן להסביר זאת על פי מה שכתב רש"י בתחלת פרשת ”ויקרא”, שההפסקות בין דברי ה' השונים שנאמרו למשה, באו כדי לתת רוח להתבונן בין פרשה לפרשה ובין ענין לענין - להתבונן מה אפשר ללמד מהכתוב בכל פרשה ופרשה.

ואולם בלעם, על אף שקבל נבואות חשובות, לא השכיל להתבונן בהן, ולקחת מהן מוסר, ולא למד מהן פלוג. ואם כך, הרי שעבורו היו הרנחים מיתרים.

(חפץ חיים)

”ויקם בלעם בבקר ויחבש את אתנו” (כב, כא)

כותב כאן רש"י, שאמר הקדוש ברוך הוא לבלעם: ”רשע, כבר קדמך אברהם אביהם, שנאמר (בראשית כב, ג) ”וישכם אברהם בבקר ויחבש את חמרו”. ונשאלת על כך השאלה: לשם מה היה צריך להראות לבלעם שיש דמיון בין מעשהו לשל אברהם, ומה רצה הקדוש ברוך הוא ללמדו בזה?

התשובה היא שה' רצה לומר לו בזה: אינה הראשון, שבגדל חשקו ורצונו לעשות את אשר בלבו, השכים בבקר ויחבש את בהמתו בעצמו, כדי להזדרז לצאת לדרך, שכן כבר קדמך בזה אברהם. אלא שבעוד שאברהם הזדרז לעשות את רצוני, ולשחט את בנו כפי שצויתיהו, הרי אתה הזדרזת לעשות נגד רצוני, ולקלל את בני.

והנה, היה לך ללמד מכך קל וחמר. אם אברהם שבקש לקיים

את רצוני, לא הועילה לו השקמתו בבקר, שהרי מנעתי ממנו לשחט את בנו, קל וחמר שאתה, שמבקש לעשות פנגד רצוני, לא תועיל לך השקמתך, ולא תוכל לבצע את זממך.

(דברי תורה)

”ויפתח ד' את פי האתון” (כב, כח)

מפני מה חולל ד' נס כה גדול ועל טבעי, שהאתון פתחה את פיה ודברה?

הקדוש ברוך הוא רצה שבלעם יברך את ישראל במקום לקלל, כדי שאמות

הלולא דצדיקיא | חיים הופקוביץ

הרב אליהו ברוך קמאי

ראש ישיבת מיר < ש"ק יב תמוז (תרע"ז)

מבריסק, והתורה באצבעו לכוון האברה הרזה שעמד סמוך לארון הספרים.

אנשי המשלחת החזירו והסמיקו חליפות.

"זהו הרב שהנכם ממליצים עליי?" אזור הגדול מביניהם אמץ ושאל בשקט, "ללא הדרת פנים, ללא הדור לבוש, וללא קומה מרשימה? הנה האיש שיתאים לתפקיד המהלל, רבנות קהלת קרליץ המעטיקה? אמנם בטוחים אנו בגדלותו בתורה, וכפי שהעיד רבנו, אך דא עקא זקוקים אנו לרב בעל חזות מרשימה ובעל צורה, ששם שמם יתקדש על ידו וכבוד התורה יפואר בזכותו!"

רבי יוסף דב הניף את ידו.

"המתינו לי רק רגע קט" אמר לנוכחים ופנה לקרא לשמשו.

"ר' יעקב, קח נא את אורחניו הנכבדים לבית המטבחים" הורה קצרות

תלה השמש ב"בית הלוי" מבט תמה, השתוממו מאד גם האורחים.

"מה לנו ולבית המטבחים? מה ענין שמטה אצל הר סיני?"

"פשוט מאד", ענה רבי יוסף דב, "ראש הקצבים של בריסק הנו איש בעל צורה. קומתו גבוהה וגם זקן עבות לו. איש מרשים לכל השיטות והדעות. גשו פעת עם שמשי ר' יעקב לבית המטבחים והביטו בו. מובטחני שיהא לכם מלוא חפנים נחת!"

בני המשלחת השפילו עיניהם בבושה. הבן הבינו היטב את פונתו של רבי יוסף דב.

רבי אליהו ברוך נתמנה לרבנות "קרליץ", ומיני אז התפרסם שמו כגדול בתורה ובהלכה.

בשנת תרנ"ט, לאחר פטירתו של ראש ישיבת מיר רבי חיים לייב טיקטינסקי, נקרא רבי אליהו ברוך למלא את מקומו בראשות הישיבה, וכעבר תקופה קצרה התמנה לכהן גם כרב של העיר מיר.

דרפו בלמוד היתה ברב פלפול וחרופות. תלמידים רבים הצטופפו על ספסלי הישיבה בכדי לשמע את דברי תורתו, תורת חיים. ומהמפרסמים מבין תלמידיו: רבי ראובן גרוזובסקי ורבי משה פינקל, זכר צדיקים לברכה.

בשנת תרע"ז חלה רבי אליהו ברוך במחלה קשה והבהל לבית הרפואה שבעיר מינסק, אך ללא הועיל. מצב בריאותו התדרדר עד שהחזיר את נשמתו לגנוי מרומים.

לאחר פטירתו מנה חתנו רבי אליעזר יהודה פינקל ז"ע לכהן כראש ישיבת מיר.

"הוא אמנם יהודי צעיר ולא מפר, אך מבטיח אני לכם - הריהו תלמיד חכם וגדול בתורה. בעל מדות תרומיות, ויראת שמים היא אוצרו. ממליץ אני עליו בכל פה".

פניו של רבי יוסף דב הלוי סולובייצ'יק בעל ה"בית הלוי" נהרו כשהוסיף ותאר בפני בני שיחו, ראשי קהלת עירת "קרליץ", את סגולותיו המיוחדות של תלמידו הצעיר הרב אליהו ברוך.

ראשי הקהלה שמחו מאד לשמע הדברים. הן מזה רבות בשנים רבני קהלתם אנשים משכמם ומעלה, פיאה וכיאות ליהודי "קרליץ", ומזה זמן רב מחפשים הם בקדחתנות מעמד מתאים למשרת הרבנות שהתפנתה. חזקה עליהם המלצת הרב מבריסק, למנות את הרב אליהו ברוך קמאי לכהן פאר כרב העירה.

כעבר מספר ימים הגיעה לבריסק משלחת חגיגית מנכבדי העירה קרליץ. בני המשלחת עשו את דרכם לביתו של רב העיר רבי יוסף דב הלוי סולובייצ'יק כאשר בידם כתב מנוי לרבנות קרליץ חרות על גבי יריעת קלף מרשימה.

שמשו של הרב פתח בפניהם את דלת הבית.

- "נא המתינו בחדר המבואה עד להיכנסו של הרב" הורה המשמש.

עוד הם ממתנים, צדה עיניהם אחר אברה צעיר שעמד בסמוך לארון הספרים ועיו בספר פלשהו.

- "אולי הנך יודע מתי יבוא הרב?" שאל אחד מהם.

- "הרב יבוא בקרוב" ענה האיש קצרות.

נטול הדרת פנים יהודי זה, כף הרהרו לעצמם אנשי "קרליץ", קומתו נמוכה ולבושו כשל מלבושם של עניים קשיי יום. בודאי תלמיד ישיבה עני הוא או אולי ככלל קבצן מן הרחוב, הסועד על שלחנו של הרב.

כעבר שעה לא ארבה נפתחה הדלת הפנימית, ודמותו של מרן ה"בית הלוי" נראתה בפתח.

בני המשלחת נעמדו מלא קומתם.

"שלום עליכם כבוד הרב, אנו בני עירת קרליץ, והנה כתב המנוי לרבנות. היכן מתגורר הרב אליהו ברוך, עליו המליץ לנו רבנו? גלף ונסור לו את פתב המנוי".

"אל תטריחו את עצמכם, הריהו פאן לפניכם", ענה הרב

השנה מספרת לי בין המצרים

מה קרה ב-3 השבועות לפני 2000 שנה בשפה קלה, מעניינת ומושכת את הלב.

נתן לקבל גם באידיש וגם באנגלית בהגיות הספרים ובמספר הנ"ל

לילאי 4 ומעלה

נאה דורש

פנינים על פרשת שבוע מספרי הרב יעקב פזון

רשע נשאר ברשעו

לבלעם היה יצר הרע גדול, ונתנו לו כלים כדי להתמודד עם היצר הרע, נתנו לו כביכול פצצה שתעורר אותו - פי האתון ומלאכים. איך הוא הגיב אחרי שהאתון דברה, ואחר שראה את המלאך עומד וחרבו שלופה?

"חטאתי כי לא ידעתי כי אתה נצב לקראתי..."

היה פעם גנב שבשעה שלש לפנות בקר טפס על צנורות הביוב, כדי להגיע ולהכניס לדירה בחשכת הלילה. חלפה שם נידת משטרה, והוא נתפס. העמידוהו למשפט, השופט נותן לו תוכחה ומוסר [הם, הרי משלמים, ויכולים לתת מוסר לאחרים...]. בסיום דבריו שואל אותו השופט: "האם אתה מתחרט על מעשיך?"

- "נדאי, אם הייתי יודע שחולפת שם נידת, לא הייתי עושה את זה..." כן נראה היה בלעם בשעה שהמלאך התגלה לפניו והוא אמר: "חטאתי כי לא ידעתי..."

בכלל, כאשר פתחה האתון את הפה ודברה - "מה עשיתי לך כי הכייתי זה שלש רגלים?" מה היה עליו לעשות? - אם לא למות מפתח, לכל הפחות להתעלף מיד... אתון מדברת! אבל לא, הוא עונה לה: "כי התעללת בי לו יש חרב בידי כי עתה הרגתיך". מה את לוחצת לי את הרגל לקיר? מה את רובצת? את עושה ממני צחוק? אם הייתי יכול - הייתי הורג אותך בחרב!

המפרשים באמת שואלים מה הכוונה: "כי התעללת בי", וכי בעל חיים יכול להתעלל בבן אדם? ההפך, בן אדם מתעלל בבעל חיים! הגאון בעל "מלא העמור" ואחרים, אומרים שבלעם תמה; מה הולך פה, את מדברת?! עד עתה חשבתי שאת אתון, ואתון מכים במסל. כעת כשאת מדברת, אני מבין שאת בכלל לא אתון, אלא אדם! אם כן, יש לי תביעה על ההתעללות בי, ולא עוד אלא שעתה לא אעניש אותך במסל כי אם בחרב, כפי שהורגים אדם!

ענתה לו האתון בחזרה: מה אתה אומר וכי אני בן אדם?! וכי אינך מכיריני? "הלא אנכי אתנך אשר רכבת עלי מעודך". פתאום אתה חושב שאינני אתון?! הייתי אתון ונשארת אתון, רק שנס גדול מתרחש כעת לפניך. אי אפשר בכלל לתאר את מה שהתרחש שם, ושום התפעלות מצדו הוא עוד מתוכנן אתה: לא במסל, אלא בחרב הייתי הורג אותך...

הוא המשיך בדרכו. נסה כמה פעמים לקלל את ישראל וראה נסים ונמלאות - איך נאלץ לברכם שלש פעמים, ואחרי שלש פעמים של ברכות, שוב התנבא ודבר אודות המפלה שתהיה לאמות העולם לעתיד לבוא. - נורא נוראות, הסודות והתקוות המנחים בברכות שלו. אחרי כל זאת, התורה מסכמת את בלעם בן בעור בפסוק אחד: "ויקם בלעם וילך וישב למקמו וגם בלק הלך לדרכו".

בתורה הקדושה אין אות מיתרת. ומדוע היא כותבת שבלעם קם, וילך, וגם שב למקומו. מה אכפת לתורה אם אני אחשב שהוא נשאר לשבת שם בעיר עד שבא משה רבנו והרג אותו (אחר כך בפרשת מטות) למי זה אכפת הפרטים הללו, מה עשה בלעם - "ויקם בלעם וילך וישב למקמו וגם בלק הלך לדרכו". מה זה מלמד אותנו, מה כל זה נותן לנו?

איי, רבותי, כוננת התורה ללמד אותנו דבר נורא, אוי כמה זה מזעזע: בלעם ובלק היו בעלי-השגות גדולים. לא רק בלעם אלא גם בלק היה אדם לא פשוט. הוא עומד ורואה בעיניו, שומע באזניו כאלו דברים איכותיים, נבואות. בלעם אומר - ובלק נצב לידו בעת חזון הנבואות אודות האשר של מי שיהיה קרוב לקב"ה. בלק גם ראה את הנסים כיצד בלעם לא מצליח לפעל מאומה, וה' הופך את הקללות לברכות. מה היה צריך להיות מהם? שניהם היו צריכים להגיע להפך בה' ולהיות צדיקים יסוד עולם, לא פחות מזה!

אומרת התורה: יש לכם טעות גדולה. "ויקם בלעם וילך וישב למקמו" - לא כתוב 'לדרכו' אלא 'למקומו' - למקום שלו. לדרכו - לא, כי הוא אבד מיד את כח הנבואה ונהיה לאחד האדם, כמו שמגלה התורה: "ועתה הנני הולך לעמי" כאחד מהעם. "וגם בלק הלך לדרכו" נשאר אותו בלק.

זה לא מזעזע אתכם? אדם יכול לראות, לשמע ולדעת הכל, וגם לנבא נבואות - ולהשאיר כאחד האדם. ולא עוד אלא שהרשיע ונתן עצה לבלק כיצד להחטיא את ישראל. ראו, אלו בני אדם יכולים להיות!

(רבי ראובן קרלנשטיין זצ"ל - יחי ראובן)

ה' משפיל גאים

וישם ה' דבר בכי בלעם ויאמר שוב אל בלק וכה תדבר (כג, ה)

%ה"אור החיים" הקדוש מבאר, כי מאחר שבלעם היה שמא, הניח הקב"ה בפיו כעין צנור שחצץ בין לועו המגדר כפי חזיר, לבין דברי הקדשה שהיה עליו לומר בנבואה.

באחת השבתות הגיע לבית מדרשו של הרה"ק רבי נפתלי מרופשיץ זצ"ל, אורח שהיה רגיל בסגופים רבים, לא ישן יותר משנת הסוס, בקשי הכניס מזון לפיו והיה יושב ולומד במשך שעות ארוכות ברציפות. ברם הוא היה בעל גאווה, והחשיב את עצמו כאדם מורם מעם.

בטיש שנערך בליל שבת התישב האורח בקצה השלחן, והמתין בצפיה שהרבי ברוח קדשו יחוש בדרגתו הגבוהה, ויכבד אותו לשבת לצדו בראש השלחן. אולם הסעדה הגיעה אל קצה, ורבי נפתלי לא התיחס כלל אל האורח הנכבד, שגומר לשבת בקצה השלחן, נבדו ונדהם כיצד לא קלט הרבי מיהו ומהו.

האורח נחם את עצמו במחשבה שאולי מחה בסעדת היום, יתיחס אליו הרבי, ויחלק לו את הכבוד המגיע לו. והנה למחרת בבקר שוב חלפה הסעדה מבלי שהרבי ירגיש בו. האורח המאכזב תהה בלבו: "איפה רוח הקדש של הרבי? כיצד זה יתכן שהוא לא הבחין במעלותי העלאיות?!"

סעדה שלישית הסתיימה גם היא, והרבי עדין לא העניק לאורח כל תשומת לב. האיש רוי האכזבה החליט שככל הנראה הרבי לא נחן ברוח הקדש, וממילא אין כל תועלת בשהיה במחצתו. "אם רבי נפתלי לא קלט את מעלתו הגבוהה של אדם כמותי, מן הסתם אין בו רוח הקדש ואינו ראוי להיות אדמו"ר. אין לי מה לחפש פה, תכף עם צאת השבת אקום ואעזב את רופשיץ ואשוב לעירי".

במוצאי שבת ארו הלה את חפציו, כשלתתע נשמעו נקישות על הדלת. בפתח עמד הגבאי שהודיע: "הרבי קורא לך, ברצונו"

לשוחח עמך?!

"אה", התעשת האורח וחשב בלבו, "ככל הנראה סוף כל סוף קלט הרבי מי אני ומה אני?". הוא הניח את משלשלו ומהר בשמחה למעונו של האדמו"ר, אשר קבלו בברכה, והציע לו לצאת לטיול קצה. במשך כחצי שעה שוטטו השנים ברחובה של עיר, ושוחחו על דא ועל הא. כאשר חלפו ליד ארוות הסוסים, פנה הרבי אל האורח ואמר לו: "הנה, רואה אתה את הסוס הזה, הוא לא ישן יותר משנת הסוס, מתענה הרבה, אבל בכל זאת 'א' פערד בלייבט א פערד, סוס נשאר סוס!".

כך חנף רבי נפתלי מרופשיץ בשנינותו את שומעי לקחו, ולמד את גנותה של מדת הגאון. זה מה שעשה ה' לבלעם, כדי שלא יחשב שכיון שהקב"ה מדבר עמו, הדבר מעיד כי הוא אדם גדול ומורם מעם. הקב"ה הוכיח לבלעם שכאשר הוא רוצה, אזי גם בהמה יכולה לדבר. אמנם אתה מדבר דברי אלקים, אבל אלו רק המלים שהכנסתי בך לתועלת. האמת היא שאתה לא יותר מבהמה, ואפילו פחות ממנה, שהרי האתון ראתה את המלאך שנעלם מעיניך! על זאת שבחו אהובים ורוממו לקל, משפיל גאים עדי ארץ.

(רבי אריה שכטר ז"ל - אריה שאג)

בעת ההיא יבקש עון ישראל

לא הביט און בעקב ולא ראה עמל בישראל (כג, כא)

פרש רש"י: "לא הביט הקדוש ברוך הוא און שביעקב. כשהו עוברין על דבריו, אינו מדיקדק אחריהם להתבונן באוניות שלהם ובעמלן שהו עוברין על דתו". כלומר, הקב"ה אינו חפץ למצא עונות בישראל, ואינו מחפש בדקדקנות את חטאיהם.

בהקשר זה מענין להתבונן בפסוק מספר ירמיהו (ג, כ), אשר מצין מי כן יחפש חטאים ועוונות, ומתי יעשה זאת: "בימים ההם ובעת ההיא נאם ה' יבקש עון ישראל ואינו ואת חטאת יהודה ולא תמצאינה כי אסלח לאשר אשאייר".

פסוק זה מדבר על ימי הגאולה העתידה ועל עת מתן שכרם של ישראל. בימים אלה, אומר הנביא, אחפש את עוונות ישראל ואת חטאתם, אך לא אוכל למצא אותם.

בפשטות, חפוש העוונות הזה אינו מובן. לשם מה לבקש את עון ישראל דוקא בזמן הגאולה? מה הטעם לחפש בעת את חטאת יהודה? אמנם בסופו של דבר הם לא ימצאו, אך מדוע בכלל לחפש? בעל הבן איש חי זיע"א באר את הענין באמצעות משל:

בשמחת הארוסין של בנו של ראובן עם בתו של שמעון, הפכו שני האבות למחתינים. יחסים בין מחתינים הם ענין הנצרך לתפלות רבות; לפעמים מתחילים החכוכים עוד לפני הגארט, לפעמים מתגלעות מחלוקות בין הארוסין לחתנה, ויש מחתינים שמסתכסכים בין החתנה לברית. יש גם כאלה שלא רבים, אבל מעדיפים שלא להפגש זה עם זה. נולדה נכדה? ברוך ה'. לא צריך לשבת איתו שוב באותו אולם...

ראובן ושמעון דוקא הסתדרו לא רע. לא התפתחה ביניהם ידידות אמנם, אך גם לא הגיעו לידי שום וכוח או קטטה.

מועד החתנה הגיע. המשפחות מתקבצות באולם בהתרגשות, הצלם מעמיד את כלם לסדרת תמונות, מחיכים, לוחצים ידים, הכל מצין. וצאים לחפה, עורכים את הקדושין והסעדה מתחילה. ואז כשראובן אבי החתן נוטל את ידיו, ומתישב לברך 'המוציא' על הלחמניה שלו, הוא מוצא בין קפלי המפית שלשה שטרות של מאה דולר.

הוא מסתכל בתמרון על שמעון המחפן, היושב לצדו, וזה לוחש לו: "תסח, תסח".

ראובן טועם מן הלחמניה, מוזג קולה לכוס, ושואל בחשד: "מה זה?".

"אמר לך את האמת", עונה לו שמעון במבוכה. "לפני החתנה

פחדתי לספר לך, אבל עכשיו אחרי שברוך ה' כבר שמו טבעת, הגיע הזמן שתדע. דודה של הפלה, אחות של אשתי, התאסלמה". ראובן משתנג בתדהמה, אבל שמעון ממשיך: "הילדים שלה חמאסיקים ומתגוררים בעזה. המחבל שהתאבד בפגוע שהיה לפני שבועים הוא בן דוד של הפלה".

ראובן מרגיש שהוא עומד לקבל התקף לב. הוא לקח לבן שלו פלה שהיא בת דודה של מחבלים! מי מבטיח לו שהנכדים שלו לא יצאו חמאסיקים קטנים?

אבל אחרי כמה רגעים הוא מתחיל להרגע. כבר היו קדושין. אין הרבה מה לעשות עכשיו, רק להתפלל שהנכדים לעולם לא ישמעו על הקרובים העזתיים שלהם. ועכשיו, לפחות, הוא קבל שלש מאות דולר לכיס. גם שנה משהו, ושיהיה לכפרת עוונות.

כשמגיישים את הדגים, מוצא ראובן שבע מאות דולר ליד המזלג שלו. "מה עכשיו?".

"באמת לא נעים לי", מניח שמעון יד על לבו. "אבל אחי התנצה, לא עלינו. הוא ראש המיסיון בעיר פלוגית ומטביל יהודים נוספים לנצרות".

שמעון רואה את פניו המלבנות של ראובן, ומוזג לו כוס מים. "אני באמת מרגיש צרך לפצות אותך על כך שלא ספרנו לך על כך לפני החתנה. אני מקנה ששבע מאות דולר מספיקים כדי שתמחלו לנו". דוד מיסיונר זה דבר נורא, אבל שבע מאות דולר בתקופה שאתה מחתן בת הם דוקא מתנה נחמדה. בתקנה שלא יהיו היום דולרים נוספים...

ובכן, דולרים לא היו, אבל עם השניצל הגיעה חבילת שטרות של יורו. "שכחתי לעדכן אותך קודם", מסביר שמעון את המתת התורנית. "אבל חוץ מהאחות המסלמית של אשתי, כל המשפחה שלה נוצרית".

ראובן מכניס את שטרות היורו לכיס, מבין היטב את המשמעות: לבן שלו אין משפחה בכלל מצד החמות.

המלצרים ממשיכים להגיש תוספות, וכשראובן מעביר לצלחת שלו קצת ארו, דוחף לו שמעון ערמת שטרות בלתי מכרים של לירה שטרלינג. "אשתו של אבי מוזוג שני גם היא לא ממש יהודיה", מסביר שמעון.

ראובן לא מניד עפעף. הוא כבר הפנים את העבדה שהמשפחה מסביב היא לא הצד החזק של השדוך שעשו. לפחות הכיס מתמלא בינתיים...

אבל כשמחלקים את הגלידה, הוא לא מוצא שום שטר, אך לא של עשרים שקלים. הופך את המפית, מזיז את הכוסות, בודק מתחת המפה - אפס. "אם כבר כלם גויים אזלכם", הוא פונה למחתן ברטינה, "לא יכלת למצא עוד איזה דוד זקן בודהיסט? משפחה נורמלית לא תהיה לבן שלי, לפחות תתן עוד כסף..."

לעתיד לבוא, אומר הבן איש חי זיע"א, כאשר נראה כמה שכר אנו מקבלים על כל נסיון שעמדנו בו, על כל חטא שלא חטאנו, על כל עברה שהתגברנו ולא עברנו, כאשר נבין כמה 'שדה' כל עוון שלא עשינו, נחפש עוד ועוד עונות כאלה, שבאו לידנו אך התגברנו ולא חטאנו בהם.

"בעת ההיא יבקש עון יעקב" - הנביא יבקש למצא עוונות שלא עוינו רבוננו של עולם, גם זה נחשב חטא. וגם זה, ואי אפשר למצא אף אחד מהם בישראל! הוסף נא להם עוד ועוד שכר...

כך מתחברים שני הפסוקים, הפסוק מפרשתנו והפסוק מירמיהו, למשמעות אחת: הקב"ה אינו מבקש להעניש את ישראל על עונותיהם, אלא לתת את שכרם על המצוות שעשו ועל הנסיונות שעמדו בהם.

(רבי יוסף מוגריב לשי"ט - א - אוצרות יוסף)

הולך בתים

עלון לילדי ישראל

העיניים שלנו

יכולים חלילה לקנא בו ואפלו לחמד את המשחק - ההסתכלות על המשחק היא ראייה מקלקלת. רעה.

אנחנו נמצאים עכשו בחדש תמוז שהחוש שלו הוא חוש הראייה. בחדש הזה במיוחד אנחנו צריכים לתקן את העיניים שלנו.

בחסידות מסבר שבשביל לתקן את העיניים צריך לקרוא הרבה ספורים חסידיים. הספור גורם לנו לחשב על הקב"ה ולהתפעל מאוד מהצדיקים ומהמעשים הטובים שהם עושים. כשאנחנו משפעים מצדיקים - אנחנו לא עסוקים כל היום בעצמנו ובשטויות.

אז קצת... אמה אתם מחכים?
תעבדו לעמוסים הפכאים - מחכים לכם
על הרבה ספורים טובים ומתקנים.

עבת עלום ומחוק!

בפרשת השבוע מספר על בלעם הרשע. הוא היה בן אדם מאוד מיוחד. מה היה מיוחד בו? קדם כל כדאי שנדע שהוא היה נביא גדול, ממש כמו משה רבינו.

אבל עוד משהו כתוב עליו: הפסוק אומר שהוא היה "שתום העין" - אחת מעיניו לא פעלה. בחסידות מסבר ש"שתום העין" הכוונה שהיתה לו עין רעה.

אם יש לנו כאן עין רעה, ברור שיש גם עין טובה. אצל מי נמצאת העין הטובה? כתוב שתלמידיו של אברהם אבינו הם בעלי "עין טובה".

לפעמים קורה גם לנו שאנחנו נהיים קצת מתלמידיו של בלעם הרשע. מה הכוונה? הרי אנחנו יהודים...

אם למשל אנחנו רואים אצל חבר שלנו משחק חדש ויפה, אנחנו

עבת פרשת בלק /// עליון מספר 66

העלון יו"ל ע"י ישיבת 'תם ודעת' בראשות הרב יצחק גינזבורג /// holechbetom@gmail.com

ספור חסידי ע"ס **הסבא משפולי**

החיל והכסף יחזר אליו. בהתחלה חשב היהודי שברוך ה', סוף סוף, באה לך הישועה - אבל כשהסתכל על כל החילים הבין שזוהי משימה מאוד קשה. כל החילים נראו לו תאומים, הוא לא הצליח להבדיל ביניהם כלל, איך יוכל למצא את הגנב?

מה עושה יהודי שמצוי בצרה? הולך לצדיק. הלק היהודי לבקש ברכה מה"סבא משפולי". אחרי שספר לו את כל הספור אמר לו הסבא: "תבקש מהמפקד לעבור בין כל החילים. כשתראה חיל שפרצוף שלו מראה שהוא כועס עליך - תדע שהוא הגנב".

עשה היהודי כהוראת הסבא, הצליח לזהות את הגנב והכסף הושב אליו ברוך ה'.

יה זה בימי הסבא משפולי, בעירה נדחת גר יהודי שפרנסתו היתה מכך שמכר בשוק כל מיני סחורות. הדוכן שלו היה מאוד פשוט - לא היתה לו כספת לשמור על הכסף - הוא היה מניח את כל הכסף בקפסה על גבי השלחן.

יום אחד עברו חילים סמוך לדוכן שלו ואחד מהחילים ראה את הקפסה עם הכסף. בלי לחשב פעמים הוא חטף את הקפסה עם כל הכסף ונעלם בין שאר החילים.

הצטער מאוד היהודי, נגש למפקד האחראי על כל החילים, ואמר לו שאחד מחיליו גנב לו את כל הכסף שלו, והוא מבקש את הקפסה יחד עם הכסף בחזרה.

אמר לו השר שיגיד לו מיהו

חידה!

מה לא שואל שאלות, אבל כן עונים לו?

את התשובות יש לשלוח בהודעה למספר 058-770-1868, או למייל של העלון. בעזרת ה', כל חודש תתקיים הגרלה (כל שבוע צוברים נרטיס נוסף) על דיסק ניגונים חסידיים, בין הפותרים נכונה.

הזוכה מחודש סיון: יעל רומנו

פתרון החידה משבוע שעבר: הגיל

זמן הדלקת נרות:

בירושלים - 19:13
בכפר תב"צ - 19:20
בניו יורק - 20:10

בסיון האכילה

תקציר: הִיָּה יְהוּדֵי עֲשִׂיר שָׁנָה
לְהִתְעַנּוֹת כָּל הַשָּׁבוּעַ, אֲךָ בְּכָל
פְּעַם שָׂאֵכֵל (בַּשַּׁבָּת) בָּאָה לוֹ
מִחֻשְׁבָּה לְהַמִּיר אֶת דָּתוֹ ח"ו.

הַגִּיעָה שַׁבָּת. לֵיל שַׁבַּת עֶבֶר
בְּשִׁמְחָה וּבִנְחֹת, כִּךְ גַּם שַׁחֲרִית
וּסְעוּדַת שַׁבַּת בְּבִקְרָה. אֲךָ לְפִתְעָה,
בְּלִי שׁוּם הִכָּנָה וְהִתְרָאָה –
הִחְלִיף הַיְהוּדִי אֶת בְּגָדֵי הַשַּׁבַּת
שֶׁלוֹ לְבְּגָדֵי חוֹל, וְחִישׁ רֶץ לְבֵיתוֹ
שֶׁל הַכֹּמֶר.

רְאוּ זֹאת הַבְּנִים שֶׁלוֹ וְרְצוּ
אֲחֵרָיו לְבֵית הַכֹּמֶר, הֵם עוֹד
הַסְּפִיקוּ לְרֵאוֹת אוֹתוֹ בְּכַנְיָסָה
וּמִיָּד...

הַמֶּשֶׁךְ יָבוֹא אִי"ה...

אֲשֶׁתוֹ שֶׁל הַיְהוּדִי מִמָּשׁ לֹא
הִבִּינָה מָה קָרָה לְבַעֲלָהּ,
וּסְפָרָה לִילָדִים שָׁלָה, שִׁידְעוּ
מָה קוֹרָה עִם אָבִא שָׁלָהּ,
וְשִׁישְׁתַּדְּלוּ לְשִׁמּוֹר עָלָיו.

שָׁמְעוּ הַיְלָדִים, אֲמָנָם הֵם לֹא
בְּאֵמֶת חָשְׁבוּ שֶׁאָבִא שָׁלָהּ הַגִּיעַ
לְמַצָּב כָּל כִּךְ גְּרוּעַ, אֲבָל בְּכָל זֹאת
הִחְלִיטוּ לְשִׁמּוֹר עָלָיו וְלִהְיוֹת אִתּוֹ
בְּמִשְׁךְ הַשַּׁבַּת הַקְּרוּבָה.

הַסָּבָא שֶׁהוּא מוֹכֵן שֶׁהַמֶּפְקֵד יָבוֹא
לְבִקְרָה אוֹתוֹ, אֲבָל קֹדֶם כָּל כְּדֵאִי
שִׁיבְדֹק מָה יֵשׁ לוֹ בְּכִיס.

הַחֲזִיר הַיְהוּדִי אֶת דְּבָרֵי הַסָּבָא
לְמִפְקֵד, וְאִכֵּן הַמֶּפְקֵד בִּדָק וְרָאָה
שִׁישׁ לוֹ בְּכִיס מִכָּתֵב שֶׁהַתְּכַנֵּן
לְשַׁלַּח לְמַלְךְ, אֲךָ הוּא הַתְּבַלְבֵּל
וְשַׁלַּח לְמַלְךְ מִכָּתֵב אַחֵר... מִכָּתֵב
כּוּ הוּא תְּכַנֵּן, יַחַד עִם מוֹרְדֵי הַמַּלְךְ,
מֶרֶד גָּדוֹל.

מִיָּד כִּשְׁהוּא שָׁם לֵב לָזֶה הוּא לֹא
שָׁלַט בְּעַצְמוֹ וְהִרְגֵּ אֶת עַצְמוֹ. כִּךְ
נֶצַל הַסָּבָא וְהָיָה לוֹ כָּל טוֹב.

מִיָּד אַחֲרֵי שֶׁגָּלָה אֶת הַגִּנְזָב שָׁאֵל
אוֹתוֹ הַמֶּפְקֵד: "אִיךָ זֶהִיִּת אוֹתוֹ?
הֲרִי כָּלֶם דּוֹמִים!" סִפֵּר לוֹ הַיְהוּדִי
עַל הַסָּבָא מִשְׁפּוּלֵי וְעַל הָעֶצָה
שֶׁנָּתַן לוֹ.

מִיָּד כִּשְׁשָׁמַע אֶת זֶה הַמֶּפְקֵד
אָמַר שֶׁהוּא רוֹצֵה לְפָגֵשׁ אֶת הַסָּבָא.

בְּדֶרֶךְ כָּלֶל כִּשְׁמִפְקֵד גּוֹי רוֹצֵה
לְהַפְגִּישׁ עִם יְהוּדִים, וּבְמִיָּחָד עִם
הַרְבֵּ שָׁלָהּם – אֵינן לוֹ כּוֹנוֹת טוֹבוֹת.
לִכֵּן לֹא רָצָה הַיְהוּדִי שֶׁקִּבֵּל אֶת
כִּסְפוֹ לְגַלוֹת לְמִפְקֵד הֵיכֵן גַּר הַסָּבָא.
כִּשְׁסִפֵּר אֶת זֶה לְסָבָא – הִשִּׁיב לוֹ

עֲשֶׂרָה מְאָמְרוֹת

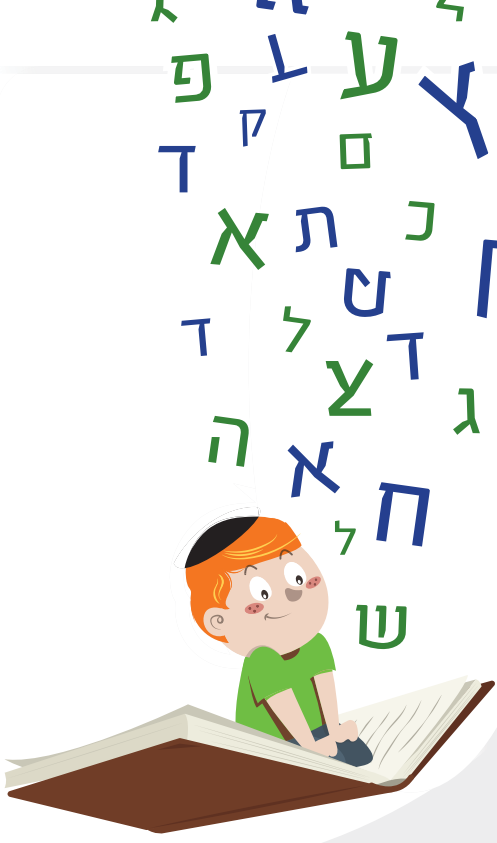
כְּמַעַט סִימְנוּ עִם הָאוֹת הַמִּיחָדָת שְׁלֹנוּ, הָאוֹת י'.

בְּפִרְקֵי אַבוֹת מוֹבָא שִׁישְׁנָם עֲשֶׂרָה מְאָמְרוֹת אַתֶּם בְּרָא ה' אֶת הָעוֹלָם.

בְּרִיאַת הָעוֹלָם הִיא בְּעֶצֶם הַהִתְחַלָּה שֶׁל הַכֹּל, לְכֵן בְּרוּר שֶׁבַח־סִידוֹת נִלְמַד שֶׁעֲשֶׂרֶת הַמְאָמְרוֹת מְכוֹנִים כְּנֶגֶד סְפִירַת הַכֶּתֶר - תְּחִלַּת כָּל הַסְּפִירוֹת.

רְגַע, לָמָּה ה' בְּרָא אֶת הָעוֹלָם בְּעֲשֶׂרָה מְאָמְרוֹת? הֲרֵי הוּא יָכוֹל הִיָּה לְבְרָא אֶת הַכֹּל בְּמֵאֵמֶר אֶחָד, "בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹקִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ" - זֶה כּוֹלֵל הַכֹּל!

בַּחֲסִידוֹת מְסֻבֵּר שֶׁגַם הַמְאָמֵר הָרֵאשׁוֹן, "בְּרֵאשִׁית בְּרָא", מְכוֹן כְּנֶגֶד סְפִירַת הַכֶּתֶר - כֶּךָ שֶׁבְּאַפֿן כָּלְלִי הוּא הַ"כֶּתֶר שֶׁבַּכֶּתֶר".

כְּשֶׁנִּחְזֵר לְאוֹת שְׁלֹנוּ, י', נֹשִׂים לֵב שְׁאֲמָנָם הִיא שְׁוֵה בְּגִימְטְרִיָּה 10, אֲבָל הַצּוּרָה שְׁלָהּ הִיא צוּרָה מְאוּד יְחִידָה - אֵין כַּמָּה חֻלְקִים שְׁמֻרְכִיבִים אוֹתָהּ - פְּשוּט נִקְדָּה אַחַת קִטְנָה.

זוֹ בְּדִיוֹק הָאוֹת שֶׁל בְּרִיאַת הָעוֹלָם - תְּחִלַּת הַכֹּל כְּנִקְדָּה קִטְנָה, אֲבָל מִתְּפִשֶׁטֶת ל־10 - עֲשׂוֹר הַסְּפִירוֹת.

בְּדִיחַת קוֹרֵשׁ

- ← אֵין מְתַקְנִים אֶת הָעֵינִים?
- ← כִּי־צַד זֶה הִיְהוּדִי אֶת הַגִּנְבִּי?
- ← אֵין הָאוֹת י' בְּעֶצֶם נוֹשֵׂאת הַפְּכִים?

שְׁאֵלָה: תְּרַנְגוּל עֲרָבִי מְטִיל בִּיצִים בְּשֶׁטַח יִשְׂרָאֵל, לְמִי שְׂיִכּוֹת הַבִּיצִים?

תְּשׁוּבָה: תְּרַנְגוּל לֹא מְטִיל בִּיצִים!

אֶת הַתְּשׁוּבוֹת יֵשׁ לְשִׁלּוֹחַ בְּהוֹדָעָה לְמַסְפָּר 058-770-1868, אוֹ לְמִייל שֶׁל הָעֶלּוֹן. בְּעֶזְרַת ה', כָּל חוֹדֵשׁ תַּתְּקִיִּים הַגְּרָלָה (כָּל שָׁבוּעַ צוֹבְרִים כְּרֵטִיס נוֹסֵף) עַל מִשְׁחַק קוֹפְסָה, בֵּין הַפּוֹתְרִים נִכּוֹנָה.

הַזּוֹכָה מְחוֹדֵשׁ סִיּוֹן: חֲיִים דָּב בְּעוֹר מִיּוֹן

למענינו מים

ידיעות נפלאות בפרשת השבוע * פרשת בלק

לא נעים להביר: הקוזק הנגזל

בפרשת השבוע לומדים אנו על אישיותו המעונתת של בלעם הרשע, אשר בנוסף לרשעותו ורצונו לעקור את אמת ישראל מן העולם, עוד התהדר בתאר של איש אלקים, אדם נכבד אשר כביכול עושה רק את רצון בוראו. דגמה בולטת לאחד העוותים בנפשו של נביא הגויים, הציגו בעלי המוסר בתוך תוכחה של האתון.

וכך מתנהלת השיחה המיוחדת וההקטורית (כב, כז-כח):

"ותרא האתון את מלאך ה' ותבין פחת בלעם ויחר אף בלעם ויך את האתון במקל: ויפתח ה' את פי האתון ותאמר לבלעם מה עשיתי לך כי הפיתני זה שלש רגלים".

ומבאר רש"י הקדוש, על פי דברי חז"ל: **"זה שלש רגלים - רמז לו אתה מבקש לעקור אמה החונקת שלש רגלים בשנה".** דורשים בעלי המוסר: האתון מוכיחה אותו, לך מפריע כל כך שאני לחצתי לך את הרגל ואתה פועס, רוצה אתה לנקם את נקמתך ממני על הצער שגרמתי לך, והנה אתה עצמך הולך לעקור אמה שלמה, אנשים נשים וטף, בלי שום נקיפות מצפון! - - -

אבל בלעם בגבהות רוחו לא מבין ולא נרמז, והוא ממשיך ונוזף בה, **"ויאמר בלעם לאתון כי התעללת בי לו יש תרב בקדי כי עתה תרגתיך".**

ושוב אנו רואים את אפיו המעונת: על הפאב שלו הוא לא סולח, והוא מצהיר כי אילו הייתה חרב בידו היזה ממחר והורג את אתונו! והאתון ממשיכה בתוכחה ומנסה להאיר את עיניו, באומרה, **"ותאמר האתון אל בלעם הלא אנכי אתך אשר רכבת עלי מעודך עד היום הזה ההספן הסכנתי לעשות לך פה ויאמר לא",** הוי אומר, תמיד הייתי אתון טובה, ממשמעת, ובגלל פעם אחת שאני מצערת אותך כבר אתה ממחר לכעוס ולרצות להרוג את אתונך הנאמנה - והיכן אתה עומד? מה עם הפאב והצער הנורא של עם שלם, אמה שלמה שאתה רוצה להכחיד בלי שמץ של נקיפות מצפון?

שיא הצביעות! - - -

ואף כשרואה בלעם את מלאך ה', ומבין את המתרחש, הוא לא מתנצל על עצם הפעס שלו, והאלימות כלפי אתונו, אלא רק מקריז, **"חטאתי כי לא ידעתי כי אתה נצב לקראתי בדרך".** אבל אילו לא היזה מלאך נצב לפניו, היזה מצדק בעיניו להכות ואף להרג את האתון החצופה שגרמה לו פאב.

בלעם ממחיש כאן את הבטוי "צעקת הקוֹזֶק הַנְּגוּל". בטוי זה מקורו באידיש, והוא נולד בעקבות התנפלויותיהם של הקוֹזֶקים האַכּוּרִים על היהודים באזור פולין ורוסיה. הקוֹזֶק הוא סמל לכריון רשע שפוגע באחרים, שודד ורוצח, והנה הוא הצועק שגזלו אותו... תרתי דסתרי...

כאשר התורה מספרת לנו על חמתו של בלעם לנוכח מעשה אתונו, ועל הופוח ביניהם, שוב אין צורך להכנס להסברים מלמדים על מדת רשעותו של בלעם. הוא עצמו במעשיו מוכיח זאת, "מינייה ובייה": אדם שמדבר גבוהה-גבוהה אף ממחיש בעצמו את הסתירה הפנימית שבו. דורש הוא לבל לפגע בו אפילו פגיעה קלה, בה בעת שהוא מתאכזר על אמה שלמה ומבקש לכלותה.

העווות של השטן הנאצי

דגמה מחרידה באפן קיצוני לעווות הזוי שיכול להוצר אצל רשעים ארוורים, (ואנו מתנצלים אפילו על עצם הבאת הדגמה הזו), קבלנו מפעיל נמרץ באחד מארגוני הקרוב, אשר המציא לנו צוטט מעדותו של ד"ר מיקלוש ניסלי, מי שהתפרסם כעוזרו של האשמהדאי הנאצי ד"ר יוזף מנגלה ימח שמו. ד"ר מיקלוש ניסלי, רופא יהודי, הנה אחד מאסירי מחנה ההשמדה אושוויץ. הוא נלקח בעל כרחו על ידי השטן האנושי כדי לסייע לו בעבודתו, ונאלץ תחת איום במות לסייע לו בנתיחת גופות של יהודים אמללים. ד"ר מיקלוש ספר כי באחד הימים ישב ד"ר מנגלה ועלעל בתיקים הרפואיים של "שפני הנסיון"-התאומים, והנה מצא מנגלה כתם שמן שבטעות הכתים את אחד התיקים הרפואיים. ד"ר ניסלי ספר כי מנגלה נעץ בו מבט רצחני ושאלו: "הייתכן שתשפיל בגסות שכזו בתיקים אלה, אותם אני מטפח באהבה פה רבה???" למשמע המילה "אהבה" מפיו של השטן הנאצי האכזר, לא יכל ד"ר ניסלי להוציא הגה מפיו. הוא נאלם דום.

הכּוֹר האַכּוּר שרחה על הנמלים

ספורים רבים מציגים בפנינו דגמאות לתופעת "הקוֹזֶק הַנְּגוּל".

ספור ידוע מספר על אותו כּוֹר אכזר ששלח יהודי למות באשמת רציחת נער נוצרי, כפי העלילה הידועה של הנוצרים על היהודים שכביכול משתמשים הם בדם נוצרים לאפית המצות לפסח.

והנה בעת שהיהודי מובל אל עמוד התלייה, פונה הכּוֹר אל התלן ואומר: "מוטב שתלך מסביב, שכן בהמשך השביל יש נמלים, ולא טוב לרמס אותם, הלא אף הן יציריו של הבורא". נענה היהודי האמלל וזעק: "יודע אני מיהו הרוצח והיכן הוטמנה הגויה! הביאוני אל המושל ואגלה לו!"

הצבור רעש וגעש, והיהודי הובל אל המושל על מנת להתודות בפמבי ולגלות את שתפו לפשע.

פנה היהודי אל המושל ואמר לו: "הרוצח הוא הכּוֹר, והגויה מוטמנת במרתף ביתו!"

הדבר יצא מפי היהודי ופני הכּוֹר חפו. הפל ראו כי נתבלעה דעתו. שלח המושל שליחים, והגויה אכן נמצאה.

שאל המושל את היהודי: "מנין ידעת זאת? הרוצה נסתרות אמה? או שמא היית שתף בפשע יחד עם הכּוֹר?"

נענה היהודי ואמר: "חלילה לי. אולם משמים גלו לי את האמת להצילני ממות. הרי שמץ של רחמים לא היה בלבו של הכּוֹר האכזר כאשר דן אותי למות למרות שהראיות נגדי היו קלושות מאד. והנה לפתע הוא מרחם על נמלים? צביעות שכזו יכול להפגין רק הרוצח עצמו..."

הדב הטורף שבוכה על גורל בנו

בספר "משלי שועלים" מצאנו משל על הדב שבוכה מרות על הגור הקטן שלו, בנו בכורו, שנחטף בידי התנינים. השועל ששומע את זעקותיו מזכיר לו שהוא עצמו, הדב, טרף והרג עוללי-כבשים מבלי לחוס על זעקת אמותיהם. אבל הדב לא נרמז ולא נעקץ, והוא ממשיך בככיותיו המרות על השפלות וחסר הצדק שיש בעולם הזה...

לעצור את הבלעם הפנימי שבתוכנו...

אולם אי אפשר להסתפק רק בהצגת קלונם של הרשעים. מפל דבר צריך לקחת מוסר, ופרשת בלעם נוגעת גם לכל אחד ואחד מאתנו. והרי כבר למדונו חז"ל הקדושים בפרקי אבות (ה, יט): "מה בין תלמידיו של אברהם אבינו לתלמידיו של בלעם הרשע". לומר לה, שכל אדם צריך להזהר מלהמנות בין תלמידיו של אותו רשע...

כל אחד יודע לספר על אנשים שגוראים לפעמים אטומים מול הסבל שהם גורמים לזולת, והרואה סבור שאין להם יכלת רגשית להתבונן לעמקה של הנפש ולחוש בצרימות שנגרמות לה - והנה זה מגיע אליהם ופתאום הם מתגלים כבעלי הבנה נדירה, ויכלת מילולית פה מציגת, והם יודעים להסביר כל כך פה מה בדיוק הייתה הפגיעה ואיך הנה צריך הזולת להתנהג כדי למנוע מהם להפגע.

ולעתים, יש מי שפגעו בו מעט והוא הולך ופוגע בלי שום חשבון, ומעליב ומלבין פנים כתגמול, ועוד בטוח שנשאר חייבים לו... דרך ארוכה לפניו עדי גבא על ספוקו...

והרואה עומד ותוהה: מדוע לא ישול הלה קורה מבין עיניו!?

ושוב, קל לבקר אנשים אחרים, גויים או להבדיל יהודים, אולם המסר האמתי צריך להיות מפנה אל לבנו פנימה: אל נהיה פאותו קוֹזֶק נגול! הרי אנו יודעים להפגע ולכאב, ולהסביר מדוע הפגיעה הייתה איומה ונוראה ובלתי אפשי כמעט להתפס ולמחול על הכאב והצער שנגרם לנו. יש לנו רגישויות חדות ומצוינות, ויכלת פסיכולוגית מוכחת להסביר את מניעיו ומחשבותיו הרעים של הזולת.

ואשר על כן, הרי נקבל תוכחה לאחר מאה ופשימים (והלוא נשיב אל לבנו קודם לכן): מדוע לא הפעלנו את הרגישויות הנפלאות הללו כלפי אחרים? מדוע לא ידענו להזהר בכבודם ובצערם של האחרים כפי שאנו יודעים לזאג לעצמנו? מדוע היינו עורים וחרשים למצוקתו של הזולת? מדוע כשאנו נפגעים זה דבר גדול מאד, וכשמשישונו נפגע מאתנו הוא אדם בעל רגשי נחיתות שנפגע מכל דבר ולוקח ללב כל שטות? ונסים בפסוקים שבסוף ספר יונה (ד, ט-יא):

"ויאמר אלהים אל יונה ההיטב תרה לה על הקיקיון ויאמר היטב תרה לי עד מות: ויאמר ה' אתה חספת על הקיקיון אשר לא עמלת בו ולא גדלתו שכן לילה הנה וכן לילה אכד: ואני לא אחוס על ניגנה העיר הגדולה אשר יש בה הרבה משתים עשרה רבו אדם אשר לא ידע בין מינו לשמאלו ובהמה רבה".

מוכיח הקדוש ברוך הוא את יונה הנביא ואומר לו: אתה מצטער ומרגיש את ההפסד על העץ הזה, שיכול להועיל לבני אדם, וחבל על דאבדין, הרי זה "בל תשחית" - ואני לא אחוס על ניגנה הגדולה על כל תושביה? מדוע אותה אתה מוכן "לבזבז"? האם בכל אלו אין שום תועלת?

העלון מוקדש לעילוי נשמותיהם של:

אבינו ר' משה (אליהו) בן ר' חיים וכתב שבע ע"ה
ואמנו מרת אילנה בת רחל ע"ה

ציודה לדרך:

עלון תורני אקטואלי לילדי ישראל

יו"ל מידי שבוע עם תכנים מגוונים!

פרשת בלק

עלון מס' 7

בדרך הפרשה

אפשרות לשנוי. אבל "בידו" מלמד אותנו כי זה בידו לשנות! אדם נברא עם טבע של "גבוה או נמוך" "כהה או כהיר" והם דברים שטבועים בו. אך המדות הטובות והרעות תלויות בעבודת חנוך העצמי שלו. ככל שאדם משקיע כה הוא מטיב את מדותיו.

ילד קטן בקש פי סבו יספר לו ספור לפני השנה. התישב הסבא על קצה המטה, בעוד נכדו מתכרבל בשמיכה ומביט בו בעינים גדולות. "ביער הגדול גרים שני זאבים. שונים מאד הם הזאבים זה מזה. זאב אחד נעים וחמוד, מרחם ומותר. הזאב השני אכזר ותוקפני, מקנא ושונא. ככל שהם אוכלים כה הם גדלים. כשהזאב הטוב אוכל הרבה הוא נהיה חשוב ומשפיע בעיר. כשהזאב הרע אוכל הרבה הוא נעשה גדול ומפחיד, קובע ומאים.

המשנה בפרקי אבות אומרת: "כל מי שיש בידו שלשה דברים הללו – הוא מתלמידיו של אברהם אבינו. ושלשה דברים אחרים – הוא מתלמידיו של בלעם הרשע.

מדותיו של אברהם אבינו הם: 'עין טובה' – הסתפקות במעט. 'נפש שפלה' – רסון עצמי. 'רוח נמוכה' – ענוה ושפלות. (לפי פרוש הרמב"ם). טהר מדות והליכות ישר.

מדותיו של בלעם הרשע הם ההפך הגמור: 'עין רעה' – רדיפת הממון, 'נפש רחבה' – התמכרות לתאוות, 'רוח גבוהה' גאווה והתנשאות. הדרךדות מוסרית מחלטה.

המפרשים מעירים על הבטוי שנקטה המשנה "שיש בידו שלשה דברים הללו", הרי המדות הטובות והרעות הם בו, ולמה נאמר בידו? התשובה היא ש"בו" משמע שכה הוא נברא, זה טבוע בו, בלי

בתוכנו יש את 'אברהם אבינו' וגם את 'בלעם הרשע'. כששומעים בקול אברהם אבינו אנחנו נעשים "מתלמידיו". לא כדאי לנו להיות 'מתלמידי בלעם הרשע'. בלעם היה אמנם עשיר גדול וחשוב, אך היה אדם משחת, נהרג וירד לגיהנם! בכל פעם שעומדים בנסיון ומצליחים לשמע בקול יצר הטוב, אנחנו מגדילים את הצד הטוב שבנו, ומקטינים את הרע. לכן נקפיד להגדיל את הטוב עוד ועוד, ואז נהיה יותר קל להתגבר על יצר הרע, כי הוא נעשה קטן, וקטן, וקטן... זה בדינו!

הילד שמע את הספור ונבהל: "סבא! איפה זה היער הזה? ולמה מאכילים את הזאב הרע?" הביט בו הסבא בעיניים חכמות והסביר: "נכדי היקר! שני הזאבים האלה גרים בתוכנו. אחד הוא יצר הטוב והשני הוא יצר הרע. ה'זאב הטוב' אומר לנו לאהב ולשמח, לותר ולרחם. ה'זאב הרע' אומר לנו לריב ולנקם, להשתלט ולשנא. כשאנחנו עושים מעשה טוב - מאכילים ומגדילים בזה את יצר הטוב. כשעושים מעשה רע - מאכילים ומגדילים את יצר הרע.

בְּדֶרֶךְ הַרְמוֹז

ורוחו הגבוהה... מלאך ירד בכדי לעצר את בלעם בדֶרֶךְ ולעכבו. בפסוק נאמר 'ויתיצב מלאך ה' בדֶרֶךְ לשטן לו' (להפריע לו). רש"י כותב, שזה לא היה השטן, אלא מלאך של רחמים שרצה למנע אותו מחטא. הוא בא לעזור את בלעם להזניח את מדותיו הרעות ולקחת את המדות של אברהם! שט"ן ראשי תבות: נפש שפלה, עין טובה, רוח נמוכה!

בשעה שאברהם אבינו יוצא לדֶרֶךְ לעקדת יצחק' נאמר 'ויקח את שני נעריו אתו'. ובשעה שבלעם הרשע יוצא לדרכו, לקלל את בני ישראל נאמר 'והוא רכב על אתנו ושני נערי עמו'. שניהם יצאו 'מצידים' במדותיהם - המרמזים בראשי-תבות: נע"ר, נפש עין רוח. אברהם לקח את נפשו השפלה, עינו הטובה, ורוחו הנמוכה. ואלו בלעם לקח את נפשו הרחבה, עינו הרעה,

בְּדֶרֶךְ הַמוֹסֵר

מסיון ועוג. ומתרצים - הרי בכחו של בלעם גם לברך וגם לקלל, כפי שאומר לו בלק "כי ידעתי את אשר תברך מברך ואשר תאר יואר", ולמה הזמין בלק את בלעם לקלל את עם-ישראל? יכול היה להזמין ברכה לעם המואבי! ברכה שתעצים את בני מואב שלא יוכלו לנצח אותם, וכך אין להם מה לחשוש מעם ישראל.

לאחר שבני ישראל נצחו את שני המלכים האדירים, סיחון מלך האמורי ועוג מלך הבשן, פחדו בני מואב כי עם-ישראל יפנה וילחם אף בהם. בפרשתנו נאמר "ויגר מואב מפני העם מאד". שלח בלק והזמין את נביא אמות-העולם, בלעם בן בעור, שיבוא לקלל את עם-ישראל. שואלים המפרשים, מה הטענה על בלק מלך מואב? הוא באמת פחד מעם ישראל, שהרי הוא חלש בהרבה

הציעו למחק, לכסות, ואפילו להוריד את הלוח מהקיר. אולם המורה הסביר שנתן לקצור את הקו שציר מבלי כל אלה. לאחר חשיבה קם אחד התלמידים, נגש אף הוא ללוח, וציר קו נוסף מעל הקו הראשון. הקו שציר היה ארוך יותר מהקו של המורה. שמח המורה והסביר לתלמידים: "הנה! ברגע שהוא 'גדול' ממילא השני 'קטן'. בשביל להקטין את האחר לא צריך לקלול, לפגוע או להחרים. תשקיע ותגדיל את עצמך!"

מסר גדול יש כאן! ישנם אנשים שיש להם התמודדות עם הזולת, כמו שני עסקים מתחרים או שתי חנויות דומות. במקום להגדיל את עצמך על-ידי השפלת הזולת והשמצתו, תשקיע בעצמך! תגדיל ותשפר את עצמך! מספר כי מורה נכנס לכתה למסר שעור 'כשרי חיים'. הוא נגש ללוח ציר קו ארוך, פנה לתלמידים ושאל: "מי יכול לקצור את הקו שצירתי - בלי לגעת בו?" התלמידים

בְּדֵרָה הַחֲנוּיָה

הטכנולוגיה העכשווית מפרה כלל יצוק זה. כאשר בני הבית יושבים בבית, בחממה, אבל כל אחד עסוק בכלי-תקשורת ש'לוקח' אותו מחוץ לבית, כאשר הנהג הקלוקל הוא כי כל אחד 'משתף' זרים במעשיו האישיים, הרי הוא הופך את קירות הבית ל'שקופים', הוא מערער את הבוס המשפחתי האיתן שהגן עלינו אלפי שנים. בית אינו 'מקום' פיזי, אלא האנשים שבו חוכרים ליצור 'בית'. את הבית איננו בונים בידים, אלא בלב. נשמר על הבית היהודי, על טהרתו ועל יחודו! המשען היחיד שמתקיים בכל מצב ומול כל הרוחות הרעות - הוא הבית היהודי!

מדי בקר פותח יהודי את תפלת שחרית בקריאת 'מה טבו אהליך יעקב משכנתיה ישראל'. פסוק זה לקוח מברכותיו של בלעם הרשע. חז"ל אומרים כי כל ברכותיו הפכו ברכות השנים חזרה לקללות, חוץ מברכה זו. כאשר ראה בלעם את בני ישראל שוכנים בצורה מארגנת, שפתחיהם אינם מכונים זה כנגד זה, לא מביטים לתוך אהל של האחר, כל אחד משקיע בביתו פנימה, ברכה זו מעמידה את עם ישראל בכל הדורות. בית הוא מבצר, בו הילדים הם נסיכים, כי מכבדים את הוריהם ונוהגים כלפיהם כמו מלך ומלכה. המשפחתיות, התא-הביתי, מהיום יסוד מוצק במסורת היהודית.

בְּדֵרָה הַמְּסוּרָה

מבקש למות בדרגה של אבותינו הקדושים ושופו יהיה נעלה כסופו של משה רבנו. השבוע חל יום פטירתו של הגאון רבי זלמן

כשבלעם הרשע מברך את עם-ישראל, הוא מתפעל ומכריז על עצמו: 'תמת נפשי מות ישרים ותהי אחריתי כמהו'. בלעם הרשע

כל יהודי מאחל לעצמו 'גן עדן' ותחית המתים. כל יהודי חפץ בנחת מצאצאיו שמניח אחריו. אה בשביל זה עליו לעמל לארה ימיו ושנותיו. ב'קרן הסעות' מסייעים למשפחות לחיות כיהודים! עקר חיינו של אדם אלה בניו ובנותיו. 'קרן הסעות' רבניה, פעיליה ועסקניה משתדלים להביא ילדי ישראל לבתי ספר, ונערים לישיבות קדושות. אלפים רבים זוכים לאור התורה מכח הפעילות המגברת! הם עם כארי יתנשא!

סורצקין, אחד מקברניטי הדור שנטלו חלק בשקום הישוב בארץ ישראל אחרי השואה האזמה, ושמשי יו"ר הראשון של מרכז החנוכה העצמאי, מתוך נשיאה בעל ודאגה כנה לכל ילד וילדה שיוכו לחנוכה תורני. הרב היה מספר כי כשפקר אצל 'הכהן הגדול מאחיו' רבנו ה'חפץ חיים', הוא שמע איה ה'חפץ חיים' לועג לבלעם הרשע "הוא חושב שאפשר לחיות כגוי – ולמות כיהודי! בשביל למות מות קדושים צריה לחיות בדרה ה'!"

איזה חסד הקב"ה עשה עם בני ישראל בימים שבלעם בא לקלל?
רש"י מביא שיהודי הורג סביבו אלפי 'מזיקים' מדי ערב. כיצד עושה זאת?

שלחו לנו למייל: zaida@kerenh.org.il או לפקס 03-8004455
ומי שפותר את החידות – נפרסם את השם שלו עם הפתרון בעלון הבא.

תשובות מגליון קודם:

- ☀ הבאר היה בזכות מרץ וענגי הכבוד בזכות אהרן, כי בפטירתם פסקו הנסים הללו.
- ☀ בפטירת אהרן הכהן בכו 'כל בית ישראל' אנשים ונשים, כי אהרן היה אוהב שלום ומשכין שלום בין איש לאשתו ובין אדם לרעהו.

הפותרים: אלהנן ר. | יהודה ש. | שלמה ה.

מעונינים להנציח את העלון הבא לזכות יקירכם?
צרו איתנו קשר במייל: zaida@kerenh.org.il

רוצים את העלון אצלכם?
שלחו בקשה לדוא"ל zaida@kerenh.org.il ונשלח אליכם!

ת.ד. 257 בני ברק או בהעברה לבנק הפועלים סניף 655 מס' ח-ן: 339991 קרן הסעה וסיוע לתלמידי החינוך העצמאי ע"ר 5-804-659-95
התרומות מוזכות לצרכי מס לפי סעיף 46 כמו"כ ניתן לתרום בקלות ובמהירות בכל עמדות "נדדים פלוס" ברחבי הארץ

בבית ארזים נהלך ברגש

בטאון תקופתי לחיזוק כבוד ביהכנ"ס והתפילה

גליון מס' 1
יו"ל ע"ו מכון 'נהלך ברגש'
לעידוד שמירת כבוד בית הכנסת
7176419@GMAIL.COM

דבר המערכת

חז"ש ? ...

בעוד כל העולם מתחיל להתאושש ולחזור כמה שיותר לשגרה, העולם היהודי בניסיון לעצור את מרוץ החזרה לשגרה. גדולי ישראל מכל העדות והחוגים בתמרור עצור לפני הכניסה לבתי הכנסת, אי אפשר לחזור למצב הקודם בלי לקחת תובנות חדשות, מהזעזוע שפקד את העולם היהודי בסגירת כל בתי הכנסת מקצה העולם ועד קצהו.

וב"ה זכינו לחזור ולפתוח את שערי בתי הכנסת ובתי המדרש בשמחה, אבל לא יתכן אחרי כזו מכה לחזור בדיוק לאותה נקודה שבה יצאנו.

על כן קראו מרנן גדולי ישראל שליט"א: חובה על כל יחיד ויחיד, ועל כל ציבור וקהילה לדאוג להתעורר ולהתחזק בענין כבוד בית הכנסת והתפילה, ואף שההרגל של הדיבור ושיחת חולין בביהכ"נ נפוץ ומושרש חזק מאד בדורות האחרונים, בכל אופן כל אחד יכול וחיוב להתחיל להתקדם ולהתעלות בנושא זה אפילו משהו, על כן ראינו לנכון ללקט ולהביא לתועלת הציבור מדברי רבותינו זצ"ל ושיבלחט"א, בספריהם, וממה שאמרו באירועים שונים, וכן סיפורים וחיזוקים בענינים אלו.

והקב"ה יראה את רצוננו ותשוקתנו לכבוד בית מקדש מעט ובזכות זה יחזיר לנו את בית המקדש השלישי בכבודו ותפארתו.

ארגון 'נהלך ברגש'

הרב ש. י. חיים קניבסקי שכון חזון איש, בני ברק

בס"ד כ"ד אייר ל"ט למטמונים תש"פ

אל כבוד הרבנים הגאונים וגבאי בתי כנסיות שבכל אתר ואתר, הי עליהם יחיו הנה בעונותינו הרבים כבר כמה שבועות שגרשנו מבתי כנסיות ובתי מדרשות כעבד שבא למווג כוס לרבו ושפך לו קיתון על פניו, ונראה שזהו אות מן השמים בעוון שמזלזלים בקדושת ביהכנ"ס בזה שבשעה שמתפללים הפלאונים פתוחים ומדברים בהם והוי זלזול גדול בתפילה ובקדושת ביהכנ"ס שלא שערם אבותינו מעולם והוא נגד ההלכה בשו"ע או"ח קני"א ובזוה"ק ויקהל דף ר"ה ב' איתא דברים נוראים בזה.

ולכן יש לתקן תקנה קבועה שאיסור חמור להכנס לביהכנ"ס להתפלל עם פלאפון שאינו כבוי וכל זמן התפילה הוא מנותק, ועל הגבאים מוטל האחריות להזהר ולהזהיר בזה חק ולא יעבור.

גם מן הראוי כשנכזה במהרה לחזור לבכנ"ס שרבה ביהכנ"ס יחזוקו ויעוררו ויאמרו דברי חיזוק בגודל האיסור החמור בזלזול קדושת בתי כנסיות ובתי מדרשות.

ובזכות שנקבל ע"ע דברים אלו יחזירו המקום במהרה לעבודתו בבתי כנסיות ובתי מדרשות ברוב עם ויקבל תפלתנו באהבה וברצון.

ת"ת
תש"פ

כמו כן יש ליהרר מלדבר דברים בטלים בבית הכנסת

ת"ת
תש"פ

ע"ש שבת קודש פ' במדבר מ"ג למטמונים תש"פ

קריאת קודש מאת מועצות גדולי התורה

ומקדשי תיבוא

בעונותינו הרבים זה למעלה מבי' חודשים שנוצר עלינו לסגור ולתת בתי כנסיות ובתי מדרשות ולזלזל להתפלל וללמוד בבית מקדש מעט. עיינו לא בשלמות וחתת הגבלות, אבל ביה מתחילים לשב. להתפלל וללמוד בבית מקדש מעט. עיינו לא בשלמות וחתת הגבלות, אבל ביה מתחילים לשב. ועל כן, מתוך תודיה לחשיית, חובתנו לעת הזאת לתקן בדיק העבר, לחקור דרכינו ולשפש במעשנו על מה עשה הי' זאת לנו, כאמרם ז"ל (ברכות ה).

והנה צורך גדול לתקן ולחזק דברי שמירת קדושת בית הכנסת, ובראש ובראשונה לעורר ולהתעורר על חובת ההזירה מלדבר דברים בטלים בבית הכנסת כדאיתא בשו"ע או"ח קני"א, דיני קדושת בית הכנסת. ומי יודע אם לא בשלנו הסער הגדול הזה.

ואת ועד, לאבאן כל לב נמצאת רעה חולה שיש מי שמתחזק בזמן התפילה והלימוד מכשי פלאפון דלוק, אשר נורם בזה לחוציא עצמו מתוך בית הכנסת בעת עמידו לפני המלך, ועונו גדול משוא רח"ל כדאיתא בזה"ק.

ועל כן, קוראים אנו אל אחי"י בקהילות הקודש די בכל אתר ואתר, בעת שחוזרים אנו להתפלל וללמוד בבתי כנסיות, ובבתי מדרשות, לחזק הנדר שלא לדבר דיבורים בטלים בבית הכנסת ובבית המדרש ולתקן תקנה קבועה שאיסור חמור הוא לתחזק פלאפון שאינו כבוי בכל זמן התפילה והלימוד, רבני הקהילות והגבאים בכל מקום יחזירו את הציבור על כך, (ומי שבידו, ריאו לתקן מקום מיוחד להניח הפלאפונים קודם התפילה).

ובזכות ההזירה בבתי מקדש מעט ירחם עלינו הבורא יי', שנטה למי שברך, שתיקן בעל התוה"ט שכל מי ששומר פיו ולשונו בעת התפילה וקריאת התורה הקב"ה ישמרוהו מכל צרה ונזק ומכל נזק ומחלה ויחלו עליו כל הברכות הכתובות בתורה ובנביאים ובכתובים ויזכה לראות בניו חיים וקיימים לתורה ולחופה ומששים טובים ויעבד את הי' אלוהינו המעיד בנאמת ובתמיכה ונאמר אמן. ונוכה במהרה לישועה ונאולה שלימה בבניו בית תפארתנו אכ"י.

מועצת גדולי התורה

אגודת ישראל

דגל התורה

מועצת חכמי התורה

גדול עווננו מנשוא'

למה החמיר השו"ע כ"כ באיסור שיחה בעת התפילה? מה שלא התבטא כך באיסורים אחרים, ולמה דימה את המדבר בשעת התפילה לחטאו של קין שהרג את הבל? ביאורים נפלאים מגדולי ישראל.

הג"ר מתתיהו חיים סולומון שליטי"א

גורם לתפילה
שלא תתקבל
ועיי"ז
מתים יהודים

אני רוצה לומר בזה דברים פשוטים מדוע לא תמיד נענים בתפילה, מובא בשולחן ערוך אורח חיים (קכ"ד סעיף ז) לא ישיח שיחת חולין בשעה שש"ץ חוזר התפילה ואם שח הוא חוטא וגדול עווננו מנשוא וגוערים בו, לשון זה חזק וחריף מאוד המחבר לא משתמש בלשון זה לא

בספר דרך משה

עווננו כרוצח רח"ל כי מביא 'דבר' לעיר וכמו קין שהרג להבל

בספר דרך משה להרב המוכיח הגדול בדורו רבי משה כהנא זצ"ל [הנדפס בסו"ס הקדמון 'הגן', בדרוש ליום ט' וליום ט"ו] האריך לבאר דברים אלו עפי"מ דמצינו בכתבי האר"י ז"ל דעל ידי הדיבור שמדברים בבית הכנסת נעשה ר"ל מגפה ו'דבר' בעיר [עיין עוד להלן בסיפור המופיע בגליון] ולכך חטאו גדול מנשוא כמו רוצח ח"ו כמו חטא קין שהרג לאחיו.

ובזה פירש מאמר חכמז"ל במסכת ב"ק כשיש דבר בעיר אל יהלוק יחידי בבית הכנסת שמלאך המות מפקיד כליו בבית הכנסת רצונו לומר שהכליו של מלאך המות הוא 'בית הכנסת' רח"ל, כי ע"י חטא זה של חילול ביהכ"נ הורג את הבני אדם ע"ש. ועיי"ש שהאריך דכוונת השו"ע במ"ש שהדיבור בבהכ"נ גדול עווננו מנשוא שהוא כמו רוצח שנהרג על ידו כמה בניו רחמנא ליצלן עיי"ש.

כך נראה מבזה ה'.
המדבר בשעת התפילה וקריאת התורה מכניס את עצמו לסכנות גדולות [שומר אמונים דף רניה]
יהודי יקר, אנא!!! חסוך מעצמך יגון, אנחה, חובות צער וייסורי גוף ונפש וקבל על עצמך שלא לדבר כלל בשעת התפילה וקריאת התורה ותתברך בכל הברכות ותוושע בכל הישועות

מוגש ע"י חברת "ומקדשי תיראו" - ויראת מאלוקיך" | 0533199990 | a0573199990@gmail.com

הגריי זילברשטיין

מזיק לכל העולם אינו יכול לפייסם

רעיון דומה לזה ביאר הגריי זילברשטיין (בקונטרס ווי העמודים)

דהנה מצינו עוד חטא מאד חמור, והוא בשבועות (דף לט ע"א) בשעה שאמר הקדוש ברוך הוא בסיני לא תשא את שם ה' אלקיך לשוא נזדעזע כל העולם כולו. וכל עבירות שבתורה נאמר בהן ונקה וכאן נאמר לא ינקה. וכל עבירות שבתורה נפרעין ממנו וכאן ממנו וממשפחתו ומכל העולם כולו.

ולכאורה יש להבין למה שבועת שוא חמורה עד כדי כך ותירץ הכלי יקר (שמות כ"ז) שטעמו של דבר מבואר בלשון לא תשא שהוא לשון הגבהה כי דבר זה דומה לנושא האילן ומגביהו שודאי כל הענפים מזדעזעים עם האילן, כך הנשבע בשמו יתברך יען כי כל הנמצאים בעולם תלוין בשמו ודבוקים בו. ואם כן בדין נזדעזע כל העולם כי כולם נוגעים בדבר העונש ולפיכך נאמר כאן כי לא ינקה ה' לשון כי הוא כמו נתינת טעם וכאילו הוא מילתא דפסיקא שאי אפשר לנקותו כי לא ניתן למחילה כלל כי אין הקדוש ברוך הוא מוחל כי אם בדברים שבינו לבין הבריות אבל לא בדברים שבין אדם לחבירו ולפיכך זה שנגע בגוף האילן הקדוש וגרם פורענות לכל הענפים דרי מעלה עם דרי מטה איך ימחול לו הקדוש ברוך הוא והנמצאים שקיבלו הפורענות בעבורו איפה הם שיכול לפייסם? וכי יוכל לילך מקצה השמים ועד קצהו ומתהום ארעא עד רום רקיע לפייס את כל הנמצאים שבעליונים ובתחתונים שהרי נגע בכולם לכך נאמר כי לא ינקה ה' אין הדבר ביד הקדוש ברוך הוא למחול עוון זה כי לא ניתן למחילה כלל.

לאור זאת גם מובן החומרא של השיחה בבית הכנסת בשעת התפילה וכמו שהאריכו הפוסקים בחומרת הדבר שלא רק שגורם רעה לעצמו אלא גם גורם רעה לאחרים שהמדבר בבית הכנסת בשעת התפילה גורם לא רק לעצמו שלא תתקבל תפילתו אלא גורם גם לשאר העם שלא יקובל תפילתו (-עבודת ישראל אבות פ"ה מ"ד), ובספר יש נוחלין לאביו של השל"ה כתב בנו הגאון רבי יעקב (בהגה"ה פרק א אות יב) ה'אלקים' לשון שבועה בכל העבירות לא ראיתי לרוע כלדבר בבית הכנסת בזדון לבו ולאחר שהאריך בגנות המדבר בעת התפילה, ועוון זה מעכב הגאולה. וכיון שלא גורם רעה רק לעצמו אלא גם לאחרים אם כן הרי צריך לבקש מחילה מכל העולם ואיך יבקש מחילה ולכן גדול עונו מנשוא ולהיפך מי ששומר פיו ולשונו.

בחילול שבת ולא באכילה ביום כיפור רק על מדבר בחזרת הש"ץ גדול עונו מנשוא.

נתגלה לבעל התוספות יו"ט בחלומו שגזירת ת"ח ת"ט שרבבות ועשרות אלפים יהודים חרדים וקדושים נהרגו משום העבירה של שיחה בבית המדרש בשעת תפילה ולשון גדול עונו מנשוא אין מקורו בחז"ל אלא מקורו בתורה בהריגת קין את הבל כתיב (בראשית ד' י"ג) ויאמר קין אל ה' גדול עונוי מנשוא וכתב רש"י הקדוש גדול עונוי מנשוא בתמיה אתה טוען עליונים ותחתונים ועונוי אי אפשר, קין טען טענה זו אחר שהוא הרג שלישי מכל הברואים וזה יותר משש מליונים בזמנו והיה לו עדיין חוצפה לומר האם עונוי כל כך נורא עד שלא יוכל הקדוש ברוך הוא למצוא איזה אופן לנשוא את עונוי.

השולחן ערוך מביא את הלשון הזה על אחד שמדבר בשעת תפילה גדול עונו מנשוא מה באמת כל כך גרוע ואיום ונורא באחד ששח בתפילה? אלא ביאור הדברים שענין זה הוא זלזול בתפילה וזה שולל מהאיש את כלי נשקו גם אם אין אנו מכבדים את התפילה ואם אין אנו מחשיבים את כח התפילה רק משיחים להקדוש ברוך הוא כמצוות אנשים מלומדה כל הדברים הללו מורים את הזלזול שלנו בתפילה ולכן בזמן שאנחנו צריכים ורוצים להתפלל ורק תפילה יכולה לעזור וקוראים לה' שיעזור ואומרים ה' אתה הבטחתנו 'כי מי גוי גדול אשר לו אלקים קרובים אליו', אתה יודע מה הקדוש ברוך הוא יענה? איפה היית אתמול? ואם אב אני איה כבודי אם אדונים אני איה מוראי (מלאכי א' ו') וזה האסון לא מחמת העבירה שמדברים בשעת תפילה היא שהביאה פאגראם אלא העבירה שדיברו בעת התפילה גרמה שלא הרשו תפילות של כלל ישראל לשמור ולחסות עליהם.

הסיפור שמרעיש את העולם, איך ניצלים מה'קורונה'?

שתי גירסאות, מסר אחד, לא מדברים בעת התפילה.

גרסה ראשונה

גרסה ראשונה עם קבלה מירמיהו הנביא איך לעצור את המגפה.

כפי שסיפר הגר"י זילברשטיין משמו של ר' ישעיה חשין זצ"ל (הופיע בקול ברמה גליון 342)

לחזור לעיר. כאשר פגשו את הגרש"ז סיפרו לו שעקבו אחריו, וביקשו שיגלה להם מי הוא זה ואיזה הוא הקול השני שנשמע ואמר יחד עימו את התיקון. בתחילה סירב הגרש"ז לספר, אבל כאשר אמר לו הרב רבי נפתלי כץ שהוא גוזר עליו בגזירת המרא דאתרא לגלות זאת, אמר שהיה זה ירמיהו הנביא שהגיע לבכות יחד איתו על חורבן בית המקדש. הרב והאב"ד נבהלו מאוד, וביקשו ממנו שכיון שזכה להיפגש עם ירמיהו הנביא, ישאלוהו מחר כיצד ניתן לעצור את המגיפה שפרצה בעיר, למחרת חזר הגרש"ז וסיפר שירמיהו הנביא אמר לו שכידוע 40 שנה לפני שנחרב בית המקדש כבר היה צריך הבית להיחרב, אבל כיון שלא היו מדברים בבתי כנסיות ובבתי מדרשות, נשאר הבית עומד על תילו במשך כל אותן 40 שנה, וזאת למרות שבדור ההוא היו רשעים גדולים, הזכות הגדולה ששמרו פיהם בבית הכנסת, עמדה להם. ברם, הוסיף ואמר ירמיהו, ברגע שהחלו לדבר דברים בטלים בבית הכנסת, נחרב בית המקדש, וכל הצרות של היהודים מתרחשות מפני שיחות אלו.

רבי ישעיה חשין היה נהוג לספר את הדברים לכל נער שהגיע לגיל בר מצוה.

וזה דבר הסיפור רבי שלמה זלמן אויערבך זצ"ל (סבם של הדברי משפט והאמרי בינה) הגיע לפוזנא בהיותו ילד קטן ונמנה על גולי ספרד. אנשי העיר לא ידעו אפילו מי היו אבותיו. ברם, עוד בהיותו עלם צעיר מאוד, נראו בו כשרונות גדולים, והתמדתו בלימודו היתה להפליא. הנער גדל והבהיל את כל רואיו בחריפותו ובבקיאותו, ולא מש במשך כל היום מבית המדרש עד שנישא לבתו של רבי אליקים גץ. ויהי היום, ובעיר פרצה מגיפה רח"ל ובית הדין גזרו תענית ויום תפילה והכריזו שכל היודע אודות דבר חשוב בעיר מחויב לבא ולהודיע לבית דין, כדי לידע מה זה ועל מה זה ועל מה יצא חרון אף ה'. והנה אחד הדברים שהגיעו לבית הדין היה אודות רבי שלמה זלמן הנ"ל כשאחד מתושבי העיר הודיע שבכל לילה, בהגיע שעת חצות יוצא רש"ז מביתו ופונה אל היער שמוחוץ לעיר וחוזר רק לאחר שעתיים-שלוש. האב"ד והדיין החליטו לעקוב אחר תהלוכותיו של רש"ז שכאמור היה חתנו של הדיין ולבדוק מה הוא עושה לבדו ביער, בשעת לילה מאוחרת שכזו.

בשומעו את הדברים, החליט רב העיר להכריז על כינוס כללי של כל התושבים בבית הכנסת הגדול. ויהי בעת הכינוס, עלה הרב ודרש בענין קדושת בית הכנסת ומוראו, וסיפר להם את כל המעשה הנ"ל עם הגרש"ז, התעוררות גדולה היתה באותה שעה בבית הכנסת, אנשי העיר קיבלו על עצמם באותו מעמד שאיש לא ידבר יותר בבית הכנסת שום דיבור של חול, ובפרט כאשר התפילין בראשו ומיד לאחר קבלה זו נעצרה המגיפה.

בלילה הבא הם יצאו ועקבו אחריו וראו שהוא הולך ביער עם מנורה קטנה ובהגיעו למקום מסוים הוא מכבה את המנורה ומתיישב על הארץ בוכה ומיילל על חורבן בית המקדש. הרב והאב"ד התקרבו למקום והתפלאו מאוד בראותם שלמרות שרש"ז אומר את התיקון חצות לבדו הם שומעים שם קול נוסף, לא מוכר המצטרף לבכייה הנוראה על חורבן בית המקדש. עתה ידעו שמדובר באיש אלוקים קדוש. ומיהרו

גרסה שנייה

הגרסה השנייה מלאכים הכותבים את הדיבורים שבעת התפילה

גירסה זו מופיעה בסוף ספר 'חידושי מהר"א' להגר"ח אויערבך זצ"ל מצאצאי הרש"ז בקונטרס זכרון אבות שבסוף הספר.

תחילתו של הסיפור כמו בגירסא הקודמת על עקבותיו על המקובל הגדול הגרש"ז, ונתוודעו שזכה בגילוי ירמיהו שהיה בוכה עמו תיקון חצות.

אבל המשך הסיפור שונה, הרב נפתלי כץ מחה בהגרש"ז לפשר מעשיו על כי אינו מופיע לתפילות בבית הכנסת, והשיבו הרש"ז כי למחר יבוא לביהכנ"ס וכשהגיע הרש"ז התיישב אחרי מקומו של הרב אב"ד, וכשהגיעו בתפילה בין ישתבח ליוצר אור אחז הרש"ז בטליתו של הרב ורמז לו, סובב הרב את ראשו, ואז הראה לו הרש"ז כי על הבימה עומדים מלאכים הכותבים את כל השיחות שמשוחחים בביהכנ"ס בין ישתבח ליוצר אור, אחר מעשה זה חדל הרב להוכיחו לבא לביהכנ"ס וביקש ממנו מחילה וחזר הגרש"ז להתפלל בביתו.

ספר חרושי מהר"א

זהו ספר חרושי המכיל קדושת קדושת ידיו וקדושת תפילתו...
נבנים אויערבאך וזקוקהיה מקאליש ויזא חילם מנרנח איקער, רבני איקער,
ויקום סם דרים קד דרים אילע ונרנח דוח כמח"ש"ח סאר הרמבר ונכח ודורשים סאכו וראק וקוש
סם ונדה זיק יוד ערם מיה חיים זיע אויערבאך וזקוקהיה אבד דרים
דק לינמשיין חילם רבין טישע קד ורים וקנשם סם דרים קד אר"ח זיר, ידיום ורנח
מנר דוב וראק ודורין ודורשים עסק נרד ברנחה מיה שטואל בקש שטעלעק טריידענאקן
אל ונרנח דוח אילע ונרנח דוח כמח"ש"ח סאר הרמבר ונכח ודורשים סאכו וראק וקוש

ביום שבת...
עוד נמשי מ' אר"י ו' טרנ"ח...
הרב לרנח ורנח...
מנר דוב וראק...
אל ונרנח דוח אילע ונרנח דוח כמח"ש"ח סאר הרמבר ונכח ודורשים סאכו וראק וקוש

058-3261917

{ אז נדברו }

פרשת בלק תש"פ | עלון מספר: 471 | לסדר: כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל קל..."

להצטרפות לרשימת התפוצה

במייל,

להערות והארות:

a8447168@gmail.com

דרושה השתתפות חלקית

בהדפסה מחודשת של הספר **וימאן**
הרוצה לזכות בזיכוי הרבים זה, יודרו
לפנות לפלא':

0527683095

עקב הדחפויות בהדפסת והנגשת הספר
בימים אלו ללא עיכוב... אין הבטחה
לדחיית ההדפסה עבור הקדשות
והנצחות וכדו'... המזדרז ישתכר...

להשתתפות בהוצאות

הגליון:

בבנק:

חשבון 53957

בנק דיסקונט

סניף 106

באשראי:

"נדרים פלוס"

- "קהילות"

בטלפון:

(מענה ממחשב)

0799-654321

תודה מראש!!!

ויהיו המתים במגיפה 24.000... האם זה המספר המאומת???

אחד הנושאים הדומיננטיים בימים אלו זה המספרים!!! כמה נשאים... כמה נדבקים... יש מדינות שהמספר שלהם הוא אמין... ויש כאלו שלא... אז תתפלא לשמוע שגם בפרשת השבוע שלנו יש מגיפה... והתורה מונה את מספר המתים במגיפה... אבל גם כאן המספר **לכאורה** לא מדויק...

כתוב בתורה "ויהיו המתים במגיפה ארבעה ועשרים אלף"!!! 24.000 מתים!!!!

אבל מי שיודע רש"י... רש"י אומר שהמספר האמיתי היה הרבה הרבה יותר גבוה... למעשה **היו מאה ושבעים וששה אלף מתים במגיפה!!!!** פחד פחדים... וזה עוד חוץ מהעשרים וארבע אלף שכתובים במפורש בתורה שמתו... בקיצור: באזור 200.000 נספים היו בחטא פעור...

השאלה הנשאלת כמובן: למה התורה מסתירה את מספר המתים המאומת???

שאלה זו נשאלה בגיליון זה כבר בשנים עברו... רק הפעם השאלה הזו היא עדכנית מתמיד...

והתשובה היא ברורה: 176.000 אנשים שמתו בחטא פעור... הם לא מתו במגיפה!!! הם מתו בגלל שהם חטאו בפעור... זה לא נחשב שהם מתו במגיפה... זה אנשים שבחרו במוות... ורק 24.000 הם היו אנשים כשרים שהם כבר מתו במגיפה... פה כבר היה מלאך המשחית שכיון שנתנה לו רשות אינו מבחין בין טוב לרע ואם פנחס לא היה עושה מה שעושה אז המלאך היה ממשיך הלאה... ורח"ל "ולא כיליתי את בני ישראל בקנאתי..." **אבל בשורה התחתונה!!! עם כל הכאב והצער** על ה-24.000 שמתו במגיפה... עדיין השואה הגדולה והאסון הנוראי שקרה פה זה שליש מכלל ישראל שנכחד ו... ולא ממגיפה אלא מחטא! ופה האסון הגדול שאירע!!!

צריכים אנו לדעת שאמנם אנחנו בעיצומה של מגיפה... אבל היא כבר תחנה שניה!!! כי התחנה הראשונה שלה זה חטא!!! והחטא הוא למעשה הסיפור הגדול שאמור להטריד אותנו. ה"שב מאחריר" שעומד מאחורי המגיפה זה הרבה יותר מלחיץ. ועל זה אנחנו צריכים לתת את הדעת!

אין מה לעשות... יש פאניקה!!! יש ציבור גדול שנמצא בפאניקה... כן... הפאניקה היא במקום!!! מישוהו פה רצה שיהיה פאניקה!! בורא עולם הזמין את הפאניקה הזו... השאלה היא לאיפה צריך לקחת אותה?? אם יש 24.000 מתים ממגיפה ועוד 176.000 אלף מחטא פעור... אז הפאניקה במקום!!! השאלה היא איזה מספר יותר צריך להכניס אותנו לפאניקה?? האם המגיפה או החטא שהפיל שליש מכלל ישראל ועל הדרך גם המגיפה רשומה על שמו?? יש אנשים שבתקופה הזו... מרוב פאניקה נכשלים באונאת דברים... מאבדים שליטה בבית... והשלב הבא זה לפרוק את התסכול ואת הבדידות על התמכרויות לא מבוקרות... ו... וצריך לדעת שעם כל הפחד מהמגיפה... בסופו של דבר אונאת דברים ופגעי הטכנוגליה ושאר חטאים זה הרבה יותר מלחיץ... לא!!! לא אמרתי שצריך להירגע... הפוך... אני בעד להכפיל את הפאניקה... אם עד עכשיו היית בפאניקה מדבר אחד... מהקורונה שלא תחסל אותך... מעכשיו אני מרחיב את הפאניקה לעוד תחומים... כן... יש כאלו שמרוב פאניקה מהקורונה... הם נועלים את עצמם ואז בתור כדור הרגעה הם מוותרים לעצמם ומעגלים פינות בחשיפה לתכנים ומושגים ש... שאבא שבשמים היה מצפה מהם ליותר... (כל אחד והדרג הרוחני שלו... א"א לתת דוגמאות ספציפיות...)

אז זהו!!! שצריך לדעת שהקורונה זה אמנם מגיפה... אחוז ההדבקה של פעור עקף את אחוז ההדבקה של המגיפה באלפי אחוזים... ויהודי צריך לקחת את זה בחשבון!!!!

אסור לאבד שיקול דעת!!! ושוב: שים לב: יש כאלו שאומרים שצריך לשמור על קור רוח... אני לא אומר את זה כי אני לא יודע איך עושים את זה... אני אף פעם לא הצלחתי לשמור על קור רוח... כשאני נכנס ללחץ אין אדם יכול לעמוד במחיצתי... אז לשמור על קור רוח... אני לא הכתובת... אבל אני כן יכול להעשיר אותך מניסיוני העשיר איך מכפילים את הלחץ... בזה אני מומחה... **מה אני מתכוין???** הדבר היחיד שמצליח לגרום לי לקור רוח ביחס לקורונה!!! זה כשאני נזכר שיש עוד כמה וכמה דברים מלחיצים בחיים חוץ מהקורונה!!! (זה כמו סבון שהוא הדבר היחיד שיכול לנקות שומן... דבר שומני יכול להסיר שומן... צבת בצבת עשויה... משפט עמוק) כשאני נזכר בשלל בעיות אחרות בחיים... ש... ש... שכולם... כולל הקורונה תלויים רק בגזירת עליון... וממילא בסופו של דבר אני אמור ליישר קו מול בורא עולם שרק הוא יציל אותי מכל גזירות קשות אכזריות...

כל הרופאים וכל בתי החולים עומדים ומזהירים: נא לא להזניח טיפולים רפואיים אחרים!!! כן... אנחנו מבינים אתכם... שאתם לחוצים מהקורונה... אבל יש עוד כמה מחלות בחיים שהם עלולים להיות הרבה יותר מסוכנות... אז זהו!!! שהדבר הכי מסוכן בתקופה הזו זה להסתבך עם הרבש"ע... אם הפאניקה הזו עלולה להעלות לי במחיר של איבוד שליטה ברוחניות ובנפילות בקדושה... **צריך לחשוב פעמיים!!!** אמנם להזניח את חובת ההשתדלות זה לא אופציה שבאה בחשבון אבל להסתכסך עם הרבש"ע בתקופה הזו זה עוד יותר לא בא בחשבון... זכור: אני יהודי!!! מחויב אני לשמור על הבריאות שלי... אבל במקביל מחויב אני בקנאות לשמור על יהדותי... נא לא להזניח טיפולים רפואיים יותר קריטיים מהקורונה... (שלא תבין לא נכון... לא דברתי על תפילה במניין... ולא קריאת התורה... אנחנו מדברים פה על אנושיות!!! לשמור על שפיות ולהישאר עם ראש על הכתפיים... מריבה אחת בתוך ביתו של אדם ואיבוד שליטה רגשי עלול לגבות מחיר יקר יותר מכל הקורונה... נא להשאיר קצת מקום בלב לדאגות נוספות...)

אבד בחור ישיבה היקר מאוד לבעליו... המוצאו מתבקש.....

בחסד ה' כי גבר ובשעה טובה

יצא לאור ספר "ואהבת".

חלק מנושאי הספר בקצרה:

א. כיצד להתקרב לה' גם בשלב ההמתנה לישועה שעדיין לא הגיעה? (המתנה לשידוך, נחת, ילדים, פרנסה ושאר משאלות לב שלא הוגשמו)

ב. למה ה' עשה לי את זה? (החל מקורונה או בידוד, או לא התקבלתי לישיבה, או לעבודה, וכלה בקשיים יותר משמעותיים בחיים, כאובדן קרוב ל"ע", או כל מיני התמודדויות מול נתון בלתי הפיך).

ג. אני עומד ומחכה לקבל מה', האם גם ה' עומד ומחכה לקבל ממני? ואם כן מה?

ניתן לרכוש במוקדי המכירה:

אופקים: שפירא: 0534112035

אחיסמך: שרגל: 0527171721

אלעד: 039073067

אשדוד: 0504120311

בית שמש: נהר הירדן 9 רמה ב', מ'ש' צוויבל.

ביתר עילית ב' אזור רמי לוי 0548450998

הרצליה רחובות: 0548423047

בני ברק: קבוץ גליות 9- 0556728458

חזון איש 34 (פינת דסלה, משפחת דריימוס) 0527117271

רבי עקיבא- אזור הרב קוק- 0527603814

משפחת בויס רחוב השלושה 11.

קרית הרצוג: הרב גניחובסקי 20- 0527616750

ירושלים: מרכז העיר: רחוב נחמיה 10.

בית וגן: רח' הרב פרנק 29 קומה ב'.

רמות א'- 0527189947

רמות ד'- רובין 47 קומה ב'

רוממה: המ"ג 31. 0527682281

נבעת שאול: בן עוזיאל- 0548491554

הר נוף- 0533148861

קרית ספר: מרומי שדה 3 052-7174781

חפץ חיים 14 089742750

ברכפלד- 0533109169 (כולל עטרת שלמה)

גרין פארק- 0527644795

צפון: חיפה: זבולון 9 או ישיבת תפארת ישראל

נווה שאנן: חניטה 81א זלושינסקי.

רכסים: הורדים 4א' קריצלר לתאם 0548415410

ברמיאל- 0527136165 משפחת שטיימן.

טבריה- 0548441354

צפת- מאור חיים צה"ל 6/65 מ'ש' סימן טוב

0533127052 עיר העתיקה: 0548449816

הרצליה הירוקה: הקריה החסידי, יונתן בן עוזיאל 3/5

0583244899-0533104790

הרצליה הירוקה: קדושי: 058-3238157

כמו כן ניתן לקנות גם את הספרים "אהבתי" "וימאן" אזל מרוב מוקדי המכירה, יודפס א"ה בקרוב שב"ב. במוקדי המכירה כדלעיל.

לברור על נקודות הפצה באר"ב ובארופה,

ניתן לקבל פרטים במייל.

כן... אבד בחור ישיבה... הלוואי אחד!!! מדובר באלפים... תשתכנה אבני קודש בראש כל חוצות... זה המצב!!! והבחור הזה מאוד מאוד יקר לבעליו... המוצא הישר מתבקש בכל לשון של בקשה להשיבו לאביו שבשמים... יהודי יקר: קצת עירנות... מסתובבים כעת אלפי בחורי ישיבות אבודים שאין להם מסגרת... אין להם מישוה שיכול לתת להם מענה... ואם אתה מוצא אותם... אז יש לך הזדמנות להשיב אותם ולשוב ליבם ולתת להם את הדחיפה הטובה להתקרב לאביהם שבשמים... מישוה התקשר אלי והתחיל לנזוף בי... תגיד לי... מי לוקח אחריות על כל הבחורי ישיבות המפורקים שמסתובבים כבר חודשיים בלי שום מסגרת... מי שומר איתם קשר עין?? אותו אחד החליט ליפול עלי... אתה האחראי... אתה כותב עלון לבחורי ישיבות... בזכותם יש לך תעסוקה... יש לך מעמד... אז קדימה... תקח עליהם אחריות... אמרתי לו: אדוני היקר!! בוקר טוב... נזכרת...

בחורי הישיבות האלו שמסתובבים... ממה נפשך... אם הם בחורי ישיבה שיש להם רבנים בישיבה ויש להם קשר עם הרבנים והרבנים מכירים אותם... אז אין בעיה!! הבחורים האלו לא אבודים... אותם רבנים ששמרו איתם קשר עין בתוך כתלי הישיבה ממשיכים לשמור איתם קשר עין גם ממרחק... רק מה?? אתה מדבר על כל הבחורים האלו שהרשם ישב להם על הראש ושכנע אותם להיכנס לישיבה ענקית... הקשר האישי האחרון שהיה להם עם מישוה זה היה עם הרשם שדאג להכניס אותם לתעשייה ענקית ומאז הם לא מכירים אף אחד ואף אחד לא מכיר אותם... עליהם אתה מדבר?? בוקר טוב אליהו...

אם הם מסתובבים כעת אבודים... זה לא בגלל הקורונה... אדרבה... הקורונה רק מציפה את זה... היא רק מפגישה אותך עם המציאות העגומה הזו... עד עכשיו הוא היה אבוד בתוך הישיבה הענקית ועכשיו הוא אבוד מחוץ לישיבה הענקית... בתוך הישיבה אף אחד לא ראה אותו... ועכשיו לפחות אתה רואה אותו!!! אין פה איזה מצב חדש... זה לא שהקורונה עשתה את זה... אדרבה... הקורונה הוציאה את המצב העגום הזה החוצה...

אבל זה לא העניין שלי ולא הנושא שלי... אני לא שופט בג"ץ שעוסק בתחקיר של "אני מאשים..." הכי קל להאשים אחרים... עזוב... בא כעת נפנה ישירות אליך בחור ישיבה... **אין בריה!!! אתה מוכרח לקחת אחריות על עצמך!!!** האמת היא... בינינו... בימים נתקנעם לא הייתי מצפה ממך שתקח אחריות על עצמך... בדור שלנו שהלחץ החברתי מכתוב אורך במאה אחוז אתה לא ישות לכשעצמה... אתה לא מספיק יציב בשביל לקחת אחריות על עצמך... אבל את הקורונה לא אני הזמנתי אלא בורא עולם... ועלי הקב"ה לא סמך!! ולכן כשאני הייתי בחור ישיבה זה לא קרה!! **ועלי הקב"ה כן סומך!!** ואני שוב חוזר ואומר: בחורי ישיבות של דורנו לפעמים מפתיעים בחוט שדרה שלהם... כן... כנראה שהקב"ה גם נתן כוחות... אלו לא רק התמודדויות יותר גדולות!!! זה גם כנראה כוחות יותר גדולים!!! בחור יקר: אני רוצה להציג לפניך את המפה!! איפה אתה נמצא... המפה הזו ממש (לא) במקרה כתובה להדיא בסוף הפרשה שלנו... אנדרלמוסיה... 160.000 יהודים נצמדים לפעור... עוברים את העבירות הכי חמורות בתורה... שלישי מכלל ישראל יורד לשאול תחתית... נו... מה עם משה רבינו?? מה הוא אומר?? שום דבר!!! שקט!!! נתעלמה ממנו הלכה... פתאום המסגרת זהה לצד... אין ישיבה... אין מי שיגיד לך מה לעשות... הפקרות מוחלטת...

זה לא קרה סתם!!! זו לא פשלה!! הקב"ה הזמין את המצב המטושטש הזה!!! כן... בסוף ארבעים שנה... הקב"ה מזיז את כל ההנהגה לצד... המסגרת מתפרקת... ההפקרות חוגגת... וכאן הקב"ה פונה אליך אחד על אחד: בני היקר!!! שלום לך... הפעם אני רוצה אותך בגודל טבעי!! אותך ורק אותך!!! עד עכשיו היית בתוך קפסולה... בתוך חממה... שמרו עליך... עטפו אותך... הכתיבו לך את הקיום האדומים... היו לך מוסכמות ברורות מה זה מינימום של יהודי ומה לא בא בחשבון... אבל עכשיו הכל פתוח ולכל כיוון... ואתה כעת בודד בעולם ואני מזמין אותך לחדר יחוד איתי!!! אני החתן ואני רוצה שתהיה הכלה שלי!!

זה המצב שהיה אז בחטא פעור... הפקרות מוחלטת... אתה יכול לעשות מה שאתה רוצה... משה רבינו לא אומר כלום... נשיא שבת עובר את העבירות הכי חמורות וזה לגיטימי **והקב"ה מזמין כלה!!!** כלה אחת!! מישוה אחד שמוכן להפגין נאמנות לקב"ה!!! בלי שום הכתבה מלמעלה... ו... והקב"ה מחכה ואם לא תקום כלה אחת שתסכים להתייחד עם הקב"ה... הקב"ה מפרק את כל המערכת... (ולא כיליתי את בני ישראל בקנאתי) ואז קמה כלה אחת ויחידה!!! שקראו לה פנחס בן אלעזר והפגין לקב"ה נאמנות... אף אחד לא דיבר איתו... הוא לא קיבל שום הוראה מלמעלה... הוא עשה מה שעשה ממקום של חדר יחוד!!! נאמנות של כלה לבעלה- אביה שבשמים... אותו פנחס נהפך להיות אליהו הנביא... והנביא האחרון נבואתו האחרונה מוסר את התסמין האחרון... איך תדע שמישיח הולך להגיע?? **הנה אנוכי שולח לכם את אליה הנביא לפני בא יום ה' הגדול והנורא!!!** כולם בטוחים שאלהיו הנביא הזה זה איש אחד כזה גבוה עם קול חזק שצועק: רבותי... הנה אני... **אז זהו שלא!!! המהר"ל אומר:** שאלהיו הנביא זה סוג של עבודת ה' מיוחדת שה' ירצה אותה לקראת היחוד!!! מה...?? איזה סוג עבודת ה' תהיה לפני בא יום ה' הגדול והנורא?? פתאום שוב תהיה אנדרלמוסיה בעולם... כל המסגרת תתפרק... כל אחד מוצא את עצמו לבד לבד... איפה שאף אחד לא אומר לו מה לעשות... ושם בשקט בשקט הקב"ה פונה אלי: אתה מוכן להתייחד איתי?? או שאתה מוכן לשתף פעולה רק בתור גרר? האם אתה יודע לתפקד רק כשיש מסגרת ויש מוסדות ויש קהילה ויש מישוה שדופק לך על הראש וקורא לך לסדר... או שאתה מסוגל לבחור בי גם בחודי חדרים איפה שאף אחד לא נמצא??

הנה אנוכי שולח לכם את אליה הנביא!!! פעם היה אליהו הנביא אחד... היה פנחס בן אלעזר אחד... אבל לפני בא יום ה' הגדול והנורא... ה' ידרוש את זה מכל בחור ישיבה!!! כל יהודי ימצא את עצמו בסיטואציות שאף אחד לא יודע... ואני יכול לעשות מה שאני רוצה... אני יכול לחיות חיים כפולים... וכאן הקב"ה קורא לי לחדר יחוד!!! אבא שבשמים פונה לי ואומר לי: רק אני ואתה פה!!! בא תתייחד איתי!! בא תפגין לי נאמנות!!! רק אני רואה!

בחור ישיבה יקר: זו המפה כעת!!! אנחנו לא הזמנו את זה... אנחנו מצידנו צריכים לכאוב את המצב הזה ולא לרצות אותו... **אבל אחרי שזו המציאות!!!** אז הקב"ה מזמין פה משהו!!! ה' רוצה אותך!!! והוא כנראה רוצה אותך בלי קביים... בלי גלגלי עזר... אז תפגין!!! תפגין לו נאמנות!!! תוכיח לאבא שבשמים שאתה נאמן לו... מזל טוב חתן כלה...

היום נדבר על החיים שלאחר

המוות...

היום נדבר על החיים שלאחר המוות... למה?? לא יודע למה... ה' יודע...

ובכן: **אמא שלי יום אחד נפטרה!!!** ויש לי אחות גדולה נשואה שהיתה מאוד מאוד קשורה אליה... קשר ממש ממש אישי וקרוב... לפחות שלוש פעמים ביום הן היו מדברות בטלפון... על סתם... על דא ועל הא... איך היה בעבודה... והיום קניתי לילד חולצה חדשה... ואתמול היה אסיפת הורים וכן הלאה וכן הלאה... קשר יומיומי... ופתאום אמי ע"ה נפטרה... ואחותי עברה משבר קשה... הנפש הכי קרובה אליה בלא מובן המילה פתאום נלקחה לשמי רום... ואז כמובן הגיע השלב של החלומות... כל אחד מהילדים חלם את האמא בצורה אחרת... (בינינו...?? שטויות... אני בתור בעל החלויימות עם פלומבא... תשמע לי... עם יד על הלב... המסקנה שלי היא שעשרה חלומות בלילה שווים פחות מחלום אחד (בהקוץ...) ודווקא אותה אחות לא חלמה אף פעם את אמא... מה ביקשתי?? אני בסה"כ רוצה להחליף איתה כמה מילים... איך היא מרגישה שמה בשמים... ואיך זה שם וכו'.

ואז אמרתי לאחותי משהו שאני חושב שהוא מאוד מאוד אמיתי ונכון!!!

אמרתי לה: **עקרונית!!!** עקרונית מבחינתו של הקב"ה אין שום בעיה שתהיה לנו תקשורת עם הנפטרים... עקרונית הקב"ה היה מוכן לפתוח לנו קו טלפון... כל נפטר מחליף סים... כל אדם חי מקבל חבילת דקות לאזור חיוג עולם האמת... ומתחילים לתקשר דרך הטלפון... עקרונית מצידו של הקב"ה אין שום בעיה!! זו אופציה שקיימת על השלחן...

אני רוצה לעצור רגע ולהסביר מה אני מתכוון:

מבחינתנו אדם שנפטר... זהו... א"א לדבר איתו... כי... כי הוא מת... אז זהו שלא!!! לא זו הבעיה... כי לפני מאה שנה ויותר... יום אחד הקב"ה הנחית על העולם המצאה אדירה ששמה טלפון ומאותו יום ניתן לתקשר עם אנשים שנמצאים בחצי השני של כדור הארץ. **אחרי!!!** אחרי שכזו המצאה אדירה כבר ירדה לעולם... מכאן ואילך בכלל בכלל לא מופקע שיום בהיר אחד הקב"ה ישחרר את ההמצאה הבאה שהיו אנטנות עם קליטה מצוינת שהיה אפשר לתקשר גם עם נפטרים... אני יודע שזה נשמע קצת הזוי... **אבל שיהיה לך ברור שלפני מאתיים שנה...** להעלות רעיון הזוי שאני אוכל לצעוק צעקה כזו אדירה שישמעו אותי מאתיים קילומטר קדימה... תאמין לי שזה היה פחות הזוי!! אני מדגיש: **פחות הזוי!!!** רק בשביל להמחיש את זה: תאר לעצמך: שנינו כעת חיים לפני שלוש מאות שנה... שנינו המשוגעים של העיירה ושנינו מפנטזים כל מיני רעיונות משונים... והנה אתה מפנטז שיום יבא ואני אוכל לתקשר עם אנשים מחצי כדור השני... ואני מפנטז שיום יבא ואני אוכל לתקשר עם אנשים שנפטרו... את מי היו שולחים לפסיכיאטר ראשון?? מי יותר דחוף???

ברור שאתה!!! כי לתקשר עם אנשים שנפטרו זו... זו אופציה שקיימת... יש לזה תקדימים בחז"ל... בפרט שהבית קברות נמצא פה קרוב... ואילו לתקשר

בטלפון עם בן אדם שנמצא בחצי השני של הכדור... זה... זה... זה הזוי בכל קנה מידה ובולתי הגיוני לחלוטין!!!

אז מה אני בא לומר??? שאם בשנת ת"ק נפתחו חלונות השמים כפי שהתנבא ה"ק והתחילו להתגלות כל מיני חידושים בטבע ואחד מהם זה התקשורת בטלפון... אז תדע לך שאחרי שכזו המצאה ירדה לעולם!!! כבר בכלל בכלל לא מופקע שקיימת אפשרות טבעית לחלוטין איך לתקשר עם נפטרים... אז אולי לא יקראו לזה גלי רדיו... ימצאו לזה שם אחר... **אני רק בא לומר שלצורך העניין קיימת כזו אופציה!!!**

עד כאן ההקדמה... עד כאן בסדר?? אפשר כבר להמשיך?? **ובכן:**

אמרתי לאחותי: עקרונית לקב"ה יש תשתית מוכנה של קוים איך לתקשר עם נפטרים... נו... את מעוניינת שאני אפתח לך קו עם אמא???

העיניים לפתע ברקו... בטח... הלואי... רק תביא... השיחה עלי... רק תביא מספר... קדימה... אני מחייגת... **אמרתי לה: אבל יש פה בעיה!!!** יש מישהו שלא מעוניין בקשר הזה!!! יש מישהו שמסרב באדיבות ולא מעוניין בקשר הזה!!! תנחשי מי?? הקב"ה? **לא!!!** אולי אמא?? **לא!!!**

אז מי?? **את!!!** את בעצמך **לא מעוניינת** להיות בקשר עם אמא שלך!!

אני...?? אני לא רוצה...?? הדמעות החלו לזלוג... אני רוצה לדבר עם אמא... אמא שלי... אני מתגעגעת אליה... אמרתי לה: **לא!! יש לך טעות!!! את לא רוצה קשר עם אמא שלך...** רצית!!! פעם רצית!! עכשיו את כבר לא רוצה!! ולכן הקב"ה לא עושה לך את העוול הזה... כי את בעצמך לא מעוניינת בקשר הזה... אם הקב"ה חלילה יפתח קו מיוחד של תקשורת עם נפטרים... את בעצמך תחסמי את אמא שלך ותשימי אותה ברשימת דחייה... והקב"ה לא רוצה להביא אותך למצב הזה...

אחותי כעסה עלי... **איזה שטויות אתה מדבר... על מה אתה מדבר???**

אני כל היום חולמת לחלום את אמא... אני כל היום צמאה לקבל ממנה איזה בדל מידע... משהו... שתספר משהו... שתגיד משהו... שתתקשר קצת... אז מה אתה מבבלב את הראש ואומר שאני לא רוצה???

אמרתי לה... אני אסביר לך... בא נעשה כעת תרגיל מודרך...

הנה... השגתי לך את המספר של אמא בשמים... אזור חיוג עולם האמת... השגתי לך חבילה של מאה דקות לחודש!!! נו... תחייגי... תחכי על הקו טו טו טו... ואז אמא תענה לך... היא חייגה... חייכתה על הקו... ו... ו... והנה!!! **הההלה... אאאאאאאא... מה נשששששמע???** איך את שם בשמים?? ברוך ה'... מה נשמע הבת שלי... **אז אמא... אז איך שם??** תקשיבי... פה בשמים רק קרבת אלוקים... והתענג על ה'... אתמול היה שבת קודש... נפשי חולת אהבתך... בחקל תפוחין קדישין... ואח"כ היינו בהיכלא דכסיפין למחזי זיו דזעיר אנפין יהון הכא בהאי תכא דביה מלכא בגילופין... אז

אמא... אז מה את מספרת??? תקשיבי... נכספה וגם כלתה נפשי לחצרות ה' לבי ובשרי ירננו אל קל חי... להודות ולהלל לשבח ולפאר... **אז אמא... אז מה קורה??** הוי... שכחתי לספר לך... אתמול הלכתי לראות קרמיקות בשביל המטבח החדש... **אז מה את אומרת... לקנות את הסוג החלק או הסוג המנומרו??** הוי... תעזבי... העולם הזה הוא כפרוזדור... העיקר זה הטרקלין... עולם הנצח... לא צריך קרמיקות ולא שטויות... קחי את כל הכסף ותשימי בצדקה... תדעי לך: כל פרוטה לצדקה כאן בעולם זה מעלות קדושים טהורים כזהר הרקיע מזהירים... **טוב אמא... בסדר... שמעתי... צדקה וכו'... אבל מה נשמע ככה... איך זה??** אה... אל תשאלי אמא... אתמול המנהלת הודיעה לי ששנה הבאה מורידים לי שעות וגם לא בטוח שאני אהיה מחנכת... מאוד נעלבתי... הו... איזה זכות יש לך... הנעלבים ואינם עולבים... ואוהביו כצאת השמש... את לא יודעת איזה נחת רוח יש לקב"ה עם זה... אמא מתחילה לבכות מהתרגשות... את תזכי לאור שאין כל מלאך ובריה יכולים לשער... **אבל אמא... תהיי איתי... אה... נזכרתי בעוד משהו... אתמול קניתי בגד חדש לילדה... זה... לא יודעת... זה כזה יאחנע כזה... מה את אומרת... ללכת להחליף??** נו... תעזבי שטויות... מה יאכנע... העיקר צניעות... מה זה משנה איזה בגד... העיקר לגדל את הנשמות הקדושות האלו בשמחה... את יודעת איזה נשמות יקרות ה' הפקיד בידיים שלך... ואת עוד מתלוננת על שחיקה... אמא מתחילה לבכות... את יודעת מה זה לדחוף עוד כפית לתוך הפה של האוצר של ה'... לקום אליו עוד לילה... איזה זכות יש לך... תשמחי... **אמא... די... תדברי איתי כבר... את כבר עשר דקות מדברת איתו רק מוסר ומוסר... מה... נהיית לי רבנית?? אז אמא... אז מה נשמע??** תעזבי... תעזבי את כל השטויות... תשלחי את בעלך ללמוד תורה... רק תורה... תורה... למה את מבטלת אותו?? למה את קוראת לו הבייתה בשביל שטויות... שימשיך ללמוד... כל מילה תורה בונה שמים חדשים וארץ חדשה... ואז אמא שוב מתחילה לבכות... בתי היקרה... את יודעת מה זה תורה הקדושה... **אבל אמא... נו כבר... תדברי איתי כבר... פעם היית 'מתקשרת' איתי כמו בן אדם נורמלי... היית מתעניינת איך היה במכירה ובעיצוב... למה את כבר לא מתעניינת??** מה אעשה... פה כל הפיצ'יפקס האלו לא מעניינים... רק תורה וצניעות ואמונה בה' ולגדל את הנשמות של ה' **טוב אמא... אני חושבת שאנחנו נעצור להפוגה... אני פשוט לא רגילה לקבל כ"כ הרבה שיחות מוסר ביום אחד...**

נגמרה השיחה הראשונה... נחיתה ראשונה!!!!!! **אכזבה עמוקה!!!** אמא שלי... זה... זה לא זה... לא זה לא מה שהיה פעם... פעם היא הייתה "לעניין" תיקשרה איתי על אותו גל... אבל מאז שהיא עלתה לעולם האמת היא נכנסה לאורות... כל היום תפילות וצניעות ואמונה... למחרת... שוב שיחת טלפון... **שלום אמא מה נשמע... אוי כמה קשה לי מאז שנפטרת... אני כ"כ מתגעגעת... אז מה נשמע ככה??** הפעם אמא כועסת... מה קרה לך? למה את מדברת לשון הרע?? למה בכלל הלכת לגינה?? את יודעת איזה עגמת נפש עשית לי פה אתמול כשדיברת לשה"ר בגינה... אני מבקשת ממך להישאר בירכתי הבית כמו שהגאון מוילנא מצווה... לא לצאת ממפתן

פעם היה נורא נורא מעניין אותי מה קורה בעולם האמת... הייתי מוכן לשלם כל הון שבעולם... רק תביא לי גילויים מהשמים... תנחית לי פה איזה נפטר עם תכריכים שיספר לי מה קורה שם בבית דין של מעלה... ואני חוזר בתשובה באותו רגע... ככה תמיד חשבתי...

הייתי בטוח שהקב"ה לא נותן לנו לתקשר עם נשמות כי אז היתה מסתלקת לנו הבחירה... **אז זהו שלא!!!!** אם הקב"ה היה מאפשר לך לתקשר עם נפטרים... היית מנפנף אותם בדיוק כמו שאתה מנפנף את כל מי שאומר לך לעשות חסימה יותר טובה למכשיר או מטיף לך מוסר...

כן!!! יהודי יקר: היית מממממת... שאבא שלך עליו השלום יופיע לך פה פתאום באמצע המטבח ויספר לך מה קורה שם בעולם האמת... **אז הנה!!! הוא שלח אותי במיוחד להגיד לך** שהוא באמת תכנן להגיע אליך ולהגיד אליך כמה מסרים מעולם האמת... אבל הרב של השכונה כבר אמר את הכל ואתה נפנפת אותם... אז אין לו יותר מה לחדש לך...

כן!!! אין שום חידושים בעולם האמת!!! אין לשום נפטר מה לחדש לך!!! אדרבה... אנחנו המפתיעים... החדשות מתחילות מכאן... שם מכריעים לפי מה שנפסק כאן... הם שם בשמים עוקבים בדריכות על המגרש שלנו איך היצר הטוב מבקיע את השער של היצר הרע או ההיפך... ואילו אנחנו כמו גויילמים מחכים לגילויים משמים... כאילו הכדור נמצא אצלם...

הההלוו תבין... אתה פה הסיפור!!! אתה ההפתעה הגדולה!!! אתה יכול להפתיע ולכלל כיוון... העיניים כולם נשואות אליך... תפסיק לדרוש אל המתים... תפסיק לחשוב שאצלם נמצאים העדכונים... גם אם מעודכנים מאחורי הפרגוד שכך וכך נגזר... אני יכול לשנות את זה... כי אני בלתי צפוי... אני יכול להפתיע בכאלה תפילות וחיזוקים שהכל משתנה ומתעדכן מחדש... כל פמליא של מעלה... כל הסבים והסבתות שלך עיניהם נשואות אליך... אתה יכול להעלות אותם... אתה יכול לעדכן אותם מה הולך להיות בעולמות העליונים... כן... כשאני קם בבוקר... אם אני מחליט לעבוד את ה'... ומחליט מעכשיו לשמור על העיניים... הההלו... עולם האמת... תקשיבו... אני אומר לכם... היום הולך להיות עוז וחדווה בשמים... חכו... אני יודע מה שאני אומר... מאיפה אתה יודע?? מה פירוש מאיפה אני יודע... אני החלטתי להתגבר על עצמי... אני החלטתי לחזור בתשובה... אז הקב"ה שעד עכשיו היה שרוי בצער בגלל שלא שמרתי על העיניים ולא למדתי תורה... עכשיו הקב"ה יהיה שמח. **הכל מתחיל ונגמר בי!!!** הגיע הזמן שנבין את זה... **אנחנו מרכז העצבים!!!** יהודי חי יכול לעשות להרעיד את כל העולמות כולם... ואילו נפטר?? יכול רק לצפות מהצד... ולחכות מתי אני אבין עניין שלא אני תלוי בי אלא הוא תלוי בי... אין הדבר תלוי אלא בי!!!!!! לחטוף לחטוף... האי עלמא בי היולולי....

הנתק ההרמטי הזה הוא **חסד איתנו!!!** לאמא שלי אין שום בעיה לתקשר איתי... היא דווקא היתה מאוד רוצה לצעוק עלי קצת ולחנך אותי... אבל אני? אני אליבא דאמת לא רוצה... זה לא טוב לי... היתה לי אמא שפעם הבינה אותי... היתה בראש שלי... ועכשיו הדבר היחיד שיש לה להגיד לי... תפסיק להיות שקרן תפסיק להיות בשקר... תהיה אמיתי... החותמת בדמע- אמא מעולם האמת... **זה לא בריא לנו!!!**

(אגב: זו הסיבה שמצינו בגמ' על גדולי עולם שנפטרו ואח"כ התגלו כאן בעולם בחיי חיותם... יש גם עובדות מוסמכות על הבעש"ט... והגר"א ובעל נפש החיים שניהלו שיחות פנים מול פנים עם נפטרים... כי אנשים שחיו כאן בעולם הזה את **האמת!!!** אין להם בעיה לנהל דיאלוג מול אדם שנמצא **בעולם האמת**... רק אצלנו זה תאונת דרכים...)

מה אני רוצה להרויח במסר הזה?? **שתי נקודות מאוד חשובות:**

נקודה אחת שהיא קשורה בעיקר לאלו שחוו אובדן... יתום אחד שאל אותי בדמעות: כעת!!! אני רוצה דבר אחד ויחיד: אני רוצה את אבא שלי חזרה!!! במילים אחרות: **אני רוצה תחיית המתים...** דא עקא: שאף אחד לא מדבר כעת על תחיית המתים... זה בכלל לא בתכניה הקרובה כל הזמן מדברים רק על משיח... כולם רוצים שהמשיח יבא ואז הכל יהיה בסדר... תכל"ס: אני בעיקר מחכה לשלב אחד אח"כ!!! אני מחכה לשלב של תחיית המתים... כשאומרים לי שהמשיח הולך להופיע... אני מיד שואל: רגע... והוא יופיע עם אבא שלי או לא???

נו... מה אתה אומר על השאלה הזו?? עניתי לאותו יתום: כן!!! בפירוש כן!!! כשהמשיח יגיע הוא יביא לך את אבא שלך... **מה אני מתכוין???** הסיבה שיש כעת נתק בינך לבין אבא שלך זה לא בגלל **שהוא בעולם האמת!!!** אלא בגלל **שאתה חי- בעולם השקר!!!** זו לא בעיה בו!!! זו בעיה **ברך!!!** אתה לא מסוגל לתקשר איתו על אותו גל... אבא שלך כעת נמצא בעולם האמת ושם הוא יודע שההכל שטויות... רק תורה ותורה ומצוות ומעשים טובים ולעשות נחת רוח לה' ושום דבר אחר לא!!! ואתה כעת לא בשל לקבל את העליהם הזה... אתה לא מסוגל להיות בן **בעולם השקר** לאבא שנמצא **בעולם האמת**... אבל ברגע שמישיח יגיע ואז והוכן בחסד כסא **וישב עליו באמת!!!!!!** המשיח ינקה את העולם משקר והעולם שלנו יהפוך להיות כולו אמת... באותו השמים הסגורים יפתחו... וכבר לא יהיה שום בעיה לתקשר עם אנשים מעולם האמת...

ממילא אם אתה מתגעגע לאבא שלך וקשה לך הנתק... אז תדע לך שהמשיח הולך להביא את אבא שלך!!!! יותר נכון: הולך להביא אותך לאבא שלך... כלומר: המשיח הולך לטהר את העולם שלנו ולהפוך אותו לאמת... ואז נהיה ראויים לתקשר עם מי שנמצא כעת בעולם האמת...

זו תשובה נקודתית לילד יתום... ובינינו לא דווקא ילד...

אבל יש פה נקודה נוספת שהיא הרבה יותר חשובה ומהותית:

הבית!!! לא ללכת לעבודה... לא לדבר עם חברות... לא שום דבר!!! חבל... כל שיחה כזו זה לשון הרע שה' ישמור... מי צריך את זה בכלל?? תדברי רק עם ה'... תגידי תהילים... תחנכי את הילדים שלך... תבטיחי לי שזה... את לא יוצאת יותר לקניות ברחוב רבי עקיבא בב"ב... לא לגינה... רק תהילים... רק חיזוק... רק אמונה... **אבל אמא... דייב!!! די כבר... מה קרה לך?? פעם היית מבינה אותי!!!! פעם את בעצמך היית מגיעה איתי לגינה... ומאז שנפטרת את רוצה להחזיר אותי לילנא... אתה רוצה להרוג גם אותי??**

בקיצור... עוד שיחה אחת כזו ועוד שטים... והשיחה התפוצצה באמצע!! **אמא יקרה... נראה לי שלטובת העניין אנחנו נעצור כאן!!!** במשך שלושים שנה היה לי מאוד טוב איתך... היית כ"כ בראש שלי... היה לנו כזה קשר טוב... אבל מאז שנפטרת... לא יודעת... פתאום כ"כ השתנית... נהיית כזו רבנית שא"א לדבר איתך רק על צניעות וקדושה ותהילים... מצטערת אמא... אנחנו כבר לא מסתדרות... וחבל!!! בא נסיים יפה... אני חושבת שכדאי לנתק כעת את הקשר!! חבל להרוס את הטעם הטוב שהיה לנו במשך עשרות שנים... אני אמשך להתגעגע אליך מרחוק... אני אגיע לבית קברות ביום השנה... אדליק נר זכרון ואמשך לבכות על אמא כ"כ טובה שהיתה לי פעם... ועדיף שזה ישאר בזה... מאשר להמשיך ככה. **כאן סוף הסיפור!!!!!! אז הסיבה!!! אז הסיבה ולא אחרת!!!** למה ה' עדיין לא פתח קו טלפון שיהיה אפשרות לתקשר עם יקירנו הנפטרים... **שמעת???** **מה אני מתכוין לומר???** התחושה שלנו היא שכשבן אדם שנפטר... הסיבה שהוא מתנתק מאיתנו לנצח!!! זה בגלל שזה חלק מהגזירה... חלק מהעיסקת חבילה של האובדן והכפרת עוונות שבזה!!! (ואגב: זה לא סתירה... זה גם נכון) אבל לא!!! הסיבה האמיתית למה יש נתק בין החיים לנפטרים זה **בגלל סיבה הרבה יותר פשוטה!!!**

במצב הזה אנחנו לא באותו ראש!!! כי אנחנו לא באותו עולם!!!!

תחשוב: שני בני זוג חיו שבעים שנה באושר ועושר... זוג יונים... הסתדרו אחד עם השני בהדדיות מלאה... הבינו אחד את השני בשלום ורעות... והנה!!! ביום בהיר, אחד מבני הזוג הסתלק לעולם האמת... מאותו רגע ואילך נפערה ביניהם תהום אדירה!!! תחשוב: אחד **נשאר בעולם השקר** ואילו השני **עלה לעולם האמת**... תאר לעצמך שהזוג הזה היו ממשיכים לנהל שיחות טלפון. **זה מאה אחוז פיצוץ... מאה אחוז גירושין!** אדם מעולם האמת לא יכול לנהל שפה משותפת עם מי שנמצא בעולם השקר! **שלא תבין לא נכון!!!** שניהם הסתדרו מצוין כאן **בעולם השקר!!!** שניהם יסתדרו עוד יותר מצוין **בעולם האמת**, אבל במצב ביניים הזה... שאחד נשאר פה והשני עלה לשם... אסור להם להיות בקשר!!

זה מאה אחוז תאונת דרכים! יותר גרוע מהזוג הכי לא קשור!

לכן הקב"ה נתן לנו מתנה וניתק אותנו!!! נתק הרמטי בין האנשים שמסתובבים כאן בעולם השקר לבין אלו שנמצאים בעולם האמת...

אודות נושא המסכות שנכתב בשבוע

שעבר...

שבוע שעבר נכתב כאן מאמר על המסכות... שיש כאלו שלא הולכים עם מסכות... ו... ולא צריך לעשות איתם מהלוקות... והגיעו הרבה תגובות למה אתה מצדיק את אלו שהרבנים שלהם אומרים אחרת... ומה זה צריך להיות ואסור להגיד את זה וכו' וכו'...

תסלח לי קורא יקר: אני חולק עליך!!! אני מרשה לעצמי להתווכח איתך בתקיפות... ולמה?? כי ממש במקרה... בנושא הזה אני בצד שלך... אני דווקא פהן גדול בנושא הקורונה... וכבר שבועיים שאני מתפלל רק במרחב פתוח... (לא הייתי לביבי שיגיד לי את זה) ואני כעת נמצא כמעט בבידוד מרצון ורק בגלל שאני מתחזק עם יהודים יקרים שהרבנים שלהם הורו אחרת ממה שאני קבלתי ובשביל לא להגיע אותם להיכוכים אני הרחקתי את עצמי...

ומהמקום הזה אני מרשה לעצמי להתווכח איתך!! שאני חושב שאנחנו בתור יהודים!!! יש לנו ראש מספיק גדול להצליח להכיל שני ערכים בד בבד!!! מצד אחד קנאות ל"רוחי בהם" ועטיית מסיכה... ובמקביל!! לזכור שלא צריך לעשות מהלוקות... מה יש??? אנהנו כזה ראש קטן... שאם צריך מסכות... אז זהו! אין שום דבר ביהדות חוץ מזה? **תסלח לי אבל מה ההבדל בין רופא מתמחה לפרופסור?**

טיפול נמרץ מביא אחרד מיון בן אדם שסובל מבעיות לב... הרופא המתמחה נבהל ומתחיל לדחוף לו בוריד ללא הבחנה... העיקר לייצב את הלב... תוך עשר דקות הלב כבר מתחיל להתייצב אבל לא עוברת שעה והכליות פתאום מתחילות להשתבש... ואז המתמחה מסתער על הכליות... ואז הדופק מתחיל לזייף... ואז יש פתאום קריסת מערכות... מה קרה?? למה יש קריסת מערכות??

כי... כי המתמחה רואה מול העיניים שלו רק בעיה אחת... והוא שוכח שיש פה מערכת שלימה שצריכה להמשיך במקביל להיות מאוזנת!!! לעומת זאת כשמגיע הפרופסור... גם כשהוא עומד מול בעיות בלב הוא לא מאבד ראש... הוא לא מרוקן את כל המחסנית רק לכיוון אחד... כי הוא יודע שאת הכליות לא מעניין שאיזה עכשיו בפאניקה מהלב... הם צריכות להמשיך לתפקד **במקביל!!!** ולכן הוא מצד אחד לוקח מאוד ברצינות את המצב המדאג של הלב... אבל תוך כדי שמירת קשר עין עם הכליות... עם הדופק... ועם כל מוני מילים ארוכות בלטיניות שאני לא מבין בהם...

זה בדיוק המצב שלנו!!! אנהנו נמצאים בתקופה של קורונה!! יש כעת מחויבות לשמור על הבריאות... ללבוש מסכות... נכון!!!!

השאלה היא: האם לגשת לזה כמו רופא מתמחה... ואם צריך מסכות... אז זה הדבר היחיד שקיים ביהדות ואל תעזי להזכיר שום ערך תורני שצריך לשמור עליו חוץ מזה... לא!!! לא נראה לי!! מה נעשה שהתורה דורשת מאיתנו לגשת כמו פרופסור!! אדוני יקר... מסכות ושמירה על הכללים זה ערך תורני אחד!!! ויש עוד כמה ערכים ביהדות שצריכים להמשיך להישמר **במקביל!!!** (כמובן במידה ואפשר... ואני מעיד שאפשר...) ואם יש כמה יהודים שהרב שלהם אוהו אחרת והם פחות קנאים בנושא... אז גם אם אתה בפאניקה... צריך לזכור שיש עוד כמה ערכים תורנים שהנשכח תלוי בהם שצריך לזכור אותם במקביל!!! ולכן בקנאות אני לא חוזר בייביים ללבוש מסכות וחייבים במקביל לדעת שיש עוד כמה מצוות ביהדות שלא מעניין אותם האיבוד שליטה שלך... היות ואני באופן אישי טיפוס שכן מאבד שליטה בנושא של בריאות!! ואם אני אתחיל להתחזק יותר מידי עם יהודים מהמנוגד השני שפחות מקפידים... זה גירום לי לעצבים ולכעס ולאונאת דברים או עשיתי את השיקול שלי... והרחקתי את עצמי!! זה לא סתירה שיתכן שגם הם צריכים לעשות שיקול דומה... אז בבקשה... לך תראה להם את השורות האלו... לבנתיים אני צריך להמשיך להיות יהודי בשאר ערכי היהדות... משהו פה לא מובן???

שבת קודש באמצע השדה... 'אם תתנו לי כוס של יין להבדלה' - בגת...

שבת קודש... ו... ואני פה!! לא תאמין איפה אני... אני לא פחות ולא יותר בכרם!!! אני נמצא פה על תקן של "שומר פירות"!!! כן... אני מסכים איתך שזה לא שבתדיג... גם לי זה היה מאוד מוזר בהתחלה... היה לי מאוד קשה לחשוב על האפשרות הזו... אבל אל תראה אותי ככה!! אני לא סתם שומר פירות... אני לא נמצא פה על תקן של מלצר בשבתות חתן שנעשה הסבת מקצוע לשמירת פירות... לא!!! מדובר פה בכרם ענבים שאנחנו ממש בעיצומו של הבציר... וכידוע ענבים מוכשרות לקבל טומאה משעת בצירתם... כך שהעבודה פה צריכה להיות סטרילית... רק חברים טהורים עובדים כאן!!! והתחלנו לעבוד ביום ראשון האחרון... וב"ה צרות של עשירים... כמה שעבדנו סביב השעון במשך השבוע ובצרנו והנחנו בקופות מזופפות... והנה הגיע יום ששי ועדיין לא הושלמה המלאכה... וכל הענבים פה מונחים פתוחים... ובפרט שבמקביל יש לנו פה במקום גם גת!!! יש פה שתי בורות של דריכה שהבור פתוח... ו... ויש בין שני שעדיין לא נגמרה מלאכתו... ו... ובקיצור: עדיין לא הפרשנו תרומה!!! ואל תשכח שיש פה גם כמה גפנים שזה בדיוק השנת רבעי שלהם... וצריך לשמור על הטהרה שלהם... ואין ברירה... גם בשבת צריך לשמור עליהם...

אז בשביל זה אני פה!! לא בתור שומר קישואים... אלא בתור **שומר טהרה...**

אני רוצה שתבין: אם היינו מפתחים מגנבים... נו... היינו מתגברים על החששות... היינו סומכים על הבטחון שלנו... אבל ברגע שמדובר בטבל שעדיין לא הופרש ממנו תרומה ורבעי... זה עומד פתוח... עם זה אי אפשר לשחק!!! ובפרט!! בפרט שיש לנו פה צרות של עשירים... שברוך ה' התקיימה בנו הברכה: "והשיג לכם דייש את בציר..." ובשדה הסמוכה העניים עדיין לא גמרו לאסוף את כל הלקט שכחה ופאה... היתה כזו ברכה... שאת הדישה של התבואה של חודש סיון עדיין לא סיימנו... וכבר התחיל הבציר... ותכל'ס מסתובבים פה המון עניים גם ללקט שכחה ופאה של השדה הסמוכה... ועכשיו גם בכרם... בשביל העוללות... ואנחנו מפרגנים להם מכל הלב... ומותר להם!!! זה שייך להם!!! **אבל אנא מכסם!!! רחמנות עלינו!!!** אל תגעו לנו בענבים שכבר בצרנו... אם אתם נוגעים בענבים בלי טבילה, אתם עלולים לטמאות את כל היבול והתרומה הניית טמאה... אנחנו מפיסים את כל הכרם רבעי שלנו... (שאגב: אנחנו קרובים לירושלים פחות ממהלך יום אחד ולכן אנחנו לא יכולים לפדות את הכרם רבעי... ולכן התקפות לב הם די במקום...) ו... ולא בטוח שכל העניים מבינים עד כמה זה עולה לנו בחיים... אז אין ברירה!!! צריך לשים פה שומר!!! לא מגנבים אלא מנגיעות לא מבוקרות...

אז אני פה בשביל זה!! ולא קל להיות פה... אבל הפיצוי שלי הוא... שבעזרת"ש ביומיים הקרובים אנחנו מסיימים את מלאכת הבצירה וגם הדריכה... ובעזרת"ש עולים לירושלים כמובן לעליית הביכורים... וסתם ככה אנחנו עולים לחודש ימים של דאצ'ע ביפה נוף משוש כל הארץ... לאכול מפריה של לקוח במעשר שני... ולשבוע מטובה... אז אמנם הסכמתי לשבת פה ולשמור!!! אבל בתנאי אחד!!! במוצאי שבת... שעה אחרי צאת השבת אני כבר רוצה לחזור... למה??? כי אל תשכח שאנחנו כעת בעיצומו של הקיץ... בתקופה שבין "שכבי" ל"קומי" שהלילות הכי קצרים... ועל הלילות האלו נאמר "לא איברי ליליא אלא לשינתא"!!!! אני חייב להספיק לישון קצת ועוד להספיק לקום לא יאחר מ"שיראה את חבירו בריחוק ד"א..." וכיון שכך ממש ביקשתי שמישהו מיד יבא במוצאי שבת ויחליף אותי... אז חבר שלי סיים סעודה שלישית מוקדם... בשעת רעווא דרעוין הוא התחיל לעשות את דרכו והחשיך על התחום!!! זה היה מותר!! לא בגלל שזה מצווה אלא בגלל שהוא שומר פירות... וכל שזכאי אני באמירתו זכאי אני להחשיך עליו... (לומדי דף היומי... עוד תפגשו את זה בדפים האחרונים של מסכת שבת...) הוא הגיע וקידם אותו בברכת אגוטא וואך... שבוע טוב...

ואז עשינו יחד הבדלה על היין!! בחט תשאל מאיפה היה לנו יין?? "כוס בשדה מי איכא? נו... תנחש??

יש לנו פה בור שלם של יין!!!! איך שכחת... הבאתי כוס... מלאתי אותה ככה מהבור והחזקתי את הגביע מעל חלל הבור ועשיתי הבדלה... כשסיימתי המבדיל בין קודש לחול... התכופתי ראשי ורובי לחלל הבור וככה שתיתי את היין... תנחש למה?? בחט זו אחת הסגולות של מוצאי שבת להצלחה... אז זהו שלא!!! פשוט כל זמן שהיין לא יוצא ממפתן הבור זה עדיין נקרא עראי והוא לא מתחייב במעשר... (שבת יא:) ולכן הקפדתי לשתות בתוך חלל הבור כדי שלא להתחייב בתרומה ומעשר... (לא שמנו יין על המצח... חס ושלום!!! לא משחקים עם טבל... תחננו כבר עכשיו לשנת השמיטה ההולכת ומתקרבת... שגם אז נצטרך להיזהר בה)

בקיצור: אמנם ביליתי בשבת קודש בכרם ענבים!!! ופחדתי שאני ארגיש כזה עובדין דחול... אבל לא!!! היו שם הרבה חידושים... הסתובבתי שם בכרם ונתקיים בי "ראה מעשה וזכר הלכה..." שיננתי שם פרק שלם במסכת פאה אודות הפרט והעוללות של מתנות עניים... ואז ראיתי את מחול הכרם וגדר הכרם... ויש שם גם עריס- גפן מודלה ע"ג יתדות, ואז שיננתי לעצמי פרקים שלימים במסכת כלאים... (בפרט שהכרם שלנו סמוך ונראה לשדה תבואה... אז יש פה ממש חטא ועושה וחרצן בפסולת יד... ח"ו כמובן) ואז המשכתי בסיוור וראיתי את כל הענבים הבצורים ונזכרתי בכל ההלכות החמורות של בצירת ענבים בטהרה, ואין מכשירים ע"ה לבצירה בטהרה... ומה עושים בשדה הפרס... בקיצור: היה פה המון המון שטייגן... ואז פתאום בקצה השדה ראיתי משטח של צימוקים... אוהו... איזה הפתעה... התחלתי להסתפק האם הופרש תרומה או לא... האם זה בכלל ראוי או שזה עדיין מוקצה ולא חזי... (צימוקים זה אחד מהדוגמאות הרשמיות של הקצאה שבהתחלה הם לא ראויים עד שהם מצטמקים) ואז ראיתי מודעה שתלויה... ראוי לאכילה!!! והרי חזקה על חבר שלא משהה מעשרותיו... זכיתי לאכול צימוקים ולברך ברכת מעין שלוש דרבנן... ואז לפתע דמעות נקוו בזוית עיני... פתאום נזכרתי ש... שבשבת הקרובה אם ירצה ה'... אני שוב אזכה לומר ברכת מעין שלוש אבל זה יהיה ברכה דאורייתא!!! אני אזכה לברך על כרם רבעי ברכה אחרונה שהיא קודש הלולים לה'!!!

ירושלים עירך ועל ציון משכן כבודך ועל מזבחך ועל היכלך ובנה ירושלים... והעלנו לתוכה ושמחנו בניינה ואכל מפריה ונשבט מטובה ונברך עליה בקדושה ובטהרה...

עודני מתרגש... והנה אני שומע צעדים... נדרכתי כולי ויצאתי לראות מזה... והנה אני רואה... את יובל... יובל העני... מאיפה הוא נחת עכשיו?? אז הוא סיפר לי שהוא עשה עירובי תחומין במיוחד בשביל להגיע ראשון לכרם ולהספיק לקחת כמיות רציניות של פרט ועוללות... אמרתי לו בעדינות... שמצטערים!! שלוש אבעיות ביום!! (פאה פ"ד מ"ה) יש שעות קבועות שפותחים את הכרם לטובת העניים... כן... זו תגנה מיוחדת שחכמים תקנו בשביל הסדר הטוב... שלא יהיו מחטפים... הוא היה כ"כ מאוכזב... שהוא כמעט פרץ בבכי... אז לא יתרתיי!!! ישבתי איתו ודברנו יחד... ובסוף אמרתי לו... תקשיב יובל... עכשיו החלטתי שבעזרת"ש בא' תשרי הקרוב מתחיל שנת מעשר עני... ובעזרת"ש בשלושה חודשים הראשונים אני נוהן לך את המעשר עני שלי... הוא היה מאושר ושחמ... לבנתיים הנייה חשיכה... ואז הגיע משהו להחליף אותי... עשינו הבדלה... וחזרנו אני יובל בידך... ואז הסברתי לו שסתם ככה... באופן כללי גם אם עשית עירובי תחומין... אסור לך להחשיך על התחום בשביל ללקט פירות... כי בניגוד למי שהחליף אותי... הוא בא רק לשמור על פירות ואילו אתה באת לקטוף פירות... ולקטוף זה משהו שאסור בשבת... אז אסור להחשיך... הבנת יובל?? (נפגש בדף היומי)

לא לנצח את הקורונה.. אלא להינצל ממנה!

בשבוע שעבר... יצא כמידי שבוע גיליון אז נדברו ומטבע הדברים כמעט כולו עסק סביב הנושא של הקורונה... מה נעשה... תרצה או לא תרצה... זה פחות או יותר הנושא שמכתב לנו בימים אלו את הסדר יום...

ואז קבלתי תגובה מיהודי שגר בחוף לארץ!!! בבקשה ממך... תעשה טובה... תפסיק כבר לדבר על הקורונה... די... אנחנו סיימנו כבר עם הקורונה... אנחנו ממזמן שכחנו שהיה קורונה...

תנחש איפה היהודי הזה גר?? לא פחות ולא יותר **בארצות הברית!!!**

לא!! הוא לא הגיע מניו זילנד... הוא לא הגיע ממדינה שהקורונה בקושי ביקרה שם... הוא הגיע מארצות הברית האבלה והחרבה מהמוני המוני המתים והנדבקים שם... שכל פעם שאנחנו קצת מקילים ראש... אז מיד מזכירים לנו על מה שקרה בארה"ב ומכניסים אותנו שוב לפאניקה... לבנו על חלליהם מעינינו על חלליהם... **ואילו הוא...??** מתוך זירת האסון בארה"ב פונה אלי ומבקש... תפסיק...
שכחנו ממזמן שהיה קורונה...
איך אתה מסביר את זה??

כן... על פניו זה נראה מגמה כללית בארה"ב... אני כבר מהרגע הראשון עוקב בחשדנות אחרי הגישה של ארה"ב... מהרגע הראשון זה היה נראה שארה"ב לא יצאה מכליה... גם לפני שהקורונה התפרצה וגם כשכבר התגלו הממדים הבלתי נתפסים של המגיפה... גם אז לא שמענו יותר מידי פאניקה... בודאי לא כמו כאן בארץ ישראל... התחושה היא שרק אנחנו הישראלים מבוהלים מההתפרצות שהייתה בארה"ב... אבל הם בעצמם?? כן... עצוב להם... כואב הלב... אבל הלאה... מה אפשר לעשות... ממשותף הלאה את החיים... (אני כמובן לא מכליל... ובכלל לא בטוח שאני צודק... סו"ס אני לא באמת מכיר... אבל מרוחק ככה זה מצטלצל... אז בערבון מוגבל... אם אני לא צודק אז נא לקחת את המילים חזרה... אני בעיקר חותר לאיזושהי תובנה מסוימת שהיא בכל מצב נכונה)... **ניסיתי לחשוב מה עומד מאחורי הדבר הזה...** איך אתה מסביר תופעה שבמדינת ישראל יש 300 נפטרים והפאניקה בעיצומה... ואילו שם בארצות הברית יש יותר מ-120,000 מתים ו... **וממזמן שכחנו שהיה קורונה??**

אז כמובן שבהתחלה חשבתי כמו שמקובל לחשוב שבארה"ב הכלכלה חשובה יותר מבני אדם ואילו בישראל הבריאות עומדת בראש סולם הערכים... (זה אולי גם נכון... אבל רק חצי)... **אבל בימים האחרונים**

התחדדה לי נקודה אחרת... נקודה שכבר נכתבה כאן בגיליון זה... **הרי כך:**

כאן במדינת ישראל יש מין תפיסה כללית **שכל דבר הוא בשליטה!! לכל דבר מוכרח להיות פתרון!! זו האוירה!! זה הכותרת בעיתונים!! זו התחושה כאן...** בא נקח בתור דוגמא: תאר לעצמך מה היה קורה אם כאן בא"ב בחורף האחרון פתאום היה מינוס עשר מעלות... והשלג היה נערם לגבהים... ולא היו מצליחים בשום אופן לפנות את הכבישים ואנשים היו נתקעים בפקק במשך שמונה שעות ויותר... מה היה קורה?? מידי!!!! מיד היתה נפתחת ועדת שקיפה על מחדלי השלג והתשתיות... איך קרה כזה כשל נוראי?? איך מכבי איש לא ערוכים לעבודת שכיאה?? ולמה המשרד לבטחון פנים לא דאג לעוד מזהלות... ואיך הוא לא ערך ולא יודע להתמודד מולו שלוש מטר שלג?? ואז מבקר המדינה היה מגיש דו"ח חמור במיוחד... ומישהו היה צריך להתפטר...

כן!! זה מה שהיה קורה!!! וככה זה בכל דבר... זה מה שקורה כשיש כאן בארץ שריפות ענק שכולם בטוחים שזה מוכרח להיות בשליטה וממילא חייבים להצביע על אשמים במחדל... זה מה שקורה בערבי חגים כשהתחבורה קורסת... תמיד זה מחדל... תמיד זה נקרא כשל... כאילו כל דבר פתיר!!!

זו התדר שמשודר כאן ברחוב הישראלי!!

לעומת זאת ארצות הברית... כמה שהיא מייצגת את פסגת הכוח ועוצם ידי בעולם... עדיין כל שנה מחדש הקב"ה מפגיש אותם מול איתני טבע אדירים שגדולים!!! **גדולים עליהם...** לארה"ב יש כמעט כל שנה סופות הוריקן שאף אחד לא חושב שטראמפ יכול לעצור את זה... יש בניו יורק חום אדיר ומשביית בקיין... וקור נוראי ומשתק בחורף ואף אחד לא מצפה מבית הנבחרים שיעשו משהו בעניין... כולם מכופפים ראש ונכנעים מול פחד ה' והדר גאונו מתוך ידיעה שיש כח עליון שלפעמים מציב עובדות בשטח!!!! בקיצור: לאנשי ארה"ב (ולאו דווקא) יש משהו מובנה בתוניהם הסביבתיים שלהם שהם מוכרחים להיות ערוכים נפשית לעובדה הזו שיש כח עליון שחזק מהם ולא נותר להם אלא להיכנע אליו ולקבל אותו... ממילא כשהגיעה הקורונה... כמה שזה ציער את האזרח האמריקאי... כמה שזה הפחיד וזיעזע אותו לשמוע כמה חולים וכמה מתים יש... **אבל הוא לא התעצבן!!!!** הוא לא יצא למלחמה נגד הקורונה!! הוא לא הכריז את ההכרזה המטופשת של מדינת ישראל שחוזרת על זה יומם ולילה... שאנחנו רוצים **לנצח את הקורונה!!!!** כי אמריקאי מבין שכמו שאת סופות ההוריקן של סוף הקיץ הוא לא יכול לנצח... אז הקורונה היא גם כח עליון **בלתי מנוצח!!!!** שהדבר היחיד שנותן לו רג רק לקוות להינצל ממנו... וכולי האי ואולי...

ופה נמצא נקודת ההבדל בין הישראלי לבין האמריקאי... הישראלי יצא **במלחמה קרבית נגד** הקורונה... הוא הוציא את כל הנשק והתותחים והאנרגיות... הוא גייס את כל הגאווה הלאומית שלו... בא ננצח את הקורונה... בא נתפוס אותה בגרון ונבלום אותה... ואילו האמריקאי?? אף פעם לא ניסה **לנצח** את הקורונה... אלא השתדל **להינצל** מהקורונה.

אתה יודע מה הבדל בין **להינצל** מקורונה לבין **לנצח** את הקורונה?

הבדל שמים וארץ!!!! הנה!!! רוצה מדגם?? בבקשה... שים לב להבדל בין ההגבלות שהילכו עלינו אימים בגל הראשון של הקורונה לבין הגל השני... שמת לב להבדל בגישה?? משהו פה יותר נינוח... פחות לחממי... פחות קרבי... פחות אגרסיבי... נו... באמת מה נקודת ההבדל?? פשוט מאוד: בגל הראשון היינו נחושים **לנצח** את הקורונה!!! הכרזנו עליה מלחמה... הגענו עם המון מוטיבציה... מדינת ישראל מובילה באחוז נמוך של נדבקים... קדימה... ששים אלי קרב... מנצחים את הקורונה!!!! בום בום בום!!! ואילו עכשיו...?? האף שלנו ירד לחצי התווך... קלטנו והשלמנו עם קיומה של הקורונה... המספרים שוב מטפסים וכעת אף אחד כבר לא חושב שאנחנו הולכים **לנצח** את הקורונה... רק מה?? אנחנו רוצים בסה"כ **להינצל** ממנה... זה ההבדל בין **להינצל!!!!** לבין **לנצח!!!!**

אדוני היקר: תפרוק נשק... תפסיק לחשוב שאתה תנצח את הקורונה כי אתה לא!!! לא תנצח אותה... כי יש בורא עולם **והוא אמר ויהי!!!!** אם הוא גזר שיהיה קורונה אז יהיה ואתה לא תנצח אותה... רק מה?? אתה מחויב לעשות את כל מה שאפשר בחובת ההשתדלות בשביל **להינצל** ממנה... ואם אתה מצידך תשתדל להינצל ממנה... ה' יגמור בעדנו והוא יסלק אותה מאיתנו לגמרי בעזה"ש בקרוב...

ואת הנקודה הזו הישראלי עדיין מתקשה לקלוט!!! מיום ליום אני רק קולט עד כמה אני ציינוני... כן... אני... החרדתי... אחיך של ר' מיכאל דוב וויאסמנדאל צצ"ל שקבלתי חינוך עם נגיעות של נטורי קרתא... למרות זאת סו"ס אני חי במדינה הזו... ולא יאומן איזה השפעה עקיפה יש לה עלי ועלך... כן... הכוחי ועוצם ידי של מדינת ישראל נכנס אצלנו עמוק עמוק בתודעה... ותתפלא לשמוע... הוא הרבה יותר גאוותני מכל מדינה אחרת... אנחנו בטוחים שכל דבר בשליטה!!

ועכשיו אני אגלה לך סוד: אתה יודע למה?? אתה יודע למה במדינת ישראל הכוחי ועוצם ידי חזק עוד יותר מארה"ב ומכל מקום אחר?? כעת תתכונן לסחרחורת... כעת אני הולך

להפוך את הקערה על פיה... (תתבונן)... יתכן שהמשפטים הבאים יבלבלו אותך... אבל האי גופא... זה לא סתירה... צריך לדעת לתמוך בין הסתירות האלו... למבינים בלבד... כי סו"ס אנחנו **בני הגבירה!!!!** סו"ס אנחנו יהודים... וסו"ס אנחנו חיים בארץ ישראל **שעיני ה' אלוךך בה...** אין לנו סופות הוריקן **כי ה' שומר על ארץ ישראל!!!!** אין לנו תנודות קיצוניות ובלתי נסבלות במזג אויר כי אחרי הכל זה **ארץ אשר לא במסכנות תאכל בה לחם לא תחסר כל בה!!!** אין לנו אסונות טבע מחרידים כמו שיש במדינות אחרות כי סו"ס גם החילוני הכי רחוק הוא **בן הגבירה...** הוא בנו האבוד של הקב"ה שאבא שבשמים מחכה לו...

ובגלל שאנחנו **בני הגבירה** לכן המצב שלנו פה בארץ הקודש הרבה יותר יציב!!! הרבה יותר טוב מגולת ארה"ב... כי סוף סוף שם זה משכנם של **בני השפחה... אבל! דא עקא!!! אליה וקוץ בה!!!!** דווקא בגלל שאנחנו בני הגבירה... ודווקא בגלל שאנחנו מתגוררים בחממה של בית הגבירה!! (בשילוב הציונות הכפרנית שמצליחה להסיט ולקוף לזכותה את כל הסוכת שלומיך שיש לנו פה) אז אנחנו מפונקים... כן... כמו כל בן תפנוקים שגדל מתוך יציבות כלכלית ויציבות נפשית... ממילא אנחנו מתרגלים שכל דבר הוא בשליטה... ויום אחד אבא שבשמים דופק על השלחן ומרעיד את העולם... **ואז!!!!** דווקא בני השפחה לא יוצאים מכליהם ולא נבהלים... הם ערוכים לזעזועים... הם יודעים את המעמד שלהם **כעני שפחה אל יד גבירתה...** ממילא כשהם עומדים מול קורונה הם אולי מבוהלים ומפוחדים... אבל הם מקבלים את המצב ולא נותר להם אלא להמשיך את החיים בצל הקורונה (כמובן מתוך זהירות) אבל אנחנו בני הגבירה... ברגע שמישהו פה מתחיל להזדעזע מתחת הרגלים שלנו... אנחנו לא מכירים את זה... אנחנו כועסים!!! אנחנו יוצאים עם מציג נגד הקורונה!!! אנחנו לא בנוים לקבל חוסר יציבות... ממילא אנחנו רוצים **לנצח** את הקורונה... תסלח לי... אם אני הייתי אחד מהזוגות שהתחננו לפני שלושה חודשים במעמד של עשרה אנשים... הייתי כעת מגיש תביעה ייצוגית נגד הממשלה... למה?? בשלמא אם רציתם **להינצל** מהקורונה... ולכן הרסתם לי את החתונה... אני מבין אתכם... רציתם להינצל... ברחתם למקלטים ואני נשארתי רק עם עשרה אנשים אמיצים... מה לעשות... זה מה שיש...

אבל לא!!! לא רציתם **להינצל** מהקורונה... אלא מאי?? רציתם **לנצח** את הקורונה?? נו... אז תכל'ס... לא נצחתי!!! אז בבקשה פיצויים... הבנת?? אם לפני שלושה חודשים רצינו **לנצח** את הקורונה אז עכשיו מן הראוי להפסיד בכבוד ולהרים דגל לבן ולהכריז בגלוי **על כניעה!!!** אז זהו! שעזבו... אני לא יודע מה ביבי חושב וזה לא כ"כ מעניין אותי... אבל אנחנו!!!! לפחות אנחנו החרדים לדבר ה'... צריכים לעשות סוויץ בראש ולהבין שהקורונה זה כח עליון... **הקב"ה אמר ותהי!!!** ואנחנו לא הולכים לנצח אותה!!! המשפט הנכונ הזה שנשמע מפי יהודים חרדים שאנחנו רוצים לנצח את הקורונה... זה משפט מנתשא... מתמרד ולא מקבל עול מלכות שמים... (כמובן שע"פ רוב מי שמשתמש במילה הזו באמת מתכוין למשהו כזה... אבל בתפיסה הכללית אנחנו כן מושפעים מהציונים... כן כן... מהציונים... אם בני ברק רוצים לציין בסיפוק שהם הצליחו לבלום את הנגיף... תשתמשו במילה נכונה... זכינו לעשות את שלנו ולהינצל... לא לנצח...)

אגב: את ההבחנה הזו אנחנו רואים גם בכל מיני מישורים אחרים... יש בינינו כל מיני דמויות נערצות של אנשים באמת גיבורים ברוחם (ולא בגופם...) מדובר באנשים שמתמודדים בגבורה מול מחלות חשוכות מרפא או כל מיני צרות והם לא ויתרו!! הם לא נכנעו... הם לא שקעו... הם נלחמו! נאבקו... המשיכו להתקדם בחיים למרות הכל... כן... מדובר בדמויות כאלו שהסיפור חיים שלהם נותן לנו מוח כן!!!! **אבל!!!! כאן צריך לשים לב לגבול דק שצריך להבחין בו!!!!**

יש הבדל עצום בין אדם שהכריז אני אנצח את החולי... אני אנצח את המוות... לבין אדם שהכריז אני אצמח מהקושי... אני אגדל ממנו... **ההבדל ביניהם הוא תהומי!!!!** אדם שהחליט לנצח את המוות הוא סתם מדומיין... הוא סתם אחד שהחליט לעשות שרירים מול גזירת ה'... אין פה גבורה אלא ניתוק... לעומת זאת יש בן אדם שצומח מהקושי... לא!! אני לא הולך לנצח את הקורונה... אלא אני הולך לגדול ממנה... אני הולך להוציא מהמסע הזה את התובנות הנכונות... את מה שה' רוצה שאני אקח מפיה... זה דבר הכי גדול ונכון שיכול להיות...

שמת לב להבדל העדין?? מצד אחד זה חבל דק אבל מצד שני תהום מפרידה ביניהם... לנצח את הקורונה (או להילופף להתעלם ממנה שזה אותו עניין בדיוק)... לעשות שרירים מול רצון ה' זה סתם פריקת עול מלכות שמים... אבל להסתער על הקורונה כאתגר... כמסע שיש לי מה להתקדם בו ולגדול ממנו זה... זה הדבר! זו המטרה... כך צריך לחשוב וזו האמת...

על"פ הישועה שלנו כעת בגל השני קרובה הרבה יותר מהגל הראשון!!! כי בגל הראשון נגשנו עם מרפקים מול גזירת שמים... כעסנו על הקורונה החוצפנית והכרזנו עליה מלחמה... על זה נאמר הפסוק בעמוס (ד') **היכון לקראת אלוךך ישראל!!!** שעל דרך פלישת הפירוש הוא בלשון לעג... צא הילחם נגד אלוךך ישראל... תנסה להילחם נגד גזירת ה'... נראה מי ינצח... אבל עכשיו שזה מאמץ אצלנו ממקום של הכנעה והשתדלות להינצל עד יעבור זעם... הכניעה הזו מעוררת רחמי יתברך להיושע מאוורו נגיף שמשבית את כולנו... ויפרוש עלינו סוכת שלומו...

מספורי המגיד

"ענשולדיגט מיר זייער טייערע זלאטע-תסלחי לי מאד זלאטע היקרה- את מדברת שטויות, את ידעית בכלל על מי את מדברת? הבחור שלנו הוא אחד מגדולי פלאי הבריאה, יש לנו כאן עסק עם חתן שיודע כבר את כל הש"ס, בחור ששקוע מהבקר עד הערב בלימוד, בעלי אומר שהוא יודע ללמוד יותר טוב ממנו... ותדעי קך שבעלי היה אחד מגדולי תלמידי החכמים עוד בפולין, שהיים שלום יהיה שבבניק?! הצחקת אותי מאד.

אם לא שיש לי מעט כבוד כלפך, הייתי אומרת שפשוט חלמת זאת בלילה ככל השטויות שאות משמיעה ברבים, ובכלל הוא לא הדמות של השבניק המצוי, כל שבבניק מוכר רואים על האף שלו שהוא פרוח קל דעת שמזלזל בכל המצוות. בעוד חיים שלום הוא בחור חסיד שמור" הגנה ציפורה על חתנה, למרות שלא אהדה אותו כל ק, אבל כלפי חוץ הייתה לה את גאוות היחידה.

זלאטע הרגישה שעוד לא עשתה את תפקידה בשלימות, במתק שפתיים הוסיפה כשחיוך רע מרוח על שפתיה הצרות: דאי אני לא מאמינה למילה אחת שנאמרה שם, אם הוא שבבניק אז מי לא? רק אמרתי את מה שהם אמרו ושכנראה הרגז את חתנך שיח' ומזה הגיע הסיפור הקשה שלא הספקתי לומר קך, הייתי צריכה להוסיף קך שלאחר מיך איבד חתנך את הכרתו, הוא מאושפז בבית חולים, ביקור חולים חסר הכרה לחלוטין, יש שמועה "לא רחוקה" שלקה ב'נערותין בראך" (התמוטטות עצבים) מהסוג החמור ביותר שכמעט ואין לזה תרופה, לך באתי לעדך אותך, כי מאד חשוב לקחת את הפרט הזה בחשבון, לא להזדרז לעשות חתונה, לפני שמבררים את מצבו הנפשי המדויק, אחרת משלמים על קך כל החיים" סיימה את "יחזא ההריגה" באצבע מאיימת, כשהבעת דאגה וצער עמוקים ביותר חרוטים על פניה החזיות ביותר, ניכר היה עליה כאילו היא עצמה חווה את צער החורבן העתידי שיתרחש כנראה בקרוב.

ציפורה החליטה שהיום הוא לא היום שלה, היא עזבה את זלאטע הרכלנית בלי להיפרד ממנה, כשראשה בל עמה, את אשר יגדה הגיע לה, מתחילת השידוך חששה ממצבו הנפשי הסבוך של חיים שלום והזהירה את בעלה לא לעשות את השידוך כי יש לבחור חולי נפשי מסוכן ומי יודע עד כמה הדבר חמור.

עתה קיבלה חיזוק ממקום אחר (גם אם לא אהבה את המקור) שחז'ל הבחור בעל עצבים רעועים, החשש שלה לא היה לחינם, מה עושים עתה? להכניס את צאטיל לתוך מיטה חולה, ה' ירחם, אך גם עזיבת שידוך אינו דבר פשוט בכלל, ראשה כאב עליה מאד וחישב להתפקע, עד שנצרכה לכמה "משככי כאבים" כדי להקל על כאבי ראשה, היא נכנסה למיטה ולא רצתה לצאת עד כמעט לשעות הערב.

כשחזר רב משה יוסף מהלימוד עם רב מילאך לא ידע איזו מלחמה מצפה לו בבית, ציפורה ישבה בחדרה בוכיה ללא הפוגות, היא לא רצתה לדבר מילה אחת, ניכר היה עליה שיברון לבה, רב משה יוסף היה מספיק חכם, לא לנסות לברר את הסיבה, הוא רק אמר מילות הרגעה והביא לה שתיה חמה כדי להקל עליה.

רב משה יוסף הבין כי אשתו מתוחה מאד, כנראה שהייתה איזו "שכנה טובה" שהביא לה את הבשורה הלא טובה וכעת כל הסיפור צף על פני המים, עתה ראה כמה רעות עשה שלא הכניס את אשתו לעובי הקורה מההתחלה, היא לא קלטה את השידוך כפי שצריך, כעת בעת משבר היא לא תתן לו כל תמיכה, הוא בעצמו כבר לא ידע, אם יש על מה להיאבק.

רק באישון לילה הסכימה לספר לו את מה שעבר עליה במשך היום, ההפתעה הייתה נוראה וחלחלה בתוכה בצורה קשה ביתר, היא לא רוצה לצאת כעת בצעקות כנגדו על המעשה הנואל שעשה שלא הקשיב לדבריה, לא לחינם אמרו חז'ל שאדם צריך להימלך באשתו כי יש לה 'בינה יתירה' והיא קולטת מצבים עדינים, מהרגע הראשון הייתה לה תחושה גרועה מאד מהשידוך הזה. עתה מבקשת היא בכל לשון של בקשה, לבטל את השידוך הזה ומה שיותר מהר, אסור שצאטיל תקים עמו בית רעוע מאד, היא עלולה להעמיד ילדים בעלי נטיות גנטיות כשל האבא, זו סכנת נפשות וכל רב יתן את הסכמתו לצעד הזה.

רב משה יוסף נגס את שפתיו, הוא החליט לא להשיב לדבריה אלא לתת לה אמפתיה, אבל בלי להוציא מילה מפיו על עתיד השידוך, הוא לא ידע עדיין מה עליו לעשות, אם חיים שלום רק כשל באופן ארעי וישוב למקורות אסור לאבד אותו, מאיך החלה לחלחל בתודעתו, כי יתכן ויש לחיים שלום עצבים חלושים מאד והמצב אינו פשוט להמשך את השידוך.

לאחר הפגישה הקשה שהייתה לרב משה יוסף עם חתנו ב'מוצא' הרגיש שהמצב קשה מיד עבורו, כעת הייתה גם עיונות קשה ביניהם, התסבוכת נעשית יותר ויותר קשה ואין לו את מי לשאול.

כל אותם ימים הסתובב בבית המודש "אחוזה שוהל" בה נהג לקבוע עיתים לתורה בשעות אחה"צ, כארי בסוגר.

הוא היה הולך את בית המודש לאורכו ולרוחבו, כולו אחוז שרעפים, לא ידע להחליט מה לעשות, הלחץ והמצוקה של אשתו גובר, אין יום שהיא לא מטפפת את משנתה, היא יודעת לעשות הפגנות שקטות, בדרכים החכמות שלה, אין אחד מבני הבית מבחין בקך מלבדו, היא לא הכניסה את צאטיל שלה לתמונה בכי הוא זה, למרות שחשה את המתח שבבית, כבת עדינה בעלת מידות מיוחדות נזהרה שלא לשאול שאלות מיותרות ומביכות, היא קיוותה בכל לבה שאין חלילה וחס צרה שמתרגשת עליהם.

רב משה יוסף כוסס את ציפורניו מרוב מתח, האם ברגעים קשים כאלו, מן התבונה לפרק את השידוך? כרגע משפחת פינקלשטיין שקועה עד צווארה עם צרתה, להוסיף עליהם צער נוסף, זה מעשה לא אנושי. הוא לא יכול היה לקבל עמודה, בפרט כשראה את עיני בנו אפרים זלמן שלא הפסיקו להתחזן באילמות: אבא אהוב, אנא אל תעשה מעשה נמהר, שיעלה יקר לכל הצדדים.

אהבתו לאפרים זלמן הקשתה עליו את ההחלטה.

כעבור מספר ימים הגיעה השמועה על מצבו הקשה של חיים שלום שלקה בהתמוטטות עצבים שניה והוא מאושפז ב'שערי צדק' שמועה זו הוסיפה משקל נוסף לרגשות האשמה שייסרו אותו ללא שיעור. לבו נקפו קשות, מי ידע אם הוא לא חב במצב הזה, היה עליו לפתור את הנושא לפני שישאיר משקעים קשים, מה עושים במקרה כזה? עדיין מוקדם לעדך את המו'צ שליט"א בשינויים שקרו, הוא נתון זה זמן בחולשה עצומה ולא מרשים להביא אליו שאלות אפילו קלות, לא כ'ש נושא טעון כל קך.

מספורי המגיד

רובד נוסף למצוקה הקשה שתופסת אותנו, הוא רזאה במצב שהמו"צ ברגע הקריטי ביותר מחוץ לעניין, כצעד שמימי שכביכול חזמו שהשידוך צריך להתפרק, אבל הוא לא ממחר לבנות על כאלו "סימנים לא מובהקים" בפרט שהוא אינו שוכח לדגוע שהרבי הקדוש מאמשינוב (שכרגע מצבו לוטה בערפל המלחמה האיומה, היו שמועות מסוימות שברח לילנה) נתן את ברכתו לשידוך, לא יתכן שהיה כל כך מבוך ומעורר אם השידוך יביא לידי כל כך הרבה מכשולים, לאחר שלושה ימי התחבטות קשים החליט, להכניס את רב מיילאך שוב לתמונה, הקב"ה חנן אותנו בשכל ישר ובכוח ליטול אחריות.

כשהגיע לשיעורו הקבוע עם רב מיילאך אמר לו כי הפעם אינו מסוגל ללמוד עד שתתיישב עליו דעתו, הוא סח לו את כל השתלשלות העניינים, הוא גילה לו כי אשתו שעודכנה על ידי שכנה רכלמית על מצב בריאותו הרעוע של חיים שלום אינה מפסיקה מלהפעיל לחצים קשים לנתק את הקשר, אבל איך ניתן לעשות זאת למשפחות המחוננות שנמצאות בתקופה כה קשה, האם זה לא נחשב בגדר "שפיכות דמים"? הוא שח לו גם את יסורי המצפון שמעיקים עליו בשל חלקו באסון שפקד את חתנו.

"נראה שחיים שלום לקח קשה מאד את כל היחס המשוונה שנהגתי כלפיו באופן אישי מאד, הוא בטוח שאני רוצה לעזוב את השידוך זה גורם לו להרבה תסכול ושנאה, אסור להשאיר את המצב בלתי פתור, כל יום שעובר עליו בלי שתובהר התמונה לחלוטין עלולה להביא לו לנזק חמור.

יתכן שצרכים לפרק את השידוך, אבל צרכים לפני כן לקבל את הכרעת המו"צ שליט"א, כי נושא זה ממש נוגע ל"דיני נפשות" אבל כל זה לא פוטר אותי מלחשוב, איך מפיסים את חיים שלום, מצד בין אדם לחברו, הוא פגוע ממני מאד, הוא כועס עלי כל השבועות שנותר בלי כל מענה ברור.

ההפרדה שעשיתי בינו לבין אפרים זלמן בלי ידיעתו, גרמה לו לחוש כמו מנודה, היה עלי לחשוב על הנושא מכל הצדדים וההיבטים ולהתייעץ עם המו"צ בשל הרגשות המיוחדת של חיים שלום שעבר תקופה קשה מאד בימי בחורותו, למרות שאין לי ספק שהרב שליט"א פעל מתוך השראה שממימת, אבל זה לא פוטר את החלק שלי בעניין'.

הוא סיפר לרב מיילאך על היחס הגרוע שקיבל מחיים שלום, בעת שביקר אצלו במוצא, הוא הפגין עוינות רבה ולא ענה לכל המחוות היפות שהראה לו, הוא גם לא התייחס לאפרים זלמן גיסו האהוב" סיים את דבריו עם אנחה שוברת לב.

"אם אתה חושב אותי ל'אורים ותומים' נוסחת לדעת שאין הדבר נכון, אני מודה שטעיתי מאד כשאמרתי לך לבוא עם אפרים זלמן, אם היה בא בנפרד לפגוש, היה טעם לך, הוא היה שובר את הקרח ומכשיר את המפגש שלא יהיה טעון, אבל יחד איך לא עשה כלום, ברם אין לבכות על חלב שנשפך, עתה צרכים לראות איך מתקנים את המצב, אבל אם לאחר יומיים שלושה שחשבתני הוצאתי כזו טעות, איך יראה שיקול דעתי אם אומר לך אותו בלי לחשוב כראוי? על כן "קטר לי זעיר" הן לי לחשוב בלי לחץ, עד שתיפול במוחי מחשבה יותר מועילה'.

רב משה יוסף הודה מאד לידידו שהקשיב לו ונתן לו את כל תשומת לבו, בקך פרק ממנו את העול הכבד שנשא על שכמו, לאחר מיכן כבר היה מסוגל לשבת ולפלפל בתוך דברי התוס' הקשים שעמדו בפניהם.

כעבור מספר ימים שב רב מיילאך לרב משה יוסף והציע לו שאפרים זלמן יפגש עם חיים שלום ברגע שיצא מבית החולים וישוב לעצמו, אפרים זלמן נחשב עדיין לחבר נאמן, הוא יהיה מסוגל לשמוע אותו, עליו לדבר איתו במחוצא על כל מיני נושאים שלא קשורים, כדי לחדש את היחסים שביניהם, כשירגש שהאווירה בשלה, ישטח לפניו את כל הסיפור בצורה זהירה, כך יצליח לפתוח את עיניו של חיים שלום שחמיו לא נטש אותו, אם יצליח להרגיע אותו ויוכח כי נטש את החבורה הקודמת, או אז מוכן הוא (רב מיילאך) לשבת יחד עם אשתו, עם ציפורה כדי ליישר את ההדורים.

הוא סיים את דבריו במילים: חיים שלום הוא מרגלית נדירה וחבל להפסידה, החששות הכבדים שיש לנוות ביתך מוגזמים, זה נכון שחיים שלום הוא בחור רגיש מאד, אבל הוא עבר חיים קשים מאד, לא הרבה עוברים מה שהוא עבר, גם עתה עבר תקופה קשה ולא פשוטה, אין להקיש מזה על כל האישינות של חיים שלום, הוא הוכיח את עצמו במשך תקופה ארוכה מאד כי הוא נדיר בכל התחומים, אם יסור מהשיטה המשונה שחבר לה, אין כל סיבה לפרק את החבילה, אך שוב אמרתי כל זאת רק מהמבט שלי, אבל עלך לעשות שאלת רב, ברגע שהמו"צ יוכל לקבל אותך עלך ללבן את העניין עמו.

רב ליבל ווערקער לא היה מוכן לקבל לשה"ר על חביבו יונטי פרגר, הסיפור נשמע לו הזוי, הוא זכר כמה נלחם יונטי כדי שיעזבו את חיים שלום לנפשו, כי הוא לא חלק מהמחתרות, איך יתכן שהוא זה שליבה את האש נגדו?! הוא ידע שיונטי הוא לא כליל המעלות, אבל הסיפור נראה לו ממש הזוי.

אך חיים שמיסר וגדליה שליגער לא טמנו ידיהם בצלחת, הם סיפרו לו שזו לא הפעם הראשונה שיש להם קשר הדוק איתו, לאחר גורשו בשנה שעברה מחבורת "שומרי החומות" יסדו את החבורה שלהם "קול המסורה" כבר ברגע הראשון יצר איתם יונטי קשר והציע להם עזרה באיתור כל מיני "מורעין בישין" תמורת סכום כסף נאה, הם הציגו אותו כאחד שתאוות הבצע שלו כה גדולה, עד שיהיה מוכן למכור את הוריו ואת כל היקר שבעולם, תמורת חופן "גראשען" כדי לכלכל את כל מנעמי החיים, הם זרקו לו רמיזה שיתכן שלא תהיה לו מניעה לשתף פעולה אפילו עם נחצה ברמן המשוקץ אם יציע לו סכום כסף מכובד.

הפעם דבריהם נקלטו באוזניו, לפתע גילה פן חדש בדמותו המעוותת של יונטי, ההלם היכה בו, מי ידע אם באמת הוא לא משד'פ של נחצה... אם כך צרכים לראות להעמידו במקומו הראוי.

למרות התחזיות הקודרות של הרופאים על תהליך שיקום קשה וארוך, הפתיע חיים שלום את כל הרופאים, לאחר שבוע החל להראות סימני התאוששות, הוא פקח את עיניו וחדר להכרה מלאה כעבור יומיים נוספים, החלמתו הייתה מהירה יותר, אמו שכרה את טובי הרופאים בתחום הנפש, היא לא ידעה שמחוננתה הזרים עבודה סכומי כסף בהצנע, כדי שתוכל להתמודד עם ההוצאות הגבוהות.

קול תודה

עלון ההתחזקות החודשי בענייני השבת וההודאה לבורא עולם

תורה איך?

ארגון להפצת התורה

מאמר של הודיה

כיצד ניתן לראות טוב?

ביום כ"ט בסיון המרגלים יצאו לתור את הארץ. במשך ארבעים יום תיירו בה, ובתשעה באב שבו והוציאו את דיבת הארץ רעה לפני בני ישראל. ובני ישראל בשמעם את דברי המרגלים, נתנו את קולם בבכי. הבכי שדיבורם של המרגלים עורר הביא לכך שדור יוצאי מצרים לא נכנס לארץ ישראל, ולא רק זאת, אלא גם להשלכות מרחיקות לכת של חורבן בית המקדש ובכייה לדורות.

מה היה יסוד חטאם של המרגלים, וכיצד נתקן אותו? על הפסוק: "בַּמִּסְפָּר הַיָּמִים אֲשֶׁר תִּרְתָּם אֶת הָאָרֶץ אַרְבָּעִים יוֹם, יוֹם לְשָׁנָה יוֹם לְשָׁנָה תִּשְׂאוּ אֶת עֹנֹתֵיכֶם, אַרְבָּעִים שָׁנָה" (במדבר י"ד, ל"ד), שאל ר' חיים שמואלביץ זצ"ל, הרי חטא המרגלים היה לשון הרע שדיברו על ארץ ישראל ועל זה בא עונשם, והלוא לשון הרע דיברו רק לאחר שחזרו בתום ארבעים יום הללו, ולמה נענשו ארבעים שנה כנגד ארבעים יום קודם עשיית העבירה? אמר הגר"ח: **מכאן רואים שלא רק אסור לדבר רע, אלא אסור גם לחשוב רע! ההסתכלות על ארץ ישראל מתוך מבט של ראיית ליקויה וגנותה, מכלל החטא היא. לכן משפטים** היה ארבעים שנה כנגד ארבעים יום שהלכו עם היבט שלילי על הארץ הטובה, ארץ "שכל העליונים ותחתונים תשוקתם אליה" - ארץ ישראל (משולחן ר' אליהו ברוך, פ' שלח).

נמצא, שבחודש תמוז אירע עיקרו של חטא המרגלים, ועל כן הוא הזמן המתאים ביותר לתיקון חטא זה (ראה בני יששכר תמוז א').

לראות טוב

לשון הרע אינו רק האיסור לדבר רע, עיקר האיסור מתחיל כבר בהסתכלות שלילית על אנשים ועל העולם. כאשר התורה כותבת איסור לשון הרע, היא לא כותבת "אל תדבר לשון הרע", אלא **"לא מלך רכיל בְּעַמִּיךָ"** (ויקרא י"ט, ט"ז), האיסור מתחיל כבר בהליכה.

כך ביאר רש"י מילים אלו: "שהולכים בבתי רעיהם לרגל מה יראו רע או מה ישמעו רע לספר בשוק, לכן נקראים הולכי רכיל". התורה אומרת, שמהות האיסור אינה הדיבור, זה כבר התוצאה בפועל, אלא אל תסתובבו

בעולם עם עיניים של מרגל, עיניים הרואות את כל הנקודות השליליות שניתנות למצוא.

על האדם ללכת תמיד עם עיניים מבריקות ומאירות, הרואות את כל היופי שיש באנשים ובבריאה. בורא העולם אוהב, כשאנחנו פותחים את עינינו ולבנו לראות את הטוב הנפלא שיצר בשבילנו בעולם ובאנשים הנמצאים בו.

תיקון הראיה

מובא בספר "בני יששכר", שחודש תמוז מכון כנגד חוש הראיה, והוא הזמן לתקן חוש זה. כיצד ניתן לתקן את מבטנו ולקנות הסתכלות חיובית על החיים, לראות תמיד את הדברים הטובים והמשמחים שהקב"ה שם בעולמנו. כיצד נוכל לראות תמיד במעלת חברנו?

ישנו כלי קטן הכמות רוב האיכות שדרכו אנחנו יכולים להפוך את חיינו להיות מאירים ושמחים, ואת עצמנו להיות אנשים נלהבים מלאים אושר ושמחה, ואוהבים את החברים ואת החיים, ולזכות להגיע לאהבת ה' נפלאה. **לכלי הזה קוראים - הודיה. אדם המתרגל לקבוע זמן בו הוא מתבונן בכל הדברים הטובים שיש לו, ומודה לה' עליהם, יזכה לפתח הרגל חשיבה של מציאת הטוב בכל מצב, להיות "אוהב ימים לראות טוב" לראות את הטוב הנפלא שה' שתל בכל מקום ובכל דבר.**

כמה נהירים לפי זה דברי ה"מגן אברהם" (סימן ס), שכתב בשם האר"י ז"ל, שיש לזכור את שש הזכירות כשיאמר בשחרית ברכת "אהבת עולם/רבה". וכתב, שזכירת מעשה מרים יש לזכור כשאומר את המילים "להודות לך". והוא שיווין: "ש"הפה לא נברא רק להודות, ולא לדבר לשון הרע", עכ"ד. לא אמר: "להודות לך - ולא לשקר", "להודות לך - ולא לקלל", אלא: "להודות לך - ולא לדבר לשון הרע". **שכן כאמור, הדרך להינצל לגמרי מהיצר של לשון הרע היא להרגיל את הפה להודות על כל דבר ודבר.**

יעזרנו ה' שנזכה להיות חפצים בחיים, "אוהבי ימים" - אוהבי כל יום ויום של החיים הנפלאים שהעניק לנו בורא העולם, על ידי שנהאב ונתאזר תמיד לראות רק טוב. ■

פנינים של הודיה

מעשה ברבי שלום משאש זצ"ל, רבה של ירושלים, שהזמינוהו למסור שיעור באחד מכוללי האברכים שבירושלים. היה זה לעת זקנותו, וההליכה קשתה עליו. משסיים את שיעורו, ירד עם מקלו במדרגות בית המדרש, והאברכים לווחו ברדתו. לפתע נשמט מקלו מידו והתגלגל עד לסוף המדרגות. החלו האברכים לרדת מהר להשיב את המקל לרב, כדי שיוכל להמשיך לרדת, אך הרב הרגיעם, ואמר להם כי אין צורך בכך! ביכולתו לרדת את כל המדרגות לבדו ללא המקל! ואכן ירד הרב בכוחות עצמו. מופתעים מאוד שאלוהו האברכים, ילמדנו רבינו, אם כן מקל למה לך?

השיב להם הרב: "לפני כעשר שנים היה עלי לעבור ניתוח מסובך מאד, שהסיכויים להצלחתו היו מעטים, אולם בחסדי ה', הניתוח הצליח מעל ומעבר למצופה, וגם השיקום היה מהיר, ולאחר מספר חודשים בהם נאלצתי ללכת עם מקל, חזרתי לגמרי לאינתי. אולם כדי להודות לה' שנתן לי מחדש את חיי במתנה, החלטתי שאלך באופן קבוע עם מקל, כדי שאזכור כל ימי את הנס שעשה עמי השי"ת".

כתב ה"כף החיים" (כף החיים, סימן רכב אות ט): יהא אדם זהיר כשבאה לו בשורה טובה לומר בזריזות: **"הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו"**. וכתב השל"ה, אף על גב שהיא הנאה מועטת, יהיה בעיניו כמרובה וישבח לה' עליה.

כתב השל"ה **הקדוש** על הפסוק "וידו לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם" (מסכת פסחים, ביאור ההגדה): "...כשמשבחין להשי"ת בחסד שעשה, אז בא התעוררות שיושפע עוד, על כן התחיל בלשון יחיד 'חסדו', ומסיים בלשון רבים 'ונפלאותיו'. אלא כשיודה על החסד שעשה, אז יבוא מצד התעוררותו עוד השפעה להוסיף על הראשון, זהו נפלאותיו".

העלון מוקדש ל:

להנצחות
או הקדשות:
055.6789852

לעי' סימא
בת רפאל שלום שאול

לעי' יעקב בן יהודה
ת.נ.צ.ב.ה

אברהם נתן בן מתילדה
לרפואה שלמה והצלחה

אם יש תודה - יש קמח

וכמובן, לא חולף זמן רב, והמשאית עם המשלוח היקר מגיעה, עוקפת את כל הצרכניות ברחבי הארץ הממתנות לה, ומגיעה ישר אלי.
לא עוברים ימים בודדים, והסחורה הגדולה שהזמנתי נחטפה.
אני מנסה להזמין סחורה נוספת, אך הפעם, שלא כתמיד, במשך שבוע שלם אני לא מצליח להשיג את הסוכן. בדרך כלל הוא זמין, או חוזר אלי מיד, אך לא הפעם.
ופתאום, נזכרתי! 'רגע, רגע... אתה בעל חוב! קיבלת סחורה, הבטחת לפרסם, עדיין לא שילמת חובך וכבר אתה רוצה סחורה נוספת?!'
אז החלטתי להתיישב היום ולפרסם את סיפורי ללא דיחוי, כדי שבסיעתא דשמיא בקרוב ישלח שוב הקב"ה מידו הרחבה את הברכה לכל הממתנים, ושנזכה כולנו להודות לה' מתוך שפע, בריאות, שובע ושמחה. ■

מדי כמה ימים התקשרתי לסוכן, ושמעתי ממנו איזה עומס יש, ושאין לו שום אפשרות להבטיח מתי הסחורה תגיע.
לאחר שבועיים, הבטחתי לפרסם ב"קול תודה"

כאשר יגיע הקמח, כדי להגדיל את שמו ית' - כיצד הוא זן ומפרנס לציבור לומדי התורה מזון משיביע לנפשם.

לפני תקופה חיפשנו רעיון לפתיחת גמ"ח, והחלטנו לנסות למכור קמח מנופה מחברה מעולה ללא רווח. בתחילה המכירה היתה קטנה ושקטה, לשכנים ולמכרים, אך בתקופה האחרונה עקב המצב, הפרסום גדל והביקוש גבר. רציתי בכל לב לעזור לכולם, הרי מי לא מחפש זכויות וחסדים בתקופה שכזו?
אולם, חלפו מפסח שבוע ואף שבועיים, והסחורה של הקמח שהזמנתי מתמהמהת. כל מיני תקלות במפעל, בתוספת העומס שמצטבר אצלם תמיד לאחר הפסח, גרמו לכך, שאני ולקוחותיי ממתנים ומצפים והמשלוח מתעכב.
בוודאי מתארים אתם לעצמכם את מבול הטלפונים קצרי הרוח שקבלתי מדי יום: "מתי כבר יגיע הקמח?!"
מרבית האנשים המקומיים נמנעים לצאת ממקום יישובנו עקב המצב, אך מה יעשה מי שחייב לצורך בריאותו דווקא קמח מלא או כוסמין? כולם סומכים על המכירה שלי, ובסוף אני מאכזב יום לאחר יום...

פתחו לי פתח של הודיה

זוכה להתפלל במניין שלוש פעמים ביום למרות הסגר בבתי, ועוד ועוד תודות שזלגו מגרוננו. פתחתי את הסיפור ב'נשמת' ואמרתיו בכוונה, ואף חזרתי ואמרתיו מזמורים לתודה...
והנה, ממש תוך כדי ההודאות, ילדי החליט שוב לנסות את כוחו בפתיחת התריס באופן ידני, והפעם, בחסדי ה' הצליח לפתוח חרך צר, שאפשר לי להצטרף למשיכה מהכיוון הנגדי, ויחד הצלחנו לפתוח חצי מהגובה של הפתח. כך יכולתי להשתחל פנימה, ולמחרת אף לחזור בחזרה למרפסת, להשתחף בשאר תפילות יום השבת.
היתה זאת שבת מרוממת ומחזקת במיוחד, בה כל בני ביתנו התחזקו מסיפור הישועה המרגש, וקיבלו שיעור מאלף כיצד בכוח ההודיה לה' ניתן לפתוח את כל השערים, ואף הנעולים... ■

לנסות לפתוח. עם ידיו הקטנות לחץ ודחף לכל כיוון אפשרי, אך התריס מאן לזוז.
בינתיים הסתיימה התפילה, ואני - בבידוד...
מחשבות שחורות ומפחידות החלו מיד לרוץ בראשי: האם אאלץ לבלות כאן את כל השבת? והרי אין לי פה שום דבר-אוכל ואפילו לא מים לשתות בחום בלוחט... מי ינהל את שולחן השבת במקומי? ועוד ועוד דאגות...
אך ב"ה די מהר נזכרתי: "התודה!" הרי היא **כתריס** בפני הפורענות, הרי היא **חבל למשיכת ישועות** ממרומים! הרי החבל ביני לבין קוני בוודאי לא נקרע, הכל הכל בהשגחה... ומה עם כל השיעורים והעלונים שקראתי בנושא? הרי זהו הזמן בדיוק ליישם אותם, חשבתי.
התחלתי מיד להודות על כל הטובות האינסופיות שהקב"ה משפיע עלי ועל בני ביתי במיוחד בתקופה זו, תודה על הילדים הבריאים, תודה על האישה, תודה על השבת הנעימה שהיתה עד עכשיו, תודה על שאני

היה זה בתפילת ערבית של ליל שבת.
תפילה נוסח "קורונה", כלומר במניין המרפסות המיוחד, שהתקיים בבנינו, כמו בבניינים אחרים בתקופה זו.
המרפסת שלנו יוצאת מהסלון, והדלת המפרידה ביניהם היא דלת תריס, הנפתחת עם חבל לכיוון הסלון. אני עמדתי בתפילה לפני קוני במרפסת, בני-ביתי ירדו לטיול שבתו ברדיוס שסביב הבית, ובני בן השש נשאר איתי לטעום מעט מטעם התפילה.
בני, שמהר מאוד התחיל להשתעמם, ולנסות למצוא ריגושים אחרים, החליט לשחק עם החבל של התריס שסוגר את הכניסה למרפסת.
וכך אני רואה אותו בזווית עיני - פותח, סוגר, ושוב פותח... ואז - זה קרה. החבל נקרע.
והנה אני מוצא את עצמי, כשהתריס סגור, ואני כלא במרפסת.
בני היקר, שמעט נבהל מהמצב, ניסה בכל כוחותיו

ניתן להשיג
ערכת קלפים
ייחודית ומחזקת במיוחד
בנושא ההודיה לה'
להזמנות: 03-6182742
ניתן להשאיר הודעה בתא הקולי

פנקס ההודיה *החדש*
80 עמודים בעיצוב חדש ומרהיב
לרישום חסדי ה'
כולל מדורים ותכנים חדשים,
"אשר יצר" מבואר ו"נשמת כל חי"
ניתן להשיג בטל: 055.6789852 או במוקדים ברחבי הארץ: 079.5420539 שלוחה 22

פרשת בלק

י"ל ע"י שומעי לקחו
שנת תש"פ לפ"ק - גליון ל'

גליון משמיע ישועה

ציצים ופרחים
על פרשת השבוע וענינא דיומא
שנאמרו בשיעורי השבוע של
מורינו הגה"צ
אבד"ק ברכת מנחם שליט"א

בלעם לשיטתו

ויקר אלקים אל בלעם, ויאמר אליו את שבעת המזבחות ערכתי ואעל פר ואיל במזבח.

ולכאורה הוא פלא איך ששיקר בלעם בעזות מצח כלפי מעלה כביכול כשאמר שבעת המזבחות ערכתי, הלא הוא לא ערך אותם, אלא בלק ערך אותם, כדכתיב לעיל מיניה, ויאמר בלעם אל בלק בנה לי בזה שבעה מזבחות ויעש בלק כאשר דיבר בלעם, והוא פלא.

וכתב בספר 'ודרשת וחקרת' בדרך צחות, דאפשר לומר מה שאמר בלעם שהוא ערך את המזבחות, בהקדם הא דאיתא בסנהדרין (דף קה:) שבלעם הוא לבן הארמי, וכ"כ התרגום יונתן עה"פ וישלח מלאכים אל בלעם, שתירגם ושדר עגזדין לות לבן ארמי הוא בלעם וכו' ובפרשת ויצא (ל"א מ"ה) כתיב ויקח יעקב אבן וירמיה מצבה ויאמר יעקב לאחיו לקטו אבנים ויקחו אבנים ויעשו גל ושם (בפסוק נ"א) כתיב ויאמר לבן ליעקב הנה הגל הוה והנה המצבה אשר יריתי ביני ובינך.

הרי שיש כאן 'בלעם ולבן לשיטתו', כי כן הוא דרכו של אותו רשע שכל פעם שהוא רואה איזה מזבח הוא טוען שהוא עשהו.

וילך שפ"י

כאשר בלעם לא יכל לקלל את ישראל נתן עצה לבלק להחטיא את ישראל בבנות מואב.

ואיתא בגמרא (שבת יז:) שחז"ל גזרו על פיתן ויינן ושמןן של נכרים משום בנותיהם, שלא יבואו להימשך אחריהם, ורמז נפלא רמז בספר 'שיר מעון' על הפסוק בפרשתנו הנאמר בבלעם 'וילך שפ"י' ר"ת ש'מנן פ'תן י'ינן, שבלעם יעץ למואב שיתנו לבני ישראל פת שמן ויין, וכך ימשכו אחריהם, וכן כתיב ויאכל העם וישתחוו.

א. כי קרוב אליך הדבר מאוד

לא אוכל לעשותו

נתחיל בפנינה נפלאה מאוצרו הטוב של בעל 'בית הלוי' זצ"ל, בפסוקי התורה בפרשתו:

בלעם שלח לאמור לבלק: אם יתן לי בלק מלוא ביתו כסף וזהב לא אוכל לעבור את פי ה'.

ויחר אף בלק אל בלעם ויאמר בלק אל בלעם לקב אויבי לקחתיך והנה ברכת ברך.

ולכאורה מה חרי האף הגדול של בלק על בלעם?

והלא מיד כשבא בלעם אצלו הקדים ואמר הנה באתי אליך עתה היכול אוכל דבר מאומה הדבר אשר ישים אלקים בפי אותו אדבר, מראש אמר לו שאינו יודע אם יוכל לקלל, מדוע איפוא כעס עליו בלק.

וכה הסביר הבית הלוי ביאורם של הדברים, כאשר אדם אומר 'לא אוכל לעשות דבר זה' יש לדברים שתי משמעויות והכל לפי הענין.

אם למשל יאמר אחד לחברו שילך ויתן סטירת לחי לאדם נכבד והוא ישלם לו תמורת זה סכום מסוים, ישיב חברו, 'לא אוכל לעשות דבר זה'.

אם יפנה האיש אל אדם אחר ויבקשו להרים את חומת העיר תמורת אותו סכום כסף אף כאן תהיה התשובה 'לא אוכל לעשות דבר זה'.

גם אם זהות שתי התשובות בסיגנון, הבדל גדול קיים ביניהן, הראשון באמת יכול לבצע את מה שנתבקש אלא ששכלו והרוח האנושית אשר בקרבו אינם מניחים לו לעשות את הדבר הזה, השני לעומת זאת באמת אינו יכול לבצע את הדבר.

הנפקא מינה שבין שני ה'לא אוכל' תבוא לידי ביטוי ברגע שסכום הכסף המובטח יוגדל לסך עצום ורב בתנאים כאלה יתכן בהחלט שהראשון יסכים לסטור על לחיו של הנכבד (מה עוד שאם פיקח הוא יוכל להבטיח לאותו אדם נכבד חלק מסכום הכסף המובטח לו), אך זה שנתבקש להרים את החומה לא יוכל לעשות זאת בעד כל הון שבעולם, לפי שפעולה זו הינה באמת בלתי אפשרית.

בזה תוסבר אי ההבנה שהיתה בין בלק ובלעם, כאשר בלעם אמר לו שאינו יכול לקלל את ישראל, הבין בלק שכוונתו היא שאינו רוצה לעשות דבר שהוא

נגד רצון הקב"ה לכן גם לא התייאש לפי שהכיר היטב את תכונותיו של בלעם וידוע ידע כי נפשו הרחבה לא תשבע כסף, על כן חשב בלבו שיבטיח לו עוד ועוד כסף עד שיתגבר על אי יכולתו לעשות נגד רצון ה'.

כאשר ראה בלק שגם בפעם השנייה והשלישית עדיין עומד בלעם ומסרב לקלל את ישראל חרה אפו ואמר לו מה עשית לקוב אויבי קראתיך והנה ברכת ברך זה שלש פעמים, אז השיב לו בלעם טעית בחשבונך אתה סבור שבאמת אוכל לקלל אותם ורק רוחי המעודנת לא תתנני להלוך נגד רצון ה', ולפיכך חשבת להטות רצוני על ידי כסף, ובכן מודיע אני לך, שגם אם תתן לי מלא ביתך כסף וזהב לא אוכל לעבור את פי ה'.

כי באמת 'לא אוכל לעשות זאת'.

זהו שאומרת הגמרא שנתן הקב"ה חכה בפי בלעם שלא היה מניחו לקלל.

לא אוכל לבדי שאת אתכם

ובסגנון דבריו של הבית הלוי מצאתי לאחד מגדולי המפורשים שחילק גם בין שני סוגים של טענת "לא אוכל".

על הפסוק **לא אוכל לבדי שאת אתכם** (דברים א' ט') כתב הכלי יקר, וזה תוכן דבריו:

ומה שנאמר לא אוכל לבדי שאת אתכם, ואחר כך אמר איכה אשא לבדי טרחכם, יש לפרשו שלשון "לא אוכל" מורה על הדבר הנמנע ובלתי אפשרי כלל, ולשון "איכה אשא" משמע על דבר אפשרי, אך שאינו מן הראוי לעשותו, ולכאורה נראין כסותרין זה את זה.

ומפרש: דעל העונש אמר לא אוכל לבדי שאת אתכם, אבל אח"כ אמר על נשיאת טרחם ומשאם וריבם, אעפ"י שהוא אפשרי, מ"מ אינו מן הראוי, ועליו אמר איכה אשא לבדי עיי"ש.

הרי שמה שאמר **"לא אוכל לבדי"** אין כוונתו שבאמת לא אוכל.

לא נוכל לעבור את פי ה'

אנחנו נקבל על עצמינו להתחזק בעקבות דברי בעל בית הלוי הללו, להשריש בנפשנו את ציווי התורה, לשמור מכל נדנוד של איסור, ולהתרחק מכל שמץ של עבירה, באופן שלא נוכל לעבור את פי ה', לא רק שאיננו רוצים לעבור, רק שאני חומה – זו תורה, אינו מניח לנו לעשותו.

וכן על אזהרותיה של התורה שנאמרו בלשון לא תוכל.

על הפסוק **לא תוכל לאכול בשעריך**, תירגם אונקלוס "לית לך רשו" כלומר אין לך רשות.

שצריך להיות אצלנו בבחינת לא תוכל מהסוג השני, שהאדם באמת אינו מסוגל לעשות.

כי קרוב אליך הדבר מאוד

ולפי דבריהם אפשר לדרוש כמין חומר פסוקי התורה בפרשת נצבים:

כי המצוה הזאת אשר אנכי מצוך היום לא נפלאה היא ממך ולא רחוקה היא, כי לא בשמים היא לאמר מי יעלה לנו השמימה ויקחה לנו, ולא מעבר לים היא לאמר מי יעבר לנו את עבר הים ויקחה לנו וישמיענו אותה ונעשנה, כי קרוב אליך הדבר מאוד בפין ובלבבך לעשותו. (דברים ל"ב).

פסוקים אלו צריכים להולמם, וקצת תמוה איך שהתורה הקדושה מדגיש ושולל המקומות שבהם לא נמצא התורה והמצוה, לא בשמים ולא מעבר לים, ומאי בעי בזה?

הוי ליה לכתוב בסתם, כי המצוה הזאת קרוב אליך מאוד בפין ובלבבך לעשותו, ולמה האריכות ומהו הרמז בזה?

בפין ובלבבך לעשותו

ולפי יסוד הנ"ל יבוא על נכון.

כי המצוה הזאת אשר אנכי מצוך היום

לא נפלאה היא ממך ולא רחוקה היא.

שהרי ביגיעת התורה ובקיום מצותיה, אף אם האדם אינו יכול, ובא לו בקושי צריך להשתדל עד כמה שידו מגעת, כמו שעשתה בתיה בת פרעה, אע"ג שבאמת על פי חוקי הטבע לא יכלה ליקח ארונו של משה, אבל עשתה עד כמה שידה מגעת, וידה השתרבבה אמות הרבה.

אבל באמת אמרו שבתורה ובמצוות לא שייך כלל לבוא בטענת 'לא אוכל' באף אחד משני המובנים.

כי לא בשמים היא לאמר מי יעלה לנו השמימה ויקחה לנו, דבר שבאמת אינו יכול.

ולא מעבר לים היא לאמר מי יעבר לנו את עבר הים ויקחה לנו וישמיענו אותה ונעשנה, משימה שבאמת יכול אבל קשה על האדם ורוצה להתחמק באמרו לא אוכל.

וממילא אין כאן טענת 'איני יכול' **כי קרוב אליך הדבר מאוד בפין ובלבבך לעשותו.**

על מנת שתעלה לרקיע

ובאמת כבר רמזו ברש"י על פסוק זה שכתב בזה הלשון:

לא בשמים היא, שאילו היתה בשמים היית צריך לעלות אחריה וללמדה.

משימה בלתי אפשרית, אבל אילו היתה בשמים היינו צריך לעשות כל מה שבידינו להשיגו.

בספר 'שנות חיים' מתאר הג"ר חיים ברים זצ"ל את ש"ב הרה"ח ר' בעריל קלפהולץ ז"ל, ואת התקשרותו וביטולו אל רבו האמרי אמת מגור זי"ע.

ואמר: **אילו ציוה לו הרבי לעלות השמימה היה עולה ומגיע.**

כבר היה מוצא דרך כיצד.

אבל כאמור אין צריך לכך "כי קרוב אליך הדבר מאוד בפין ובלבבך לעשותו".

כשם שאני רוקד

ובזה יש לפרש מה שאנו אומרים בשעת קידוש לבנה:

"כשם שאני רוקד כנגדך ואיני יכול לנגוע בך כך לא יוכלו כל אויבי לנגוע בי לרעה".

ובהשקפה ראשונה נראה כמעשה תמהון, אנו עומדים בחוצות, ורוקדים, ואומרים: **כשם שאיני יכול לנגוע בך.**

בוודאי אינך יכול, שהרי אתה על הארץ, וקוב"ה בשמים ממעל.

ומוסיפים: **כך לא יוכלו כל אויבי לנגוע בי לרעה.**

מהו השייכות בין הרקידה שלי, לרשעת הגוים האלה, אתמהה?

הרבה פעמים הגוים אינם מצירים לישראל בפועל, אבל לא מפני שאינם שונאים אותנו, שהרי עשיו שונא ליעקב הוא ענין של נצחיות, ושנאת ישראל הוא ענין שהיה והוה ויהיה.

ברם אינם עושים כלום משום מוראה של מלכות, ומה יאמרו הבריות, או מפני שאינם רוצים להיקרא שונאי ישראל וכדומה, או מפני עצלות, וכמו שידוע מה שאמר הגאון ר' ברוך בער מ'קמניץ זצ"ל,

שבאמת כל גוי שעובר על פניך בשוק היה רוצה להגביה אבן ולזרוקו בפניך, והסיבה שאינו עושהו הוא רק מפני שהוא עצל להתכופף ולהגביה האבן.

ולכן אנו מבקשים מהקב"ה ש'לא יוכלו' האויבים ואומות העולם להרע לנו ולהיציר לישראל, ולא רק מפני שאין רוצים או משום שלא מתאים, ומשום פוליטיקה, וכדומה, רק שלא יוכלו באמת בעד כל חללי דעלמא, ולא יוכלו לעבור את פי ה' לעשות קטנה או גדולה, וכמו שעשה הקב"ה לבלעם שבאמת לא יכל לקלל את ישראל.

היות ש'לא יוכלו' יש בו שני פירושים הנ"ל, שאינם רוצים או שבאמת אינם יכולים, לכן אנו עושים פועל דמיוני, ורוקדים ואומרים:

כשם ש'איני יכול' לנגוע בך, שזה בלתי אפשרי, ואפילו בעד כל הון דעלמא.

כך – ורק כך – 'לא יוכלו' כל אויבי לנגוע בי לרעה.

ולכן מסמיכין הפסוק בשירת הים, **תפול עליהם אימתה ופחד בגדול זרועך ידמו כאבן**, דזה יהיה הסיבה שלא יהיה להם שום שליטה על עם ישראל, מפני שלא יוכלו באמת, ויאחזם אימתה ופחד ויאחזמו רעד ויהיו כאבן דומם.

מלוא ביתו כסף וזהב

ב.

יוסי: בני אם אתה נותן לי כל כסף וזהב שבעולם איני דר אלא במקום תורה.

דבריו של ר' יוסי בן קסמא הן כמעט אותן מילים שאמר בלעם, ומדוע על בלעם למדו מזה חז"ל שנפשו רחבה ומפרשים לשון זה לגנאי?

הרבה פירוקים ותירוצים נאמרו לחלק בין צדיק לרשע ובין עובד אלקים לאשר לא עבדו בין בלעם לרבי יוסי בן קיסמא.

בין צדיק לרשע

אם יתן לי בלק מלא ביתו כסף וזהב לא אוכל לעבור את פי ה'.

ופירש רש"י 'למדנו שנפשו רחבה ומחמד ממוון אחרים', וידוע הקושיא והלא מצינו גם אצל ר' יוסי בן קסמא (אבות ו' ט') שפגע בו אדם אחד, ואמר לו: רבי רצונך שתדור עמנו במקומנו, ואני אתן לך אלף אלפי דינרי זהב, ועל כך השיבו ר'

אין זה כי אם בית אלקים

כתב בספר 'ערוגת הבשם'.

מה טובו אהליך יעקב משכנתיך ישראל (כד ה) בדרך הלצה יש לומר כי ראה שאין פתחיהם מכוונים זה כנגד זה כפירש"י, שיושבין שלוים ושקטים ואין עין אחד צרה בחבירו, ועל פי רוב על ידי בנין בתי כנסיות מתרבין מחלוקת, דכל אחד ואחד אומר 'אני בראש' כידוע בין המון עם, על כן ברכם בבנין ובריבוי בתי כנסיות ומדרשות, שיבואו לידי מריבה ומחלוקת ולא יהיה אחדות בישראל.

והשי"ת יקיים בעמו, ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם.

ויש להסמיך כאן מספר 'משנה זכרון' (אות נ"ו), וזה לשונו:

מחלוקת בבהכנ"ס מצויה בעוה"ר, והוא יען שהם בכל מקום נרדפים משכניהם, לכן איה איפה ישפוך כעסו אם לא בבהכנ"ס בין אחיו?, וכבר המליצו על זה המשנה, **איזהו מקומן של זבחים קדשי קדשים....**

ובשמוע יעקב אבינו אבנים מריבים זה את זה אמר: **אין זה כי אם בית אלקים.**

אך לסוף עשו שלום ויהיו לאחד, כי מחלוקת לשם שמים סופה להתקיים, כי כל אחד טען עלי יניח צדיק את ראשו.

כי פי המדבר אליכם

וכעת נראה לומר דבר חדש, ונקדים:
כתוב בתורה, **כי ישאלך בנך מחר לאמר מה העדות והחקים והמשפטים אשר צוה ה' אלקינו אתכם**, והנה בעל ההגדה קבע כי השאלה הזאת היא שאלת בן החכם, וכבר נלאו כל המפרשים למצוא ההבדל בין השאלה הזאת לשאלת בן הרשע ששואל: **מה העבודה הזאת לכם**, כי הוא שואל בלשון 'לכם' וזה ישאל 'אתכם', ודברים רבים נאמרו בה.

ובאמת החילוק אינו בשינוי לשון של הקושיא, רק החילוק הוא מיהו השואל ומה הוא כוונתו בהשאלה.

שניהם יכולים לשאול באותו לשון זהה, אבל כשהחכם שואל אנו יודעים שרצונו לידע אמיתות הדברים וברצונו להבין ולהגיע אל האמת, וכשהרשע שואל אנו יודעים שכוונתו לקנטר, וחזותו מוכיח.

כן הדבר הזה.

החילוק הוא באמת מי הוא זה ואיזה הוא האדם שאומר את המילים, ובמה הדברים אמורים, כשאדם רשע כבלעם שמחמת הבטחה של "כבד אכבדך מאוד" הוא מסכים לקלל ולכחד אומה שלימה מעל פני האדמה ולא יזכר שם ישראל עוד, הבינו חז"ל שע"כ כשאומר 'אם יתן לי בלק מלוא בעתו כסף וזהב', שנפשו רחבה ומחמד ממון אחרים.

אבל כשתנא קדוש כמו רבי יוסי בן קסמא שלמד תורה כל ימי חייו בדחקות ובצינעא, ואין לו בעולמו כלום חוץ מתורה, אז בודאי כוונתו שממאס בכל כסף וזהב שבעולם.

הבוחר בשירי זמרה

גם יש חילוק באופן שהדברים נאמרים, אותו לשון זהה יכולים לומר כבן החכם בלשון וניגון של מי ששואל כדי לקבל תשובה המתקבלת על הלב, והצורה וההטעמה של בן הרשע הוא בניגון של מחרחר ריב ומקנטר, ובנימה של ביקורת וניצחון.

ויש בנותן טעם להביא מה שכתב ספר זכרון 'תורת משה' לזכרו של הגאון ר' משה קופשיץ זצ"ל רב קהילת חניכי הישיבות ברוממה, שהיה נוהג לומר.

בכל דבר שאומרים חשוב איך באיזה ניגון ובאיזו צורה אומרים את הדברים, יותר מאשר תוכן הדברים.

וראיה לדבר הביא בשם אביו הגאון ר' צבי הירש קופשיץ זצ"ל:

שהרי בליל שבת כל הציבור באים לביהכנ"ס כאשר כולם הדורים בלבושם והאוויר נסוך על פניהם, או אז נעמד הש"ץ ומנגן בקול נעים וערב: "ארבעים שנה אקוט בדור ואומר עם תועי לבב הם והם לא ידעו דרכי, אשר נשבעתי באפי אם יבואו אל מנוחתתי".

והרי לכאורה אלו הם דברים כדרבונות, מוסר נוקב אשר היו צריכים להרעיד כל לב בשר, ואעפ"כ כולם מאושרים ושמחים, מפני שהמנגינה הזו מביאה שמחה.

לעומת זאת, בר"ה כולם יראים ורועדים מפחד הדין ומעוצם קדושת היום, ועומד בעל התוקע ואומר בקול רותת "זמרו אלוקים זמרו זמרו למלכנו זמרו", וכולם נאחזים בפחד איום ונורא.

דברים כדרבונות יכולים להתקבל בשמחה ובברכה אם הם נאמרים בנחת וברוח טובה, ומאידיך גם דברים שהם נעימים מצד עצמם אבל אם הם לא נאמרים בצורה נאותה לא יתקבלו.

התודה והברכה

נדבת ידידינו עוז,
האברך החשוב והיקר

מוה"ר יוסף פיש הי"ו

אב"י בעיר בארא פארק יצ"ו

לרגל השמחה השרויה במעונו בהולדת בתו במז"ט

זכות הפצת התורה יעמוד לו, שיזכה לנחת לרוב מכל יוצ"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא לאורך ימים ושנים טובים, אמן.

התודה והברכה

נדבת ידידינו עוז,
האברך החשוב והיקר

מוה"ר יחזקאל שרגא ליעבער הי"ו

אב"י בעיר ירושלים עיה"ק ת"ו

לרגל השמחה השרויה במעונו בהולדת בנו בכורו במז"ט

זכות הפצת התורה יעמוד לו, שיזכה לנחת לרוב מכל יוצ"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא לאורך ימים ושנים טובים, אמן.

התודה והברכה

נדבת ידידינו עוז,
האברך החשוב והיקר

מוה"ר יוסף צבי לעפקאוויטש הי"ו

אב"י בעיר מאנטריאל יצ"ו

לרגל השמחה השרויה במעונו בהולדת בנו במז"ט

זכות הפצת התורה יעמוד לו, שיזכה לנחת לרוב מכל יוצ"ח מתוך בריות גופא ונהורא מעליא לאורך ימים ושנים טובים, אמן.

שפינו קיצי!
שפינו קיצי!

הדלקת נרות: 19:30
יציאת השבת: 20:33
רבינו תם: 21:03
י"ב בתמוז התש"פ

טוב לחסות בה'

691

לא יטוש ה' עמו

בלק התש"פ

בעת שהיו ישראל במדבר, אומר ה'אור החיים הקדוש, בא בלעם לקלל את ישראל בשליחות בלק ולא הצליח, אלא שהנס והפלא הגדול היה, שעם ישראל בכלל לא ידע מכל הסיפור. הוא לא ידע מאומה שבלק קרא לבלעם, ושב לעם מנסה לקלל וה' מונע ממנו. מדוע? כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב, ה' שומר ומציל אותנו גם שאיננו יודעים, וגם בשעת הצרה, ה' מטיב לנו בצורה ניסית מעל הטבע. "כמה צריך להודות לה' כל הזמן, ובפרט בתקופה זו שאנו עוברים", אומר הפוסק הגאון רבי יהודה אריה דינר שליט"א, רב העיר בב"ב. "בדקנו בחברא קדישא בכל הארץ וגילינו דבר פלא גדול – כעת בזמן מגיפה, אמורים להיות מספר הנפטרים השנתי גדול יותר מכל שנה בתקופה זו, בהתחשב שמלבד ממוצע הנפטרים הרגיל, מתווספים גם נפטרים מהמגיפה. אך ראו איזה פלא – בפנקסי החברא קדישא בארץ מעידים כי בשלושת החודשים הללו (ניסן – סיוון) של המגיפה נפטרו 200 אנשים פחות ממוצע הנפטרים הקבוע בתקופה זו כל שנה. דבר המוגדר כלא מובן בחברא קדישא.

הם אומרים כי מלבד הנפטרים מהנגיף יש ירידה עצומה בכמות הנפטרים החודשית בממוצע, ובדרך כלל יש להם עבודה רבה בזמנים אלו, והשנה יש ירידה דרסטית בנפטרים. לראות את ניסי ה' בתוך הקושי והצרה ולדעת שהכל זה רחמיו. לפנינו מעשה מדהים שסיפרה משפת ש.: "בשעה טובה היינו צריכים לחתן את הבת שלנו בי"ז סיון השנה. הזמנו 7 חודשים מראש את אולמי 'הדקל' בבני ברק. והנה לפני כ-3 חודשים פרצה המגיפה הקשה, ומשרד הבריאות הודיע לאולמי 'הדקל' כי לא יתאפשר לפתוח את האולם עד תאריך החתונה שלנו. היינו המומים אך נאלצנו להתרוצץ בארץ לחפש מקום פנוי לחתונה בימים לא פשוטים שכאלו. לבסוף, מצאנו את מתחם 'שפיטו' שמאחורי קניון רמת גן. זוהי החצר של הקרקס הסמוך לאצטדיון. בלית ברירה, ולאור המצב הלא פשוט של חתונות בימים אלו, הלכנו למקום 4 פעמים כדי להשלים עם המציאות... סגרנו איתם תפריט וקבענו לערוך את החתונה אצלם. תוך כדי התארגנות, נודע לנו שאולם 'כתר הרימון' בבני ברק פתח את שעריו, ומאפשר עריכת חתונות בחצר האולם, בשני מתחמים נפרדים, אך אנו כבר סגרנו עם אולם 'שפיטו'. שבוע לפני החתונה נסענו לתפילה לצפון. בחזר עברנו דרך מתחם 'שפיטו', כדי להראות את המקום לבננו החתן. הבן, שלא כדרכו, אמר בנוכחות הכלה: "כאן אתם מתכוונים לעשות חתונה?? אין מצב!". ואני, האמא, נבהלתי לפתע, שהרי הוא בחור מתחשב שאינו בדרך היודע את המצב, אך כיוון שהוא עמד בתוקף שאינו רוצה את האולם, הודעתי לבעל האולם שאני עוברת למקום אחר. הוא דרש 4,000 ₪ דמי ביטול, ועשינו כדבריו. לא הבנו למה זה קורה לנו, אך ידענו שה' מסובב הכל. פנינו ל'כתר הרימון' והזמנו שם את החתונה. והנה, ביום שני (יום לפני החתונה בלבד!!!) המשטרה סגרה את מתחם שפיטו – הקרקס עקב סיבה שלה, כך שאין להתחתן במקום זה עד הודעה חדשה!!!. הדמעות לא הפסיקו לרדת מהתרגשות – רק לחשוב שיום לפני החתונה היינו נותרים בלי מקום לחתונה... איזה נס ואיזה חסד של ה', וכי גם בתוך ההסתרה ה' עושה לנו את הטוב ביותר ומטיב עימנו. עם ישראל לא ידע כלל ממזימת בלק ובלעם, והמשיך במסעותיו כאילו לא היה כלום, לפי שאין בעל הנס מכיר בניסו – אדם שבימים אלו לחוץ וחרד, זה רק בגלל שאינו מבין מספיק שאבא שלו, מלך העולם, עומד מעליו ומטיב לו בדרך הטובה ביותר, והגם שלפעמים נראים הדברים כבלבול וצער גדול – הכל מכוון ומדוקדק מהשמיים בצורה הכי טובה שמגיעה לך. לא נירא ולא ניחת, אלא נתחזק באמונת ה' יתברך!

לרפואה, פרנסה והצלחה: מ"א מיכאל וציפורה אחיאל. א"ה הדר בת נחמה. ליאורה. אורטל חנה בת הדסה וב"ב. פנינה בת שושנה וב"ב. אושרית בת פנינה וב"ב. רחל ובעלה אסתר וב"ב. וצאציהם. אסתר בת מזל. משה שמואל בן זלדה. ירון שמעון בן שושנה, חן בת דליה רבקה וב"ב. אביגיל בת קארין.

זשב"ק: שולמית בת איריס. יסכה בת מזל. הדר בת נחמה.

לעילוי-נשמת: הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה, הרב שמעון בן בתריה. מ"ס צדוק בן נור ומרים בת גליה. יחזקאל בן גורג'יי. גבריאל בן סמינה. שלום בן מנחם שמריהו. יוסף בן נג'יה. פרחת בת טובה. אהובה בת טובה. שולמית בת חתון. ברוך בן גורג'יה. יפה בת ויקטוריה. שרון שירון ספיר ספאחי בת לאה. יהודה בן יהיא גריידי סאלם. יצחק ז'אק בן שמחה. עזרא בן פרחת. מנשה בן קיטו.

רוצה הקדשה מרכזית ומיוחדת לרגל יום השנה? לאחל מזל טוב? הקדשה להצלחה בעסק או במשפט? זכות התרומה לעלון תעמוד למליץ ולזכות!

מה יציל אותנו?

התשובות ל"מה שמך?"

שלכם, ואני מאמין באלוקים בדיוק כמוכם. אז מה אם אני מוסלמי?!"... "תבין, זכות בספר תורה היא לא כמו תרומה רגילה לארגון. ספר תורה הוא קודש קודשים", אמרה. "אני מוכן לשלם כפול מהשווי, ובלבד שתכניסי אותי לזכות בספר הקדוש הזה, שיהיה לי ולמשפחתי לשמירה והגנה בימים האלו מהמגיפה, רק התורה שלכם יכולה לשמור ולהציל אותנו". הטלפנית נדהמה מנחישותו והערכתו לתורה ואמרה לו להמתין עד שתברר. היא היתה נבוכה ושאלה את חברותיה לתפקיד מה לעשות במצב כזה. "אולי תתני לו זכות בסעודה של הכנסת הספר תורה", אמרה לה חברתה.

"יש אפשרות שתתרום לסעודת המצווה שתהיה בהכנסת ספר התורה", חזרה באוזניו על רעיון חברתה, אולי זה ירגיע אותו מרצונו העז. "תקשיבי לי טוב, אני רוצה אך ורק לספר תורה כי הכוח שלו והזכות שלו גדולה מהכל, ואני רוצה שמירה והגנה, ואת יודעת שאני רציני. התרומות שלי אצלכם יעידו".

השאלה הגיעה אל ראש הארגון שהכריע בנידון ע"פ דעת תורה, אלא שהטלפנית הנרגשת סיפרה זאת ואמרה: "התרגשתי מאוד. השיחה הזו הראתה לי את הזכות העצומה שיש לנו כיהודים להיות מחוברים לה' יתברך דרך תורתו הקדושה, שאולי לפעמים התרגלנו לזכות זו ואיננו מתרגשים ממנה מספיק. הרגשתי ממש איך תיראה הגאולה בקרוב, כשכל בני בשר יקראו בשמך, ויכירו וידעו כל יושבי תבל כי לך תכרע כל ברך תשבע כל לשון, כשכולם ירצו להידבק באמת ובידיעה שרק ה' אלוקי השמים והארץ מנהל את העולם, ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד".

אין לנו מה לחשוש ומה לפחד, אנו העם הנבחר, בניו ואהוביו של בורא העולם ששמר עלינו בכל הדורות, אלא שאם רוצים אנו את הבטחת השמירה וההצלה, מבטיח לנו הקב"ה שאם נשתמש במתנה הגדולה שנתן לנו, נהיה שמורים ומוגנים, והשמירה היא... –המשך בעמוד 4 –

היא מגלה משהו מוזר... "מה שמך?", שאלה, "ראפיק טוויל", השיב מהצד השני של הקו. "מהיכן אתה?", המשיכה בהכנסת פרטיו, והלה השיב את אחד היישובים הערבים באיזור הגולן. היא התפלאה מאד, אולי מדובר ביהודי שגר בשטחים, ויש לו שם ערבי? "בואי תסבירי לי בקצרה איזה מסלולים יש בזכות הגדולה הזו של ספר התורה" הטלפנית היתה מבולבלת מאד, אך החלה לפרט לו: אות בספר תורה עולה... מילה... שורה... דף....

"אני רוצה עמוד שלם בתורה הקדושה, ולהקדיש זאת לשמירה ורפואה מהנגיף

לכל בני המשפחה שלי". "תודה עצומה, אין לך מושג איזו פעילות נפלאה נזקפת על שמך וזכות התורה תגן עליך, אבל אני חייבת לשאול", קטעה לפתע את השיחה, "אתה יהודי, נכון?". "לא, אני ערבי", השיב, "אבל מה זה קשור?", אני מאד רוצה לזכות בזכות של ספר התורה שלכם, כי אני יודע היטב את הערך הגדול של התורה ושמירתה על העולם כולו. מה, יש הבדל? אל תדאגי, אני משלם בתשלום אחד באשראי". הטלפנית היתה המומה, ואמרה: "אני צריכה לבדוק זאת, אני חושבת שההוראה שקיבלנו היא למכור את זכות האותיות בספר התורה ליהודים בלבד".

"מה, למה?!"... אבל אני תורם קבוע לארגון שלכם כבר כמה שנים, ואני נהנה מאד להקשיב ולצפות כל יום בשיעורים של הרבנים שלכם. אני לוקח המון תובנות וחוכמת חיים מהתורה שלכם. הילדים שלי זכו להיות מחונכים יותר בזכות השיעורים

תקופה מיוחדת במינה עובר העולם כולו, תקופה הלוטה בערפל, ללא ידיעה מה יהיה היום ומה יהא מחר, ואף כעת עם תחילת ימי הקיץ בהם רגילים עם ישראל לנפוש ולצאת אל הפריחה היפה, לפתע הכל השתנה ואין איש יודע מה ילד יום. רבי חנינא סגן הכהנים אומר (אבות דרבי נתן כ'): "כל הנותן דברי תורה על לבו – מבטלין ממנו הרהורי חרב, הרהורי רעב, הרהורי שטות ועבירה, יצר הרע, איש רע, דברים בטלים ועול בשר ודם".

השמירה וההגנה הגדולה גם בימים אלו שהעולם מבולבל, היא לאחוז בתורה הקדושה, להשתתף בשיעורי תורה, לרשום את הילד לבית ספר תורני, ולהיות מחוברים אל התורה הקדושה שהיא מגנא ומצלאל! – מגינה ומצילה מכל דבר, כבר כמעט 6,000 שנה!

באחד מארגוני הקירוב הגדולים בארץ, החלו בימים אלו – ימי המגיפה, במבצע של כתיבת ספר תורה, כשהם מזכים את הציבור הרחב בהשתתפות בכתיבת ספר התורה, המהווה זכות גדולה ושמירה בימים אלו מהמגיפה הקשה. ניתן לזכות באות בספר תורה, שורה ועמוד – כל אחד בסכום שלו. והנה, ערב אחד, מקבלת אחת הטלפניות שיחה מאדם נרגש המבקש לתרום השתתפות נכבדה בכתיבת ספר התורה.

"אני מתרגש מאד, זו הפעם הראשונה שאני לוקח זכות בספר התורה שלכם, זו התרגשות מיוחדת להיות חלק מהתורה המיוחדת הזו", אמר האישי. הטלפנית שהיתה בטוחה כי מדובר ביהודי הרחוק מתורה ומצוות, עודדה ובירכה אותו: "אשריך, כל הכבוד, וזכות התורה תגן עליך בימים אלו ובכל שעה".

"תודה, אני אחד התורמים הקבועים של הארגון, וזו פעם ראשונה שאני תורם לספר תורה", חזר והעיד ברגש. הטלפנית החלה בהכנסת פרטיו למערכת, אלא שלמרבה הפתעתה

בכל הדורות עבר עם ישראל טלטלות רבות וקשות, אך תמיד הדבר ששמר על עם ישראל והגין עליהם מכל צרה היא התורה הקדושה, המחייבה את העולם ובכל רגע נתון העולם עומד עליה, ואם עוסק בה היהודי ואוחז בה, אזי גם הקב"ה שומר עליו ומגין עליו מפגעי הזמן. כי כל האוחז בה כאוחז בה' יתברך!

מה יציל אותנו?

התשובות לאי האשפה

– המשך מעמוד 3 –

הקב"ה מבטיח לנו: "כל הנותן דברי תורה על לבו – מבטלין ממנו הרהורי חרב, הרהורי רעב, הרהורי שטות ועבירה, יצר הרע, איש רע, דברים בטלים ועול בשר ודם" – אם תקבל על עצמך עול תורה: שעה ביום קבועה של שיעור תורה, הכנסת הילדים למוסדות תורה – אתה מוגן ושמור בהבטחת התורה הקדושה!

סיפר הרה"ג אשר קובלסקי שליט"א: "היה זה בקיץ תשע"ו, בעת שיישובי דרום הארץ הופגזו במטחי טילים ורקטות מרצועת עזה.

כל אזעקת 'צבע אדום' חוללה אימה בלבבות, כל יירוט של טיל או נפילתו חלילה – החרידו משפחות שלימות. הרב מיכאל זאדה הי"ו, רכו ארגון 'לב לאחים' בעיר שדרות, נקלע באחד הימים לשיחת שכנים, ששוחחו על הבהלה האופפת כל פינה, ועל האימה מה יהיה בכל שניה.

הם דיברו על מערכת האזעקה 'צבע אדום' והשניות הספורות שהיא מעניקה כדי לברוח למ"ד, וגם על מערכת 'כיפת ברזל' המיירטת טילים בהצלחה די גדולה, אם כי מוגבלת.

ואז הבריק במוחו רעיון, והוא פנה אל השכנים ואמר: "כולנו מסכימים שבעת אזעקה יש לברוח למרחב מוגן, ובוודאי שאנו מצפים שמערכת 'כיפת ברזל' תועיל בס"ד ותיירט את הטילים המתעופפים מעלינו. אולם, הבה נתקין לעצמנו מערכת 'כיפת ברזל' נוספת, עוצמתית מאין כמוה, חזקה ואימתנית, שלבטח תגן עלינו ועל משפחותינו". הכל הקשיבו לו מרותקים וסקרנים מהי אותה מערכת, ואז הוסיף ר' מיכאל ואמר: "הלא העידו לנו רבותינו ז"ל כי התורה 'מגנא ומצלא', והיא זו

משתתפי השיעור ביקשו לפעול בהתאם להנחיות ולהיכנס אל חדר פנימי גדול – עד שלא היה מקום לכולם בחדר הקטן... איש לא רצה להעדיף את חיו שלו על פני חיי חברו, איש לא הסכים להיכנס אל החדר המוגן – כשחברו יצטרך להישאר מחוצה לו...

לפיכך, החליט מגיד השיעור ואמר: 'אם אין מקום לכולם בחדר המוגן – פשוט נמשיך את השיעור בסלון, והשיעור הוא שיגן עלינו', אמר. ובאומרו זאת, ולקול זעקת המשתתפים 'אמן', נשמע 'בום' קולני במיוחד... מה קרה?...

באותו רגע, נחת בדיוק מאחורי הבית טיל קאסם הרסני, ורסיסיו התפזרו לכל עבר – כשרבים ממנו חדרו אל החדר הפנימי בבית, הנחשב 'מוגן' יחסית, אליו התכוונו להיכנס כל המשתתפים.

כל משתתפי השיעור עמדו המומים בסלון הבית ונרגשים: לחדר הזה שבו התכוונו לברוח – חדרו עשרות רסיסי מתכות וכדוריות ברזל שהיו פוגעים בנו אם היינו מפסיקים את השיעור, ובזכות שהחלטנו להישאר יחד בסלון מחוסר ברירה ולהמשיך את השיעור לאור ההזעקה – ניצלנו ולא נפגענו כלל!..

ממש כדברי פעיל ארגון לב לאחים שאמר להם כי בוא ניצור לנו שמירה והגנה משלנו!

(תורה לארגון ידרשו')

כמה גדולה ועצומה כח התורה הקדושה. גם בלעם הרשע מנסה לקלל את ישראל ולפגוע בהם, אך הקב"ה שומר על עם ישראל ומגן עליהם מקללת הרשע. גם בימינו, אם נרצה שמירה והצלה מהקורונה עלינו לאחוז במה שאחזו כל הדורות – לעמול בתורה, לעזור לבני תורה, להקים שיעורי תורה, לשלוח את הילדים למוסדות תורניים – וזכות התורה תשמור ותגן עלינו תמיד! אמן.

השומרת עלינו, על החיים, על המשפחה, על הבתים. התורה היא 'כיפת ברזל' אמיתית, אין כמוה לעמוד לנו כהגנה מפני כל משחית ומחבל, חי או מעופף, מתכתי או אנושי. הבה נקים שיעור תורה קבוע מהיום בבית אחד מכם, והשיעור הזה – בו כולנו נשתתף ונשקע בלימוד התורה, יהיה עבורנו 'כיפת ברזל' מגינה מכל טיל, חזקה מכל איום".

אחד השכנים, יהודי יקר בשם יובל, קם על אתר והתנדב לקיים את השיעור בביתו,

כאות הודאה על כך ששני הבתים שסביב ביתו כבר נפגעו מטילים, ואילו ביתו שלו שרד. 'אני מזמין את כולכם לשיעור, בואו בהמוניכם!' – הכריז, והשיעור יצא לדרך.

באחד הימים, לנוכח החשש מהטילים התכופים, חששו חלק ממשתתפי השיעור לבוא, ושלחו לשאול את מרן הרב שטיינמן זצ"ל אם נכון להמשיך בשיעור – למרות הסכנה המרחפת.

הרב שטיינמן האזין לשאלה בכבוד ראש, הבין כי מדובר בחיי אדם, אולם פסק: 'התורה מגינה ומצילה, המשיכו בשיעור בכל הכח, הרבו את משתתפיו ככל יכולתכם, כי זכות התורה תגן ותושיע מכל טיל!'. תשובתו של מרן התפרסמה באיזור, ואל השיעור הגיעו כבר בהתחלה למעלה מ-40 לומדים!!!..

והנה, ערב אחד, בעיצומו של השיעור, נשמעה אזעקת 'צבע אדום'.

ההקדשה המרכזית

העלון מוקדש לבריאות, הצלחה, פרנסה:

אבשלום בן ויילס, שלמה בן אלה, אלונה בת פלינה, יואב חי אברהם ב"ב וצאצאיו, ניסים רוקח וב"ב.

זיווג הגון: מזל בת תמר.

לע"נ: רחל בת ג'ון ג'ון, אברהם בן לטיפה, יעל בת שולמית, יוריק בן אסנת, בוריס בן ברכה,

מטוב בת יוכבד, אסתר אסתר, בת מלכה, בכור יעקב בן אסנת.

לתגובות: 052-7 15 1858
 רחוב מעה בריל 9, ת"א, מטפ' אחיאל
 daniel777achiel@gmail.com

העלון מוקדש לרפואה עלימה לניסים בן רחל, ניסים חיים רפאל בן לטיפה, שרה חיה רפאלה בת רחל, אבשלום בן ויילס, ניסים רוקח וב"ב.
 העלון מוקדש לרפואת השלימה של האשה היקרה עליזה בת סוליקה בתוך שאר חולי עמ"י

חידה

זכר גמור, אך מתחייב במצוות ועבירות
 כבר בגיל י"ב נכנסה - היתכן?

שואל שואל, מהו שואל?
 שואל שואל, מהו שואל?
 שואל שואל, מהו שואל?
 שואל שואל, מהו שואל?
 שואל שואל, מהו שואל?

העלון מוקדש לע"נ תמר בת מלכה ויוסף שובל"ע בע' בתשרי תשע"ז ת.נ.צ.ב.ה

העלון מודפס בע"פ אפי

הפטרה "והיה שארית"

פרשת בלק

המאור שבתורה

מעט מן האור דומה הרבה מן החושך

לע"נ: מו"א עטר'ר חיים בן שמחה ז"ל לרפואת והצלחת: שמחה בת נעימה תחי'

שבת יב' תמוז התש"פ

הדלקת נרות	צאת השבת	ר"ת
19:34	20:25	21:21
19:32	20:22	21:18
19:35	20:26	21:22
19:31	20:22	21:17

כל הזכויות שמורות

יוצא לאור להעמקת התורה ועמלה
עורך: יעל דהאן נ"י 050-4194600

כונה פשוטה
גם אם כוונתו של אדם בעשיית מצווה היא פשוטה ביותר, היא פשוטה ביותר, שכך ציונה הקב"ה, בלי כל כוונות פנימיות, היא עולה לגובהי מרומים; זו "חוקת התורה".

מעשה שהיה עם רבינו **הבבא סאלי** זצוק"ל שהגיע אליו יהודי לקבל ברכה, ולהפתעתו הרבה - במקום לברכו - החל הרב להשפילו ולבוזתו לעיני הרבים, כשהוא יוצא אבל וחפוי ראש מביתו של הרב. כולם התפלאו לראות: מה הוא כבר עשה, שהבבא סאלי מבוזה אותו כך ברבים ללא כך סיבה?!

לאחר שהאישי יצא מביתו, שאלו את הבבא סאלי, רבינו הרי אסור להלביץ פני אדם ברבים? הסביר להם הרב, שראה (מה שאנו הקטנים לא מסוגלים לראות) שמלאך המוות ליווה את האיש הנכנס אליו, ופירוש הדבר **שנוייה עליו גזירה** מן השמים להיפטר באותו היום במיתה משונה מן העולם [בתאונת דרכים ב"מ]!!! וכידוע שבשושה גם כן נחשבת "לשפיכות דמים", ולכן יכולה לבטל גזירת מוות, ולכן עשה הבבא סאלי, והחליף לו את הגזר דין מוות תמורת הביזיונות!! בדרוכו חזרה לביתו מהבבא סאלי, אכן נקלע האיש לתאונת דרכים מסוכנת ע"י משאית, ורק **בדרך נס ניצל**, ומאוחר יותר חזר לביתו של הבבא סאלי להודות לו על שהציל את חייו!

לבי יהודה פתייה זצ"ל היה נודע כאחד מגדולי המקובלים בירושלים תובכ"א, כבר בעודו בגיל עשרים וחמש בלבד, כתב את חבורו בתורת הקבלה הוא הספר הקדוש **"סין הרוקח"**. בנוסף לכך חבר עוד ספרים קדושים במשך ימי חייו כמו "מתוק לנפש", "מנחת יהודה", "חסדי דוד", "בית לחם יהודה" ועוד. **צנוע ושפל** בדרך היה הרב פתייה, כבר מימי נעוריו ברח מהכבוד והפרסום כבורח מזו האש.

תכלית האדם להכיר את בוראו בכל רגע ורגע לחדש את הכרת הלב, ולקבל משמעות חדשה באמונה לא להשיח את הדעת אפילו רגע אחד.

סעודת הישועות
לכבודו של הצדיק הקדוש רבינו חיים בן עטר זיע"א
אי"ה כיום שני יד' תפוח תש"פ 6 - כיוולי 2020
נהיכל ישיבת "אור החיים" רח' עזרא 1 ירושלים בטענה 19:30

בתוכנית:
סעודת מצוה כיד המלך
במעמד מורינו ורבינו הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א
נשיא מוסדות "אור החיים" העולמי וחבר מועצת חכמי התורה
רבנים ואורחי כבוד נכבדים
מיצג מולטימדיה מוזיקלי מיוחד - "מהפכה ללא הפסקה"
הצריצים לקדימים **אסאודת הישועות**
בטלפון: 02-5000455 או 058-648-1818

איש אחד הפציר מאוד ברבינו **החיד"א** זצ"ל שישלח לו את הספרות שיעלו בגורל ויזכוהו בזכיה הגדולה במשחק. רבינו סירב בתחילה למלא בקשה מוזרה זו, אך לאחר הפצרות רבות ונשנות, נטל רבינו פיסת נייר רשם עליו חמש ספרות וביקשו רבינו שלא יפתח נייר זה עד שיצא הגורל.

משהגיע מועד ההגדלה, עמד הלה בצפייה דרוכה לראות כיצד יפול הדבר, וכאשר נודע ופרסומו הספרות שעלו בגורל, הזדרז מיד לפתוח את פיסת הנייר שבחיקו ולראות מה בתוכה. **להפתעתו הרבה** כל חמשת הספרות שרשם רבינו, הם שעלו בגורל.

"אל תגעו במשיח"
אלו תינוקות של בית רבן. ע"י הילדים הללו נזכה לגאולה, אם נקח את החינוך לא בעבור פרנסה, אלא לעשות את המלאכה לשם שמים, להעביר את המסר של האמונה שקבלנו ממשנה רבנו בהר סיני, ועברה המסורת ממשנה ליהושע ומיהושע לזקנים ומזקנים לנביאים נזכה לגאולה.

כלל שיכיר יותר בגדולת ה', קבלת השכינה תהיה גדולה יותר

כלל גדול בתורת נפש האדם - הרושם הראשון נחרט בו עמוק

נקודה למה שכתבתי
לעיתים האדם חש שמצבו בכי רע, והוא אינו רואה שום פתח לישועה. אסור אף פעם לאבד את התקווה ולא להתייאש, כי האדם לעולם אינו לבד. חייו של שאול השתנו לבלי הכר. הוא החל לעבור **טיפולים רפואיים** קשים ויקרים, ותוך זמן לא רב נאלץ לעזוב את עבודתו הקבועה. משפחתו של שאול שחיה עד אז ברווחה כלכלית, החלה לחוש את המחסור. וביקושי הצליח לכלכל את אשתו ואת שבעת ילדיהם.

'אחד ממכריו יעץ לו לגשת לביטוח לאומי, ולהגיש בקשה להגדלת הקצבה. אולי משם תבוא הישועה. למחרת 'בילה' שאול כל היום בבית החולים ולא הצליח להגיע לביטוח לאומי, אך ביום השלישי הוא התייצב בסניף והגיש בקשה להגדלת הקצבה. 'בשבעה הקרוב יגיע אליכם פקיד מטעמנו כדי לבדוק את המצב בבית, ועל פי התרשמותו תתקבל החלטה בעניינך'. שאול חזר הביתה **נפנים נפולות**. הוא ידע שאם פקיד יבוא לביתו, הוא לא יאשר את הבקשה, פקיד שייכנס לבית יתרשם מיד שמדובר במשפחה מבוססת ולא יאשר שום תוספת לקצבה. האמת הייתה ששאול הוציא את כל חסכוניותו על תרופות וטיפולים, אשתו נתנה לו עצה טובה: 'לך אל הרבי וספר לו על המצב, והוא בוודאי ייתן לך עצה טובה וברכה להצלחה'.

'הקבה' הוא אשר שולח לנו את פרנסתנו ולא פקיד זה או אחר. **בטח בה'** והוא ישלח לך פרנסה ביד רחבה'. הרבי נטל תפוח מתוך סלסלת פירות שעמדה על שולחנו והגיש אותו לשאול. 'תאכלו את זה כל בני הבית, ושיהיה לכם ברכה והצלחה', אמר הרבי. 'ילדים יקרים, את התפוח הזה קיבלתי היום מהרבי. אני אחלק אותו עכשיו לתשעה חלקים, וכל אחד מאיתנו יאכל את חלקו'. לאחר כמה ימים הגיע לביתו של שאול מכתב מביטוח לאומי, ובו הוא מתבשר שבקשתו אושרה. רק לאחר כמה חודשים, הפקיד שמע מתוך הבית שהמשפחה מתיישבת לאכול, והחליט להמתין בחוץ כדי לא להפריע בארוחה. כאשר הוא שמע את שאול אומר לילדיו שיהלק תפוח אחד לתשעה חלקים וכל אחד יאכל את חלקו, **הפקיד הודיע והתחלחל**. האם מצבה של המשפחה כה קשה עד שתפוח אחד מהווה ארוחת ערב לכולם??? הפקיד כתב חוות דעת לופיה המשפחה נמצאת במצב כלכלי קשה ביותר, וכי הוא ממליץ לאשר את הבקשה להגדלת הקצבה.

הקבה יכול להצילנו מכל צרה. גם כשהמצב נראה ללא מוצא. עדיין יש מספיק דרכים יצירתיות שבהן יכול להתרחש הנס. **הדבר היחיד** שנדרש מאיתנו זה להאמין ולבטוח בה. ומי שמאמין ומתבונן, יראה את יד ה' על כל צעד ושעל. (העורך).

רבנו הרב בן ציון אבא שאול זצ"ל היה מוסר מידי שבת לכלל הציבור, היה האולם מלא עד אפס מקום, כשהחל ניכר מן הציבור נאלץ להישאר בעמידה.

רבנו היה מעיר מידי פעם: במטותא מהיושבים, **שיתחלפו** עם העומדים כדי שלא יתעייפו בעמידתם זמן ממושך! רבנו הגדול זצ"ל מסר את נפשו לקידום והתעלות כל תלמידיו, לרבות קשיי ההבנה שבהם.

טרה **לחזור איתם** את העניין הנלמד פעמים רבות. והביקום באהבה. סבלנות ומסירות אין קץ.

מכתב לילד בן תשע יושב רבי **שלמה זלמן** זצ"ל בערוב ימיו בחדרו הקטן, ופותח את המכתבים הרבים שזרמו אליו מבוליים בבולי מדינות העולם... מכל קצוות תבל מריצים אליו שאלותיהם, רבנים דיינים וגדולי הדור, כל דבר הקשה יביאון אליו. בין ערמת המכתבים שם רבי שלמה זלמן עניו לטובה על מכתב קטן שנשלח על ידי **ילד בן תשע שנים!**

שפנה אל הרב בדבר "תוספות" מסוים, שאינו מבינו דיו... נטל הרב עטו, וכתב לו באור דברי התוספות ללא שום חידוש ועומק, רק הביאור הפשוט בסדר נכון ובלשון צחה וקלה, כראוי לילד בן תשע שאינו מביין "תוספות"...

גם ביושבו ברומו של עולם התורה, ירד אל הקטן שבקטנים, לא חסך על **ומנו היקר**, על כוחותיו הדלים, גם בשביל לערוך בכתב פרוש תוספות לילד בן תשע שבוודאי היה מוצא מי שיתרץ קושייתו לבד מהרב. תורה היא, וללמדה אני צריך, ומה ההבדל בין אדם גדול לנער קטן?...

אדם עני- שהרשע רודף אותנו, תדע שהעני בעל גאוה הוא

כשהשתחרר אחד היהודים המפורסמים מן הכלא הרוסי, בו סבל יסורים אימים, שאלוהו כל העתונאים: איך החזקת מעמד במצבים שגדולים וטובים ממך **לא החזיקו בו** אפילו זמן קצר? התשובה שהיתה בפיו מלמדת אותנו "לקח עצום".

וכך אמר: החיזוק היחיד שהעניק לי את האפשרות להתגבר "על כל המכשולים" היה ש"מעולם" לא ראיתי את הורי **כועסים** האחד על השני. כל "ימיהם" התייחסו זה לזו בנחת ונתן קירבת הדעת, וכל אחד סייע לזולתו בכל מה שאפשר, וכך התגברו הם עצמם על כל נסיונות החיים בהצלחה... אפשר ללמוד מכאן עד כמה משפיעה **התנהגות הורים** על ילדיהם, עד שגם בן כזה שישב שנים רבות בכלא, יכול היה לשאוב עידוד וחיזוק כה מופלאים, בגלל שלא ראה את הוריו צועקים אחד על השני, לא ראה שסותרים זה את זה בדבריהם. מבחיל הרעיון.

רבי **לייב טודרס** זצ"ל היה מחבורת הקנאים תלמידי הגרי"ל **אבריסקא** זי"ע. כשנסתלק הגרי"ל פרש מהחברה. ואמר להם את טעמו: כי קנאות צריכה זהירות רבה **והסכנה גדולה**. לכן, כל זמן שהיה **עמוד** בראשינו רבי יהושע לייב דיסקין נמנתי עמיכם, אבל כעת שהוא איננו, אני מפחד...

משולחן גבוה

דברי תורה מפי ראש מוסדות "אור החיים" הגאון הרב **ראובן אלבז שליט"א**

מון מלכא רבינו **עובדיה יוסף** זצוק"ל היה רגיל לספר בהילולתו של **אור החיים הקדוש** את הסיפור שמביא **החיד"א**, תלמידו של אור החיים הקדוש, בכמה מספריו, ובה היה המעשה: אור החיים הקדוש לא רצה לקבל על עצמו משרה רבנית רשומה, אבל מוידו פעם כשהיה דין קשה ומסובך הצטרף לדין את הדין עם שאר הדיינים על פי בקשתם. באחד הדיינים אור החיים הקדוש חייב את אחד העשירים בדין, ואתו עשיר שלא היה מוכן לקבל את הדין התחיל לקלל ולבזות את הצדיק, וְעִשִׂיר יַעֲנֶה עֲזוֹת (משלי יח, כג). לאחר מכן ניגש אחד הדיינים החשובים אל הרב וביקש ממנו שימחל לאותו עשיר, אמר לו הרב, באותה רגע שביזה אותי העשיר כבר מחלתי לו על הכל ולא נשאר בליבי דבר, שהרי כל עבירה של יהודי מכבידה כביכול על כנפי השכינה, ולכן מחלתי לו מיד כדי להקל מחומרת העבירה.

החיד"א חוזר על מעשה זה בכמה מספריו, להיות שזה עיקר גדול ביהדות, באיזה הסתכלות הסתכל אור החיים הקדוש על החיים, לראות ולחפש מה השכינה דורשת, ולא מה שאני עצמי דורש. אור החיים הקדוש למד את התורה בקדושה ובטהרה ובמסירות נפש אדירה, כל החומרות שאפשר להתנהג בעולם נהג אור החיים הקדוש, היה לו מקווה פרטי בבית וכל פעם לאחר שהתפנה טבל בו, שמוא יש חשש כל דהו,

ולאחר מכן היה יושב ועוסק בתורה בקדושה לאחר שטיהר וקידש עצמו וכך היה זוכה להידבק בה' יתברך, ומעתה אין פלא כמה שמעידים חכמי ישראל שבדורו שכשהיה יושב ללמוד היה מתרומם מהקרקע שלושה טפחים, עד כדי כך, וכל זה כדי שראשו יהיה למעלה מעשרה טפחים, שהרי אין השכינה יורדת למטה מעשרה טפחים (סוכה ה ע"א) ואור החיים הקדוש תמיד רצה שראשו יהיה כל כולו בהשראת שכינה.

מי שלומד בקדושה ובמסירות נפש עד כלות הנפש זוכה שתורתו תתקבל ותחזור בכל מקום, כולם לומדים את תורתו של אור החיים הקדוש, ספרדים אשכנזים, חסידים, בארץ ובהול, כיון שהוא למד אותה מתוך מסירות נפש והחדיד את נשמתו בתורה. אני מודה לה' יתברך שזכינו להידבק בשם הקדוש הזה, יהי רצון שזכותו תגן בעדינו.

שבת שלום ומבורך לכל בית ישראל

אבנך בן תורה נכנס למרן בעל "קהלות **עקב**" זצ"ל, לקבל הדרכה בלימוד. ישב רבינו ובמשך שעה ארוכה הדריכו בסדרי הלימוד וברכיבו, באר היטב, בהם כלל את כל השיטות הקיימות בלימוד, ואיזו מהן היא הדרך הישרה שיבור לו האדם.

כאשר פנה האברך ללכת עמוס במגילה ארוכה של הוראות והדרכות, **ביקשו** הסטיפלר לשוב. יש לו דבר מה להוסיף: "ואל תשכח לעזור בבית" אמר לו, והוסיף: אני רואה שאתה בן תורה, ומתמיד בלימודך במסירות נפש גדולה, אבל גם בני הבית דורשים **תשומת לב** כשתשוב כעת לביתך, תשאל אם עזרתך דרושה בדבר מה...

שאל האברך: אבל אשתי מוכנה "שאקדיש כל כולי למען התורה"? ורבינו משיבו **בלבביות**: זוהי המצווה שלה. **אך המצווה שלך היא לעזור בביתו!**

כאשר פלשו הנאצים לוינה, אספו מקורבי הרה"ק, רבי **אברהם יהושע העשיל** מקאפיטשניץ זיע"א, כסף כדי לשחד קצין צבא, שיבריה את הרב במטוס לרומא. הכסף היה שמור בבית הרבי.

אותו יום בא הרבי יהודי עני מטופל בילדים וסיפר לו שרצונו להימלט עם משפחתו במטוס, אך אין בידו כסף. נתן לו הרבי את הכסף ואמר: "תמיד נוהרתי לא להשאיר אצלי כסף אלא לחלקו לצדקה, אך היום חשבתי לשמור כסף לצורך הבריהה.

קח את הכסף **והצל את בני ביתך**. הודע למארגני הבריהה כי חזרתי בי בגלל חולשתי. "רק אחרי ימים אחדים הבינו המקורבים מה ארע, והחלו לגייס מחדש את הכסף להצלת הרבי.

רשימת תפוצה hamaor.net@gmail.com

שני קבצנים עמדו לפני עשיר. פתח אחד מהם וביקש על חברו: אדם זה בנם של קדושים הוא ולצדקה הוא צריך. נשמע לו העשיר והביא נדבה הגונה לאותו נצרך. שאל הקבצן הראשון: "ישכר-טירחה שלי?" "שכר-טירחה? – תמה העשיר. "כן" השיב הקבצן, הרי אני טרחתי והבאתי אדם זה אליך?

חצי גופו של רבי **שלום שבדרון הכהן** זצ"ל היה משותק והחצי השני גם הוא כבי רע, ראשו כפוף וכל כולו אומר זקנה. רבי שלום השתתף בקביעות בכל סעודות השבת יחד עם בני משפחתו. פתאום הגביה את קולו: "בורר! בורר!" עיניו התרוממו לצידו השני של השולחן לתוך צלחתו של אחד המסובין ושם הוא הבחין ב... בורר.

הסיפור התרחש מספר חודשים לפני **הסתלקותו**. באותו מצב של חולשה עבר בבית הכנסת (עם כסא גלגלים) ליד השטיח של הכהנים, ובמקלו דפק על השטיח בחוזקה, עד שהבינו שהוא מבחין בשתי וערב על השטיח... גם ב"טיפול נמרץ", **שבוע לפני פטירתו**, פתח על נכדו זוג עיניים ויקות, כשחבוחן באיזושהו שינוי הלכתי. הנכד נבהל מאוד – הוא לא האמין שרבי שלום, בהכרה מעורפלת, אינו מעורפל בנוגע לדין בשו"ע.

אחד נפל מקומה 20. מיד מלא אנשים התאספו סביבו ושאלו: "מה קרה!?! מה קרה!?! אז הוא ענה: "מאיפה אני יודע עכשיו הגעתי!"

רופא השיניים שואל את הקשיש: "השיניים שלך כואבות גם בזמן השינה?" "עונה לו הקשיש: "אני לא יודע, אנחנו לא ישנים ביחד..."

ואהבת את ה' אלוקיך – אהבתו על הבריות

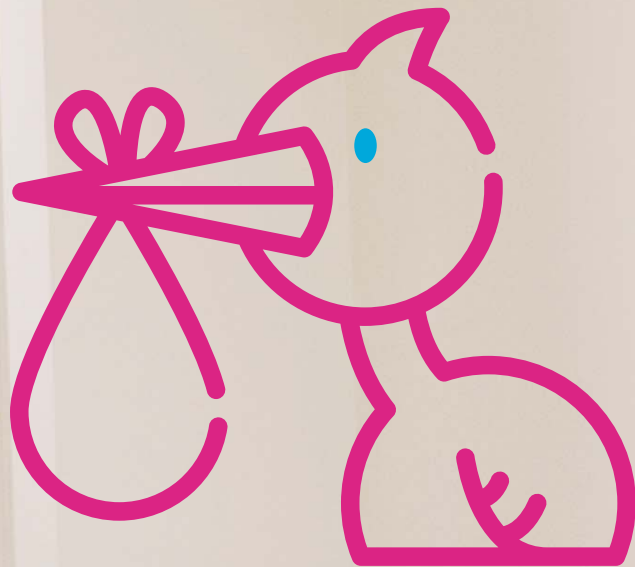
מסירות נפש יכולה להיעשות אך ורק כאשר אין לאדם סיפה אחת של אהבת עצמו

הרה"ק רבי **חיים מצאנז**, ה'דברי חיים' זיע"א, לוח כסף כדי לחלקו לצדקה. שאלוהו בניו: "מילא נתן אתה משלך, **אבל היכן** מצינו שצריך ללוות ולפזר צדקה?" ענה הרבי בהתרגשות: "הרי אין בי לא תורה ולא יראה, רק מצווה אחת בידי, ואתם אומרים **לקחתה ממני** בנימוקים שאין בהם ממש?"

אילו היו אנשים יודעים כמה תועלת וזכות זוכים ע"י קירוב הרשעים, היו הולכים ורודפים אחריהם כשם שרודפים אחרי החיים... בוא וראה כל מי שאוחז ביד הרשע, ומשתדל שיעזוב את דרך הרע הוא מתעלה לדרגה כזו שאין אדם אחר יכול להתעלות בה.

לעילוי נשמת: ניסים בן רימה, שרה בת חורשיד, דינה בת רוב, יוסף דהאן בן שמחה, ליאור בן אילנה, ששון בן טיפחה, שמחה בן לולו, יחיא בן לוליה, פנחס חיים אוחנה בן חנינה, נעימה בת עזויה, סעידה מול בת יעקב, מלכה בת שרה. פנחס בן פנחס, יגאל בן מלכה, דוד ומרים אלבז, הרב אלעזר בן שמחה, יחזקאל בן שמחה, רפאל בן קלרה, הרב יעקב יוסף בן מרגלית, אלבז בן זוהרה אלעזר בן רגינה, אפרים אליהו בן מרים, שלום בן אורה מורי הרב יורם אברגיל, הרב יהודה יאיר, ישראל בן שמחה סגן, שמואל בן רבקה זכאי, רחל רשל בת קלרה, חכם יהודה בן חנה פתיא **מון הרב עובדיה יוסף בן גורגיה**

אין כמו הרגע
הזה שהעבודה
המוכנה נוחתת
אצלך בבית
במשלוח ישיר
ומהיר

לקוחות גרפומט

נהנים גם משירות משלוחים מהיר

בנוסף לשירות והיחס האישי
יש לכם אפשרות לקבל את החומרים
במשלוח מהיר עד הבית

משלוחים
לכל חלקי
העיר

שרות
מהיר
במיוחד

מחירים
נוחים
במיוחד

כל סוגי
ההדפסות
וההפקות

הדפסות
באיכות
גבוהה

גרפומט
דפוס דיגיטלי מהיר ומקצועי

רח' אהלי יוסף 5 (פינת בר אילן), ירושלים
g5337722@gmail.com **02-5337722**

שעות פתיחה: ימים ראשון עד חמישי 10:00-19:00, ימי שישי וערבי חג 10:00-12:00